

Predsjednik Crne Gore

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

U K A Z

O PROGLAŠENJU ZAKONA O SIGURNOSTI POMORSKE PLOVIDBE

Prolašavam **Zakon o sigurnosti pomorske plovidbe**, koji je donijela Skupština Crne Gore 28. saziva na Sedmoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2025. godini, dana 27. decembra 2025. godine.

Broj: 01-009/25-2494/2

Podgorica, 29. decembar 2025.godina

PREDSJEDNIK CRNE GORE

Jakov Milatović

Milatović

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 i člana 91 stav 1 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 28. saziva, na Sedmoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2025. godini, dana 27. decembra 2025. godine, donijela je

ZAKON O SIGURNOSTI POMORSKE PLOVIDBE

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuje se sigurnost pomorske plovidbe i druga pitanja od značaja za sigurnost plovidbe.

Pomorska plovidba

Član 2

Pomorska plovidba je plovidba koja se obavlja u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore.

Unutrašnjim morskim vodama smatraju se i vode Skadarskog jezera, rijeke Rijeka Crnojevića i rijeke Bojane do granica plovnosti.

Primjena zakona

Član 3

Odredbe ovog zakona primjenjuju se na brodove i druge pomorske objekte koji se nalaze ili plove unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnim morem Crne Gore.

Odredbe ovog zakona primjenjuju se na brodove crnogorske državne pripadnosti bez obzira gdje se oni nalaze.

Odredbe ovog zakona primjenjuju se na ratne brodove samo ako je to ovim zakonom izričito utvrđeno.

Odredbe koje se odnose na brodove primjenjuju se i na druge pomorske objekte samo kad je zakonom to predviđeno.

Običaji u plovidbi

Član 4

Na odnose koji nijesu uređeni ovim zakonom, potvrđenim međunarodnim ugovorima i evropskim propisima primjenjuju se običaji u pomorskoj plovidbi.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 5

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Značenje izraza

Član 6

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

1) **adresa** je naziv i komunikaciona veza putem koje se, prema potrebi, može uspostaviti kontakt sa brodarom, agentom, nadležnim tijelom ili bilo kojom drugom ovlaštenim licem ili tijelom koje posjeduje detaljne podatke o brodskom teretu;

2) **agent** je svako lice koje ima mandat ili je ovlašćeno za dostavu podataka u ime broдача;

3) **AIS** je sistem za automatsku identifikaciju brodova;

4) **baza podataka inspekcijских pregleda** je informacioni sistem koji doprinosi sprovođenju sistema nadzora države luke unutar Crne Gore, a sadrži podatke o inspekcijским pregledima koji se obavljaju u Crnoj Gori i u području Pariškog memoranduma;

5) **brod crnogorske državne pripadnosti** je brod koji je upisan u upisnik brodova Crne Gore i plovi pod njenom zastavom;

6) **brod** je pomorski plovni objekat, osim ratnog broда, osposobljen za plovību morem čija je dužina 12 metara ili veća, a BT 15 ili veća, ili je ovlašćen da prevozi više od 12 putnika (putnički, teretni, tehnički plovni objekt, ribarski, javni ili naučno-istraživački);

7) **brod kojem je potrebna pomoć** je, brod u situaciji koja bi mogla prouzrokovati njegov gubitak ili opasnost za životnu sredinu ili plovību;

8) **brod na sidrištu** je brod u luci ili akvatorijumu u nadležnosti luke, koji nije na vezu, a u relaciji je brod - luka;

9) **brod u gradnji** je brod koji se gradi, od trenutka polaganja kobilice ili sličnog postupka gradnje, a koji je upisan u upisnik brodova u gradnji, do završetka gradnje i upisa u upisnik brodova;

10) **broдар** je fizičko ili pravno lice koje je kao držalac broда nosilac plovіdbenog poduhvata, pri čemu se pretpostavlja, dok se ne dokaže suprotno, da je broдар lice koje je upisano kao vlasnik broда u upisniku brodova;

11) **brodovlasnik** je registrovani vlasnik pomorskog broда ili drugo lice, koje je odgovorno za upravljanje brodom;

12) **brzo putničko plovilo** je plovilo koje prevozi više od 12 putnika i koje je definisano u pravilu 1. poglavlja X. Konvencije SOLAS 74 i;

13) **BT** (bruto tonaža) je zapremina svih zatvorenih prostora plovnog objekta;

14) **CE oznaka** je oznaka kojom proizvođač dokazuje da je proizvod u skladu sa važećim zahtjevima utvrđenim propisima Evropske unije;

15) **čamac** je pomorski plovni objekat osposobljen za plovību morem i vodama povezanim sa morem, koji je registrovan za prevoz najviše 12 putnika, ukupne snage pogonskog uređaja većeg od 5 kW, čija je dužina trupa veća od 2,5 metra, a manja od 12 metara, a BT manja od 15, osim plovnih objekata koji pripadaju drugom pomorskom objektu u svrhu prikupljanja, spašavanja ili obavljanja radova i plovnih objekata namijenjenih isključivo za takmičenje, kanue, kajake, gondole i pedaline, daske za jedrenje i daske za jahanje na valovima;

16) **čun** je tradicionalni drveni čamac za plovību na Skadarskom jezeru i Rijeci Crnojevića, specifične izrade i konstrukcije, koji predstavlja kulturno dobro i dio crnogorskog nasljeđa;

17) **druga lica koja pomažu u sprovođenju statutarnih pregleda** su lica koja je ovlastila država članica ili priznata organizacija koja djeluje u njeno ime, koja mogu pomagati ovlaštenim licima za statutarnu sertifikaciju države zastave u sprovođenju statutarnih pregleda i koja ispunjavaju uslove u pogledu komunikacije, kvalifikacija i nezavisnosti utvrđene u članu 8. stav 1. Direktive 2009/21;

18) **dužina broда** je dužina utvrđena tehničkim pravilima;

- 19) **GMDSS** je globalni pomorski sistem opasnosti i sigurnosti;
- 20) **hidroavion** je vazduhoplov, nepokretnih krila, konstruisan za polijetanje, slijetanje i manevrisanje na vodi koji uključuje i amfibije kada se upotrebljavaju kao hidroavioni;
- 21) **HSSC** je smjernica IMO-a za preglede prema usklađenom sistemu pregleda i izdavanja svjedočanstava, u ažuriranoj verziji;
- 22) **IMO-a provjera** je provjera koja se sprovodi u skladu sa Rezolucijom A.1067(28) o okviru i postupcima za program provjera država članica IMO-a u njenoj ažuriranoj verziji koju je donijela Međunarodna pomorska organizacija (IMO);
- 23) **instalacija za proizvodnju ugljovodonika** je objekat u potpunosti ili djelimično ukopan u morsko dno ili položen na morsko dno (nepomični odobalni objekat), osim cjevovoda;
- 24) **jahta** je plovni objekat na motorni pogon ili jedra, koji može imati više od jednog trupa, namijenjen i opremljen za duži boravak na moru, za razonodu, sport i rekreaciju, čija je dužina je veća od 7 m i koji se koristi za lične potrebe ili privrednu djelatnost;
- 25) **jahta na jedra** je jahta koja kao pogonski uređaj koristi jedra pomoću kojih se može kretati na moru, u granicama sopstvenog područja plovidbe, kao i jahta koja uz jedra ima i mehanički pogonski uređaj, kojeg ne koristi tokom plovidbe;
- 26) **javni plovni objekat** je plovni objekat, osim ratnog plovnog objekta, namijenjen i opremljen za obavljanje djelatnosti od javnog interesa, čiji je vlasnik odnosno brodar država ili drugi organ ovlašćen od države i koji služi isključivo u neprivredne svrhe (policijski brod, brod lučke kapetanije, brod za traganje i spasavanje i slično, osim školskih brodova i sličnog);
- 27) **jedinica za prevoz tereta** je drumsko teretno vozilo, željeznički teretni vagon, teretni kontejner, drumska cistijerna, željeznički vagon ili prenosni tank;
- 28) **klasifikaciono svjedočanstvo** je dokument kojim se potvrđuje usklađenost sa Konvencijom SOLAS 74, poglavljem II-1, dijelom A-1, pravilom 3-1;
- 29) **kompanija** je fizičko ili pravno lice koje je preuzelo odgovornost za upravljanje brodom od vlasnika broda i koje je preuzimanjem takve odgovornosti preuzelo ovlašćenja i odgovornosti u skladu sa Međunarodnim pravilnikom o upravljanju sigurnošću (ISM Pravilnik) ili je preuzelo odgovornost od vlasnika za upravljanje čamcem ili jahtom, koja se koristi u privredne svrhe, u skladu sa zakonom;
- 30) **Konvencija o ograničenju odgovornosti za pomorska potraživanja iz 1976., izmijenjena Protokolom iz 1996 - Konvencija iz 1996.**, je konvencija koju je donijela Međunarodna pomorska organizacija (IMO);
- 31) **krcatelj** je lice koje zaključi ugovor o prevozu roba sa prevoznikom, ili se u njegovo ime ili po njegovom ovlašćenju takav ugovor zaključuje;
- 32) **LRIT** je sistem praćenja i identifikacije brodova na velikoj udaljenosti u skladu sa pravilom 19-1 poglavlja V SOLAS konvencije;
- 33) **međunarodna plovidba** je plovidba ili putovanje iz bilo koje crnogorske luke u stranu luku i obratno ili plovidba između stranih luka;
- 34) **mjera odbijanja uplovljavanja** je mjera data zapovjedniku broda, kompaniji i državi zastave broda, kojom se obavještavaju da je brodu biti uskraćen pristup u sve luke i sidrišta na području Pariškog memoranduma;
- 35) **mjesto skloništa** je luka, dio luke ili drugog zaštićenog pristaništa ili sidrišta ili bilo koje drugo zaklonjeno područje koje je određeno za smještaj brodova u opasnosti;
- 36) **morsko područje** je morsko područje ili morski plovni put utvrđen u skladu sa članom 4. Direktive 2009/45/EZ;

37) **nacionalna plovidba** je plovidba unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnim morem Crne Gore;

38) **naučno-istraživački brod** je brod namijenjen za naučna istraživanja i/ili iskorišćavanja mora, morskog dna ili njegova podmorja;

39) **nesreća** je nesreća u skladu sa IMO-im Kodeksom za istraživanje pomorskih nezgoda i nesreća;

40) **NMSW** je jedinstveni nacionalni prozor u pomorstvu;

41) **nuklearni brod** je brod na nuklearni pogon;

42) **obalna stanica** je: služba nadzora i upravljanja pomorskim saobraćajem; uređaj na kopnu odgovoran za obavezni sistem obavješćavanja koji je odobrio IMO; ili tijelo odgovorno za koordinaciju operacija traganja i spašavanja ili operacija za rješavanje zagađenja mora u skladu sa Direktivom 2002/59;

43) **opasni tereti** su tereti razvrstani u IMDG Kodeks, opasne tečne materije navedene u poglavlju 17. IBC Kodeksa, ukapljeni plinovi navedeni u poglavlju 19. IGC Kodeksa, čvrsti tereti navedeni u Dodatku B. BC Kodeksa, kao i tereti za čiji su prevoz utvrđeni odgovarajući preduslovi u skladu sa stavom 1.1.3. IBC Kodeksa ili stavom 1.1.6. IGC Kodeksa;

44) **opasnost** je svaka okolnost ili prijetnja koja ugrožava ili ometa sigurnost plovidbe ili od koje se opravdano mogu očekivati velike štetne posljedice za ljudske živote, životnu sredinu ili obalu i morsku sredinu;

45) **organizacija** je pravno lice, njena predstavništva i svi drugi subjekti pod njenim nadzorom, koji zajedno ili odvojeno obavljaju zadatke koji spadaju u područje primjene Direktive 2009/15/EC;

46) **oružana pljačka broda, odnosno jahte** je svaki nezakonit čin nasilja ili otmice ili bilo koji čin pljačke ili prijetnje, osim piraterije, počinjen radi ličnih interesa i usmjeren protiv broda ili protiv lica ili imovine na brodu, odnosno bilo koji čin podsticanja ili namjernog omogućavanja oružane pljačke broda ili jahte;

47) **osiguranje** je osiguranje sa ili bez odbitaka (franšize), koje obuhvata odštetno osiguranje kao što je P & I klub, kao i druge efikasne oblike osiguranja (uključujući i dokazano samostalno osiguranje) i finansijsku sigurnost koja nudi slične uslove pokrića;

48) **Pariški memorandum** je Memorandum o saglasnosti o nadzoru države luke, potpisan 26. januara 1982. u Parizu, u najnovijoj verziji;

49) **plovidba** je vještina vođenja plovnog objekta najpovoljnijim, najkraćim i najsigurnijim putem u određenom trenutku, od jedne do druge tačke na moru i/ili unutrašnjim morskim vodama i smatra se da plovni objekat plovi uvijek osim kada je privezan uz obalu, sigurno usidren (ako mu sidro ne ore) ili nasukan;

50) **plovni objekat** je objekat namijenjen za plovidbu morem (brod, čamac, jahta, tehnički plovni objekat);

51) **plutajući objekat** je objekat stalno privezan ili usidren na unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore koji nije namijenjen za plovidbu (plutajući dok, plutajuće skladište, plutajući restoran, plutajuća elektrana, pontonski most, pontonska marina);

52) **područje Pariškog memoranduma** je geografsko područje unutar kojeg potpisnice Pariškog memoranduma sprovode inspeksijski nadzor u skladu sa Pariškim memorandumom;

53) **pokretni objekat za bušenje na moru (Mobile OFFshore Drilling Unit)** je pomorski objekat koji je namijenjen za plovidbu i za istraživanje ugljovodonika, konstruisan i opremljen u skladu sa Međunarodnom konvencijom o sigurnosti ljudskih života na moru (SOLAS Konvencija) i Pravilnikom o konstrukciji i opremi pokretnog odobalnog objekta za bušenje (MODU Kodeks);

54) **pomorski objekti** su objekti namijenjeni za plovidbu (plovni objekti), objekat stalno privezan ili usidren na moru (plutajući objekat), odnosno objekat u potpunosti ili djelomično ukopan u morsko dno ili položen na morsko dno (instalacija za proizvodnju ugljovodonika);

55) **postojeći brod** je brod koji nije u gradnji;

56) **priznata organizacija** je organizacija priznata u skladu sa Uredbom (EZ) br. 391/2009 Evropskog parlamenta i Vijeća od 23. aprila 2009. o zajedničkim pravilima i normama za organizacije koje obavljaju pregled i nadzor brodova;

57) **rasprema** je privremeno povlačenje pomorskog objekta iz plovidbe, odnosno upotrebe za vrijeme dok ne obavlja svoju namjenu, osim kada se nalazi u brodogradilištu radi održavanja, prepravke ili dogradnje;

58) **ratni brod** je brod, uključujući i ratnu podmornicu koji pripada Vojsci Crne Gore, nosi vanjske oznake raspoznavanja ratnog broda i njegove državne pripadnosti, nalazi se pod zapovjedništvom vojnog lica i ima vojnu posadu;

59) **redovna linija ro-ro putničkih brodova ili brzih putničkih plovila** je niz putovanja ro-ro putničkih brodova ili brzih putničkih plovni objekata koji saobraćaju između dvije iste luke ili više istih luka, ili niz putovanja iz iste luke i prema istoj luci bez međustanica, prema objavljenom redu plovidbe ili na putovanjima koja su redovna ili učestala da čine prepoznatljiv sastavni niz;

60) **relacija brod - luka** je međusobno djelovanje koje se događa kad je brod direktno uključen u aktivnosti transfera lica, dobara ili usluga iz luke na brod ili sa broda;

61) **ribarski brod** je brod na mašinski pogon namijenjen i opremljen za ulov ribe i drugih morskih organizama;

62) **ro-ro putnički brod** je je brod opremljen da omogućava drumskim ili željezničkim vozilima da se ukrcaju („roll on”) na brod ili iskrcaju („roll off”) sa njega i koji prevozi više od 12 putnika;

63) **SafeSeaNet** je sistem Evropske Unije za razmjenu pomorskih informacija koji je razvila Evropske Komisija u saradnji sa državama članicama da bi osigurala sprovođenje zakonodavstva Evropske Unije;

64) **sidrište** je dio morskog akvatorijuma namijenjen za sidrenje i/ili vez plovni objekata;

65) **sidrište luke** je dio lučkog područja, označen na karti, na kojem je dozvoljen boravak plovni objekata u očekivanju slobodnog veza u luci, očekivanju spremnosti tereta ili radi obavljanja ukrcaja i iskrcaja roba i/ili putnika, kao i za smjenu posade, snabdijevanja plovni objekta, dostave rezervni dijelova i drugih uobičajeni potreba plovni objekta i može biti opremljeno za vezivanje;

66) **sistem usmjeravanja plovidbe** je svaki sistem jednog ili više plovni puteva ili mjera usmjerene i odvojene plovidbe usmjeren smanjenju rizika od nesreća; uključuje šeme odvojene plovidbe, dvosmjerne plovne puteve, preporučene pravce, područja koja treba izbjegavati, priobalne saobraćajne zone, zaobilazne puteve, područja opreza i plovidbene puteve za brodove duboka gaza;

67) **statutarna sertifikacija** je postupak utvrđivanja ispunjavanja međunarodni i nacionalni propisa, a koji obuhvata zahtjeve koje moraju ispunjavati pomorski objekti i kompanije, način obavljanja tehničkog nadzora, postupak za izdavanje propisanih isprava, zapisa i knjiga pomorskim objektima i kompanijama; statutarna svjedočba”

68) **statutarno svjedočanstvo** je svjedočanstvo izdato od ili u ime države zastave u skladu sa međunarodni konvencijama;

69) **strani brod** je svaki pomorski objekat na koji se primjenjuje jedna ili nekoliko konvencija, a plovi pod zastavom države koja nije država luke;

70) **strani čamac** je čamac koji ima stranu državnu pripadnost;

71) **strani javni brod** je plovni objekat u vlasništvu ili korišćenju strane države, koji nije ratni brod, a služi isključivo za neprivredne svrhe te države;

72) **strani ratni brod** je brod koji pripada vojnim snagama strane države i ima vanjske oznake prema kojima se raspoznaje državna pripadnost broda, pod zapovjedništvom oficira te države, čije je ime i prezime upisano u odgovarajući popis vojnih lica ili u drugom dokumentu jednakog značenja i ima posadu podvrgnutu disciplini regularnih oružanih snaga;

73) **strani ribarski brod** je brod strane državne pripadnosti na mašinski pogon namijenjen i opremljen za ulov ribe i drugih morskih organizama;

74) **svjedočanstvo za ro-ro putničke brodove i brza putnička plovila** je:

- u međunarodnoj plovidbi, svjedočanstvo o sigurnosti izdato u skladu sa Konvencijom SOLAS 74, odnosno Međunarodnim pravilnikom o brzim plovilima, rezolucijom MSC.36(63) ili Međunarodnim pravilnikom o sigurnosti brzih plovila iz 2000. (HSC pravilnik iz 2000.) i rezolucijom MSC.97(73), sa izmjenama i dopunama, sa odgovarajućom priloženom evidencijom opreme;

- u nacionalnoj plovidbi, svjedočanstvo o sigurnosti izdato u skladu sa Direktivom 2009/45/EZ zajedno s odgovarajućim priloženim evidencijama opreme;

75) **svjedočanstvo o radu pomoraca** je svjedočanstvo navedeno u Pravilu 5.1.3. MLC-a 2006;

76) **svjedočanstvo o klasi** je dokument koji izdaje priznata organizacija, kojim se potvrđuje sposobnost broda za određenu namjenu ili plovidbu u skladu sa pravilima i postupcima koje je donijela i objavila ta priznata organizacija;

77) **svjedočanstvo o sigurnosti radiouređaja teretnog broda** je svjedočanstvo uvedena Protokolom iz 1988. o izmjeni Konvencije SOLAS, koji je donijela Međunarodna pomorska organizacija (IMO);

78) **šema odvojene plovidbe** je režim usmjeravanja plovidbe plovniha objekata, radi odvajanja suprotnih smjerova plovidbe pomoću objekata sigurnosti plovidbe, odnosno oznaka na pomorskim kartama kojima se utvrđuje plovidbeni put odgovarajućeg područja;

79) **tegljač** je brod koji je namijenjen tegljenju ili potiskivanju drugih plovniha objekata;

80) **tehnički plovni objekat** je brod sa ili bez mašinskog pogona koji je namijenjen za obavljanje radova (bager, dizalica, rovokopač i slično);

81) **teretni brod** je brod namijenjen za prevoz tereta sa ili bez mašinskog pogona;

82) **Thetis** je baza podataka inspekcijskih nadzora obavljenih unutar Evropske Unije i područja Pariškog Memoranduma o nadzoru države luke;

83) **tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti** je pravno lice ovlašćeno za obavljanje sertifikacije pomorske opreme ili je ovlašćeno za obavljanje ocjene usklađenosti čamaca za sport i razonodu i jahti dužine do 24 metra tokom gradnje;

84) **tradicionalni plovni objekat** je svaka vrsta istorijskih plovniha objekata i njihovih replika, uključujući one projektovane za promovisanje tradicionalnih vještina pomoraca, koji zajedno služe kao spomenici kulture, kojima se upravlja u skladu sa tradicionalnim načelima pomorskih vještina i tehnika;

85) **VDR** je zapisivač podataka o putovanju čija je svrha da pomogne prilikom utvrđivanja uzroka pomorske nesreće u skladu sa poglavljem V. SOLAS Konvencije i IMO rezolucijom A.861(20) i normi IEC 61996., sa izmjenama i dopunama;

86) **vrijeme noći** je bilo koji period ne manji od sedam sati utvrđen propisom kojim se uređuju uslovi i način održavanja straže i obavljanje drugih poslova na brodu, kojima se osigurava sigurna plovidba i zaštita mora od zagađenja, a koje uključuje period između ponoći i pet sati ujutro;

87) **zabrana plovidbe** je zabrana brodu da nastavi plovidbu zbog utvrđenih nedostataka koji, pojedinačno ili zajedno, čine brod nesposobnim za plovidbu

88) **zagađujući tereti** su ulja u skladu sa Prilogom I., MARPOL konvencije, štetne tečne materije u skladu sa Prilogom II., MARPOL konvencije, štetne materije u skladu sa Prilogom III., MARPOL konvencije;

89) **zaustavljanje operacije** je formalna zabrana brodu da nastavi sa započetim radnjama zbog utvrđenih nedostataka koji, pojedinačno ili zajedno, čine nastavak radnji opasnim.

II. SIGURNOST POMORSKE PLOVIDBE

Poslovi sigurnosti pomorske plovidbe

Član 7

Organ uprave nadležan za poslove pomorske sigurnosti (u daljem tekstu: Organ uprave) obavlja sljedeće poslove sigurnosti pomorske plovidbe:

- 1) nadzor i upravljanje pomorskim saobraćajem;
- 2) uređivanje i održavanje plovni puteva;
- 3) postavljanje i održavanje objekata sigurnosti plovidbe;
- 4) prikupljanje hidrografskih, okeanografskih i meteoroloških podataka i njihovo emitovanje radio-službom;
- 5) traganje i spašavanje lica na moru;
- 6) radio-služba putem obalne radio stanice.

Poslove sigurnosti pomorske plovidbe osim Organa uprave obavlja i organ državne uprave nadležan za poslove pomorstva (u daljem tekstu: Ministarstvo), u skladu sa ovim i drugim zakonima, kao i međunarodnim i evropskim propisima.

Organ uprave dužan je da Ministarstvu dostavi godišnji program rada koji sadrži realizaciju poslova iz stava 1 ovog člana, obim, iznos finansijskih sredstava i troškove i planirane poslove koji utiču na sigurnost plovidbe.

Izvještaj o realizaciji godišnjeg programa podnosi se Vladi Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada) do 30. aprila tekuće za prethodnu godinu.

Plovidba unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnim morem Crne Gore

Član 8

Zapovjednik broda, član posade broda ili lice koje upravlja plovni objektom prilikom plovidbe u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore dužno je da postupa u skladu sa ovim zakonom, kao i međunarodnim pravilima za izbjegavanje sudara na moru i drugim potvrđenim međunarodnim ugovorima koji se odnose na sigurnost pomorske plovidbe.

Zapovjednik broda, član posade broda ili lice koje upravlja plovni objektom dužno je da plovi sa posebnom pažnjom, na način da svojom plovidbom ne ugrožava druge učesnike u plovidbi.

Zapovjednik broda, član posade broda ili lice koje upravlja plovni objektom obavlja plovidbu u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore u skladu sa:

- pravilima za izbjegavanje sudara;
- ograničenjem brzine;
- sistemom usmjeravanja plovidbe;
- pravilima sidrenja;

- pravilima za približanje obali,
- kao i opštim pravilima plovidbe.

Zabranjena je plovidba, pristajanje, pristajanje nasukivanjem i sidrenje plovnim objektima namijenjenim za prevoz putnika i tereta, gliserima, plovnim objektima na vodeni mlazni pogon (skuter, jet-ski i sl.), odnosno na vazdušni jastuk na uređenim, izgrađenim i prirodnim kupalištima.

Odredbe st. 1 do 3 ovoga člana, primjenjuju se na sve plovne objekte.

Način obavljanja plovidbe iz stava 3 ovog člana, propisuje Ministarstvo.

Plovni put i sistem usmjeravanja plovidbe

Član 9

Plovni put u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore je morski pojas dovoljno dubok i širok za sigurnu plovidbu plovnog objekta, koji je po potrebi i označen navigacionim svjetlima i oznakama.

Ministarstvo određuje sistem usmjeravanja plovidbe u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore radi smanjenja rizika od nesreća uključujući šeme odvojene plovidbe, dvosmjerne plovne puteve, preporučene pravce, područja koja treba izbjegavati, priobalne saobraćajne zone, zaobilazne puteve, područja opreza i plovidbene puteve za brodove velikog gaza.

Navigaciona svjetla i oznake u sistemu usmjeravanja plovidbe u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore propisuje Ministarstvo.

Sidrišta

Član 10

Zapovjednik broda, član posade broda ili lice koje upravlja plovnim objektom ne smije sidriti izvan zona prirodnog sidrišta ili zona nautičkog sidrišta.

Sidrenjem se ne smije ometati plovidba drugih plovnih objekata.

Prirodno sidrište je dio morskog akvatorijuma potpuno očuvanih prirodnih karakteristika, izvan zaštićenog područja, koje služi za sigurno sidrenje i označeno je na nautičkim kartama i službenim pomorskim publikacijama.

Prirodno sidrište je u opštoj upotrebi i ne može se naplaćivati naknada za njegovo korišćenje.

Nautičko sidrište je dio morskog akvatorijuma opremljen opremom za sidrenje.

Područje nautičkog sidrišta određuje se na način da se vodi računa o nesmetanoj plovidbi i nesmetanom pristupu obali.

Područje nautičkog sidrišta mora biti vidljivo i jasno označeno.

Organ uprave upravlja nautičkim sidrištem u skladu sa zakonom kojim se uređuju luke.

Uslove koje mora da ispunjava nautičko sidrište i ateste koje mora da posjeduje sidreni sistem propisuje Ministarstvo.

Sidrišta i zone zabranjenog sidrenja određuje Ministarstvo u saradnji sa organom uprave nadležnim za hidrografsku djelatnost.

Objekti sigurnosti plovidbe

Član 11

Objekti sigurnosti plovidbe postavljaju se u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore, kako bi se obezbijedilo sigurno odvijanje pomorskog saobraćaja.

Objekti iz stava 1 ovog člana, su: svjetionici, obalna svjetla, plutače i druge oznake, signalne stanice i radiostanice, optički, zvučni, električni, elektronski, radarski i drugi uređaji za sigurnu plovidbu na moru, plovnim putevima i u lukama.

Na objekte iz stava 1 ovog člana, zabranjeno je postavljati natpise koji nijesu u vezi sa sigurnošću plovidbe.

Organ uprave postavlja objekte sigurnosti plovidbe i održava njihov ispravan rad.

Izuzetno od stava 4 ovog člana, objekte sigurnosti plovidbe koji se nalaze u lučkim područjima dužno je da postavi i održava pravno lice koje koristi lučko područje u skladu sa zakonom.

Izuzetno od st. 4 i 5 ovog člana, objekte sigurnosti plovidbe kojima se obilježavaju objekti, sredstva ili drugi zahvati na moru ili na obali koji predstavljaju stalne ili privremene prepreke na plovnom putu (mostovi, kablovi, potonuli objekti, objekti za istraživanje i proizvodnju ugljovodonika i slično) dužan je da postavi i održava investitor, vlasnik ili korisnik tog objekta ili sredstva uz saglasnost Organa uprave.

Na objekte sigurnosti plovidbe zabranjeno je vezivanje plovni objekata, uništavanje i neovlašćeno postavljanje, uklanjanje, zamjena ili mijenjanje njihovog značenja.

Za korišćenje objekata sigurnosti plovidbe iz stava 1 ovog člana plaća se naknada koju utvrđuje Vlada.

Naknadu iz stava 8 ovog člana, plaćaju korisnici plovni puteva.

Naknadu iz stava 8 ovog člana, ne plaćaju javni plovni objekti, crnogorski ratni brodovi i brodovi koji su međunarodnim sporazumom izuzeti od plaćanja ove naknade.

Sredstva ostvarena od naknade iz stava 8 ovog člana, prihod su budžeta Crne Gore (u daljem tekstu: Budžet) i koriste se za uređenje i održavanje plovni puteva, objekata sigurnosti plovidbe i opremu za zaštitu mora od zagađenja.

Dokumenta prostornog uređenja

Član 12

Ministarstvo učestvuje u utvrđivanju uslova za zahvate u prostoru morske obale, unutrašnjih morskih voda, teritorijalnog mora i epikontinentalnog pojasa Crne Gore u postupku donošenja dokumenata i akata prostornog uređenja.

Nosilac izrade dokumenta prostornog uređenja dužan je da pravovremeno obavijesti Ministarstvo o donošenju akta ili dokumenta radi dobijanja saglasnosti i posebnih uslova u vezi sigurnosti plovidbe i zaštite mora od zagađenja sa brodova.

U postupku donošenja dokumenata iz stava 1 ovog člana, Ministarstvo može da zahtijeva izradu pomorske studije, a naročito za zahvate u morskom prostoru koji bitno utiču na sigurnost plovidbe i zaštitu mora od zagađenja sa brodova.

Studiju iz stava 3 ovog člana investitor je dužan da izradi i dostavi Ministarstvu na odobrenje prije dobijanja dokumenata ili akata prostornog uređenja ili prije promjene namjene luke, lučkog basena ili terminala.

Studija iz stava 3 ovog člana, treba da obuhvati navigacijska, meteorološko-oceanografska i hidrografska obilježja akvatorijuma, odnosno zahvata u prostoru, tehničko-tehnološka i saobraćajno-plovidbena obilježja zahvata u morskom prostoru, mjere pomorske sigurnosti u pogledu plovidbe i boravka pomorskih objekata i zaštite mora od zagađenja sa pomorskih objekata pri prilazu i unutar zahvata u morskom prostoru i postupke u vanrednim situacijama.

Dokumenta prostornog uređenja za zahvate u prostoru iz stava 1 ovog člana, moraju da sadrže i da se zasnivaju na službenim hidrografskim i oceanografskim podacima.

Radovi na plovnom putu

Član 13

Zabranjeno je izvođenje hidro-tehničkih, odnosno hidro-građevinskih radova na plovnom putu (potapanjem ili iskrcavanjem ili nasipanjem materijala, postavljanjem plutača, kablova, cjevovoda, mostova, pobijanjem stubova i slično) bez nadzora ovlaštenog lica za vršenje nadzora nad izvođenjem tih radova i saglasnosti Ministarstva.

Ministarstvo izdaje saglasnost iz stava 1 ovog člana, na revidovani glavni projekat koji je urađen na osnovu urbanističko-tehničkih uslova, čiji sastavni dio su tehnički uslovi za zahvate u prostoru morske obale, u postupku izdavanja građevinske dozvole u skladu sa zakonom kojim se uređuje gradnja objekata.

Odobrenje za postavljanje kaveza-plutača za uzgoj školjki, riba i slično izdaje se na osnovu saglasnosti Lučke kapetanije.

Organ uprave dužan je da o promjenama uslova plovidbe iz stava 1 ovog člana i trajanju radova na plovnom putu i u luci obavijesti učesnike u plovidbi na tom plovnom putu, odnosno luci preko VTS službe.

Obilježavanje prepreka i održavanje svijetala

Član 14

Investitor, vlasnik ili korisnik objekata ili sredstava koji predstavljaju stalne ili privremene prepreke na plovnom putu i u luci (mostovi, kablovi, potonuli objekti i slično), dužan je da na njima postavi i održava svijetla i znakove za obilježavanje tih prepreka radi obezbjeđenja sigurnosti plovidbe.

Pozicije i karakteristike svijetla, odnosno znakova za obilježavanje prepreka iz stava 1 ovog člana i objekata za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina i za izgradnju objekata na plovnom putu i u luci, mjere za sigurnu plovidbu i rok za postavljanje svijetla i znakova određuje Organ uprave.

Ako lice iz stava 1 ovog člana, ne postavi svijetlo ili znak ili ako postavljeno svijetlo ili znak ne održava u ispravnom stanju, Organ uprave postaviće svijetlo ili znak, odnosno neispravno svijetlo ili znak će dovesti u ispravno stanje o trošku tog lica.

O uslovima i promjenama plovidbe, kao i o trajanju radova na plovnom putu i u luci iz stava 2 ovog člana, Organ uprave dužan je da obavijesti učesnike u plovidbi na tom plovnom putu, odnosno luci putem VTS službe.

Prostor namijenjen za sport, rekreaciju i razonodu

Član 15

Na određenom dijelu plovnog puta mogu se održavati sportska takmičenja i druge aktivnosti na osnovu odobrenja organizacione jedinice Ministarstva (u daljem tekstu: Lučka kapetanija) i uz uslove i mjere sigurne plovidbe utvrđene tim odobrenjem.

Za izdavanje odobrenja iz stava 1 ovog člana, organizator sportskog takmičenja i drugih aktivnosti dužan je da podnese zahtjev najkasnije 15 dana prije početka događaja.

Organ uprave dužan je da putem VTS službe obavijesti učesnike u pomorskom saobraćaju o održavanju sportskog takmičenja ili drugih aktivnosti, najkasnije osam dana prije početka takmičenja ili drugih aktivnosti.

Organizator sportskog takmičenja i drugih aktivnosti dužan je da sa plovnog puta ukloni oznake, uređaje i predmete koji su postavljeni radi održavanja sportskog takmičenja, i drugih aktivnosti, najkasnije 24 sata nakon njihovog završetka.

Ako organizator sportskog takmičenja i drugih aktivnosti ne ukloni oznake, uređaje i predmete sa plovnog puta, uklanjanje oznaka, uređaja i predmeta izvršiće Organ uprave o trošku organizatora.

Parasailing i druge rekreativne aktivnosti koje uključuju vuču lica i iznajmljivanje plovnih objekata na vodeni mlazni pogon mogu se obavljati samo uz odobrenje Lučke kapetanije.

Vršenje aktivnosti pod vodom

Član 16

Lice koje obavlja podvodni ribolov ili druge aktivnosti pod vodom dužno je da za vrijeme ronjenja za sobom povlači po vodenoj površini žuti ili narandžasti balon (bovu), prečnika najmanje 60 cm.

Na plovnom objektu, sa kojeg je lice iz stava 1 ovog člana započelo podvodni ribolov, podvodna istraživanja ili druge aktivnosti, mora da se nalazi drugi član ili članovi posade, koji će održavati početnu poziciju tih aktivnosti i isticati dnevnu, odnosno noćnu signalizaciju u skladu sa međunarodnim ugovorima.

Napušteni brod

Član 17

Napušteni brod - derelikcija postoji kada je brod dobrovoljno i trajno napušten, bez namjere vlasnika da ga povрати ili koristi.

Lučka kapetanija nakon što utvrdi da je brod napušten i da predstavlja opasnost za sigurnost plovidbe i morsku okolinu, o tome obavještava agenta broda i brodara i određuje luku i broj lica koje luka treba da osigura radi čuvanja broda.

Nakon isteka roka od 30 dana od dana kada je Lučka kapetanija utvrdila da je brod napušten i da postoji opasnost iz stava 2 ovog člana, ovlašćeno lice luke dužno je da podnese predlog nadležnom sudu za prodaju broda, a radi namirenja troškova uklanjanja, smještaja i čuvanja broda.

Ako brod nema agenta, a brodar nije poznat ili nije lako dostupan i ako je brod u takvom stanju da prijeti opasnost od potonuća ili predstavlja rizik za sigurnost plovidbe, luku i druge objekte i lica u luci ili na brodu, naročito za zagađenje mora, Lučka kapetanija će odmah predložiti nadležnom sudu prodaju broda po hitnom postupku.

Odredbe st. 1 do 4 ovog člana primjenjuju se i na druge pomorske objekte.

Služba dežurstva

Član 18

Organ uprave dužan je da organizuje službu dežurstva 24 sata neprekidno u vršenju poslova VTS službe, radi zaštite ljudskih života i sigurnosti pomorske plovidbe u skladu sa ovim zakonom i međunarodnim propisima.

Plovni objekti koji u skladu sa zakonom i međunarodnim propisima imaju instaliranu radio stanicu, moraju za vrijeme plovidbe da prate komunikaciju na VHF kanalu 16 i odgovaraju na pozive u odnosu na sigurnost pomorske plovidbe.

Način i uslove rada službe dežurstva i uslove koje treba da ispunjavaju obalne i brodske radio-stanice propisuje Ministarstvo.

Mjesta skloništa

Član 19

Strani plovni objekat koji je zbog više sile ili nezgode na moru prinuđen da se skloni u unutrašnje morske vode Crne Gore, dužan je da, bez odlaganja, obavijesti Lučku kapetaniju koja će o tome obavijestiti organ uprave nadležan za policijske poslove.

Plovni objekat iz stava 1 ovog člana dužan je da posjeduje potvrdu o osiguranju iz člana 21 ovog zakona.

Lučka kapetanija neće razmatrati posjedovanje potvrde o osiguranju iz člana 21 ovog zakona u slučaju prihvatanja plovnog objekta u mjesto skloništa.

Mjesta skloništa, uslove koje moraju da ispunjavaju mjesta skloništa i način korišćenja mjesta skloništa propisuje Ministarstvo.

Brod u raspremi

Član 20

Čuvanje i održavanje broda u raspremi, kao i drugih plovnih objekata u raspremi, vrši posada broda ili drugog plovnog objekta, u obimu koji obezbjeđuje sigurnost broda i zaštitu morske sredine

Brod u raspremi može boraviti u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore u skladu sa uslovima koje propisuje Ministarstvo.

Dokaz o obaveznom osiguranju odgovornosti vlasnika broda za pomorska potraživanja

Član 21

Crnogorski brod od 300 BT ili više, osim ratnih brodova, pomoćnih ratnih brodova ili javnih plovnih objekata, koji su u državnoj svojini mora da ima potvrdu o osiguranju odgovornosti vlasnika broda za pomorska potraživanja u skladu sa Protokolom iz 1996. godine, kojim se mijenja i dopunjuje Međunarodna konvencija o ograničenju odgovornosti za pomorska potraživanja iz 1976. godine.

Osiguranje iz stava 1 ovog člana može da bude sa ili bez franšize, prema vrsti pokrića članica Međunarodne grupe P&I klubova ili druge odgovarajuće finansijske garancije (garancija banke ili druge slične finansijske institucije).

Potvrda iz stava 1 ovog člana sadrži sljedeće podatke:

- 1) ime broda, njegov IMO broj i luku upisa;
- 2) ime brodara ili drugog lica odgovornog za vođenje broda;
- 3) vrstu i rok osiguranja;
- 4) naziv i sjedište lica koje je izvršilo osiguranje, kao i mjesto gdje je osiguranje zaključeno.

Potvrda iz stava 1 ovog člana, mora da bude izdata ili prevedena na engleskom ili francuskom ili španskom jeziku.

Strani brod koji ima potvrdu o osiguranju odgovornosti vlasnika broda za pomorska potraživanja i koji namjerava da uplovi u crnogorsku luku ili da pristane uz postrojenja za istraživanje i proizvodnju ugljovodonika u teritorijalnom moru Crne Gore dužan je da ima potvrdu iz stava 1 ovog člana.

Ako se inspekcijским nadzorom ili uvidom u brodske isprave ili na osnovu informacije dobijene od države članica Evropske unije utvrdi da brod nema potvrdu iz stava 1 ovog člana, inspekcija sigurnosti plovidbe može zabraniti uplovljavanje broda

ili izdati nalog za isplovljenje broda, o čemu obavještava Evropsku komisiju, države članice Evropske unije i državu zastave broda.

Pored potvrde izdate u skladu sa stavom 1 ovog člana, brodovi moraju da posjeduju odgovarajuća svjedočanstava o obaveznom osiguranju odgovornosti propisanih sljedećim međunarodnim ugovorima ili evropskim propisima:

- Protokol iz 1992. godine kojom se mijenja i dopunjava Međunarodna konvencija o građanskoj odgovornosti za štetu prouzrokovanu zagađivanjem uljem, 1969 (CLC PROT 1992);

- Međunarodne konvencije o građanskoj odgovornosti za štetu u vezi prevoza opasnih i štetnih materija morem (HNS 1996);

- Međunarodne konvencije o građanskoj odgovornosti za štetu prouzrokovanu zagađivanjem pogonskim uljem, 2001 (Bunker konvencija 2001);

- Međunarodne konvencije o uklanjanju olupina (Najrobi konvencija 2007);

- Uredbe 392/2009 Evropskog parlamenta i Vijeća od 23. aprila 2009. godine, o odgovornosti prevoznika u prevozu putnika morem u slučaju nesreća.

III. KONTROLA I UPRAVLJANJE POMORSKIM SAOBRAĆAJEM

Sprovođenje kontrole i upravljanje pomorskim saobraćajem

Član 22

Kontrola i upravljanje pomorskim saobraćajem vrši se radi unapređenja sigurnosti pomorske plovidbe, efikasnosti pomorskog saobraćaja i zaštite mora od zagađenja.

Kontrola i upravljanje pomorskim saobraćajem obuhvata:

- 1) prikupljanje podataka o pomorskim objektima i pomorskom saobraćaju;
- 2) davanje podataka pomorskim objektima;
- 3) davanje plovidbenih savjeta i podrške u plovidbi pomorskim objektima;
- 4) organizaciju plovidbe i upravljanje pomorskim saobraćajem.

Područje kontrole i upravljanja pomorskim saobraćajem (VTS područje) obuhvata unutrašnje morske vode i teritorijalno more Crne Gore.

Organ uprave je nadležan za obavljanje dužnosti u skladu sa Direktivom 2002/59/EC.

Radi zaštite ljudskih života, sprečavanja zagađenja mora, sigurnosti pomorske plovidbe i nadzora nad poštovanjem propisanih ograničenja brzine i režima plovidbe, Ministarstvo može uspostaviti i koristiti elektronske sisteme nadzora, uključujući AIS, GPS uređaje, radarske sisteme, optičke i akustične senzore, telemetriju i druge verifikovane uređaje i tehnologije.

Podaci i zapisi prikupljeni putem AIS-sistema, GPS-logova, radarskih sistema, kamera, elektronskih senzora i drugih sistema za nadzor kretanja plovni objekata smatraju se vjerodostojnom evidencijom o brzini, kursu, poziciji, manevrima i kretanju plovni objekata.

Podaci iz stava 5 ovog člana, mogu se koristiti kao dokaz u inspekcijskom, prekršajnom i drugom upravnom ili sudskom postupku, ako je sistem putem kojeg su podaci prikupljeni sertifikovan, kalibrisan ili verifikovan u skladu sa uslovima koje propisuje Ministarstvo.

Način i uslove obavljanja kontrole i upravljanja pomorskim saobraćajem propisuje Ministarstvo.

VTS služba

Član 23

Poslove iz člana 22 ovog zakona, obavlja VTS služba Crne Gore - služba kontrole i upravljanja pomorskim saobraćajem Organa uprave, koja je ovlašćena za pružanje VTS usluga i koja ima mogućnost međusobnog djelovanja sa pomorskim objektima i reagovanja u promjenjivim plovidbenim okolnostima, a čiji zadatak je da se uspostavi saobraćajno-plovidbeni tok u kojem svi učesnici pomorskog saobraćaja ostvaruju postavljene ciljeve uz ispunjavanje uslova sigurnosti plovidbe i zaštite životne sredine.

VTS služba ima za cilj da poboljša sigurnost i efikasnost pomorskog saobraćaja i zaštiti životnu sredinu, koja može djelovati i reagovati na situacije u pomorskom saobraćaju koje se javljaju na području VTS-a.

Poslove iz člana 22 ovog zakona, VTS služba obavlja tehničkim sistemom za kontrolu i upravljanje pomorskim saobraćajem (VTMIS), kojeg čine uređaji i oprema za automatsku identifikaciju brodova (AIS uređaj), radarski uređaji i oprema, pomorski radiokomunikacioni uređaji i oprema, elektronske pomorske karte i sistem nadzornih kamera, kao i jedinstveni nacionalni prozor u pomorstvu - National Maritime Single Window (NMSW).

Organ uprave obezbjeđuje potrebnu infrastrukturu VTS sistema.

VTS služba u obavljanju poslova kontrole i upravljanja pomorskim saobraćajem iz stava 1 ovog člana, može da zatraži saradnju i podršku organa uprave nadležnog za policijske poslove, Mornarice Vojske Crne Gore i drugih organa.

Organ uprave obezbjeđuje da učesnici u pomorskom saobraćaju budu redovno obaviješteni o nadležnim organima i određenim stanicama u skladu sa stavom 1 ovog člana uključujući, prema potrebi i geografska područja za koje je nadležna i postupke utvrđene za prijavu podataka.

Ministarstvo izvještava Evropsku komisiju o uspostavljanju i vršenju VTS službe.

Uslove o poslovima VTS službe, nivo odgovornosti, uslove i način sticanja ovlašćenja o osposobljenosti VTS službenika i VTS nadzornika, kao i podatke potrebne za izvještavanje propisuje Ministarstvo.

Služba kontrole i upravljanja u lučkom području

Član 24

U lučkom području nadležna Lučka kapetanija vrši službu kontrole i upravljanja pomorskim saobraćajem plovnih objekata u saradnji sa VTS službom.

Lučka kapetanija će plovnom objektu iz člana 30 ovog zakona, dati ili uskratiti odobrenje za privez/sidrenje ili raspored priveza/sidrenja, odnosno odobrenje za isplavljenje.

Ako su piloti ili lučke službe tokom obavljanja redovnih dužnosti saznali da na brodovima u njihovoj luci postoje nepravilnosti koje mogu ugroziti sigurnost, uključujući sigurnu plovidbu broda ili sigurnost pomoraca na brodu ili koje mogu predstavljati opasnost od zagađenja morske sredine dužni su da o tome odmah obavijeste inspekciju i Lučku kapetaniju.

Piloti i lučke službe dostavljaju po mogućnosti u elektronskom obliku: podatke o brodu (ime, identifikacioni broj IMO, pozivni znak i zastavu); podatke o plovidbi (posljednju luku pristajanja, luku odredišta) i opis očitih nepravilnosti utvrđenih na brodu.

Obaveza pomorskih objekata u VTS području

Član 25

VTs služba mora da prati i preduzima sve potrebne i odgovarajuće mjere kako bi osigurala da plovni objekat koji plovi ili se nalazi u području iz člana 22 stav 3 ovog zakona:

- 1) postupa u skladu sa pravilima plovidbe propisanim međunarodnim ugovorima i ovim zakonom;
- 2) dostavlja podatke VTs službi;
- 3) postupa po nalogu VTs službe.

VTs služba mora da obavijesti državu zastave o svakom ozbiljnom kršenju pravila iz stava 1 ovog člana u VTs području.

Bliže mjere iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Automatski sistem identifikacije brodova (AIS)

Član 26

Putnički brodovi bez obzira na veličinu i svi brodovi, osim putničkih brodova, od 300 BT i više, koji obavljaju međunarodna putovanja i koji pristaju u luke Crne Gore ili koriste pravo neškodljivog prolaska teritorijalnim morem Crne Gore, moraju da budu opremljeni uređajem za automatsku identifikaciju brodova (AIS) u skladu sa zahtjevima poglavlja V. SOLAS konvencije.

Plovni objekti registrovani za privrednu djelatnost (prevoz putnika) i pilotski čamci crnogorske državne pripadnosti koji plove u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore moraju da budu opremljeni AIS uređajem i da ga stalno održavaju u radu.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, čamac za privrednu djelatnost dužine do 5 metara koji nema pogonski uređaj ne mora da bude opremljen AIS uređajem.

Brodovi iz stava 1 ovog člana moraju da imaju AIS stalno uključen, osim kada međunarodni ugovori, pravila ili standardi predviđaju zaštitu podataka o plovidbi.

Radom sistema iz stava 1 ovog člana smatra se automatsko davanje tačnih informacija odgovarajuće opremljenim obalnim stanicama, drugim brodovima, uključujući identitet broda, vrstu, položaj, kurs, brzinu, navigacioni status i druge informacije koje se odnose na sigurnost, kao i razmjena i korišćenje podataka sa obalnih stanica u skladu sa Rezolucijom IMO-a A.917(22).

Automatski sistem identifikacije ribarskih brodova (AIS)

Član 27

Svaki ribarski brod crnogorske državne pripadnosti čija je ukupna dužina veća od 15 metara ili strani ribarski brod koji plovi u unutrašnjim morskim vodama ili teritorijalnom moru Crne Gore ili iskrcava svoj ulov u luci Crne Gore, dužan je da stalno održava AIS sistem u radu.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, zapovjednik ribarskog broda može isključiti AIS ako smatra da je to potrebno radi sigurnosti i bezbjednosti broda.

Zapisivač podataka o putovanju (VDR)

Član 28

Putnički brodovi bez obzira na veličinu te svi brodovi, osim putničkih brodova, od 3 000 BT i više, koji obavljaju međunarodna putovanja i pristaju u luci Crne Gore moraju da budu opremljeni zapisivačem podataka o putovanju (VDR) u skladu sa tehničkim standardima u skladu sa poglavljem V. Konvencije SOLAS.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, u slučaju teretnih brodova izgrađenih prije 1. jula 2002. godine, VDR može biti pojednostavljen zapisivač podataka o putovanju (S-VDR), koji je u skladu sa tehničkim standardima razvijenima u skladu sa poglavljem V. Konvencije SOLAS.

Podaci koji su prikupljeni putem sistema VDR moraju da budu dostupni drugoj državi u slučaju istrage nakon nesreće koja se dogodila u vodama u nadležnosti Crne Gore.

Podaci iz stava 3 ovog člana upotrijebljavaju se u istrazi i analiziraju na odgovarajući način, a nalazi istrage moraju da se objave što je prije moguće, odnosno čim istraga bude završena.

Način opremanja brodova i upisivanja podataka u zapisivač podataka (VDR) propisuje Ministarstvo.

Sistem za identifikaciju i praćenje brodova na velikoj udaljenosti (LRIT)

Član 29

Brodovi na koje se primjenjuje pravilo 19.-1. iz poglavlja V. SOLAS konvencije, kao i standardi i zahtjevi IMO-a moraju da imaju opremu LRIT kada pristaju u lukama Crna Gore.

VHF kanal 16

Član 30

Plovni objekti koji u skladu sa zakonom i međunarodnim propisima imaju instaliranu VHF DSC radio stanicu i plove u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore dužni su da komuniciraju sa VTS službom i Lučkom kapetanijom i održavaju službu dežurstva na VHF kanalu 16.

Jedinstveni nacionalni pomorski prozora (NMSW)

Član 31

Odobrenje za slobodan saobraćaj iz člana 34 stav 1 ovog zakona nadležna Lučka kapetanija izdaje uz prethodnu saglasnost organa uprave nadležnih za poslove policije i carine.

Način, uslove dostavljanja i razmjene podataka i dokumenata NMSW između broda i organa iz stava 1 ovog člana propisuje Vlada.

Podnošenje prijave kroz jedinstveni nacionalni pomorski prozor

Član 32

Brodar, kompanija, zapovjednik ili ovlašćeno lice koji dolazi u crnogorsku luku ili sidrište ili napušta crnogorsku luku ili sidrište dostavlja podatke u vezi uplovljenja, odnosno isplovljenja u luku ili sidrište putem NMSW u skladu sa članom 33 ovog zakona.

Lice iz stava 1 ovog člana dostavlja podatke iz člana 33 ovog zakona samo jednom, prije dolaska u luku.

U slučaju promjena nakon dostavljanja podataka iz stava 2 ovog člana brodar, kompanija, zapovjednik ili ovlašćeno lice ažurira dostavljene podatke iz člana 33 ovog zakona u NMSW.

Najava dolaska i obavezno izvještavanje brodova

Član 33

Brodar, agent ili zapovjednik broda koji namjerava da uplovi u luku ili na sidrište Crne Gore najavljuje dolazak putem NMSW:

- 1) najkasnije 24 sata prije dolaska; ili
- 2) najkasnije kada brod napusti prethodnu luku, ako putovanje traje manje od 24 sata; ili
- 3) ako je luka odredišta nepoznata ili se mijenja tokom putovanja, odmah nakon dobijanja tih informacija.

Brod koji plovi Jadranskim morem dužan je da u skladu sa Rezolucijom MSC.139 (76) o obaveznom izvještavanju brodova u sektoru 2 ADRIREP sistema, VTS službi prijavi podatke o:

- 1) brodu:
  - ime broda, dužinu i vrstu broda, pozivni znak, državnu pripadnost, IMO identifikacioni broj i MMSI;
  - plovdbene podatke (gaz, pozicija, kurs i brzina broda);
  - luku isplovljenja i luku odredišta (UN locode);
  - procijenjeno vrijeme dolaska u luku odredišta;
- 2) tehničkim nazivima opasnih ili zagađujućih tereta, UN brojeve tih tereta ako postoje, IMO klase rizika u skladu sa međunarodnim ugovorima i prema potrebi, klasu broda potrebnu za INF terete, količine tereta i ako se prevoze u jedinicama za prevoz tereta koji nijesu tankovi i njihov identifikacioni broj;
- 3) ukupnom broju lica na brodu;
- 4) nazivu lica koje ovlasti brodar.

Ako brodar, lice koje ovlasti brodar ili zapovjednik broda ne prijavi podatke iz stava 2 ovog člana, Organ uprave će bez odlaganja obavijestiti nadležni organ države zastave i Ministarstvo.

Odobrenje za slobodan saobraćaj i isplovljenje

Član 34

Brod koji dolazi iz strane luke ne smije da bude u kontaktu sa drugim plovnim objektima, organima i licima na obali prije dobijanja odobrenja za slobodan saobraćaj sa obalom koje izdaje Lučka kapetanija na osnovu podataka koji se unose preko NMSW.

Putničkom brodu na kružnom putovanju odobrenje za slobodan saobraćaj i odobrenje za isplovljenje izdaje se putem NMSW.

Odobrenje iz stava 1 ovog člana izdaje se i plovnom objektu koji dolazi iz domaće luke, ako je tokom putovanja došao u fizičku vezu sa plovnim objektom koji dolazi iz strane luke.

Brod iz luke ili sa sidrišta Crne Gore može isploviti samo na osnovu odobrenja za isplovljenje Lučke kapetanije.

Strani brod i strani ratni brod, na plovnom putu u teritorijalnom moru i unutrašnjim morskim vodama Crne Gore, dužni su da viju zastavu svoje državne pripadnosti i zastavu Crne Gore.

Uz brod, za koji nije izdato odobrenje za slobodni saobraćaj sa obalom, može da pristane samo:

- 1) javni plovni objekat;
- 2) plovni objekat radi pružanja pomoći ili spašavanja;
- 3) tegljač, odnosno potiskivač radi tegljenja, odnosno potiskivanja;
- 4) pilotski plovni objekat, radi pristupanja pilota tom brodu.

Za izdavanje odobrenja za slobodan saobraćaj sa obalom i odobrenja za isplavljenje iz luke plaća se naknada, koja je prihod Budžeta.

Visinu naknade iz stava 6 ovog člana propisuje Vlada.

Obrascе odobrenja iz st. 1 do 4 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Dolazak broda u luku i odlazak broda iz luke

Član 35

Brod koji obavlja međunarodnu plovību i koji namjerava da uplovi u luku ili isplavi iz luke ili sidrišta Crne Gore dužan je da NMSW-u preda:

- 1) opštu izjavu (ime, pozivni znak, zalihe goriva i slično);
- 2) zdravstvenu izjavu;
- 3) spisak posade;
- 4) spisak putnika, ako prevozi putnike;
- 5) izjavu o teretu;
- 6) izjavu o opasnom teretu ili zagađenom teretu u slučaju prevoza opasnog ili zagađenog tereta.

Brod u nacionalnoj plovību prijavljuje dolazak u luku, odnosno odlazak iz luke, odnosno sidrišta i dostavlja podatke, isprave i dokumenta na propisanim obrascima.

Bliže podatke za brodove koji održavaju redovne linije između luka Crne Gore i obrazac isprava kojima se elektronski najavljuje uplovljenje ili isplavljenje iz st. 1 i 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Prilikom odlaska iz luke, odnosno sa sidrišta Crne Gore brod prijavljuje odlazak NMSW-u, najkasnije dva sata prije odlaska i predaje spisak posade i putnika koji su se ukrcali, odnosno iskrcali dok se brod nalazio u luci, odnosno na sidrištu, kao i podatke iz stava 1 ovog člana.

Na osnovu prijave iz stava 1 ovog člana izdaje se odobrenje za odlazak na obrascu koji propisuje Ministarstvo.

Izjava u vezi sa prevozom opasnih ili zagađujućih materija

Član 36

Opasni ili zagađujući tereti ne smiju da se predaju radi prevoza ni preuzeti na brod, bez obzira na njegovu veličinu, u luci Crne Gore ako se zapovjedniku ili brodaru prije ukrcavanja tereta na brod ne dostavi izjava koja sadrži sljedeće podatke:

1) ispravne tehničke nazivd opasnih ili zagađujućih materija, brojeve Ujedinjenih naroda (UN) ako postoje, klase rizika prema IMO-u u skladu sa Kodeksima IMDG, IBC i IGC i, prema potrebi, klase broda potrebna za INF terete u skladu sa definicijom Uredbe VII/14.2., količine tih tereta i, ako se prevoze u jedinicama za prevoz tereta koje nijesu tankovi, njihov identifikacioni broj;

2) adresu na kojoj se mogu pribaviti detaljni podaci o teretu.

3) za materije iz Priloga I. Konvencija MARPOL, sigurnosni list u kojem su navedeni detaljni podaci o fizikalno-hemijskim svojstvima proizvoda, uključujući prema potrebi viskozitet izraženu u cSt pri 50 °C i gustoću pri 15 °C i ostale podatke sadržane u sigurnosnom listu u skladu s rezolucijom MSC.286(86);

4) brojeva za hitne pozive krcatelja ili nekog drugog lica ili tijela koje ima informacije o fizikalno-hemijskim svojstvima proizvoda i o mjerama koje treba preduzeti u slučaju nužde.

Plovni objekti koji dolaze iz luke izvan Crne Gore i pristaju u luci Crne Gore, a koji prevoze opasne ili zagađujuće materije, moraju da imaju izjavu koju osigurava krcatelj, a koja sadrži podatke iz stava 1 tač. 1 do 4 ovog člana.

Krcatelj je dužan da dostavi zapovjedniku ili brodaru izjavu iz stava 2 ovog člana, i garantuje da je predata pošiljka koja je prijavljena u skladu sa stavom 1 ovog člana.

Obavješćavanje o opasnim ili zagađujućim teretima koji se prevoze na brodu

Član 37

Brodar, agent ili zapovjednik broda, nezavisno od njegove veličine, koji prevozi opasne ili zagađujuće terete mora da prijavi podatke iz stava 3 ovog člana u slučajevima:

- kada brod napušta luku Crne Gore najkasnije u trenutku isplovljavanja;
- kada brod dolazi u luku Crne Gore ili sidrište smješteno u teritorijalnim vodama Crne Gore, najkasnije nakon isplovljavanja iz luke ukrcaja ili čim je poznata luka odredišta ili mjesto sidrišta, ako ovaj podatak nije bio na raspolaganju u trenutku isplovljavanja.

Podaci iz stava 3 ovog člana, dostavljaju se putem NMSW.

Podatke o brodu i teretu koji se moraju prijaviti propisuje Ministarstvo.

Izuzeća

Član 38

Brodove koji obavljaju redovne linije između luka Crne Gore, Lučka kapetanija može da izuzme od zahtjeva iz čl. 33 i 37 ovog zakona ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

1) kompanija koja održava redovne linije vodi i ažurira popis brodova i šalje taj popis VTS službi;

2) za svako obavljeno putovanje, kompanija dostavlja VTS službi na zahtjev 24 sata bez odlaganja podatke iz člana 33 stav 2 i člana 37 stav 3 ovog zakona, u zavisnosti od slučaja;

3) svako odstupanje od predviđenog vremena dolaska u luku odredišta ili pilotsku stanicu od tri sata ili više prijavljuje se luci dolaska ili Lučkoj kapetaniji;

4) izuzeća se daju samo pojedinim brodovima za posebnu liniju.

Linija iz stava 1 tačka 1 ovog člana ne može se smatrati redovnom linijom ako nije namijenjena da saobraća najmanje jedan mjesec.

Izuzeća od zahtjeva iz čl. 33 i 37 ovog zakona, ograničena su na putovanja sa redovnim trajanjem do 12 sati.

Kada međunarodna redovna linija saobraća između dviju ili više država, od kojih je jedna Crna Gora, Ministarstvo može zahtijevati da druge države odobre izuzeće za tu liniju.

Sve uključene države, uključujući i dotične obalne države, sarađuju u odobravanju izuzeća dotičnoj liniji u skladu sa uslovima iz stava 1 ovog člana.

VTS služba periodično provjerava jesu li ispunjeni uslovi navedeni u st. 1 i 2 ovog člana.

Ako se najmanje jedan od uslova više ne ispunjava, Lučka kapetanija odmah povlači mogućnost izuzeća za kompaniju.

Ministarstvo dostavlja Komisiji popis kompanija i brodova kojima je odobreno izuzeće prema ovom članu i sva ažuriranja tog popisa.

Nacionalni odbor za olakšice

Član 39

Radi sprovođenja i davanja preporuka za unapređenje mjera, aktivnosti i tehnoloških postupaka kojima se olakšava obavljanje međunarodnog pomorskog

saobraćaja i protok putnika, prtljaga, i/ili pošte i za implementaciju NMSW, Vlada osniva Nacionalni odbor za olakšice u pomorskom saobraćaju (u daljem tekstu: Odbor za olakšice).

Odbor za olakšice:

1) sprovodi Nacionalni program za olakšice u pomorskom saobraćaju (u daljem tekstu: program za olakšice);

2) sprovodi mjere i aktivnosti za olakšanje obavljanja međunarodnog pomorskog saobraćaja i protok putnika, prtljaga, tereta i/ili pošte;

3) preduzima mjere za implementaciju NMSW;

4) dostavlja Vladi godišnji izvještaj o sprovođenju programa za olakšice, do 31. marta tekuće za prethodnu godinu;

5) obavlja i druge poslove u skladu sa programom za olakšice.

Odbor za olakšice ima pet članova.

Odbor za olakšice čine predstavnici: Ministarstva, Organa uprave, organa uprave nadležnog za policijske poslove, organa uprave nadležnog za poslove carina i organa uprave nadležnog za poslove bezbjednosti hrane, veterinu i fitosanitarne poslove.

U radu Odbora za olakšice, po potrebi, učestvuju predstavnici korisnika ili koncesionara luke, prevoznika u pomorskom saobraćaju i drugih organa državne uprave.

Članovi Odbora za olakšice za svoj rad imaju pravo na naknadu u skladu sa zakonom kojim se uređuju zarade zaposlenih u javnom sektoru.

Akt o osnivanju Odbora za olakšice objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore".

Program za olakšice donosi Vlada, na predlog Odbora za olakšice.

Bliži sastav, mandat, način rada i odlučivanja, visinu naknade za rad članova Odbora za olakšice i druga pitanja od značaja za rad Odbora uređuju se aktom o osnivanju.

Program za olakšice sadrži: mjere, aktivnosti i tehnološke postupke kojima se olakšava obavljanje međunarodnog pomorskog saobraćaja i ubrzava uplovljavanje i isplavljavanje plovniha objekata i protok putnika i tereta u/iz luka Crne Gore.

Strani nuklearni brod

Član 40

Strani nuklearni brod koji namjerava da uplovi u crnogorsku luku otvorenu za međunarodni saobraćaj dužan je da Ministarstvu podnese zahtjev za izdavanje dozvole za uplovljavanje.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana, prilaže se ovjereni prepis dokumentacije o sigurnosti nuklearnog pogona broda.

Dozvola iz stava 1 ovog člana, izdaje se samo ako od broda ne prijeti opasnost prouzrokovanja nuklearne štete i ako taj brod, na zahtjev Ministarstva, dostavi dokaz o zaključenom ugovoru o obaveznom obezbjeđenju ili potvrdu o finansijskoj garanciji ili zaključen ugovor o obezbjeđenju od odgovornosti za štetu do visine iznosa u skladu sa zakonom.

Prije uplovljavanja stranog nuklearnog broda, koji je dobio dozvolu iz stava 3 ovog člana, organ uprave nadležan za zaštitu životne sredine, vrši pregled dokumentacije o sigurnosti nuklearnog pogona broda i pregled broda radi utvrđivanja opasnosti od prouzrokovanja nuklearne štete.

Organ uprave iz stava 4 ovog člana, može da vrši ponovni pregled nuklearnog broda i za vrijeme njegovog boravka u luci.

IV. PILOTAŽA

Vrste pilotaže

Član 41

Pilotaža je vođenje plovnog objekta i davanje stručnih savjeta pomorskog pilota (u daljem tekstu: pilot) zapovjedniku plovnog objekta radi sigurne plovidbe u lukama i drugim područjima unutrašnjih morskih voda i teritorijalnog mora Crne Gore.

Pilotaža može da bude lučka i obalna.

Lučka pilotaža je pilotaža plovnog objekta od spoljnje granice lučkog akvatorijuma do privezišta ili sidrišta luke.

Lučkom pilotažom se smatra i pilotaža plovnog objekta u Bokokotorskom zalivu, od ulaza u Bokokotorski zaliv (spojnica između rta Oštra i rta Mirište) do privezišta ili sidrišta luke.

Obalna pilotaža je pilotaža plovnog objekta u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore od granice lučke pilotaže, odnosno od granice ulaza u Bokokotorski zaliv.

Vršenje pilotaže

Član 42

Poslove pilotaže može da vrši pravno lice na osnovu odobrenja Ministarstva i zakona kojim se uređuju luke.

Odobrenje iz stava 1 ovog člana izdaje se pravnom licu na period do godinu dana, ako ispunjava propisane uslove.

Pravno lice iz stava 1 ovog člana dužno je da obezbijedi vršenje pilotaže 24 sata dnevno, da vodi pilotski dnevnik, da obezbijedi obuku pilota i ima sertifikat o ispunjavanju Međunarodnog standarda za pomorske pilotske organizacije.

Pilotski plovni objekat mora da bude obilježen i da koristi pozivne znakove za pilotažu.

Ako se utvrdi da pravno lice iz stava 1 ovog člana, ne zadovoljava uslove na osnovu kojih mu je izdato odobrenje ili se utvrdi druga nepravilnost u radu, Ministarstvo mu može oduzeti odobrenje.

Uslove iz stava 2 ovog člana, način vođenja pilotskog dnevnika, način obilježavanja pilotskih plovnih objekata i korišćenja pozivnih znakova za pilotažu propisuje Ministarstvo.

Obavezna pilotaža

Član 43

Lučka pilotaža je obavezna.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, lučka pilotaža nije obavezna za:

- 1) crnogorski ratni brod i crnogorski javni plovni objekat;
- 2) crnogorski putnički brod i crnogorski ro-ro putnički brod (trajekt) koji plovi na redovnoj liniji u nacionalnoj plovidbi;
- 3) brod do 500 BT bez obzira na državnu pripadnost ako ne prevozi opasne materije u tečnom stanju ili ukapljene gasove;
- 4) jahtu do 1.000 BT bez obzira na državnu pripadnost.

Lučka pilotaža obavezna je i za brod koji se premješta u luci sa jedne operative obale na drugu ili se pomiče uzduž operative obale upotrebom pogonske mašine.

Zapovjednik plovnog objekta dužan je da zatraži lučku pilotažu, najkasnije dva sata prije uplovljenja, isplovljenja, premještanja ili pomicanja plovnog objekta.

Zapovjednik plovnog objekta može da zatraži pilotažu i u slučajevima iz stava 2 ovog člana.

Izuzetno od stava 2 tač. 2 i 3 ovog člana Lučka kapetanija može da odredi da pojedine vrste brodova do 500 BT i jahte do 1.000 BT podliježu obaveznoj lučkoj pilotaži u određenom periodu godine i/ili vremenskim uslovima.

Vrijeme i mjesto ukrcavanja i iskrcavanja pilota, određuje Lučka kapetanija.

Uslove pilotaže i granice lučke i obalne pilotaže propisuje Ministarstvo.

Granica područja pilotaže

Član 44

Pilotaža počinje ili se završava na granici područja pilotaže u trenutku kada pilot započne, odnosno završi vođenje broda.

Ako brod mora da se priveže ili usidri, pilotaža se završava u trenutku kada se brod priveže ili usidri.

Ako tokom obavezne pilotaže zapovjednik broda otkaže uslugu pilotaže smatraće se da je usluga pilotaže pružena u cijelosti.

Korišćenje usluga pilotaže

Član 45

Pilotaža se pruža svakom plovnom objektu pod jednakim uslovima.

Pilotska obuka

Član 46

Pilotažu može da vrši pilot koji ima pilotsku legitimaciju, koju izdaje Lučka kapetanija.

Legitimacija iz stava 1 ovog člana izdaje se na period od dvije godine pilotu koji je završio pilotsku obuku, položio pilotski ispit i ima dokaz da je zaposlen kod pravnog lica iz člana 42 ovog zakona.

Pilotsku obuku obezbjeđuje i vrši pravno lice iz člana 42 ovog zakona.

Nakon završene pilotske obuke iz stava 3 ovog člana, polaže se pilotski ispit po programu za polaganje pilotskog ispita pred komisijom, koju obrazuje Ministarstvo.

Za izdavanje pilotske legitimacije plaća se naknada koja je prihod Budžeta.

Visinu naknade iz stava 5 ovog člana, utvrđuje Vlada.

Način vršenja pilotske obuke i polaganja pilotskog ispita, program za polaganje pilotskog ispita, ovlašćenja i druge uslove koje mora da ispunjava pilot radi dobijanja pilotske legitimacije, uslove za izdavanje pilotske legitimacije, obrazac pilotske legitimacije i uslove za produženje pilotske legitimacije propisuje Ministarstvo.

Obaveze pilota

Član 47

Za vrijeme vršenja pilotaže pilot je dužan da nosi službeno odijelo i da ima pilotsku legitimaciju.

Za vrijeme vršenja pilotaže pilot ne smije napustiti zapovjednički most pilotiranog broda prije završetka pilotaže.

Pilot će odbiti pilotiranje plovnog objekta koji nije dobio odobrenje za slobodan saobraćaj sa obalom ili odobrenje za isplovljenje ili je prekrzan ili gaz ne odgovara dubini mora na mjestu određenom za privez ili sidrenje, odnosno ako na mjestu priveza nijesu ispunjeni uslovi za siguran privez u plutajućem stanju ili u drugim slučajevima kojima se ugrožava sigurnost plovidbe.

U slučaju odbijanja pilotaže iz stava 3 ovog člana, pilot je dužan da o tome bez odlaganja obavijesti nadležnu Lučku kapetaniju, odnosno VTS službu i to upiše u pilotski dnevnik.

Pilot je dužan da za vrijeme vršenja pilotaže plovnog objekta daje savjete licu koje zapovijeda plovnim objektom u pogledu vođenja i manevrisanja plovnim objektom i obavijesti ga o propisima i pravilima u pilotiranom području.

Pilot je dužan da putem VHF radio-stanice obavijesti Lučku kapetaniju o započetom i završenom pilotiranju.

Pilot je dužan da bez odlaganja obavijesti Lučku kapetaniju o nepravilnostima na brodu uočenim tokom redovnih dužnosti, a koje mogu ugroziti sigurnost plovidbe ili predstavljati opasnost od zagađenja morske sredine.

Pilot je dužan da po završenom pilotiranju plovnog objekta obavijesti Lučku kapetaniju u pisanoj formi o:

- 1) zapaženim neispravnostima objekata sigurnosti plovidbe na plovnom putu;
- 2) zapaženim kršenjima propisa i pravila koje se odnose na sigurnost plovidbe;
- 3) nastalim štetama koje za vrijeme pilotaže nastanu na plovnom objektu koji koristi pilotažu i o štetama koje taj plovni objekat prouzrokuje.

Obavještenje iz stava 6 ovog člana mora da sadrži najmanje sljedeće podatke:

- o brodu (ime, identifikacioni broj IMO, pozivni znak i zastavu);
- o plovidbi (posljednja luka pristajanja, luka odredišta);
- opis nepravilnosti utvrđenih na brodu.

Službeno odijelo iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Odgovornost za upravljanje brodom

Član 48

Pilotaža plovnog objekta, bez obzira da li je obavezna ili ne, ne oslobađa lice koje zapovijeda plovnim objektom dužnosti upravljanja plovidbom i manevrisanja plovnim objektom i odgovornosti koje iz toga nastaju.

Odgovornost i naknada štete

Član 49

Brodar plovnog objekta koji koristi usluge pilotaže odgovara za radnje i propuste pilota i za radnje i propuste člana posade svog plovnog objekta.

Za naknadu štete koju je pilot prouzrokovao brodaru plovnog objekta koji koristi usluge pilotaže odgovara pravno lice u kojem je pilot zaposlen u trenutku prouzrokovanja štete, do visine naknade predviđene tarifom za obavljenju pilotažu pomnoženu faktorom 300 po događaju, ako se dokaže da je šteta nastala krivicom pilota.

Ugovor o ograničenju odgovornosti pravnog lica koje obavlja pilotažu zaključen suprotno stavu 2 ovog člana prije prouzrokovanja štete brodaru ne proizvodi pravno dejstvo.

Ugovor o ograničenju odgovornosti pravnog lica u pogledu naknade štete prouzrokovane obavljanjem pilotaže koja nije obavezna, a koji je zaključen prije

prouzrokovanja štete na iznos manji od iznosa iz stava 2 ovoga člana, ne proizvodi pravno dejstvo.

Odgovornost pilota

Član 50

Ako se naknada štete traži neposredno od pilota koji je prouzrokovao štetu, odredba člana 49 stav 2 ovog zakona primjenjuje se i na pilota, osim ako je pilot štetu prouzrokovao namjerno.

Odgovornost pilota, zajedno sa odgovornošću pravnog lica iz člana 42 ovog zakona, u kojem je pilot zaposlen ne može preći granice odgovornosti iz člana 49 stav 2 ovog zakona, osim ako se dokaže da je pilot štetu prouzrokovao namjerno.

Upotreba tegljača

Član 51

Zapovjednik teretnog broda većeg od 500 BT dužan je da prilikom uplovljavanja i isplavljavanja iz luke, odnosno premještanja sa jedne na drugu operativnu obalu u luci, koristi odgovarajući broj tegljača.

Zapovjednik broda dužine 100 metara ili više, dužan je da koristi sigurnosnu pratnju tegljača odgovarajuće snage i vučne sile prilikom plovidbe kroz tjesnac Verige u Bokokotorskom zalivu, kao i tokom manevrisanja prilikom vezivanja, odvezivanja i sidrenja u lukama Bokokotorskog zaliva.

Ako pilot smatra da odluka zapovjednika broda o korišćenju odgovarajućeg broja tegljača ne garantuje sigurnost broda i luke za vrijeme manevrisanja, o tome će obavijestiti Lučku kapetaniju, koja će odrediti minimalan broj tegljača potreban za siguran manevar broda.

Kada više plovni objekata istovremeno traže asistenciju tegljača, a nema dovoljno tegljača, ili kada je ugrožena sigurnost plovidbe i ljudskih života ili može doći do zagađivanja mora, Lučka kapetanija određuje redoslijed upotrebe tegljača.

Tegljači moraju da budu opremljeni za gašenje požara na brodovima i objektima na obali.

Način i uslove upotrebe tegljača propisuje Ministarstvo.

V. BROD CRNOGORSKE DRŽAVNE PRIPADNOSTI

Sposobnost broda za plovidbu

Član 52

Brod je sposoban za plovidbu, odnosno upotrebu u određenim kategorijama plovidbe i za određenu namjenu ako ispunjava uslove konvencija, kodeksa, protokola i rezolucija IMO-a, koje se odnose na:

- 1) sigurnost ljudskih života, broda i imovine;
- 2) sistem upravljanja sigurnošću kompanije i broda;
- 3) sprečavanje zagađenja mora uljem, štetnim materijama, otpadnim vodama i smećem;
- 4) sprečavanje zagađenja vazduha;
- 5) zaštitu mora od štetnih vodenih organizama ili patogena u balastnim vodama i talozima;
- 6) zaštitu mora od štetnih sistema protiv obrastanja na trupu broda;

- 7) zaštitu na radu, smještajem posade i drugih lica zaposlenih na brodu;
- 8) uslove za prevoz putnika;
- 9) sigurnost uređaja za rukovanje teretom.

Pored uslova iz stava 1 ovog člana brod mora da ispunjava i uslove koji se odnose na obezbjeđivanje konstrukcione i tehničke sposobnosti brodova za plovību i sigurnosti njihovih uređaja, mašina, opreme i materijala koji služe za održavanje sigurnosti plovību tih brodova, zaštitu života ljudi, zaštitu životne i radne sredine, zaštitu na radu i smještaj članova posade i drugih lica, prevoz putnika, pomorsku opremu, konstrukcionu i tehničku sigurnost uređaja za rukovanje, utovar i istovar tereta, način mjerenja i izračunavanja tonaže, prevoz tereta, stabilitet, pregrađivanje, nadvođe, radio-opremu, sredstva za signalizaciju i navigaciju, protivpožarnu zaštitu, sredstva za spašavanje ljudskih života na brodu, automatizaciju i odobrenje proizvođača i uslužnih privrednih društava.

Pored uslova iz stava 1 tač. 1 i 2 ovoga člana, plutajući objekat i instalacija za proizvodnju ugljovodonika sposobni su za plovību, odnosno upotrebu ako su sigurno privezani, usidreni, položeni na morsko dno, odnosno djelimično ili potpuno ukopani u morsko dno.

Ako se plutajući objekat ili instalacija za proizvodnju ugljovodonika postavlja ili upotrebljava u unutrašnjim morskim vodama ili teritorijalnom moru Crne Gore, pored uslova iz stava 1 tač. 1, 2 i 3 ovog člana, mora da ispunjava uslove određene prostornim urbanističkim planom, odnosno detaljnim planom uređenja.

Putnički brodovi i brzi putnički plovni objekti koji obavljaju nacionalnu plovību bez obzira na državnu pripadnost moraju ispunjavati posebna sigurnosna pravila i norme koje propisuje Ministarstvo.

Uslove koje mora da ispunjava brod, oprema i uređaji, radi pružanja odgovarajuće medicinske pomoći članovima posade, opremu, obavezan sadržaj brodske ambulante i priručnik o sadržaju brodske ambulante, kao i način njenog vođenja propisuje organ državne uprave nadležan za poslove zdravstva uz prethodnu saglasnost Ministarstva.

Kategorije plovību brodova, kao i posebna sigurnosna pravila i norme za brodove i plovne objekte iz stava 5 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Sistem upravljanja sigurnošću

Član 53

Brodar, odnosno kompanija koja upravlja brodom koji plovi u međunarodnoj plovību, dužni su da primjenjuju i održavaju sistem upravljanja sigurnošću, u skladu sa SOLAS Konvencijom (Glava IX) i ISM Kodeksom, sa izmjenama i dopunama, koje se odnose na:

- 1) politiku sigurnosti plovību i zaštitu životne sredine;
- 2) uputstva i procedure za sigurnu plovību broda i zaštitu životne sredine;
- 3) utvrđivanje nivoa ovlašćenja i način komunikacije između obale i posade na brodu;
- 4) procedure za prijavljivanje nezgoda i neusaglašenosti uspostavljenog sistema sa ISM Kodeksom;
- 5) procedure za vanredne situacije;
- 6) procedure za unutrašnju kontrolu i preglede funkcionisanja uspostavljenog ISM Kodeksa;
- 7) sistem za registrovanje podataka o putnicima.

Radi obezbjeđivanja sigurne plovidbe brodova i uspostavljanja veza sa kompanijom i licima na brodu, brodar, odnosno kompanija, dužni su da odrede lice na obali odgovorno za kontrolu sigurne plovidbe brodova i zaštite životne sredine.

Sistem upravljanja sigurnošću primjenjuje se i održava u skladu sa tehničkim pravilima.

Utvrđivanje sposobnosti broda za plovidbu

Član 54

Sposobnost broda za plovidbu crnogorske državne pripadnosti koji obavlja nacionalnu plovidbu utvrđuje se tehničkim nadzorom koji vrši Ministarstvo ili priznata organizacija.

Nakon izvršenog tehničkog nadzora Ministarstvo izdaje odgovarajuće brodske isprave i knjige kojima se potvrđuje sposobnost broda za plovidbu.

Tehnički nadzor i izdavanje odgovarajućih brodskih isprava i knjiga i sprovođenje drugih mjera kojima se utvrđuje sposobnost broda crnogorske državne pripadnosti koji obavlja međunarodnu plovidbu vrši priznata organizacija u skladu sa Uredbom (EZ) br. 391/2009.

Nakon obavljenog tehničkog nadzora priznata organizacija u ime Crne Gore kao države zastave izdaje odgovarajuće brodske isprave i knjige kojima potvrđuje sposobnost broda za plovidbu.

Ovlašćenje priznate organizacije

Član 55

Za brodove crnogorske državne pripadnosti u međunarodnoj plovidbi Ministarstvo može da:

1) ovlasti priznatu organizaciju za obavljanje, u potpunosti ili djelimično, tehničkog nadzora i pregleda koji se odnose na statutarna svjedočanstva, uključujući razvoj i primjenu zahtjeva sigurnosti za trup, mašinski i električni uređaj i uređaj za upravljanje brodovima i gdje je primjereno izda ili obnovi svjedočanstva; ili

2) prihvati tehnički nadzor i preglede iz tačke 1 ovog stava i u potpunosti ili djelimično povjeri te zadatke priznatim organizacijama.

Odredbe stava 1 ovog člana ne odnosi se na sertifikaciju pojedinih tipova pomorske opreme.

Ministarstvo odobrava prvo izdavanje svjedočanstva o izuzeću.

Ministarstvo može povjeriti drugom pravnom licu izdavanje svjedočanstva o sigurnosti radio uređaja na teretnim brodovima, ako ima odgovarajuće stručno znanje i kvalifikovana lica za obavljanje posebne sigurnosne ocjene u području radiokomunikacija.

Ministarstvo može ograničiti broj priznatih organizacija koje ovlašćuje prema potrebama Crne Gore kao države zastave.

Kao uslov da priznata organizacija, koja se nalazi u trećoj državi, obavlja poslove iz člana 56 ovog zakona ili dio tih poslova, Ministarstvo može zahtijevati da ta treća država odobri reciprocitet priznatim organizacijama sa sjedištem na području Evropske unije.

Ovlašćenje priznate organizacije je pravo, ugovor ili neko drugo sredstvo, pravno ili stvarno, kojim se samostalno ili zajedno sa drugim sredstvima prenosi pravo odlučivanja pravnom licu ili omogućava tom pravnom licu da obavlja zadatke koji spadaju u područje primjene Direktive 2009/15.

Poslovni odnos sa priznatom organizacijom

Član 56

Kada Ministarstvo postupi u skladu sa članom 55 ovog zakona uspostavlja poslovni odnos sa priznatom organizacijama koje će djelovati u ime Crne Gore kao države zastave.

Poslovni odnos iz stava 1 ovoga člana urediće se pisanim sporazumom na nediskriminišućim osnovama, koji propisuju određene zadatke i ovlašćenja koje preuzimaju priznate organizacije, a koji uključuje najmanje:

1) odredbe iz Dodatka II. Rezoluciji IMO-a A.739(18) o smjernicama za ovlašćivanje organizacija koje djeluju u ime uprave, primjenjujući i Prilog, dodatke i Dopune IMO-a MSC/Circular 710 i MEPC/Circular 307 o sporazumu za ovlašćenje priznatih organizacija;

2) odredbe u vezi sa finansijskom odgovornošću;

3) odredbe o redovnoj reviziji poslova koje priznate organizacije obavljaju u ime Crne Gore kao države zastave, koju sprovodi Ministarstvo ili nezavisni organ kojeg određuje Ministarstvo;

4) mogućnost za detaljne i vanredne preglede brodova;

5) odredbe o obaveznom izvještavanju o bitnim podacima o floti i klasi, izmjenama, obustavi i povlačenjima klase.

Ministarstvo može da zahtijeva da priznata organizacija ima lokalno predstavništvo na teritoriji Crne Gore.

Ministarstvo dostavlja Evropskoj komisiji detaljne podatke o poslovnom odnosu uspostavljenom sa priznatom organizacijom.

Odgovornost priznate organizacije

Član 57

Odgovornost iz člana 56 stav 2 tačka 2 ovog zakona nastupa zbog:

- gubitka ili oštećenja imovine, tjelesne povrede ili smrti, za koju je dokazano na sudu da je prouzrokovana namjerno ili propustom ili grubom nepažnjom priznate organizacije, njenih tijela, zaposlenih, zastupnika ili drugih koji djeluju u ime priznate organizacije, Ministarstvo ima pravo na naknadu štete od priznate organizacije u iznosu utvrđenom odlukom suda za koju je priznata organizacija prouzrokovala gubitak, oštećenje, povredu ili smrt;

- tjelesne povrede ili smrti, za koju je dokazano na sudu da je prouzrokovana nemarom, nepažnjom ili propustom priznate organizacije, njenih zaposlenih, zastupnika ili drugih koji djeluju u ime priznate organizacije, Ministarstvo ima pravo na naknadu štete od priznate organizacije u iznosu utvrđenom odlukom suda za koju je priznata organizacija prouzrokovala tjelesnu povredu ili smrt u iznosu od najmanje 4.000.000 eura;

- gubitka ili oštećenja imovine, za koju je dokazano na sudu da je prouzrokovana nemarom, nepažnjom ili propustom priznate organizacije, njenih zaposlenih, zastupnika ili drugih koji djeluju u ime priznate organizacije, Ministarstvo ima pravo na naknadu štete od priznate organizacije u iznosu utvrđenom odlukom suda za koju je priznata organizacija prouzrokovala gubitak ili oštećenje imovine u iznosu od najmanje 2.000.000 eura.

Oduzimanje ovlašćenja priznatoj organizaciji

Član 58

Ako Ministarstvo utvrdi da priznata organizacija ne obavlja poslove iz člana 55 ovog privremeno će oduzeti ili suspendovati to ovlaštenje.

Ministarstvo će bez odlaganja obavijestiti Evropsku komisiju i države članice o odluci iz stava 1 ovog člana i navesti opravdane razloge za tu odluku.

Provjera nad priznatim organizacijama

Član 59

Ministarstvo je dužno da osigura primjenu i sprovođenje međunarodnih konvencija, naročito u pogledu pregleda i nadzora brodova i izdavanja statutarnih svjedočanstava i svjedočanstva o izuzeću, postupajući u skladu sa Prilogom i Dodatkom IMO Rezolucije A.847(20) sa izmjenama i dopunama.

Ministarstvo će najmanje jednom u svake dvije godine vršiti provjeru rada ovlašćenih priznatih organizacija i najkasnije do 31. marta godine koja slijedi nakon godine u kojoj je obavljena provjera dostaviti Komisiji i državama članicama izvještaj o rezultatima provjere.

Dostava podataka

Član 60

Ministarstvo će obavijestiti Evropsku komisiju i državu zastave, ako pri obavljanju inspekcijskog pregleda utvrdi da je priznata organizacija koja djeluje u ime Crne Gore kao države zastave izdala svjedočanstva brodu koji ne ispunjava zahtjeve međunarodnih konvencija, kao i o bilo kojem nedostatku broda.

Obavještenje iz stava 1 ovog člana dostaviće se samo ako brodovi predstavljaju ozbiljnu opasnost za sigurnost i okolinu ili postoje dokazi o posebno nepažljivom postupanju od strane priznate organizacije.

Zahtjevi projektovanja, građenja i opremanja brodova crnogorske državne pripadnosti

Član 61

Brodovi koji viju zastavu Crne Gore moraju da budu projektovani, građeni, opremljeni i održavani u skladu sa pravilima i postupcima priznate organizacije koji se odnose na trup, mašinski i električni uređaj i uređaj za upravljanje u pogledu projektovanja, konstrukcije, opreme, održavanja i pregleda brodova.

Ministarstvo može da odluči da primijeni tehnička pravila za zahtjeve iz stava 1 ovog člana ako smatra da su ti zahtjevi u skladu sa pravilima i postupcima priznate organizacije, i ako o tome odmah obavijesti Komisiju u skladu sa postupkom iz Direktive 98/34/EZ i druge države članice, i ako se neka druga država članica ili Komisija ne suprotstavi.

Ministarstvo sarađuje sa ovlašćenim priznatim organizacijama radi razvoja pravila i postupka i u vezi dosljednog tumačenja pojedinih zahtjeva međunarodnih konvencija.

Način, postupak ovlašćenja i uslove koje mora da ispunjava priznata organizacija koja obavlja tehnički nadzor, pregled i sertifikaciju brodova, načela slobode pružanja usluga, postupak i način ukidanja ovlašćenja, kao i nadzor nad radom priznatih organizacije propisuje Ministarstvo.

Tehnička pravila

Član 62

Sposobnost broda za plovidbu utvrđuje se prema tehničkim pravilima koja :

- 1) propisuju tehničke uslove koji moraju da ispunjavaju pomorski objekti i kompanije;
- 2) utvrđuje način obavljanja tehničkog nadzora; i
- 3) propisuje način izdavanja isprava, zapisa i knjiga pomorskim objektima i kompanijama.

Tehnička pravila sadrže tehničke uslove iz člana 52 ovog zakona, a preuzeta su iz konvencija, kodeksa, protokola i rezolucija IMO i drugih međunarodnih propisa.

Ako neki uslov iz konvencije ili drugog odgovarajućeg instrumenta IMO-a koji je obavezujući za Crnu Goru nije sadržan u tehničkim pravilima primjenjivaće se direktno iz konvencije, ugovora ili drugog instrumenta IMO-a.

Tehnička pravila iz stava 1 ovog člana donosi Ministarstvo.

Tehnički nadzor

Član 63

Tehnički nadzor broda vrši Ministarstvo ili priznata organizacija.

Tehnički nadzor obuhvata:

- 1) odobravanje tehničke dokumentacije na osnovu koje se brod gradi ili prepravlja i tehničke dokumentacije na osnovu koje se izrađuju materijali, mašine, uređaji i oprema koji su namijenjeni za gradnju, prepravku i popravku broda;
- 2) nadzor nad gradnjom i prepravkom broda koji se vrši u toku njegove gradnje ili izvođenja radova na njegovoj prepravci;
- 3) nadzor nad izradom materijala, mašina, uređaja i opreme iz tačke 1 ovog stava, koji se vrši u toku njihove izrade i izdavanje uvjerenja;
- 4) nadzor nad ugradnjom i smještajem mašina, uređaja i opreme u brod;
- 5) pregled postojećih brodova, uključujući i nadzor nad izvođenjem popravki i obnavljanjem dijelova broda za koje je pregledom utvrđeno da ih treba popraviti ili obnoviti;
- 6) izdavanje odobrenja proizvođaču i uslužnom privrednom društvu;
- 7) pregled sistema upravljanja sigurnošću kompanije ili brodarar i broda;
- 8) pregled bezbjednosne zaštite broda u skladu sa posebnim zakonom.

Tehnički nadzor pomorske opreme obavlja ovlašćeno (imenovano) tijelo za sertifikaciju pomorske opreme.

Za vršenje tehničkog nadzora plaća se naknada, koju plaća vlasnik broda ili brodar. Visinu naknade za tehnički nadzor koji vrši Ministarstvo utvrđuje Vlada.

Naknada iz stava 3 ovog člana, prihod je Budžeta.

Tehnički nadzor brodova vrši se na način i u rokovima u skladu sa tehničkim pravilima.

Uslove za opremu kojom se opremaju brodovi crnogorske državne pripadnosti i uslove za stavljanje te opreme na tržište, kao i izbor ovlašćenog (imenovanog) tijela iz stava 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Pregled postojećih brodova

Član 64

Pregled postojećih brodova može biti osnovni, redovni i vanredni.

Za vršenje pregleda iz stava 1 ovog člana plaća se naknada.

Naknadu za pregled broda iz stava 2 ovog člana ne plaćaju javni brodovi.

Visinu naknade za pregled postojećih brodova koji vrši Ministarstvo utvrđuje Vlada.

Naknada iz stava 4 ovog člana, prihod je Budžeta.

Osnovni pregled

Član 65

Osnovni pregled obavezan je za postojeći brod i to:

- 1) prije njegovog upisa u upisnik brodova, ako nadzor nad njegovom gradnjom nije vršilo Ministarstvo;
- 2) prije njegovog upisa u upisnik brodova, ako je nadzor nad njegovom gradnjom vršila priznata organizacija i ako njegove brodske isprave i knjige nijesu važeće;
- 3) kad se brodu trajno mijenja namjena i to prije početka njegovog korišćenja.

Redovni pregled

Član 66

Redovni pregled je pregled postojećeg broda u propisanim vremenskim razmacima.

Vanredni pregled

Član 67

Vanredni pregled broda vrši se:

- 1) nakon pretrpljene pomorske nesreće ili nezgode, ako postoji osnovana sumnja da je došlo do oštećenja broda ili nekog njegovog dijela ili uređaja ili se inspekcijskim nadzorom utvrde nedostaci koji mogu uticati na sposobnost broda za plovidbu;
- 2) kad se vrše veće popravke ili obnova broda;
- 3) prilikom privremene promjene namjene ili kategorije plovidbe broda;
- 4) prilikom odlaganja redovnog pregleda u skladu sa tehničkim pravilima;
- 5) kada je brod u raspredi duže od jedne godine;
- 6) za tegljač i tegljeni brod prije operacije tegljenja;
- 7) za napušteni brod, koji nema važeće brodske isprave i knjige;
- 8) radi popisa broda na zahtjev suda;
- 9) za brod ili ostatke broda radi spašavanja, odnosno vađenja broda i ocjene rizika koji predstavlja;
- 10) kad se na brodu vrši prepravka kojom se mijenjaju njegove konstrukcione osobine i svojstva pogonskih uređaja i to prije početka njegovog korišćenja, a u obimu ponovnog pregleda.

Probna plovidba

Član 68

Pregled broda radi utvrđivanja njegove sposobnosti za obavljanje probne plovidbe je obavezan pregled kojem podliježe brod prije polaska na probnu plovidbu.

Obim pregleda treba da bude takav da se sa sigurnošću može utvrditi da brod ispunjava uslove propisane za obavljanje probne plovidbe.

Odredbe st. 1 i 2 ovog člana primjenjuju se na brod koji za vrijeme probne plovidbe vije zastavu Crne Gore ili vije zastavu druge države ako se probna plovidba obavlja u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore.

Uslove i način obavljanja probne plovidbe propisuje Ministarstvo.

Stanje broda i njegove opreme

Član 69

Brodar, odnosno kompanija dužna je da brod i opremu održava u stanju kojim se obezbjeđuje sposobnost broda za plovidbu.

Oslobađanje, izuzeće ili odstupanje od odredbi međunarodnih i nacionalnih propisa

Član 70

Ministarstvo može, na osnovu predloga priznate organizacije, brod novog tipa, brod koji ne obavlja redovna međunarodna putovanja ili brod koji plovi u zaštićenim područjima, a na koji se primjenjuju odredbe međunarodnih ugovora da oslobodi od obaveza utvrđenih tim ugovorom ako se utvrdi da je brod sposoban da obavlja plovidbu u uslovima oslobađanja.

Ministarstvo može da, na osnovu predloga priznate organizacije, brod na koji se ne primjenjuju odredbe međunarodnih ugovora oslobodi ispunjavanja odredbi tehničkih pravila u slučajevima i uz uslove predviđene tim pravilima, ako se utvrdi da je brod sposoban za plovidbu u uslovima oslobađanja.

Ministarstvo izdaje ispravu o oslobađanju od obaveza iz st. 1 i 2 ovog člana, vodi evidenciju o svim izdatim ispravama i o tome obavještava Međunarodnu pomorsku organizaciju (IMO), a ako je to potrebno i nadležna tijela Evropske unije.

Promjene ili prepravke konstrukcije broda

Član 71

Poslije izvršenog tehničkog nadzora nad gradnjom, odnosno prepravkom broda i poslije izvršenih pregleda broda ne smiju se, bez prethodnog obavještenja Ministarstva, obavljati promjene ili prepravke konstrukcije broda, mašina, uređaja, opreme ili drugih djelova na koje se odnose zahtjevi utvrđeni tehničkim pravilima.

Brod koji nije putnički brod

Član 72

Ako brod upisan u upisnik brodova Crne Gore koji nije putnički ispunjava zahtjeve tehničkih pravila za prevoz putnika u posebnim uslovima u granicama unutrašnjih morskih voda i teritorijalnog mora Crne Gore, Ministarstvo može da utvrdi da je brod sposoban za privremeni prevoz putnika u navedenim uslovima i granicama.

Prevoz putnika

Član 73

Putnički brod može da prevozi samo određeni broj putnika čiji se broj i smještaj na brodu određuje na osnovu plovnih svojstava broda, raspoložive površine za smještaj putnika, uređaja i opreme namijenjene putnicima i higijenskih uslova.

Dozvoljeni broj putnika i njihov smještaj na brodu utvrđuje se tehničkim pravilima.

Prebrojavanje putnika

Član 74

Prije nego što putnički brod isplovi iz luke zapovjednik je dužan da utvrdi broj lica na tom brodu.

Zapovjednik putničkog broda mora da obezbijedi da broj lica na brodu ne prelazi broj lica koji brod može da prevozi shodno važećim brodskim ispravama.

Zapovjednik putničkog broda je dužan da obezbijedi da podaci koji se odnose na broj putnika budu dostupni Lučkoj kapetaniji, kao i službama za traganje i spašavanje obalne države, u slučaju nezgode.

Kompanija ili brodar dužni su da obezbijede da podaci o licima koja su iskazala potrebu za posebnom negom ili pomoć u vanrednim situacijama budu evidentirani na odgovarajući način i dostavljeni zapovjedniku prije nego što putnički brod isplovi iz luke.

Zapovjednik crnogorskog putničkog broda dužan je da podatke iz stava 2 ovog člana dostavi Lučkoj kapetaniji.

Vrstu podataka, način prikupljanja i vođenja evidencije podataka o putnicima koje putnički brod crnogorske državne pripadnosti mora da vodi na putničkom brodu propisuje Ministarstvo.

Kretanje lica sa invaliditetom

Član 75

Putnički, ro-ro putnički i brzi putnički brodovi moraju da imaju adekvatan pristup za ulazak lica sa invaliditetom.

Brodovi iz stava 1 ovog člana, moraju biti konstruisani i opremljeni na način koji licima sa invaliditetom obezbjeđuje lako i sigurno ukrcavanje i iskrcavanje i pristup između paluba, uz asistenciju posade ili uz pomoć rampi ili liftova.

Na brodovima iz stava 1 ovog člana, moraju se na vidnim mjestima postaviti informacione oznake, odnosno naljepnice koje su lako uočljive i čitljive licima sa smanjenim mogućnostima kretanja i komunikaciona sredstva za vizuelno i verbalno objavljivanje važnijih informacija, kao i sistem za alarmiranje sa tipkama koji je lako pristupačan za ta lica.

Ograde, koridori, prolazi, ulazi i vrata moraju omogućavati korišćenje i kretanje lica u invalidskim kolicima, a liftovi, palube za vozila, putničke prostorije za odmor, smještaj, kao i toaletne prostorije moraju biti konstruisane tako da budu lako pristupačne za ta lica.

Brod za plovību u određenim granicama

Član 76

Ministarstvo može da utvrdi da je brod crnogorske državne pripadnosti za plovību u određenim užim granicama, ako se pregledom utvrdi da brod nije sposoban za plovību u granicama u kojima je do tada plovio, ali je sposoban za plovību u užim granicama plovībde.

Ministarstvo može da utvrdi da je brod sposoban za jedno ili više određenih putovanja koja prelaze granice plovībde u kojima je plovio, ako se na osnovu izvršenog pregleda utvrdi da je brod sposoban za to putovanje.

Plovidba u granicama iz st. 1 i 2 ovog člana može da se uslovi ukrcavanjem manjeg broja putnika ili manje mase tereta od određenog broja putnika ili dozvoljene mase tereta, kao i drugim uslovima kojima se obezbjeđuje sigurna plovidba broda.

Jedno putovanje

Član 77

Brodu namijenjenom za recikliranje kojem je isteklo važenje jedne od isprava, Ministarstvo može dopustiti jedno direktno putovanje u balastu do postrojenja za recikliranje brodova.

U slučaju iz stava 1 ovog člana Ministarstvo može da dopusti izdavanje uslovnog svjedočanstva skraćenog roka važenja sa upisanim ograničenjima i primjenljivim uslovima plovidbe.

Teret na brodu

Član 78

Teret na brodu mora da bude raspoređen tako da odgovara zahtjevima stabiliteta i da obezbjeđuje plovna svojstva broda i ne prouzrokuje prekomjerna naprezanja konstrukcijskih djelova broda u različitim uslovima korišćenja.

Teret na brodu mora da bude ukrcan u granicama dozvoljenog opterećenja broda i u skladu sa tehničkim propisima o prevozu tereta i da bude složen, raspoređen i učvršćen tako da u svim uslovima plovidbe ne može doći do pomjeranja tereta koji bi mogao ugroziti sigurnost broda, ljudskih života i životne sredine.

Najveće dozvoljeno opterećenje broda i raspored tereta na brodu, uslovi i način za utovar i istovar brodova za prevoz rasutog tereta i kontejnera utvrđuju se tehničkim pravilima.

Baždarenje broda

Član 79

Baždarenje broda vrši se radi utvrđivanja tonaže broda.

Tonaža broda sastoji se od bruto tonaže (BT) mjera cijele veličine broda i neto tonaže (NT) mjera korisnog kapaciteta broda.

Baždarenje brodova obavlja se prema tehničkim pravilima.

Baždarenje ribarskog broda i čamca koji se koristi za ribolovne aktivnosti, nezavisno od toga koristi li se za lične potrebe ili za privrednu djelatnost obavlja se u skladu sa Uredbom (EU) 2017/1130 Evropskog parlamenta i Vijeća od 14. juna 2017., o definisanju karakteristika ribarskih plovila (SL L 169, 30. 6. 2017.).

Baždarenje broda vrši se prije njegovog upisa u upisnik brodova.

Baždarenje broda koji plovi u nacionalnoj plovidbi vrši Ministarstvo.

Baždarenje broda koji plovi u međunarodnoj plovidbi vrši priznata organizacija.

Baždarenju podliježe svaki brod koji se upisuje u upisnik brodova Crne Gore, ako predhodno nije baždaren u skladu sa Međunarodnom konvencijom o baždarenju brodova iz 1969. ili tehničkim pravilima.

Za baždarenje broda koje vrši Ministarstvo plaća se naknada.

Visinu naknade iz stava 9 ovog člana za baždarenje utvrđuje Vlada.

Naknada iz stava 9 ovog člana prihod je Budžeta.

Način baždarenja broda i drugih plovni objekata utvrđuje se tehničkim pravilima.

Ponovno baždarenje

Član 80

Ponovno baždarenje broda se vrši ako se:

1) poslije baždarenja broda izvrše prepravke usljed kojih su nastale promjene u rasporedu, konstrukciji, kapacitetu, upotrebi prostora, dozvoljenom broju putnika na brodu, dodijeljenom nadvođu ili dozvoljenom gazu broda, zbog kojih se na brodu mijenja njegova tonaža;

2) posumnja u pravilnost izvršenog baždarenja.

Zahtjev za ponovno baždarenje broda crnogorske državne pripadnosti podnosi brodar prije završetka radova na prepravci kojima se mijenja bruto ili neto tonaža broda ili nakon dolaska broda u prvu luku Crne Gore, ako se radovi na prepravci broda izvode u inostranstvu, a brod nije baždaren u inostranstvu.

VI. BRODSKE ISPRAVE, ZAPISI I KNJIGE ZA BRODOVE CRNOGORSKE DRŽAVNE PRIPADNOSTI

Isprave, zapisi i knjige

Član 81

Brodske isprave, zapisi i knjige propisane ovim zakonom moraju da se nalaze na brodu, da se uredno vode i uvijek da budu dostupne radi provjere.

Brodske isprave, zapisi i knjige koje brod mora da ima u skladu sa ovim zakonom služe kao dokaz o identitetu, sposobnosti za plovību i ostalim svojstvima broda.

U brodske zapise i knjige koje brod vodi unose se podaci o važnim događajima na brodu i obavljenim radnjama na brodu.

Brodske isprave, zapisi i knjige vode se na način i u rokovima važenja utvrđenim tehničkim pravilima.

Brodske isprave, zapisi i knjige mogu se suspendovati i povući pod uslovima utvrđenim tehničkim pravilima.

Način vođenja brodskih isprava, zapisa i knjiga

Član 82

Brodske isprave, zapisi i knjige propisane ovim zakonom moraju da budu vođene na crnogorskom jeziku, latiničnim pismom, osim broskog dnevnika i dnevnika mašine koji se na brodovima u međunarodnoj plovidbi može voditi na engleskom jeziku.

Brodske isprave, zapisi i knjige izdate na osnovu međunarodnih konvencija, kodeksa, protokola i rezolucija mogu da budu prevedene na engleski jezik, ako je to utvrđeno konvencijama, kodeksima, protokolima i rezolucijama.

Brodske isprave, zapisi i knjige propisane ovim zakonom, mogu se voditi u pisanom ili elektronskom obliku.

Obrazac brodskih isprava, zapisa i knjiga, način vođenja isprava, zapisa i knjiga, kao i oblik, rokove važenja, uslove važenja produženja, prestanak važenja, suspenziju ili povlačenje brodskih isprava, zapisa i knjiga propisuje Ministarstvo.

Upisni list

Član 83

Brodu upisanom u upisnik brodova u skladu sa zakonom izdaje se upisni list.

Upisnim listom iz stava 1 ovog člana dokazuje se crnogorska državna pripadnost broda, uz naznaku da brod ima pravo i dužnost da vije zastavu trgovačke mornarice Crne Gore (u daljem tekstu: zastava), kao i njegovu namjenu i kategoriju plovidbe.

Upisni list sadrži sve podatke iz upisnika brodova u koji je brod upisan.

U slučaju neusaglašenosti sadržaja upisnog lista sa sadržajem upisnika brodova u pogledu upisanih prava na brodu primjenjuje se ono što je upisano u upisniku brodova.

Upisni list izdaje Lučka kapetanija koja je izvršila upis broda u upisnik brodova.

Za izdavanje upisnog lista i brodskih isprava koje izdaje Lučka kapetanija plaća se naknada koja je prihod Budžeta.

Visinu naknade iz stava 6 ovog člana utvrđuje Vlada.

Zamjena upisnog lista

Član 84

Lučka kapetanija koja je izdala upisni list dužna je, po službenoj dužnosti, da unese propisane podatke u upisni list broda.

Ako se brodu promijeni ime, luka upisa, tonaža, vrsta pogona, znak raspoznavanja, namjena ili kategorija plovidbe, postojeći upisni list zamjenjuje se novim upisnim listom.

Privremeni plovidbeni list

Član 85

Privremeni plovidbeni list izdaje se brodu kada još nijesu ispunjeni uslovi za upis, brodu nabavljenom u inostranstvu koji još nema upisni list, brodu koji je u inostranstvu, a izgubljen mu je upisni list, kao i brodu u gradnji, kada još nijesu ispunjeni uslovi za upis u upisnik kao brod.

Brod i brod u gradnji koji nije još upisan u upisnik brodova stiče privremenim plovidbenim listom crnogorsku državnu pripadnost i pravo i dužnost da vije zastavu.

Privremeni plovidbeni list važi najduže šest mjesecu od dana njegovog izdavanja.

Privremeni plovidbeni list izdaje Lučka kapetanija.

Upisni list ili privremeni plovidbeni list su dokaz o identitetu broda.

Način izdavanja i obrazac privremenog plovidbenog lista propisuje Ministarstvo.

VII. PLUTAJUĆI OBJEKTI I INSTALACIJE ZA PROIZVODNJU UGLJOVODONIKA CRNOGORSKE DRŽAVNE PRIPADNOSTI

Utvrđivanje sposobnosti za upotrebu plutajućeg objekta i instalacije za proizvodnju ugljovodonika

Član 86

Plutajući pomorski objekat i instalacija za proizvodnju ugljovodonika sposobna je za upotrebu ako ispunjava uslove propisane ovim zakonom i tehničkim pravilima u pogledu:

- 1) sigurnosti ljudskih života, objekta i imovine;

- 2) sprečavanja zagađivanja mora u skladu sa zakonom;
- 3) zaštite na radu, smještaja posade i drugih lica na objektu;
- 4) sigurnosti uređaja za rukovanje teretom;
- 5) obavljanja namjenske djelatnosti;
- 6) propisanog minimalnog broja članova posade sa odgovarajućim ovlaštenjem o osposobljenosti koje objekat mora da ima za sigurnu upotrebu;
- 7) smještaja i broja drugih lica na objektu u skladu sa ispravama, knjigama i odobrenom tehničkom dokumentacijom objekta;
- 8) tereta na objektu u skladu sa ispravama, knjigama i odobrenom tehničkom dokumentacijom objekta;
- 9) sigurnosti priveza, usidrenja i polaganja na morsko dno, dijelom ili potpunim ukopavanjem u morsko dno.

Sposobnost plutajućeg objekta i instalacije za proizvodnju ugljovodonika prema namjeni i lokaciji utvrđuje Ministarstvo.

Tehnička pravila kojima se propisuju uslovi iz stava 1 ovog člana donosi Ministarstvo.

Utvrđivanje sposobnosti plutajućih pomorskih objekata i instalacija za proizvodnju ugljovodonika

Član 87

Za utvrđivanje sposobnosti za upotrebu plutajućih objekata i instalacija za proizvodnju ugljivodonika, prema namjeni i lokaciju primjenjuju se odredbe čl. 63 do 69 ovoga zakona.

Baždarenje plutajućeg objekta i instalacije za proizvodnju ugljovodonika

Član 88

Baždarenje plutajućeg pomorskog objekta vrši se u skladu sa čl. 79 i 80 ovog zakona, prema namjeni i lokaciji.

Tonaža plutajućeg objekta je bruto tonaža.

Na instalacije za proizvodnju ugljovodonika koje su fiksirane za morsko dno ne primjenjuju se odredbe o baždarenju.

Isprave i knjige plutajućeg objekta i instalacije za proizvodnju ugljovodonika

Član 89

Plutajući objekat i inastalacija za proizvodnju ugljovodonika mora da ima isprave i knjige u skladu sa čl. 81 do 85 ovog zakona, prema namjeni i lokaciji.

Za izdavanje isprava i knjiga iz stava 1 ovog člana plaća se naknada koja je prihod Budžeta.

Visinu naknade iz stava 2 ovog člana utvrđuje Vlada.

Postavljanje i upotreba plutajućeg objekta i instalacija za proizvodnju ugljovodonika

Član 90

Plutajući pomorski objekti i fiksne instalacije za proizvodnju ugljovodonika postavljaju se u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore u skladu sa prostornim urbanističkim planom, odnosno detaljnim planom uređenja, uz saglasnost Lučke kapetanije.

Ako se plutajući pomorski objekat vezuje, sidri, polaže ili ukopava na području luke, pored saglasnosti iz stava 1 ovog člana, potrebna je i saglasnost Lučke kapetanije.

VIII. ČAMAC CRNOGORSKE DRŽAVNE PRIPADNOSTI

Utvrđivanje sposobnosti čamca za plovību

Član 91

Čamac je sposoban za plovību u određenim kategorijama plovību i za određenu namjenu ako ispunjava zahtjeve utvrđene tehničkim pravilima u vezi sa:

- 1) sigurnošću ljudskih života, čamca i imovine;
- 2) sprečavanjem zagađenja mora uljem, štetnim materijama, otpadnim vodama i otpadom;
- 3) sprečavanjem zagađenja vazduha;
- 4) zaštitom mora od štetnog djelovanja sistema protiv obrastanja trupa;
- 5) zaštitom na radu, smještajem posade i drugih lica zaposlenih na čamcu;
- 6) uslovima za prevoz putnika;
- 7) sigurnošću uređaja za rukovanje teretom.

Novoizgrađeni čamac namijenjen za privredne svrhe, kao i postojeći čamac koji mijenja namjenu, radi obavljanja privredne djelatnosti, sposoban je za plovību, ako njihova konstrukcija, plovna svojstva, pogonski i drugi uređaji i oprema ispunjavaju zahtjeve propisane tehničkim pravilima.

Uslove koje moraju ispunjavati čamci i lica koje upravljaju čamcem, uslovi za plovību čamaca, područja plovību, stavljanje na tržište, uslove koje moraju ispunjavati prijavljena tijela, kao i način i postupak njihovog imenovanja propisuje Ministarstvo.

Pregled čamca

Član 92

Sposobnost čamca za plovību utvrđuje se pregledom.

Pregled čamca može biti osnovni, redovni i vanredni.

Nadzor nad gradnjom i pregled iz stava 2 ovog člana vrši Ministarstvo.

Redovni i vanredni pregled čamca vrši se, po pravilu, na vodi, osim ako Ministarstvo utvrdi da je stanje čamca takvo da ga treba pregledati na kopnu ili ako se radi o čamcu za privredne svrhe.

Ministarstvo može odlučiti da, zbog složenosti pregleda, priznata organizacija izvrši pregled čamca.

Poslije uspješno izvršenog pregleda čamca, Ministarstvo izdaje svjedočanstvo o sposobnosti za plovību čamca.

Za čamce koji su upisani u upisnik čamca, izdaje se dozvola za plovību čamca sa oznakom čamca.

Za preglede, izdavanje isprava i upis iz st. 2, 6 i 7 ovog člana plaća se naknada koja je prihod Budžeta.

Visinu naknade iz stava 8 ovog člana utvrđuje Vlada.

Naknadu za pregled čamca iz stava 8 ovog člana ne plaćaju javni čamci.

Obrazac svjedočanstva i dozvole iz st. 6 i 7 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Osnovni pregled čamca

Član 93

Osnovni pregled čamca vrši Ministarstvo prije upisa u upisnik čamaca, kao i poslije svake prepravke, odnosno popravke čamca, promjene namjene ili područja plovidbe.

Osnovni pregled čamca vrši se na kopnu i na vodi.

Redovni pregled čamca

Član 94

Redovnim pregledom čamca utvrđuje se stanje trupa, pogonskih i drugih uređaja i opreme čamca.

Redovni pregled čamca za privredne i javne svrhe vrši Ministarstvo, svake dvije godine.

Redovni pregled čamca za privredne svrhe (prevoz putnika) i čamca na vodeni mlazni pogon za privredne svrhe vrši se godišnje i izdaje se svjedočanstvo o sposobnosti za plovidbu čamca sa rokom važenja do 30. maja naredne godine.

Redovni pregled čamca za lične potrebe vrši Ministarstvo svake pete godine, što potvrđuje izvještajem o pregledu čamca.

Redovni pregled čamca na vodeni mlazni pogon za lične potrebe vrši Ministarstvo, svake tri godine.

Vanredni pregled čamca

Član 95

Vanredni pregled čamca koji je upisan u upisnik čamaca vrši Ministarstvo i to kada je čamac pretrpio pomorsku nezgodu ili nesreću i kada se posumnja da čamac ne ispunjava propisane uslove u pogledu sposobnosti za plovidbu.

Lice koje je upravljalo čamcem koji je pretrpio pomorsku nesreću dužno je da odmah prijavi nastanak pomorske nesreće, a u slučaju pomorske nezgode dužno je da, u roku od 12 sati od trenutka nastanka pomorske nezgode, podnese prijavu nadležnoj Lučkoj kapetaniji.

Obrazac prijave iz stava 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Gradnja čamca

Član 96

Pravno ili fizičko lice koje namjerava da gradi čamac dužno je da, prije početka gradnje čamca, pribavi saglasnost Ministarstva na tehničku dokumentaciju za gradnju čamca.

Tehnički nadzor nad gradnjom, ocjenom usklađenosti pomorske opreme i ocjenom usklađenosti za vrijeme gradnje čamca vrši tijelo za ocjenjivanje usklađenosti kojeg imenuje Ministarstvo.

Ministarstvo, po završetku gradnje, izdaje svjedočanstvo o gradnji čamca.

Obrazac svjedočanstva iz stava 3 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Baždarenje čamca

Član 97

Čamac prilikom upisa mora biti baždaren.

Tonaža čamca je bruto tonaža.

Baždarenje se obavlja prema tehničkim pravilima o načinu mjerenja i izračunavanja tonaže, odnosno istisnine koja je propisana za čamce.

Ako se prepravkom mijenja tonaža, odnosno istisnina čamca, baždarenje se vrši ponovno.

Za vršenje baždarenja iz stava 1 ovog člana plaća se naknada koja je prihod Budžeta.

Ako se prepravkom mijenja BT čamca vrši se ponovno baždarenje.

Nakon izvršenog baždarenja Ministarstvo izdaje svjedočanstvo o baždarenju čamca.

Visinu naknade iz stava 5 ovog člana utvrđuje Vlada.

Obrazac svjedočanstva iz stava 7 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Privremeno odobrenje za plovidbu

Član 98

Lučka kapetanija može, na zahtjev vlasnika čamca koji nije upisan u upisnik čamaca izdati privremeno odobrenje za plovidbu, u trajanju do 30 dana, zbog obavljanja probnih vožnji ili uplovljenja u luku na čijem se području nalazi Lučka kapetanija u kojoj će se čamac upisati.

Privremeno odobrenje za plovidbu iz stava 1 ovog člana izdaje se čamcu koji posjeduje važeće svjedočanstvo o sposobnosti čamca za plovidbu, nakon obavljenog tehničkog pregleda. U članu 98.

Posada čamca i ispit za vođitelja čamca

Član 99

Čamcem upravlja lice koje je navršilo 18 godina života i koje ima uvjerenje za vođitelja čamca.

Čamcem za privredne i javne svrhe, osim čamca na vodeni mlazni pogon do tri sjedišta upravlja lice koje ima ovlaštenje za mornara-motoristu i ovlaštenje o osposobljenosti za VHF radio-operatora ili za GMDSS radio-operatora sa ograničenim ovlaštenjem.

Na čamcu namijenjenom za privredne i javne svrhe, pored lica iz stava 2 ovog člana, mora biti ukrcan i jedan član posade sa uvjerenjem za vođitelja čamca.

Čamcem na vodeni mlazni pogon do tri sjedišta upravlja lice koje ima uvjerenje za vođitelja čamca ili ovlaštenje za mornara-motoristu.

Ispit za vođitelja čamca polaže se prema programu za polaganje ispita za vođitelja čamca pred komisijom za polaganje ispita za vođitelja čamca (u daljem tekstu: Komisija za polaganje ispita), koju obrazuje Ministarstvo.

Uvjerenje za vođitelja čamca izdaje se nakon položenog ispita.

Za polaganje ispita za vođitelja čamca plaća se naknada koja je prihod Budžeta.

Visinu naknade iz stava 7 ovog člana utvrđuje Vlada.

Uslove koje moraju ispunjavati lica za upravljanje čamcem, program i način stručnog osposobljavanja, sastav Komisije za polaganje ispita i obrazac uvjerenja za vođitelja čamca, program i način polaganja, kao i obrazac, sadržinu, način izdavanja i trajanje plovidbene dozvole propisuje Ministarstvo.

Odredbe člana 182 ovog zakona primjenjuju se i na utvrđivanje zdravstvene sposobnosti članova posade čamca.

Lica na čamcu za lične potrebe

Član 100

Na čamcu za lične potrebe u vlasništvu fizičkog lica mora se za vrijeme plovidbe nalaziti vlasnik čamca, odnosno članovi njegove uže porodice ili lica ovlašćena pisanim punomoćjem koje je ovjereno.

Čamac za lične potrebe u vlasništvu fizičkog lica ne smije se koristiti za prevoz putnika, odnosno lica koja nijesu navedena u stavu 1 ovog člana.

Na čamcu za lične potrebe u vlasništvu pravnog lica, mogu se za vrijeme plovidbe nalaziti zaposlena lica pravnog lica ili lica ovlašćena za korišćenje čamca na osnovu pisanog punomoćja ovjerenog kod notara.

Čamac za lične potrebe u vlasništvu pravnog lica ne smije se koristiti za prevoz putnika, odnosno lica koja nijesu navedena u stavu 3 ovog člana.

Punomoćje iz st. 1 i 2 ovog člana mora se tokom plovidbe nalaziti na čamcu.

Zloupotreba alkohola i droge na čamcu

Član 101

Član posade na čamcu ne smije da bude pod uticajem alkohola i/ili opojnih droga i/ili drugih materija koje utiču na njegovo psihofizičko stanje prilikom obavljanja svojih dužnosti.

Član posade na čamcu dužan je da se na zahtjev inspektora sigurnosti plovidbe podvrgne ispitivanju pomoću odgovarajućih sredstava i aparata radi provjere ima li u organizmu alkohola u krvi, prisustva droge i/ili drugih psihoaktivnih materija koje utiču na psihofizičke sposobnosti.

Ako lice iz stava 2 ovog člana odbije ispitivanje ili se tim ispitivanjem utvrdi da ima u organizmu alkohola, droga i/ili drugih psihoaktivnih materija koje utiču na psihofizičke sposobnosti, inspektor sigurnosti plovidbe će da naredi obavljanje ljekarskog pregleda i uzimanje krvi i urina radi analize.

Ako lice iz stava 3 ovog člana odbije da ide na ljekarski pregled i na analizu krvi i urina, od organa uprave nadležnog za poslove policije će se zatražiti njegovo prisilno odvođenje.

Ako inspektor sigurnosti plovidbe utvrdi da su nastupile okolnosti iz stava 1 ovog člana, kao mjeru opreza, naložiće udaljavanje člana posade iz službe na rok ne kraći od osam dana.

Ako je utvrđeno da je mornar motorista i/ili vođa čamca pod uticajem alkohola ili opojnih droga ili drugih psihoaktivnih materija, inspektor sigurnosti plovidbe će kao mjeru opreza udaljiti iz službe mornara motoriste i/ili vođu čamca na period ne kraći od osam dana i o tome će obavijestiti vlasnika čamca.

Ako zbog udaljavanja iz službe mornara motoriste i/ili vođu čamca ili člana posade čamac ne ispunjava uslove o najmanjem broju članova posade za sigurnu plovidbu, inspektor sigurnosti plovidbe će zabraniti isplovljenje čamca.

Odredbe st. 1 do 7 ovog člana primjenjuju se i na članove posade svih drugih pomorskih objekata i na pilota.

Ovlašćenje za upravljanje čamcem strane državne pripadnosti

Član 102

Čamcem strane državne pripadnosti upravlja lice koje posjeduje ovlašćenje za upravljanje čamcem države sa kojom je Crna Gora potpisala sporazum o uzajamnosti ili ovlašćenje države koja se nalazi na listi država čija ovlašćenja je Crna Gora jednostrano prihvatila.

Listu priznatih ovlašćenja iz stava 1 ovog člana objavljuje Ministarstvo na svojoj internet stranici.

Upis čamca

Član 103

Upis čamaca vrši nadležna Lučka kapetanija prema mjestu prebivališta, odnosno sjedišta vlasnika čamca.

U upisnik čamaca moraju se upisati čamci koji se stalno ili pretežno zadržavaju ili plove u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore, bez obzira na prebivalište, odnosno sjedište vlasnika čamca.

U upisnik čamaca upisuje se i čamac koji je u cjelini ili dijelom u svojini stranog fizičkog ili pravnog lica ili državljanina Crne Gore koji nema prebivalište u Crnoj Gori, ako čamac pretežno boravi u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore.

U upisnik se ne mogu upisati čamci koji su upisani u upisnik druge kapetanije ili upisnik strane države.

Uz zahtjev za prvi upis čamca prilaže se:

1) dokaz o vlasništvu čamca (kupoprodajni ugovor, račun, carinska deklaracija, svjedočanstvo o gradnji, ugovor o poklonu i slično);

2) dokaz o sposobnosti čamca za plovidbu (svjedočanstvo o sposobnosti čamca za plovidbu);

3) dokaz o tonaži (svjedočanstvo o baždarenju čamca);

4) knjiga stabiliteta za čamce za privredne svrhe, ovjerena od Ministarstva;

5) kopija polise o osiguranju vlasnika, odnosno korisnika plovnog objekta od odgovornosti za štete pričinjene trećim licima, kao i kopija polise o osiguranju putnika ako se radi o čamcu za privredne svrhe, odnosno prevoz putnika;

6) dokaz da je čamac brisan iz stranog upisnika, ako je bio upisan u strani upisnik.

Dokumentacija iz stava 1 ovog člana prilaže se u originalu ili ovjerenoj fotokopiji.

Uz dokumentaciju koja je na stranom jeziku prilaže se i ovjereni prevod na crnogorski jezik.

Upisnik čamaca je javna knjiga, a izvod iz upisnika čamaca je javna isprava.

Upisnik čamaca se može voditi i u elektronskom obliku.

Izuzetno, uz zahtjev za prvi upis čamca tradicionalne gradnje (čun) za plovidbu Skadarskim jezerom, ne prilaže se dokaz iz stava 1 tačka 5 ovog člana.

Za izdavanje izvoda iz upisnika čamaca plaća se naknada koja je prihod Budžeta.

Visinu naknade iz stava 8 ovog člana utvrđuje Vlada.

Obrazac upisnika i način vođenja i sadržaj upisnika čamaca, obrazac zahtjeva za upis čamca u upisnik čamaca, za upis promjena ili za brisanje čamca iz upisnika propisuje Ministarstvo.

Brisanje čamca iz upisnika

Član 104

Čamac se briše iz upisnika čamaca:

1) po službenoj dužnosti, nakon 30 dana od dana isteka važenja dozvole za plovidbu čamca;

2) ako nestane ili bude uništen;

3) ako se trajno povuče iz plovidbe;

4) ako se izvrši rekonstrukcija čamca tako da ne podliježe obavezi upisa u upisnik čamaca;

5) na zahtjev vlasnika.

Čamac se smatra nestalim ako je od prijema posljednje vijesti o čamcu proteklo više od tri mjeseca.

U slučaju iz stava 2 ovog člana smatra se da je čamac nestao narednog dana od dana prijema posljednje vijesti o čamcu.

Brisanje iz upisnika čamaca vrši se rješenjem Lučke kapetanije koja je upisala čamac u upisnik.

Čamac se briše iz upisnika čamaca po službenoj dužnosti nakon 30 dana od dana isteka važenja dozvole za plovidbu čamca.

Dozvola za plovidbu čamca

Član 105

Dozvola za plovidbu čamca izdaje se nakon upisa čamca u upisnik čamaca.

Dozvola za plovidbu čamca sadrži:

- 1) naziv organa koji je izdao dozvolu;
- 2) broj, datum i mjesto izdavanja dozvole;
- 3) oznaku i ime, ako čamac ima ime, luku upisa, mjesto i godinu gradnje i namjenu;
- 4) karakteristike čamca (materijal gradnje, dimenzije, bruto tonaža i drugo);
- 5) ime, prezime i adresu, odnosno naziv i sjedište vlasnika;
- 6) rok važenja dozvole za plovidbu.

Za izdavanje dozvole za plovidbu plaća se naknada koja je prihod Budžeta.

Visinu naknade iz stava 3 ovog člana utvrđuje Vlada.

Obrazac dozvole za plovidbu čamca propisuje Ministarstvo.

IX. DRŽAVNA PRIPADNOST I IDENTIFIKACIJA BRODA

Upis brodova u upisnik brodova Crne Gore

Član 106

Crnogorsku državnu pripadnost stiče brod i brod u gradnji upisom u upisnike brodova Crne Gore, odnosno izdavanjem privremenog plovidbenog lista.

Pregled nad brodovima crnogorske državne pripadnosti u međunarodnoj plovidbi za koji se zahtijeva izdavanje svjedočanstava Crna Gora kao država zastave obavlja u skladu sa članom 114 ovoga zakona.

U upisnik brodova Crne Gore može da se upiše brod koji nije stariji od najviše dopuštene starosti za određene vrste broda.

Najvišu dopuštenu starost i tehničke uslove za upis brodova u upisnik brodova Crne Gore propisuje Ministarstvo.

Ministarstvo može da uspostavi međunarodni registar brodova Crne Gore.

Uslove za uspostavljanje, vođenje i upis brodova u međunarodni registar brodova Crne Gore propisuje Ministarstvo.

Veličina i način vijanja zastave

Član 107

Brod i brod u gradnji koji je stekao crnogorsku državnu pripadnost ima pravo i dužnost da viju zastavu Crne Gore.

Zastava je znak crnogorske državne pripadnosti broda.

Zastava Crne Gore na brodu je istovjetna sa zastavom Crne Gore čija je širina u odnosu na dužinu 1:1,5.

Čamci upisani u upisnik čamaca dužni su da, van granica unutrašnjih morskih voda i teritorijalnog mora Crne Gore, viju zastavu Crne Gore.

Način vijenja zastave i isticanja znakova identiteta na brodovima i drugim pomorskim objektima crnogorske državne pripadnosti propisuje Ministarstvo.

Određivanje imena, oznake i luke upisa

Član 108

Brod, osim tehničkog plovnog objekta, koji je upisan u upisnik brodova Crne Gore, odnosno brod kojem je izdat privremeni upisni list, mora da ima ime, a ribarski brod mora da ima i oznaku.

Tehnički plovni objekt, plutajući objekat, instalacija za proizvodnju ugljovodonika i čamac koji su upisani u upisnike Crne Gore ili im je izdato privremeno odobrenje za plovidbu moraju da imaju oznaku, a osim oznake mogu da imaju i ime.

Dva broda ne mogu da imaju isto ime, a dva tehnička plovna objekta, dva plutajuća objekta, dvije instalacije za proizvodnju ugljovodonika, dva ribarska broda ili dva čamca ne mogu da imaju istu oznaku.

Ime, odnosno oznaku i luku upisa rješenjem određuje Ministarstvo.

Brod mora nositi ime luke upisa.

Oznaka tehničkog plovnog objekta, plutajućeg objekta, instalacije za proizvodnju ugljovodonika i čamca mora da sadrži oznaku luke upisa.

Način određivanja imena, odnosno oznake i luke upisa, način nanošenja imena i oznaka luke i način vođenja evidencije o imenima i oznakama i luci upisa propisuje Ministarstvo.

Pozivni znak i MMSI broj

Član 109

Pomorski objekat koji je opremljen radio uređajem, prema propisima o međunarodnom radio- saobraćaju, mora da ima pozivni znak i MMSI broj.

Dozvolu za brodsku radio stanicu na teretnom brodu izdaje nezavisni regulatorni organ nadležan za upravljanje radio-frekvencijskim spektrom.

Pozivni znak i MMSI broj za radio uređaje na pomorskim objektima određuje nezavisni regulatorni organ u čijoj nadležnosti je upravljanje radio-frekvencijskim spektrom.

Registar plovnih objekata

Član 110

Podaci o plovnim objektima koji su upisani u upisnike Crne Gore i registar jahti Crne Gore vode se u Registru plovnih objekata.

Registar iz stava 1 ovog člana je javna knjiga koja se vodi u elektronskom obliku.

Registar iz stava 1 ovog člana vodi Ministarstvo.

Ministarstvo, Organ uprave i Lučka kapetanija dužni su da podatke iz stava 1 ovog člana unose u registar plovnih objekata.

Ministarstvo može, poštujući nacionalne zahtjeve u pogledu zaštite podataka, da koristi bazu podataka Evropske komisije sa informacijama o brodovima, i to:

- može u bazu podataka sa informacijama o brodovima prenijeti informacije povezane

- sa inspekcijskim pregledima države zastave sprovedenima u skladu sa Direktivom 2009/21, uključujući informacije o nedostacima i svjedočanstvima, i

- može se koristiti bazom podataka za izdavanje, potpisivanje, odobravanje, produžavanje i povlačenje elektronskih svjedočanstava za svoje brodove.

Ministarstvo je dužno da osigurava da su informacije iz stava 5 ovog člana kompatibilne sa zahtjevima te baze podataka i interoperabilne.

Ministarstvo osigurava da su sljedeće informacije o brodovima koji plove pod crnogorskom zastavom dostupne u elektronskom obliku:

- statutarne svjedočanstva (potpune ili privremene), uključujući datume pregleda, dodatnih i dopunskih pregleda, ako postoje, i revizije;

- identifikacija brodova koji su prestali ploviti pod crnogorskom zastavom u prethodnih 12 mjeseci.

Tehničku specifikaciju elektronskih statutarne sertifikata, sadržaj i način vođenja registra plovni objekata propisuje Ministarstvo.

Uslovi pod kojima brod crnogorske državne pripadnosti može obavljati međunarodnu plovību

Član 111

Prije upisa broda u upisnik brodova Crne Gore Ministarstvo provjerava evidenciju o sigurnosti broda, koja je u bazi podataka Evropske komisije i preduzima sve potrebne mjere, kako bi se osiguralo da brod ispunjava sve standarde sigurnosti plovidbe.

Priznata organizacija može preduzeti mjere iz stava 1 ovog člana kada je ovlasti Ministarstvo.

Ministarstvo provjerava evidencije o upravljanju sigurnošću broda koristeći, izvještaje o inspekcijskim pregledima države zastave i svjedočanstva sadržana u svojoj bazi podataka.

Ministarstvo se prema potrebi savjetuje sa prethodnom državom zastave kako bi utvrdila jesu li ostali neriješeni eventualni nedostaci ili pitanja upravljanja sigurnošću broda koje je prethodna država zastave utvrdila.

Kad Ministarstvo zatraži podatke o brodu koji je prethodno plovio pod zastavom druge države, ta država odmah dostavlja pojedinosti o neriješenim nedostacima i sve druge relevantne podatke povezane sa sigurnošću.

Inspekcijski pregled države članice je inspekcijski pregled koji se sprovodi kako bi se provjerilo jesu li stvarno stanje broda i njegove posade u skladu sa svjedočanstvima koje se nalaze na brodu, a ne radi izdavanja, ovjere ili obnavljanja statutarne svjedočanstva.

Inspekcijski pregled države članice vrši inspektor države zastave koji je zaposleno lice u Ministarstvu ili lice koje je Ministarstvo ovlastilo da može da sprovodi inspekcijske preglede države zastave i ispunjava zahtjeve u pogledu kvalifikacija i nezavisnosti utvrđene u članu 8. stav 1. Direktive 2009/21.

Poštovanje međunarodnih pravila, propisa i normi

Član 112

Ministarstvo preduzima sve potrebne mjere kako bi osiguralo da brodovi crnogorske državne pripadnosti poštuju međunarodna pravila, propise i norme u skladu sa konvencijama, uključujući sljedeće mjere:

- osigurava da ovlašćeno lice za statutarnu sertifikaciju zaposleno u priznatoj organizaciji može obavljati iste zadatke kao ovlašćeno lice za statutarnu sertifikaciju kada ga je za to ovlastilo Ministarstvo; i
- sprovodi inspekcijske preglede kako bi provjerilo je li stvarno stanje broda u skladu sa svjedočanstvima koje se nalaze na brodu.

Inspekcijski pregledi države zastave iz stava 1 alineja 2 ovog člana mogu se sprovoditi primjenom pristupa zasnovanog na riziku, koji uključuje sljedeće kriterijume:

- evidenciju o nedostacima i nesuklađenostima iz statutarnih pregleda, procjena i provjera koje je sprovela država zastave;
- relevantne izvještaje o istragama nesreća;
- obavještenja o zadržavanju ili zabrani plovidbe koje je izdao organ za nadzor države luke;
- utvrđivanje nedostataka u odnosu na broj inspekcijskih pregleda tokom kontrole države luke, koji je utvrdila svaka država članica;
- evidenciju nedostataka utvrđenih u okviru nadzora države zastave, u mjeri u kojoj to svaka država članica smatra potrebnim;
- druge relevantne informacije koje država članica smatra potrebnim.

Ako Ministarstvo prilikom inspekcijskog pregleda primjenjuje pristup zasnovan na riziku obezbjeđuje da se inspekcijski pregled brodova za koje nema dovoljno dostupnih podataka za izračunavanje stepena rizika sprovodi najmanje jednom u pet godina.

Ako Ministarstvo ne primjenjuje pristup zasnovan na riziku sprovodi inspekcijske preglede države zastave primjenjujući svoje postupke, uputstva i relevantne informacije u skladu sa Kodeksom III i obezbjeđuje da se inspekcijski pregled svakog broda sprovodi najmanje jednom u pet godina.

Ministarstvo obezbjeđuje da se svi nedostaci koji zahtijevaju korektivne mjere, uključujući sigurnosna, socijalna i ekološka pitanja, koji su potvrđeni ili otkriveni inspekcijskim pregledom države zastave sprovedenim u skladu sa stavom 1 alineja 2 ovog člana otklone u odgovarajućem roku.

Nakon završenog inspekcijskog pregleda države zastave inspektor države zastave sastavlja izvještaj u kojem se navode rezultati inspekcijskog pregleda.

Osposobljavanje i izgradnja kapaciteta

Član 113

Osoblje odgovorno za statutarne preglede, inspekcijske preglede države zastave, revizije i provjere brodova i kompanija odnosno osoblje koje ih sprovodi mora obaviti osposobljavanje relevantno za konkretne aktivnosti koje se obavljaju.

Ministarstvo razvija program izgradnje kapaciteta za inspektore države zastave i ovlašćena lica za statutarnu sertifikaciju države zastave i ažurira ga, uzimajući u obzir nove ili dodatne obaveze koje proizlaze iz konvencija.

Zahtjevi države zastave

Član 114

Ministarstvo je u zavisnosti od veličine i vrste crnogorske flote dužno da:

- raspolaže resursima koji su primjereni za veličinu i vrstu crnogorske flote i za sprovođenje potrebnih administrativnih procesa, postupaka i resursa;

- obezbijedi da zaposleni koji obavljaju preglede kao i druga lica koja pomažu u sprovođenju statutarne preglede budu osposobljeni i podvrgnu nadzoru srazmjerno zadacima za koja su ovlašćena;
- obezbijedi razvoj ili održavanje sposobnosti za pregled projekta i donošenje tehničkih odluka;
- preduzima odgovarajuće mjere za sprečavanje sukoba interesa lica koja sprovode statutarne preglede, nadzor i provjere;
- sprovodi i održava sistem upravljanja kvalitetom koji obuhvata odgovornosti i ovlašćenja lica koja sprovode statutarne preglede, nadzor i provjere u skladu sa međunarodnim normama kvaliteta.

Zadržavanje broda koji plovi pod crnogorskom zastavom

Član 115

Kada je Ministarstvo obaviješteno da je brod koji plovi pod crnogorskom zastavom zaustavljen, Ministarstvo nadzire usklađivanje broda sa odgovarajućim konvencijama IMO-a.

Ministarstvo razvija i sprovodi odgovarajući program nadzora i praćenja kako bi pravovremeno odgovorio na situacije iz stava 1 ovog člana.

U slučaju da su brodovi koji viju zastavu Crne Gore na crnoj listi ili su dvije godine uzastopno na sivoj listi, objavljenoj u najnovijem godišnjem izvještaju Pariškog memoranduma o saglasnosti o nadzoru države luke (dalje u tekstu: Pariški MOU), Ministarstvo dostavlja Evropskoj komisiji izvještaj o obavljanju svojih dužnosti kao države zastave najkasnije četiri mjeseca od objave izvještaja Pariškog MOU.

Izvještaj sadrži analizu razloga koja je dovela do zabrane plovidbe i nedostataka čija je posljedica status na crnoj ili sivoj listi.

Izvještaj i provjera

Član 116

Ministarstvo preduzima potrebne mjere kako bi se sprovela IMO provjera u skladu sa šemom (IMSAS) u skladu sa konvencijama, njihovim protokolima i kodeksima sa izmjenama i dopunama koje upotrebu Kodeksa III čine obaveznom.

Ministarstvo objavljuje rezultate provjere u skladu sa relevantnim nacionalnim zakonodavstvom o povjerljivosti.

Ministarstvo zajedno sa Evropsko komisijom istražuju mogućnost izrade smjernica o elementima kao što su metodologija za sprovođenje inspeksijskih pregleda države zastave, sadržaj i format izvještavanja ili izgradnja kapaciteta.

Ministarstvo jednom godišnje obavještava Evropsku komisiju o broju inspeksijskih pregleda države zastave sprovedenih u skladu sa članom 114 ovog zakona, navodeći za svaki inspeksijski pregled države zastave IMO broj broda, datum i mjesto.

X. ISTRAGA POMORSKIH NESREĆA I POMORSKIH NEZGODA

Pomorska nesreća i pomorska nezgoda

Član 117

Pomorska nesreća je događaj ili slijed događaja koji za posljedicu ima:

- 1) smrt ili ozbiljnu povredu lica, koja je uzrokovana ili je u vezi sa radom plovnog objekta; ili
- 2) gubitak lica sa plovnog objekta koji je uzrokovano ili je u vezi sa njegovim radom; ili
- 3) gubitak, pretpostavljeni gubitak plovnog objekta ili njegovo napuštanje; ili
- 4) bitnu štetu na plovnom objektu; ili
- 5) nasukavanje ili onesposobljavanje plovnog objekta, ili njegovo učestvovanje u sudaru; ili
- 6) štetu objekata pomorske infrastrukture koja je uzrokovana ili je u vezi sa radom plovnog objekta; ili
- 7) štetu nanesenu morskoj okolini izazvanu oštećenjem plovnog objekta, a koje je uzrokovano ili je u vezi sa njegovim radom.

Pomorska nesreća može biti vrlo ozbiljna ili ozbiljna.

Vrlo ozbiljna pomorska nesreća je pomorska nesreća koja uključuje potpuni gubitak plovnog objekta, smrtni slučaj ili ozbiljno zagađenje koje je prouzrokovano ili je u vezi sa radom plovnog objekta.

Ozbiljna pomorska nesreća je pomorska nesreća koja nije vrlo ozbiljna nesreća, a koja uključuje požar, eksploziju, sudar, nasukavanje, udar, oštećenje od nevremena, oštećenje ledom, napuknuće trupa ili pretpostavljeni nedostatak na trupu plovnog objekta ili drugo slično oštećenje ili nedostatak plovnog objekta koji ima za posljedicu:

- 1) nemogućnost rada glavnih motora, veće oštećenje nadgrađa, ozbiljno oštećenje strukture (kao što je probijanje podvodnog dijela trupa) što čini plovni objekat nesposobnim za nastavak plovidbe;
- 2) zagađenje morske sredine; i/ili
- 3) kvar, odnosno oštećenje koje zahtijeva tegljenje ili pomoć sa obale.

Pomorska nezgoda je događaj povezan sa radom plovnog objekta, koji nije pomorska nesreća, a koji je ugrozio ili bi mogao ugroziti sigurnost plovnog objekta, lica na plovnom objektu ili drugih lica, mora i morske sredine.

U slučaju pomorske nesreće ili pomorske nezgode Ministarstvo sprovodi inspekcijski nadzor.

U slučaju pomorske nesreće Komisija za istraživanje pomorskih nesreća (u daljem tekstu: Komisija za istraživanje) ovlašćena je za pokretanje i vođenje sigurnosne istrage, radi utvrđivanja okolnosti i uzroka koji su doveli do pomorske nesreće, predlaganja korektivnih mjera za njihovo sprečavanje i ponavljanje, unapređivanje sigurnosti plovidbe i smanjivanje opasnosti od posljedica pomorskih nesreća koje one imaju na zagađenje mora i morske sredine.

Prenos podataka u vezi određenih brodova i obavještenje o nesrećama i nezgodama na moru

Član 118

VTS služba je dužna da obavijesti obalne službe u drugim državama koje se nalaze duž planiranog plovidbenog puta broda ako ima odgovarajuće podatke da ti brodovi predstavljaju potencijalnu opasnost za brodarstvo ili prijetnju pomorskoj sigurnosti, sigurnosti ljudskih života ili životne sredine, i to ako su:

- 1) brodovi tokom svog putovanja:
  - učestvovali u nesrećama ili nezgodama na moru navedenim u stavu 5 ovog člana; ili
  - nijesu ispunili zahtjeve o izvještavanju, ili
  - nijesu poštovali propise kojim su uređeni sistemi usmjerene i odvojene plovidbe i VTS sistem za koji je odgovorna Crna Gora;

2) brodovi za koje postoji dokaz o namjernom ispuštanju nafte ili drugim kršenjima Konvencije MARPOL u vodama Crne Gore;

3) brodovi kojima je odbijen pristup lukama Crne Gore ili koji su predmet prijave Crne Gore u skladu sa Prilogom I-1. Direktive 95/21/EC;

4) brodovi koji nijesu obavijestili o potvrdama o osiguranju ili finansijskoj garanciji u skladu sa međunarodnim pravilima, ili ih nemaju;

5) brodovi za koje su piloti ili lučke službe prijavili nepravilnosti koje mogu dovesti u pitanje njihovu sigurnu plovidbu ili pruzrokovati opasnost za morsku sredinu.

VTs služba je dužna da prenese, unutar odgovarajućih područja svaku nesreću ili nezgodu, kao i podatke o svakom brodu koji predstavlja prijetnju pomorskoj sigurnosti, sigurnosti ljudskih života ili morske sredine.

VTs služba obezbjeđuje da podaci koji su im dostavljeni u skladu sa st. 1 i 2 ovog člana budu proslijeđeni odgovarajućim lučkim službama..

Ministarstvo sprovodi odgovarajući inspekcijski pregled ili provjeru u svojim lukama, na svoju vlastitu inicijativu ili na zahtjev druge države i obavještava sve zainteresirane države o rezultatima akcija koje je preduzelo.

Imajući u vidu sprečavanje ili ublažavanje svake značajne prijetnje pomorskoj sigurnosti, sigurnosti ljudskih života ili morskoj sredini, Ministarstvo prati i preduzima odgovarajuće mjere kako bi se osiguralo da zapovjednik broda koji plovi unutar područja traganja i spašavanja ili isključivog ekonomskog pojasa odmah obavijesti VTs službu:

1) o svakoj nesreći ili nezgodi koja utiče na sigurnost broda, kao što je sudar, nasukanje, oštećenje, kvar ili lom, naplavljivanje ili premještanje tereta, svako oštećenje trupa ili oštećenje konstrukcije broda;

2) o svakoj nesreći ili nezgodi koja ugrožava sigurnost pomorskog prevoza, kao što su kvarovi koji mogu uticati na sposobnost manevrisanja ili sposobnost broda za plovidbu ili bilo koji nedostaci koji utiču na pogonski sistem ili kormilarski mehanizam, sistem proizvodnje električne energije, navigacijsku opremu ili komunikacionu opremu;

3) o svakoj situaciji koja bi mogla dovesti do zagađenja mora ili obale, kao što je ispuštanje ili opasnost od ispuštanja zagađujućih proizvoda u more;

4) o svakoj mrlji od zagađujućih materijala i spremnicima ili paketima koji su uočeni kako plutaju morem.

U obavještenju iz stava 5 ovog člana navode se najmanje podaci o identitetu broda, njegovom položaju, luci polaska, luci odredišta, adresi na kojoj se mogu pribaviti podaci o opasnim i zagađujućim teretima koji se prevoze na brodu, broju lica na brodu, pojedinostima o nesreći i svim odgovarajućim podacima navedenima u IMO Rezoluciji A.851(20).

Mjere u slučaju izuzetno lošeg vremena

Član 119

Kada u slučaju izuzetno lošeg vremena ili stanja mora Lučka kapetanija smatra da postoji ozbiljna prijetnja za sigurnost plovidbe ili od zagađenja sa plovinih objekata mora da preuzme najmanje jednu od sljedećih mjera:

1) obavijesti zapovjednika broda koji se nalazi u lučkom području i namjerava da uplovi ili isplovi iz luke, o stanju mora i vremenskim prilikama, i kada je to značajno i moguće, o opasnosti za njegov brod, teret, posadu i putnike;

2) naredi zabranu, bilo za određeni brod ili za brodove uopšte, uplovljavanja ili isplovljavanja iz luke na pogođenim područjima sve dok se ne utvrdi da više ne postoji rizik za ljudski život i/ili za morsku sredinu;

3) zabrani krcanje goriva na brodove u teritorijalnim vodama.

U slučaju neposredne opasnosti za ljudske živote na moru, sigurnost plovidbe ili morsku sredinu Lučka kapetanija može dozvoliti plovnom objektu da uplovi u mjesto skloništa, i bude pilotiran ili tegljen i drugom licu dozvoliti da izvrši radnje sa ciljem smanjenja opasnosti.

Dozvolu iz stava 2 ovog člana Lučka kapetanija može primijeniti i na pomorske objekte uključene u pružanje pomoći, spašavanje ili je u okviru ugovora o tegljenju ili spašavanju.

Zapovjednik, odnosno lice koje upravlja pomorskim objektom ili drugo lice dužno je da postupa prema mjerama i dozvoli iz st. 1 i 2 ovog člana.

Kompanija ne smije da dovodi u pitanje odluku zapovjednika ili lica koje upravlja pomorskim objektom koja se zasniva na njegovoj stručnoj procjeni.

O postupanju suprotnom od mjera iz st. 1 i 2 ovog člana zapovjednik, odnosno lice koje upravlja pomorskim objektom dužno je da obavijesti kompaniju.

Mjere iz stava 1 ovog člana zasnivaju se na stanju mora i vremenskoj prognozi pribavljenoj od organa uprave nadležnog za poslove hidrometeorologije.

Mjere koje se odnose na nesreće ili nezgode na moru

Član 120

U slučaju nesreća ili nezgoda na moru Lučka kapetanija preduzima sve odgovarajuće mjere u skladu sa međunarodnim pravom da obezbijedi sigurnost plovidbe i ljudskih života i zaštitu morske i obalne sredine, i to da:

1) ograniči kretanje broda ili ga usmjeri u određenom smjeru, a što ne utiče na odgovornost zapovjednika za sigurno upravljanje brodom;

2) da službeno upozorenje zapovjedniku broda da otkloni opasnost za morsku sredinu ili sigurnost plovidbe;

3) pošalje na brod stručni tim koji će ocijeniti stepen opasnosti, pomoći zapovjedniku da riješi situaciju i o tome obavijestiti VTS službu;

4) dozvoli zapovjedniku da u slučaju neposredne opasnosti uplovi u mjesto skloništa ili naredi pilotiranje ili tegljenje broda.

Brodar, zapovjednik broda i vlasnik opasnih ili zagađujućih tereta koji se prevoze na brodu, mora sarađivati sa nadležnim organima radi umanjivanja posljedica nesreće ili nezgode na moru i dostavi nadležnim organima podatke iz člana 36 ovog zakona.

Zapovjednik broda, obavještava kompaniju o svakoj nesreći ili nezgodi, kako je navedeno u članu 118 stav 1 ovog člana, koja se dogodila na moru.

Kompanija mora kontaktirati nadležnu obalnu službu i staviti im se na raspolaganje ako je to potrebno u slučaju iz stava 3 ovog člana.

U slučaju pomorske nesreće u vodama Crne Gore radi postupanja prema pomorcima primjenjuju se odredbe ovog zakona i Smjernica IMO-a o pravednom postupanju prema pomorcima.

Istraživanje pomorskih nesreća

Član 121

U slučaju pomorske nesreće, sigurnosnu istragu sprovodi Komisija za ispitivanje pomorskih nesreća (u daljem tekstu: Komisija za istraživanje), koju osniva Vlada.

Komisija za istraživanje je samostalna u radu i funkcionalno nezavisna od svih organa državne uprave nadležnih za pomorstvo i drugih pravnih i fizičkih lica koja mogu uticati na objektivnost komisije.

Komisija za istraživanje:

- 1) vrši istraživanje pomorskih nesreća plovnih objekata;
- 2) daje sigurnosne preporuke radi poboljšanja sigurnosti u pomorskom saobraćaju;
- 3) vodi bazu podataka o istraživanju pomorskih nesreća;
- 4) dostavlja podatke iz baze podataka IMO-u i drugim međunarodnim organizacijama, u skladu sa zaključenim međunarodnim ugovorima;
- 5) sarađuje sa drugim istražnim organima za istragu pomorskih nesreća članica IMO-a;
- 6) objavljuje rezultate istrage uz poštovanje načela tajnosti;
- 7) utvrđuje i ažurira listu stručnjaka za istragu pomorskih nesreća koji su nezavisni (u daljem tekstu: lista stručnjaka);
- 8) razvija, sprovodi i održava sistem upravljanja kvalitetom;
- 9) dostavlja Vladi godišnji izvještaj o radu do 31. marta tekuće za prethodnu godinu;
- 10) obavlja druge poslove od značaja za istraživanje pomorskih nesreća plovnih objekata.

Organi državne uprave kojima je Komisija za istraživanje dala sigurnosnu preporuku, dužni su da u roku od 90 dana od prijema preporuke obavijeste Komisiju za istraživanje o sprovođenju datih korektivnih mjera, a ako korektivne mjere nijesu ili su djelimično sprovedene, dužni su da obavijeste Komisiju za istraživanje o razlozima njihovog nesprovođenja.

Sastav Komisije za istraživanje

Član 122

Komisiju za istraživanje čine najviše tri stalna člana, od kojih je jedan glavni istražilac, a ostali istražitelji.

Komisiju za istraživanje predstavlja i njenim radom rukovodi glavni istražilac.

U radu Komisije za istraživanje po potrebi mogu učestvovati i stručnjaci sa liste stručnjaka.

Glavni istražilac za istragu pomorske nesreće može da obrazuje ekspertske tim za istraživanje nesreća sa liste stručnjaka.

Glavni istražilac i imenovani članovi ekspertske tima potpisuju izjavu kojom preuzimaju odgovornost za poštovanje načela nezavisnosti, nepristrasnosti i povjerljivosti u sprovođenju sigurnosne istrage.

Članovi Komisije za istraživanje imaju pravo na naknadu za svoj rad.

Sredstva za rad Komisije za istraživanje obezbjeđuju se iz Budžeta.

Visinu naknade iz stava 6 ovog člana utvrđuje Vlada.

Pokretanje sigurnosne istrage

Član 123

Pokretanje i vođenje sigurnosne istrage pomorskih nesreća ne može se zabraniti niti na bilo koji način ograničiti.

Sigurnosna istraga pokreće se u najkraćem mogućem roku nakon pomorske nezgode ili nesreće, a najkasnije dva mjeseca od nastanka pomorske nezgode ili nesreće.

Prilikom sprovođenja sigurnosne istrage pomorske nesreće zabranjeno je svako ometanje, i to naročito:

1) neobavješćavanje Komisije za istraživanje o događaju pomorske nesreće, u roku i na način propisan članom 121 stav 3 ovog zakona;

2) sprečavanje, onemogućavanje ili otežavanje Komisiji za istraživanje pristup područjima ili mjestu nesreće, svjedocima, plovnim objektima koji su u pomorskoj nesreći učestvovali, olupinama, potonulim stvarima, teretu, ostacima tereta, opremi, podacima sa pomorskih karata i brodskih dnevnika, elektronskim ili magnetnim zapisima, audio i video trakama, podacima iz zapisivača podataka o putovanju (VDR) ili drugih elektronskih naprava koji se odnose na period prije, za vrijeme i nakon nesreće i drugim uređajima i podacima koje Komisija za istraživanje smatra korisnim za sprovođenje sigurnosne istrage pomorske nesreće;

3) rukovanje, upotrebu, raspolaganje ili drugo korišćenje brodskim i drugim uređajima nakon događaja pomorske nesreće, bez prethodnog odobrenja Komisije za istraživanje;

4) rukovanje, upotrebu, raspolaganje ili drugo korišćenje podacima sa pomorskih karata, iz brodskih dnevnika, elektronskih i magnetnih zapisa, audio i video traka, podacima iz VDR-a i drugih elektronskih uređaja, koji se odnose na period prije, za vrijeme i nakon nesreće, bez prethodnog odobrenja Komisije za istraživanje;

5) vađenje i/ili uklanjanje olupina i potonulih stvari koje su u vezi sa događajem pomorske nesreće, bez prethodnog odobrenja Komisije za istraživanje;

neovlašćeno preduzimanje drugih radnji i aktivnosti koje su u vezi sa događajem pomorske nesreće, bez prethodnog odobrenja Komisije za istraživanje;

6) odbijanje davanja iskaza ili očitavanja podataka sa uređaja Komisiji za istraživanje, u roku i na način koji odredi Komisija za istraživanje;

7) davanje lažnog iskaza ili očitanih podataka sa uređaja Komisiji za istraživanje;

8) nepostupanje po zahtjevu Komisije za istraživanje za dostavu podataka koje smatra korisnim za sprovođenje sigurnosne istrage pomorske nesreće, u roku i na način koji odredi Komisija za istraživanje;

9) neobavješćavanje Komisije za istraživanje o primjeni korektivnih mjera sadržanih u sigurnosnoj preporuci, u roku i na način propisan članom 121 stav 3 ovog zakona.

Radnje koje u vezi sa pomorskom nesrećom preduzimaju pravosudni organi i/ili drugi organi državne uprave i službena lica ne smatraju se ometanjem sigurnosne istrage.

Ministarstvo pokreće sigurnosnu istragu ako je u pomorskoj nezgodi ili nesreći u vodama Crne Gore uključen ro-ro putnički brod ili brzo putničko plovilo.

Ministarstvo pokreće sigurnosnu istragu ako se pomorska nezgoda ili nesreća dogodila van crnogorskih voda, ali je Crna Gora zadnja država u kojoj je plovio ro-ro putnički brod ili brzo putničko plovilo.

Ako je Ministarstvo pokrenula postupak sigurnosne istrage Crna Gora ostaje odgovorna za sigurnosnu istragu i koordinaciju sa drugim bitno zainteresiranim državama dok se međusobno ne dogovore koja će od tih država voditi istragu.

Obavješćenje o pomorskoj nesreći ili pomorskoj nezgodi

Član 124

Učesnici pomorske nesreće ili pomorske nezgode, njihovi predstavnici, kao i organi državne uprave koji imaju informaciju o pomorskoj nezgodi ili nesreći, dužni su da bez odlaganja obavijeste Lučku kapetaniju.

Lučka kapetanija obavještava Ministarstvo, Komisiju za istraživanje i organ državne uprave nadležan za poslove odbrane ako je u pomorskoj nezgodi ili nesreći učestvovao ratni brod.

Ako je u pomorskoj nezgodi ili nesreći učestvovao brod strane državne pripadnosti, Ministarstvo u roku od 24 sata od dobijanja obavještenja o pomorskoj nezgodi ili nesreći, obavještava državu čiju zastavu brod vije, nadležne organe države kod koje je plovni objekat upisan, broдача, odnosno kompaniju ili vlasnika broда, nadležne organe drugih država, ako su se na plovnom objektu koji je pretrpio pomorsku nesreću nalazili putnici i posada iz tih država i organe države kojoj prijete opasnost od zagađenja mora sa plovnog objekta ili ima interesa da učestvuje u istrazi i druge zainteresovane države.

Ako plovni objekat crnogorske državne pripadnosti pretrpi pomorsku nesreću na teritoriji druge države, Komisija za istraživanje će sprovesti istragu u saradnji sa nadležnim državnim tijelom na čijoj teritoriji se nesreća dogodila.

Ako sigurnosne istrage uključuju dvije ili više država, aktivnosti koje se odnose na te istrage su besplatne.

Ako se zahtijeva pomoć države koja nije uključena u sigurnosnu istragu, države se dogovaraju o naknadi nastalih troškova.

Način i uslovi obavljanja sigurnosne istrage

Član 125

Način i uslove obavljanja sigurnosne istrage pomorske nesreće, status istrage, izuzetke od obaveze sprovođenja istrage, postupak prethodne procjene o pokretanju ili nepokretanju istrage, metodologiju vođenja sigurnosne istrage, obavezu obavještanja i izvještanja o događaju pomorske nesreće, zaštitu podataka, ovlašćenja istražitelja, formu i sadržaj završnog i preliminarog izvještaja o sprovedenoj sigurnosnoj istrazi pomorske nesreće, ovlašćenje rane uzbune, obavezu i način vođenja nacionalne baze podataka o pomorskim nesrećama i nezgodama, bliža ovlašćenja i uslove koje mora da ispunjava glavni istražilac, istražitelji i stručnjaci, organizaciju, način rada, obuku nezavisnih stručnjaka, druga pitanja od značaja za rad Komisije za istraživanje, stalni okvir saradnje sa tijelima Evropske unije i drugim međunarodnim tijelima na području istraživanja pomorskih nesreća, opštu metodologiju za istraživanje pomorskih nesreća i nezgoda i druga pitanja kojima se uređuje dobra međunarodna praksa u pokretanju i vođenju sigurnosne istrage pomorske nesreće propisuje Vlada.

XI. TRAGANJE I SPAŠAVANJE

Traganje i spašavanje lica u opasnosti na moru

Član 126

Traganje i spašavanje lica u opasnosti na moru obavljaju se u skladu sa Međunarodnom konvencijom o traganju i spašavanju na moru iz 1979. godine, sa izmjenama i dopunama (SAR Konvencija), SOLAS konvencijom i Konvencijom o međunarodnom civilnom vazduhoplovstvu, sa izmjenama i dopunama, kao i drugim međunarodnim ugovorima koje je Crna Gora potvrdila.

Traganje i spašavanje lica u opasnosti na moru obuhvata:

- 1) stalno dežurstvo i komunikaciju;
- 2) usklađivanje i sprovođenje akcija traganja i spašavanja;

- 3) pružanje usluge medicinskih savjeta radio vezom;
- 4) pružanje hitne medicinske pomoći;
- 5) medicinsku evakuaciju sa pomorskih objekata.

Imovina i usluge komunikacije

Član 127

Traganje i spašavanje lica u opasnosti na moru ne obuhvata spašavanje imovine, osim kada je to nužno radi spašavanja lica u opasnosti, kao ni djelovanje po vanrednom događaju na moru zbog kojeg ljudski život nije ugrožen.

Usluge komunikacije u pružanju usluga traganja i spašavanja lica u opasnosti na moru besplatne su za korisnika tih usluga.

Područja nadležnosti za traganje i spašavanje na moru

Član 128

Traganje i spašavanje lica u opasnosti na moru sprovodi se u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore, morskom prostoru između vanjske granice teritorijalnog mora Crne Gore i crte razgraničenja područja nadležnosti za traganje i spašavanje na moru utvrđene međunarodnim ugovorima zaključenim između Crne Gore i susjednih država.

Ako su zbog vanrednog događaja na moru lica u opasnosti utočište našla na nepristupačnoj morskoj obali, tada područje nadležnosti iz stava 1 ovog člana obuhvata i tu morsku obalu.

Nacionalni plan traganja i spašavanja

Član 129

Traganje i spašavanje lica u opasnosti na moru pruža služba traganja i spašavanja Organa uprave.

Organizacija traganja i spašavanja, način traganja i spašavanja, način i uslovi obavljanja poslova traganja i spašavanja lica u opasnosti na moru, operative postupke i službene zapise službe traganja i spašavanja na moru, popis jedinica traganja i spašavanja na moru i obalnih osmatračkih jedinica, uređivanje prava i obaveza lica koja poslove traganja i spašavanja lica u opasnosti na moru obavljaju na dobrovoljnoj osnovi i uslova zaključenja i raskidanja ugovora i druga pitanja od značaja za traganje i spašavanje na moru uređuju se Nacionalnim planom traganja i spašavanja lica u opasnosti na moru koji donosi Vlada.

Osiguranje lica

Član 130

Lice koje obavlja traganje i spašavanje lica u opasnosti na moru na dobrovoljnoj osnovi tokom akcija traganja i spašavanja ima pravo na osiguranje za slučaj smrti ili tjelesne povrede koje osigurava Organ uprave.

Ometanje obavljanja poslova traganja i spašavanja lica

Član 131

Zabranjeno je ometanje obavljanja poslova traganja i spašavanja lica u opasnosti na moru kao i upućivanje poziva ili uzbune opasnosti kada lice koje ih upućuju ili lice u čije ime se upućuju ti pozivi ili uzbune nijesu u opasnosti.

Izuzetak od plaćanja naknade

Član 132

Spasilačke jedinice i dobrovoljci nemaju pravo na nagradu za traganje i spašavanje lica u opasnosti na moru.

Spasilačke jedinice i dobrovoljci nemaju pravo na nagradu za imovinu spašenu u akcijama traganja i spašavanja na moru.

XII. LUČKA KAPETANIJA

Poslovi Lučke kapetanije

Član 133

Lučka kapetanija obavlja poslove na način da:

1) neposredno obavlja poslove sigurnosti plovidbe i nadzora u području svoje nadležnosti;

2) sarađuje sa organima državne uprave, jedinicama lokalne samouprave i pravnim licima koji imaju ovlašćenja u preduzimanju mjera radi obavljanja poslova sigurnosti plovidbe na području nadležnosti;

3) osigurava ujednačenu, pravilnu i pravovremenu primjenu pomorskih i plovidbenih propisa u području nadležnosti;

4) učestvuje u sprovođenju programa stručnog osposobljavanja i usavršavanja za sprovođenje pomorskih i plovidbenih poslova.

Lučke kapetanije sarađuju u obavljanju poslova propisanih ovim zakonom.

Zabrana plovidbe u području nadležnosti Lučke kapetanije

Član 134

Lučka kapetanija sprovodi poslove iz člana 133 ovog zakona na način da može da:

1) zabrani prolaz ili plovidbu određenim područjem;
2) zabrani preticanje ili utvrdi područje preticanja učesnika u plovidbi;
3) zabrani isplovljenje iz luke ili sa sidrišta ili ulazak u određeni dio plovnog puta;

4) zabrani uplovljenje u luku ili sidrenje ili izlazak iz određenog dijela plovnog puta;

5) ograniči kretanje ili promjenu brzine plovni objekata;
6) odredi kretanje plovni objekata u određenom smjeru ili odredi plan putovanja;

7) odredi područje kretanja plovni objekata u određenom vremenu; i/ili
8) zabrani sidrenje ili odredi područje sidrenja.

Odluke iz stava 1 ovog člana Lučka kapetanija donosi za sve ili određene vrste i veličine plovni objekata, odnosno za brodove koji prevoze određenu vrstu tereta, radi sigurnosti plovidbe, zaštite mora od zagađenja, kao i radi smanjenja opasnosti od pomorskih nezgoda.

Područje nadležnosti

Član 135

Poslove iz čl. 133 i 134 ovog zakona obavljaju:

- Lučka kapetanija Kotor, sa sjedištem u Kotoru, za područje od državne granice Crne Gore sa Republikom Hrvatskom do rta Jaz;
- Lučka kapetanija Bar, sa sjedištem u Baru, za područje od rta Jaz do državne granice sa Republikom Albanijom na ušću rijeke Bojane, rijeku Bojanu i Skadarsko jezero u granicama Crne Gore, Krupačko, Pivsko, Plavsko, Biogradsko i Crno jezero i rijeke Taru, Zetu i Lim u dijelu koji pripada Crnoj Gori.

Za obavljanje pojedinih poslova iz nadležnosti Lučke kapetanije na područjima jedne ili više opština osnivaju se ispostave Lučke kapetanije.

Područja nadležnosti ispostava utvrđuje Ministarstvo.

Rad van radnog vremena

Član 136

Radi potreba službe, službenici su dužni da obavljaju posao i van radnog vremena u sljedećim slučajevima:

- 1) hitni prekovremeni rad u slučajevima kada su ugroženi ljudski životi;
- 2) rad u preraspodijeljenom radnom vremenu; i
- 3) višednevni ukrcaj na javnim plovnim objektima.

Službenik Lučke kapetanije je dužan da, na osnovu naloga neposredno nadređenog službenika, obavlja poslove i duže od punoga radnog vremena u slučaju kada su ugroženi ljudski životi.

Nalog iz stava 2 ovog člana ne mora biti u pisanom obliku.

U slučaju iz stava 2 ovog člana nadređeni službenik dužan je da pisano potvrdi nalog u roku od sedam dana od kada je prekovremeni rad naložen.

Odredbe zakona kojim se uređuje rad državnih službenika i kolektivnog ugovora u pogledu ograničenja prekovremenog rada ne primjenjuju se na obavljanje poslova iz stava 2 ovoga člana.

Lučki kapetan

Član 137

Radom Lučke kapetanije rukovodi lučki kapetan.

Lučki kapetan, osim uslova propisanih zakonom o državnim službenicima i namještenicima, mora da ima:

- važeće ovlaštenje za zvanje zapovjednika broda od 3000 BT ili većeg; i
- najmanje 24 mjeseca plovidbenog staža u svojstvu zapovjednika broda od 3000 BT ili većeg.

Službena uniforma

Član 138

Službenici i namještenici Lučke kapetanije imaju pravo na službenu uniformu, obuću i druga zaštitna sredstva.

Službenici i namještenici Lučke kapetanije dužni su za vrijeme obavljanja službe nositi propisanu službenu uniformu, obuću i oznake.

Izgled, vrstu, rok i način upotrebe službene uniforme, obuće i oznaka propisuje Ministarstvo.

XIII. POSADA BRODA CRNOGORSKE DRŽAVNE PRIPADNOSTI

Lica koja čine posadu

Član 139

Posadu broda čine lica ukrcana na brodu koja su upisana u popis posade broda.

Zapovjednik i član posade mora obavljati poslove na brodu, u skladu sa svojim dužnostima propisanim ovim zakonom i međunarodnim pravilima plovidbe, zaštite ljudskih života na moru i zaštite morske sredine.

Ovlašćenje o osposobljenosti i ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti

Član 140

Član posade broda koji vrši poslove kojima se obezbjeđuje sigurna plovidba broda može da bude lice koje je steklo odgovarajuće zvanje i koje za obavljanje poslova tog zvanja ima odgovarajuće ovlašćenje o osposobljenosti.

Zvanje člana posade broda stiče se položenim ispitom za određeno zvanje.

Član posade broda koji je stekao odgovarajuće zvanje osim ovlašćenja o osposobljenosti može steći i odgovarajuća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti.

Ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti stiču se nakon završene obuke i položenog odgovarajućeg ispita.

Ovlašćenje iz st. 1 i 3 ovog člana za obavljanje poslova na brodu može se izdati samo licu koje ispunjava uslove u skladu sa članom 182 ovog zakona.

Ovlašćenja o osposobljenosti i ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti izdaju se na period od pet godina, osim ovlašćenja o osposobljenosti za: VHF radio-operator, broskog mehaničara i broskog kuvara koja se izdaju na neodređeno vrijeme.

Vrste zvanja i ovlašćenja o osposobljenosti i posebnoj osposobljenosti pomoraca, bliže uslove u pogledu stručne spreme, program obuke i način polaganja ispita za sticanje ovlašćenja, način obnove ovlašćenja, obrasci i način izdavanja ovlašćenja, evidencija izdatih ovlašćenja, ovjera plovidbenog staža, bliže uslove koje treba da ispunjava pomorska školska ustanova i centar za obuku pomoraca u pogledu opreme, prostora, kadra i standarda sistema kvaliteta i uslovi koje trebaju da ispunjavaju članovi i ispitivači Komisije za sticanje zvanja i ovlašćenje propisuje Ministarstvo.

Plovidbeni staž i obnova ovlašćenja o osposobljenosti i posebnoj osposobljenosti

Član 141

Ovlašćenja o osposobljenosti i posebnoj osposobljenosti koja se izdaju za period od pet godina, obnavljaju se za isti period ako pomorac ispunjava uslove u pogledu plovidbenog staža, vrste i veličine broda ili je položio odgovarajući ispit za obnovu ovlašćenja o osposobljenosti i posebnoj osposobljenosti.

Plovidbeni staž koji je ostvaren na upravljačkom nivou smatra se priznatim plovidbenim stažom za obnavljanje ovlašćenja na upravljačkom nivou.

Plovidbeni staž koji je ostvaren na radnom nivou, smatra se priznatim plovidbenim stažem za obnavljanje ovlašćenja na radnom i pomoćnom nivou.

Plovidbeni staž koji je ostvaren na pomoćnom nivou, smatra se priznatim plovidbenim stažem za obnavljanje ovlašćenja na pomoćnom nivou.

Plovidbeni staž je služba na plovnom objektu koja je uslov za izdavanje ovlašćenja o osposobljenosti ili posebnoj osposobljenosti i koja je zabilježena u pomorskoj knjižici i ovjerena od Lučke kapetanije.

Plovidbeni staž mora biti ostvaren na vrsti broda i u svojstvu koji su propisani za ovlašćenje o osposobljenosti ili posebnoj osposobljenosti čije se izdavanje zahtijeva, a dokazuje se:

- upisom ukrcaja/iskrcaja u pomorskoj knjižici, ovjerenim od Lučke kapetanije;
- originalnom dokumentacijom stranih pomorsko-upravnih organa ili stranih pomorskih kompanija, ako je pomorac bio ukrcao na brodu strane državne pripadnosti.

Ovlašćenja o osposobljenosti na ribarskim brodovima

Član 142

Vrste zvanja članova posade ribarskog broda, vrste ovlašćenja o osposobljenosti i posebnoj osposobljenosti, bliže uslove u pogledu stručne spreme i plovidbenog staža za sticanje ovlašćenja o osposobljenosti i posebnoj osposobljenosti, program i način obuke i polaganja ispita osposobljenosti i posebne osposobljenosti, program, način obuke i polaganja ispita za obnovu ovlašćenja o osposobljenosti i posebnoj osposobljenosti, obrasce ovlašćenja, način izdavanja ovlašćenja i vođenja evidencija izdatih ovlašćenja propisuje Ministarstvo.

Priznavanje ovlašćenja o osposobljenosti i posebnoj osposobljenosti

Član 143

Priznavanje ovlašćenja o osposobljenosti i posebnoj osposobljenosti članova posade broda koja su izdata u drugoj državi priznaju se u Crnoj Gori pod uslovom uzajamnosti, odnosno na osnovu potpisanog memoranduma ili sporazuma o razumijevanju, u skladu sa odredbama Propisa I/10 STCW konvencije.

Priznavanje iz stava 1 ovog člana vrši Lučka kapetanija izdavanjem ovjere. Za priznavanje iz stava 2 ovog člana plaća se naknada, koja je prihod Budžeta.

Visinu naknade iz stava 3 ovog člana utvrđuje Vlada.

Oduzimanje ovlašćenja o osposobljenosti

Član 144

Lučka kapetanija će donijeti rješenje o oduzimanju ovlašćenja o osposobljenosti ili posebnoj osposobljenosti ako:

- 1) pomorac ne ispunjava uslove godina života za sticanje ovlašćenja o osposobljenosti i posebnoj osposobljenosti;
- 2) je pomorac stekao ovlašćenje o osposobljenosti i posebnoj osposobljenosti na osnovu neistinitih navoda potrebnih za sticanje ovlašćenja o osposobljenosti i posebnoj osposobljenosti kojima je ovlašćeno službeno lice bilo dovedeno u zabludu;
- 3) je pomorac trajno zdravstveno nesposoban za obavljanje odgovarajućih poslova;
- 4) se protiv pomorca vodi krivični postupak ili u kaznenoj evidenciji postoje podaci o osuđivanosti pomorca.

Neistiniti navodi

Član 145

Lučka kapetanija je dužna da prijavi pomorca organu uprave nadležnom za policijske poslove za koga se utvrdi da posjeduje dokumenta iz člana 144 stav 1 tačka 2 ovog zakona.

Obrazovanje pomoraca

Član 146

Pomorska školska ustanova, koja se bavi obrazovanjem pomoraca, pored licence u skladu sa zakonom, mora da ima:

- odobrenje koje izdaje Ministarstvo, a kojim se potvrđuje da su nastavni plan i program, oprema i stručni kadar usaglašeni sa propisom iz člana 140 stav 7 ovog zakona;

- sertifikat o upravljanju kvalitetom koji izdaje sertifikaciona organizacija, akreditovana od strane nadležnog državnog ili međunarodnog akreditacionog tijela (u daljem tekstu: akreditovana sertifikaciona organizacija), kojim se potvrđuje da je pomorska školska ustanova uvela i održava sistem upravljanja kvalitetom, koji obuhvata sve aspekte obrazovanja, uključujući nastavne planove, programe, opremu i stručni kadar.

Ispunjenost uslova iz stava 1 alineja 1 ovog člana utvrđuje Komisija za usklađenost koju obrazuje Ministarstvo.

Sve odredbe koje se odnose na pomorske školske ustanove na isti način se primjenjuju na strane školske ustanove.

Odobrenje iz stava 1 alineja 1 ovog člana izdaje se na period od pet godina.

Za utvrđivanje ispunjenosti uslova iz stava 1 alineja 1 ovog člana pomorska školska ustanova plaća naknadu koja je prihod Budžeta i koju utvrđuje Vlada.

Članovi Komisije za usklađenost imaju pravo na naknadu.

Visinu naknade iz stava 6 ovog člana utvrđuje Vlada, uz prethodno pribavljenu saglasnost organa državne uprave nadležnog za poslove budžeta.

Bliže uslove rada, sastav, izbor i imenovanja članova Komisije za usklađenost i druga pitanja od značaja za rad Komisije za usklađenost propisuje Ministarstvo, uz prethodno pribavljenu saglasnost organa državne uprave nadležnog za poslove budžeta.

Obuka za sticanje ovlašćenja o osposobljenosti i posebnoj osposobljenosti

Član 147

Pomorska školska ustanova i pravno lice koje je upisano u Centralni registar privrednih subjekata za obuku pomoraca (u daljem tekstu: Centar za obuku) koji se bave obukom pomoraca za sticanje ovlašćenja o osposobljenosti i ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti članova posade brodova moraju da imaju:

- odobrenje za obuku pomoraca koje izdaje Ministarstvo, kojim se potvrđuje da su nastavni planovi i programi, tehnička opremljenost, prostorni kapaciteti, stručni kadar (instruktori, predavači i provjerivači) usaglašeni sa propisom iz člana 140 stav 7 ovog zakona;

- sertifikat o upravljanju kvalitetom koji izdaje akreditovana sertifikaciona organizacija, a kojim se potvrđuje da su pomorske školske ustanove i centri za obuku

primijenili i održavaju sistem upravljanja kvalitetom koji obuhvata sve aspekte obuke, uključujući nastavne planove, programe, tehničku opremu i stručni kadar.

Odobrenje iz stava 1 alineja 1 ovog člana izdaje se na period od pet godina.

Za utvrđivanje ispunjenosti uslova iz stava 1 alineja 1 ovog člana pomorska školska ustanova i centar za obuku plaćaju naknadu koja je prihod Budžeta i koju utvrđuje Vlada.

Ispunjenost uslova iz stava 1 ovog člana utvrđuje Komisija za usklađenost.

Članovi Komisije za usklađenost imaju pravo na naknadu.

Visinu naknade iz stava 5 ovog člana utvrđuje Vlada, uz prethodno pribavljenu saglasnost organa državne uprave nadležnog za poslove budžeta.

Bliže uslove rada, sastav, izbor i imenovanja članova i druga pitanja od značaja za rad Komisije za usklađenost propisuje Ministarstvo.

Ministarstvo će obavještavati pomorske školske ustanove i centre za obuku pomoraca o izmjenama i dopunama STCW konvencije, putem službene i elektronske komunikacije ili objavom na službenoj internet stranici Ministarstva.

Prestanak odobrenja za obrazovanje i/ili obuku pomoraca

Član 148

Odobrenje iz čl. 146 i 147 ovog zakona prestaje:

- 1) istekom roka na koje je izdato;
- 2) oduzimanjem od strane nadležnog organa;
- 3) prestankom obavljanja djelatnosti obrazovanja i obuke pomoraca (privremenog ili trajnog zatvaranja pomorske školske ustanove ili centra za obuku pomoraca, prestanak pružanja obrazovnih i programa obuke za pomorce, obustave svih obuka za pomorce zbog nesposobnosti da se ispune zakonski i tehnički uslovi).

Ispit za sticanje ovlašćenja o osposobljenosti

Član 149

Ispit za sticanje ovlašćenja o osposobljenosti i ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti iz čl. 140 i 141 ovog zakona polaže se pred Komisijom za sticanje ovlašćenja o osposobljenosti i ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti (u daljem tekstu: Ispitna komisija) koju obrazuje Ministarstvo.

Ispit iz stava 1 ovog člana polaže se na osnovu podnijetog zahtjeva uz koji se prilaže dokaz o stručnoj spremi, završenoj obuci ili posebnoj obuci, dokaz o plovidbenom stažu, dokaz o plaćenju naknadi za polaganje ispita i drugi dokazi o ispunjavanju uslova za polaganje tog ispita.

Za polaganje ispita iz stava 2 ovog člana plaća se naknada, koja je prihod Budžeta.

Zahtjev sa dokazima iz stava 2 ovog člana podnosi se Lučkoj kapetaniji koja nakon utvrđivanja ispunjenosti uslova za polaganje ispita za sticanje ovlašćenja o osposobljenosti i ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti donosi rješenje.

Lučka kapetanija odbiće zahtjev za polaganje ispita ako utvrdi da podnosilac zahtjeva nije podnio dokaze iz stava 2 ovog člana.

Visinu naknade iz stava 3 ovog člana utvrđuje Vlada.

Ispitna komisija

Član 150

Ispitnu komisiju čine predsjednik, dva člana, ispitivač i sekretar.

Za pojedine predmete za polaganje ispita za sticanje zvanja i ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti, Ministarstvo može, na predlog predsjednika Ispitne komisije, da angažuje ispitivače van sastava Komisije.

Predsjednik, član, ispitivač i sekretar Ispitne komisije ne smije da bude lice koje radi u centru za obuku pomoraca i pomorsko školskoj ustanovi.

Predsjednik, član, ispitivač i sekretar Ispitne komisije iz stava 1 ovog člana i ispitivači iz stava 2 ovog člana imaju pravo na naknadu.

Visinu naknade iz stava 4 ovog člana utvrđuje Vlada.

Uslove koje treba da ispunjavaju članovi Ispitne komisije utvrđuje Ministarstvo.

Izdavanje ovlašćenja o osposobljenosti i posebnoj osposobljenosti

Član 151

Lučka kapetanija izdaje ovlašćenje o osposobljenosti i posebnoj osposobljenosti na osnovu potvrde Ispitne komisije o položenom ispitu.

Za izdavanje ovlašćenja o osposobljenosti, odnosno posebnoj osposobljenosti plaća se naknada, koja je prihod Budžeta.

Visinu naknade iz stava 3 ovog člana utvrđuje Vlada.

Registar pomoraca

Član 152

Registar pomoraca vodi Ministarstvo u elektronskoj formi.

Lučka kapetanija je dužna da unosi podatke u Registar pomoraca iz stava 1 ovog člana.

Registar pomoraca je javna knjiga.

Podaci iz registra pomoraca izdaju se na zahtjev broдача, nadležnih organa druge države ili drugih fizičkih ili pravnih lica koja imaju interes.

Podaci iz stava 3 ovog člana mogu se koristiti isključivo pod uslovima propisanim zakonom kojim se uređuje zaštita ličnih podataka.

Ministarstvo dostavlja Evropskoj komisiji informacije o ovlašćenjima i ovjerama.

Vođenje i sadržaj Registra pomoraca i informacije koje se dostavljaju Evropskoj komisiji propisuje Ministarstvo.

Vršenje poslova u skladu sa pravilima plovидbe

Član 153

Član posade broда mora da vrši poslove na brodu u skladu sa pravilima plovидbe, na način kojim se obezbjeđuje sigurnost saobraćaja, ne oštećuje broд ili teret na njemu, ne ugrožava sigurnost putnika i članova posade broда i životna sredina.

Sastav brodske straže

Član 154

Sastav brodske straže mora biti u svako vrijeme dovoljan i mora da odgovara posebnim okolnostima i uslovima u kojima se vrši straža (vrijeme, vidljivost, dubina mora, gustina saobraćaja i slično).

Vršenje straže

Član 155

Član posade za vrijeme vršenja straže ne smije da napusti mjesto i prostoriju u kojoj se vrši straža bez odobrenja dežurnog oficira.

Oficir straže za vrijeme trajanja straže ne smije napuštati svoje mjesto na straži.

Za vrijeme boravka broda na sidrištu, stalna straža u smjenama mora da se vrši na mostu i u mašinskom prostoru.

Straža u mašinskom prostoru, prilikom boravka broda na sidrištu, ne mora se stalno vršiti, ako je brod opremljen i ima UMS sertifikat.

Na brodu koji se nalazi u luci mora se nalaziti najmanje 1/3 od minimalnog broja članova posade.

Na brodu iz stava 5 ovog člana među članovima posade moraju se nalaziti po jedan oficir službe palube i mašine, a noću i brodska straža.

Na ribarskom brodu koji se nalazi u luci mora se nalaziti najmanje po jedan član posade službe palube i mašine.

Ako se brodovi iz stava 6 ovog člana nalaze u grupama i privezani su uz bok jedan drugome, na svaka tri broda mora se nalaziti najmanje po dva člana posade službe palube i mašine.

Način obavljanja straže na brodu propisuje Ministarstvo.

Kormilarenje brodom

Član 156

U predjelima vrlo gustog saobraćaja, u uslovima ograničene vidljivosti i u ostalim plovidbenim situacijama kad se upotrebljava uređaj za automatsko kormilarenje, na brodu treba da postoji mogućnost ručnog preuzimanja kormilarenja brodom.

Prebacivanje sa automatskog na ručno kormilarenje i obrnuto treba da izvrši dežurni oficir straže na mostu.

Pomorska knjižica, dozvola za ukrcavanje i identifikaciona isprava

Član 157

Pomorska knjižica je isprava kojom se dokazuje svojstvo u kojem je član posade ukrcan na brod i trajanje plovidbene službe.

Pomorsku knjižicu mora da ima državljanin Crne Gore ukrcan kao:

- zapovjednik ili drugi član posade broda crnogorske državne pripadnosti;
- član posade broda strane državne pripadnosti;
- član posade plutajućeg objekta ili instalacija za proizvodnju ugljovodonika crnogorske ili strane državne pripadnosti;
- član posade jahte crnogorske ili strane državne pripadnosti.

Dozvola za ukrcavanje izdaje se stranom državljaninu ukrcanom kao član posade na plovnom objektu crnogorske državne pripadnosti.

Identifikaciona isprava pomorca (SID) je isprava kojom se dokazuje identitet pomorca državljanina Crne Gore u skladu sa Konvencijom o identifikacionim ispravama pomoraca.

Pomorsku knjižicu, dozvolu za ukrcavanje i identifikacionu ispravu (SID) izdaje Lučka kapetanija na period od deset godina.

Ministarstvo ima pravo na pristup podacima iz Centralnog registra stanovništva u obimu neophodnom za utvrđivanje identiteta pomoraca, radi izdavanja i vođenja evidencije o identifikacionim ispravama pomoraca (SID) u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Za izdavanje pomorske knjižice, dozvole za ukrcavanje i identifikacione isprave plaća se naknada, koja je prihod Budžeta.

Visinu naknade iz stava 6 ovog člana utvrđuje Vlada.

Način izdavanja pomorske knjižice i dozvole za ukrcavanje, način ovjere podataka o plovidbenom stažu u pomorsku knjižicu i dozvolu za ukrcavanje, način dostavljanja podataka o plovidbenom stažu, uslove i način zamjene pomorske knjižice i dozvole za ukrcavanje, sadržinu i obrazac pomorske knjižice i dozvole za ukrcavanje, kao i način vođenja evidencije izdatih pomorskih knjižica i dozvola za ukrcavanje propisuje Ministarstvo.

Način i postupak izdavanja identifikacione isprave pomorca, način uzimanja biometrijskog podatka, sadržaj i obrazac identifikacione isprave pomoraca, zaštitne elemente na obrascu i materijale koji se koriste za izradu obrasca identifikacione isprave pomorca i obrazac zahtjeva za izdavanje identifikacione isprave pomorca propisuje Ministarstvo, uz prethodnu saglasnost organa državne uprave nadležnog za unutrašnje poslove.

Izdavanje i oduzimanje pomorske knjižice, dozvole za ukrcavanje i identifikacione isprave

Član 158

Pomorska knjižica, dozvola za ukrcavanje i identifikaciona isprava izdaje se licu koje je:

- navršilo 16 godina života;
- zdravstveno sposobno za obavljanje poslova na plovnom objektu u skladu sa posebnim propisom; i
- dostavilo dokaz da se protiv njega ne vodi krivični postupak i da se ne nalazi u kaznenoj evidenciji.

Lučka kapetanija će donijeti rješenje kojim se oduzima pomorska knjižica, dozvola za ukrcavanje i identifikaciona isprava kada je nastupila trajna zdravstvena nesposobnost pomorca za obavljanje odgovarajućih poslova na brodu, ili su izdate na osnovu krivotvorenih ili neistinitih isprava potrebnih za njihovo sticanje.

Rješenjem iz stava 3 ovog člana poništava se i plovidbeni staž upisan i ovjeren u pomorskoj knjižici i dozvoli za ukrcavanje i poništen plovidbeni staž briše se iz svih evidencija Ministarstva.

Protiv rješenja iz st. 2, 3 i 4 ovog člana može se pokrenuti upravni spor.

Zloupotreba alkohola i droge

Član 159

Zapovjednik i član posade broda ne smiju biti pod uticajem alkohola, opojnih droga ili drugih materija koje mijenjaju stanje svijesti.

Zapovjednik i član posade broda ne smiju tokom obavljanja dužnosti na brodu imati više od 0,05% alkohola u krvi ili 0,25 mg/l alkohola u dahu.

Odredbe st. 1 i 2 ovog člana se primjenjuju i na zapovjednike i članove posade drugih plovniha objekata.

Zapovjednik broda

Član 160

Posadom i drugim licima na brodu zapovijeda zapovjednik broda.

Zapovjednik i posada broda crnogorske državne pripadnosti mogu biti državljani Crne Gore ili strani državljani.

Zapovjednika broda imenuje i razrješava dužnosti brodar ili kompanija broda.

U slučaju spriječenosti, odsutnosti ili smrti zapovjednika broda crnogorske državne pripadnosti zamjenjuje prvi oficir palube, sa svim njegovim ovlašćenjima.

Odgovornost zapovjednika

Član 161

Zapovjednik broda odgovoran je za sigurnost broda i red na brodu u skladu sa ovim i drugim zakonom, ima javna ovlašćenja i zastupa kompaniju.

Dužnost zapovjednika

Član 162

Zapovjednik broda dužan je da se brine o snabdijevanju broda (gorivom, mazivom, vodom, hranom i slično), brodskoj administraciji, održavanju broda, održavanju u ispravnom stanju trupa broda, mašina, uređaja i opreme, pomorskim navigacionim kartama i publikacijama, sigurnosti brodskih uređaja za ukrcavanje i iskrcavanje putnika, utovaru i istovaru opasnog i ostalog tereta, pravilnom utovaru, slaganju, prevozu i istovaru opasnog i ostalog tereta, pravilnom ukrcavanju, smještaju i iskrcavanju putnika i izvršavanju svih zadataka vezanih za proces rada.

Zapovjednik broda dužan je da u propisanim rokovima vrši vježbe sa čamcima i ostalim sredstvima za spašavanje, uređajima za otkrivanje, sprečavanje i gašenje požara i druge vježbe propisane potvrđenim i obavezujućim međunarodnim ugovorima.

Zapovjednik broda dužan je da za vrijeme plovidbe bude na brodu.

Zapovjednik broda dužan je da prije isplovljavanja provjeri ispravnost broda i količinu zaliha (goriva, maziva, hrane, rezervnih djelova i slično) koje su dovoljne za putovanje i da obezbijedi da se sve propisane isprave i knjige, ažurirane pomorske navigacione karte i publikacije, kao i članovi posade nalaze na brodu, a pri prevozu putnika da utvrdi da li su preduzete sve mjere za sigurnost putnika.

Zapovjednik broda dužan je radi sigurnosti plovidbe da za vrijeme boravka broda u luci ili na sidrištu bude na komandnom mostu broda spremnog za manevar, u uslovima vjetrova snage pet ili više bofora po Beaufortovoj skali, a za koje uslove je primio upozorenje.

Brod koji boravi u luci ili na sidrištu mora da bude spreman za manevar, u uslovima vjetrova snage pet ili više bofora po Beaufortovoj skali, a za koje uslove je zapovjednik primio upozorenje.

Rukovođenje brodom

Član 163

Zapovjednik broda, odnosno oficir palube u smjeni koji upravlja vođenjem broda dužan je da preduzima sve mjere potrebne za sigurnost broda i plovidbe.

Zapovjednik broda dužan je da lično rukovodi brodom kad god to zahtijeva sigurnost broda, a naročito kad brod ulazi u luku, kanal ili rijeku ili kad izlazi iz njih, kao i za vrijeme slabe vidljivosti ili magle.

Prisutnost pilota na brodu ne oslobađa zapovjednika broda od odgovornosti za upravljanje brodom.

Mjere za spašavanje lica i otklanjanje opasnosti za brod

Član 164

Ako nastupe događaji koji brod ili brod koji se teglji ili potiskuje ili lica na njima dovede u opasnost, zapovjednik broda dužan je da preduzme sve mjere za spašavanje lica i otklanjanje opasnosti za brod i stvari na brodu, kao i za zaštitu životne sredine.

U slučaju iz stava 1 ovog člana zapovjednik broda dužan je da žrtvuje ili ošteti teret, druge stvari ili brodske uređaje ili opremu koji nijesu neophodni za plovību ili djelove broda čije je žrtvovanje ili oštećenje manje štetno za brodara i lica zainteresovana za teret na brodu.

Napuštanje broda

Član 165

Ako su u slučaju opasnosti za brod sve mjere preduzete za spašavanje broda ostale bez uspjeha i ako je propast broda neizbježna, zapovjednik broda dužan je da prvenstveno preduzme mjere potrebne za spašavanje putnika i drugih lica na brodu i da naredi da se brod napusti.

U slučaju iz stava 1 ovog člana zapovjednik broda je dužan da preduzme i sve mjere potrebne za spašavanje broskog dnevnika, a ako okolnosti dopuštaju i mjere za spašavanje drugih brodskih knjiga i isprava, pomorskih karata i gotovog novca brodske blagajne.

Zapovjednik broda smije da napusti brod tek pošto je, u granicama stvarne mogućnosti, preduzeo sve potrebne mjere iz st. 1 i 2 ovog člana.

Događaji koji ugrožavaju sigurnost broda ili plovībe

Član 166

Ako na brodu nastupi događaj koji ugrožava sigurnost broda ili plovībe ili ako nastupi vanredni događaj, zapovjednik broda dužan je da opis tog događaja odmah unese u brodski dnevnik, a najkasnije u roku od 24 sata od nastanka događaja.

Zapovjednik broda dužan je da o događaju iz stava 1 ovog člana, odmah po dolasku, a najkasnije za 24 sata od dolaska, podnese izvještaj, zajedno sa izvodom iz broskog dnevnika, Lučkoj kapetaniji, odnosno diplomatskom ili konzularnom predstavništvu Crne Gore i pomorskoj upravi najbliže obalne države ako se brod nalazi u inostranstvu.

Ako je događaj iz stava 1 ovog člana nastupio za vrijeme plovībe, zapovjednik broda je dužan da izvještaj o događaju, zajedno s izvodom iz broskog dnevnika, podnese u roku iz stava 2 ovoga člana Lučkoj kapetaniji u luci u koju brod najprije uplovi, odnosno diplomatskom ili konzularnom predstavništvu Crne Gore ako se brod nalazi u inostranstvu.

Zapovjednik broda iz stava 1 ovog člana dužan je da unese u brodski dnevnik rođenje i smrt lica na brodu, upisivanjem mjesta ili geografske pozicije broda i vremena rođenja, odnosno smrti i da primi izjavu posljednje volje i unese je u brodski dnevnik sa navođenjem vremena kada je poslednju izjavu volje primio.

Zapovjednik broda dužan je da o činjenici rođenja i smrti i o izjavi posljednje volje sačini zapisnik i dostavi ga Lučkoj kapetaniji, a u inostranstvu najbližem diplomatskom ili konzularnom predstavništvu Crne Gore.

Način sačinjavanja i obrazac zapisnika u slučaju rođenja ili smrti, nalaska napuštenog novorođenog djeteta, izjavu posljednje volje i postupanje sa imovinom umrlih lica na brodu propisuje Ministarstvo.

Neposredna opasnost za sigurnost plovībe

Član 167

Zapovjednik broda dužan je da preko radiotelekomunikacione opreme pošalje obavještenje VTS službi o neposrednoj opasnosti za sigurnost plovidbe na koju naiđe, a naročito ako primijeti promjene na plovnom putu iz člana 212 stav 1 tačka 2 ovog zakona, naiđe na zagađivanje uljem, opasnim hemikalijama i štetnim materijama, led, oluju ili na drugu neposrednu opasnost za plovidbu ili na tropsku oluju, na temperaturu vazduha ispod tačke smrzavanja praćenu vjetrovima olujne snage koji prouzrokuju veliko nagomilavanje leda na nadgrađima ili na vjetar snage 10 ili više bofora po Beaufortovoj skali, a za koji nije bilo primljeno upozorenje.

Zapovjednik broda dužan je da obavještenje iz stava 1 ovog člana unese u brodski dnevnik.

Obavještenje o ugrožavanju sigurnosti

Član 168

Zapovjednik ili kompanija dužni su da, bez odlaganja, obavijeste Ministarstvo i priznatu organizaciju koji će pokrenuti postupak utvrđivanja da li je potreban odgovarajući pregled broda ako se brodu dogodi nesreća ili se otkrije nedostatak koji utiče na:

1) sigurnost i bezbjednost broda ili sposobnost, odnosno potpunost sredstava za spašavanje ili druge opreme;

2) sposobnost broda, odnosno potpunost opreme za zaštitu morske sredine od zagađenja uljem, opasnim materijama i štetnim tečnim materijama.

Ako se brod nalazi u luci države ugovornice odgovarajuće međunarodne konvencije, zapovjednik ili kompanija će odmah obavijestiti odgovarajuća tijela pomorske uprave države u čijoj se luci brod nalazi.

Neposredna opasnost od rata

Član 169

U slučaju neposredne opasnosti od rata zapovjednik broda je dužan da preduzme sve mjere opreza da bi sačuvao brod, posadu, putnike, teret i ostalu imovinu, kao i brodske isprave i knjige.

Ako nastupi ratno stanje između Crne Gore i druge države, zapovjednik broda je dužan da preduzme potrebne mjere da bi od neprijatelja sačuvao brod, posadu, putnike, teret i ostalu imovinu, kao i brodske isprave i knjige.

Ako se brod u slučaju nastupanja ratnog stanja između drugih država u kojem je Crna Gora neutralna nađe u luci jedne od zaraćenih država ili je na putu za luku zaraćene države ili mora proći kroz unutrašnje morske vode ili teritorijalno more zaraćene države, zapovjednik broda je dužan da zatraži uputstvo od brodarka, a ako to nije moguće, od organa državne uprave nadležnog za vanjske poslove.

Zaključivanje ugovora o spašavanju i plovidbenim poslovima

Član 170

Zapovjednik broda, kao zastupnik brodarka, ovlašćen je da u njegovo ime i za njegov račun u mjestu van sjedišta brodarka zaključuje ugovore o spašavanju i pravne poslove potrebne za izvršenje putovanja i da u mjestu van sjedišta brodarka u kojem nema ovlašćenog predstavnika brodarka zaključuje ugovore o pomorskim plovidbenim poslovima, osim brodarkog ugovora na vrijeme za cijeli brod.

Zapovjednik broda ovlašten je da, kao zastupnik brodara, pokreće pred stranim sudskim i upravnim organima postupak radi zaštite brodarevih prava i interesa u poslovima iz stava 1 ovog člana i da u tom postupku preduzima procesne radnje.

Ako brodar ograniči ovlaštenje zapovjednika, to ograničenje nema pravno dejstvo prema trećim licima koja za njega nijesu znala, niti su prema okolnostima mogla znati.

Održavanje reda i sigurnosti

Član 171

Zapovjednik broda ovlašten je i dužan da svim licima na brodu izdaje naređenja kojima se obezbjeđuje brod, plovidba i održavanje reda na brodu i da nadzire izvršenje izdatih naređenja.

Radi održavanja reda i sigurnosti na brodu zapovjednik broda može da drži na brodu vatreno oružje, dok članovi posade broda ne smiju na brodu da imaju vatreno oružje.

Ograničenje slobode kretanja

Član 172

Zapovjednik broda ima pravo da za vrijeme plovidbe ograniči slobodu kretanja na brodu svakom licu koje teže ugrozi sigurnost broda, članova posade, putnika i drugih lica, stvari na brodu i životne sredine.

Sloboda kretanja može da se ograniči samo ako je to neophodno radi sigurnosti putnika i drugih lica i stvari na brodu ili radi zaštite broda ili zaštite životne sredine i može za stranog državljanina da traje najduže do dolaska broda u prvu luku u koju brod uplovi, a za državljanina Crne Gore najkasnije do dolaska broda u prvu crnogorsku luku, odnosno dobijanja uputstva od najbližeg diplomatskog ili konzularnog predstavništva Crne Gore.

Mjere iz st. 1 i 2 ovog člana sa obrazloženjem unose se u brodski dnevnik.

Član posade broda koji narušava sigurnost plovidbe

Član 173

Zapovjednik broda ima pravo da člana posade broda koji narušava sigurnost plovidbe udalji sa radnog mjesta, a po potrebi, da ga iskrca sa broda i vrati u luku ukrcavanja u kojoj je sjedište brodara.

Smanjenje hrane i vode

Član 174

Zapovjednik broda ima pravo, u slučaju nužde i dok ona traje, da svim licima na brodu smanji količinu hrane i vode radi racionalnog korišćenja postojećih zaliha hrane i vode na brodu.

Mjere iz stava 1 ovog člana sa obrazloženjem unose se u brodski dnevnik.

Izvršenje krivičnog djela

Član 175

Ako za vrijeme putovanja član posade broda, putnik ili drugo lice na brodu izvrše krivično djelo, zapovjednik broda dužan je preduzeti, prema okolnostima, mjere

potrebne da se spriječi ili ublaži nastupanje štetnih posljedica tog djela i da se izvršilac pozove na odgovornost.

Ako postoji opasnost da izvršitelj djelo ponovi ili da pobjegne, zapovjednik broda narediće da se:

- izvršiocu krivičnog djela ograniči sloboda kretanja na brodu ili da se liši slobode;
- ispitivanjem izvršioca, svjedoka, očevidaca i oštećenog utvrde sve okolnosti pod kojima je djelo izvršeno i posljedice koje su nastupile;
- o svakom saslušanju sastavi zapisnik;
- kao dokazi uzmu na čuvanje predmeti na kojima ili kojima je krivično djelo izvršeno, odnosno na kojima su tragovi izvršenog djela vidljivi i da se preduzmu druge mjere radi utvrđivanja okolnosti pod kojima je krivično djelo izvršeno.

Ako se brod nalazi u inostranstvu, zapovjednik broda dužan je o izvršenom krivičnom djelu podnijeti izvještaj diplomatskom ili konzularnom predstavništvu Crne Gore u državi u čiju luku brod uplovi.

Zapovjednik broda dužan je da sa izvršiocom krivičnog djela postupa prema uputstvima diplomatskog ili konzularnog predstavništva Crne Gore.

Mjere iz stava 2 ovog člana unose se u brodski dnevnik sa obrazloženjem.

Samovoljno napuštanje broda

Član 176

Ako član posade broda koji je državljanin Crne Gore samovoljno napusti brod u luci, zapovjednik broda dužan je da napuštanje broda prijavi Lučkoj kapetaniji, odnosno diplomatskom ili konzularnom predstavništvu Crne Gore u toj državi, a ako nema diplomatskog ili konzularnog predstavništva Crne Gore u toj državi, diplomatskom ili konzularnom predstavništvu države ovlašćene da zastupa interese Crne Gore, odnosno lučkim vlastima te države.

Zapovjednik broda je dužan da utvrdi koje su stvari i isprave člana posade koji je samovoljno napustio brod ostale na brodu i o tome sačini zapisnik.

Zapisnik iz stava 2 ovog člana sačinjava se u prisustvu dva svjedoka, a potpisuju ga zapovjednik broda i svjedoci.

Zapisnik o samovoljnom napuštanju broda i o stvarima člana posade koje su ostale na brodu i njihovoj predaji nadležnom organu zapovjednik broda dužan je da unese u brodski dnevnik.

Organ koji u luci primi lične stvari i isprave člana posade koji je samovoljno napustio brod predaće ih njegovoj užoj porodici ili roditeljima, a ako njih nema, licu koje odredi nadležni organ starateljstva.

Smatra se da je član posade samovoljno napustio brod ako se nije vratio na brod do odlaska broda iz luke.

Ako je član posade bio spriječen da se vrati na brod do odlaska broda iz luke, smatra se da je samovoljno napustio brod ako se u roku od tri dana od dana kad je smetnja bila otklonjena nije prijavio organu iz stava 1 ovog člana.

Nepreduzimanje spašavanja broda

Član 177

Zapovjednik broda nije dužan da krene u pomoć i da preduzme spašavanje lica u životnoj opasnosti, ako:

1) bi preduzimanje tog spašavanja predstavljalo ozbiljnu opasnost za brod kojim on zapovijeda i za lica na tom brodu ili ako smatra da, prema posebnim okolnostima slučaja, preduzimanje spašavanja lica u opasnosti ne bi bilo uspješno;

2) sazna da je drugi brod izabran da ide u pomoć i da je izabrani brod taj izbor prihvatio;

3) od zapovjednika broda u opasnosti ili neposredno od lica koja su bila u životnoj opasnosti ili od zapovjednika drugog broda koji je stigao do tih lica bude obaviješten da pomoć više nije potrebna.

Unošenje podataka u brodski dnevnik

Član 178

Zapovjednik broda dužan je da u brodski dnevnik unese razloge zbog kojih nije krenuo u pomoć licima u opasnosti i preduzeo njihovo spašavanje, kao i razloge zbog kojih nije preduzeo spašavanje broda i stvari na njemu.

Iskrcaj bolesnog ili povrijeđenog člana posade, putnika ili drugog lica

Član 179

Kada brod namjerava da svrati u luku radi iskrcaja bolesnog ili povrijeđenog člana posade, putnika ili drugog lica radi pružanja hitne medicinske pomoći, zapovjednik broda dužan je da, bez odlaganja, obavijesti Lučku kapetaniju, odnosno drugi nadležni organ o bolesti, povredi, stanju i identitetu bolesnog, odnosno povrijeđenog lica.

Organi iz stava 1 ovog člana dužni su da direktnom komunikacionom vezom obavijeste zapovjednika prije dolaska broda u luku o procedurama i dokumentima potrebnim za iskrcaj bolesnog ili povrijeđenog lica, kao i otpremu broda bez zadržavanja.

Brod iz stava 1 ovog člana koji uplovljava u luku nije dužan da preda dokumentaciju iz člana 35 ovog zakona, osim zdravstvene i opšte izjave.

Ako u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore na brodu nastane požar ili druga nezgoda koja ugrožava sigurnost ljudskih života ili broda, Lučka kapetanija će narediti zapovjedniku najbližeg broda da, bez odlaganja, na mjesto požara ili nezgode preduzme mjere radi spašavanja ugroženih ljudskih života, odnosno broda.

XIV. ŽIVOTNI I RADNI USLOVI POMORACA NA BRODU CRNOGORSKE DRŽAVNE PRIPADNOSTI

Dužnosti brodar, odnosno kompanije

Član 180

Brodar, odnosno kompanija treba da obezbijedi pomorcu normalne radne i životne uslove, pravo na zdravstvenu zaštitu, medicinsku pomoć, mjere socijalne pomoći i druge oblike socijalne zaštite u skladu sa zahtjevima MLC konvencije, odnosno u skladu sa ovim zakonom.

Izuzetno od stava 1 ovog člana brodar, odnosno kompanija pomorskog broda koji plovi isključivo u vodama Crne Gore, dužan je da obezbijedi pomorcu normalne radne i životne uslove, pravo na zdravstvenu zaštitu, medicinsku pomoć, mjere socijalne pomoći i druge oblike socijalne zaštite u skladu sa ovim zakonom.

Bliža pitanja iz radnih odnosa i socijalne zaštite pomoraca, a posebno u vezi sa zaštitom u slučaju insolventnosti poslodavca, kolektivnog otpuštanja, prenošenja preduzeća, kao i pravo na informisanje i savjetovanje pomoraca propisuje Ministarstvo, uz saglasnost organa državne uprave nadležnog za rad.

Mlađi pomorac

Član 181

Zabranjeno je zapošljavanje, uzimanje na rad ili rad na brodu licima mlađim od 16 godina.

Zaposlenje, uzimanje na rad ili rad pomoraca mlađih od 18 godina (u daljem tekstu: mlađi pomorac) mora biti zabranjeno ako postoji vjerovatnoća da će rad ugroziti njihovo zdravlje ili bezbjednost.

Mlađi pomorac ne može da radi noću.

Radno vrijeme mlađeg pomorca ne može da bude duže od osam sati dnevno ili 40 sati nedseljno, dok prekovremeni rad treba da bude odrađen samo ako je to neophodno radi sigurnosti plovidbe.

Mlađem pomorcu mora biti obezbijeđeno za sve obroke dovoljno vremena, a za dnevni glavni obrok najmanje sat vremena.

Mlađem pomorcu mora biti obezbijeđen odmor od 15 minuta poslije svaka dva sata neprekidnog rada, ako je to moguće.

Odredbe st. 4, 5 i 6 ovog člana ne primjenjuju se ako:

1) nije moguće obavljanje dužnosti u smjenama ili rad prema promjenljivom rasporedu za mlađe pomorce koji obavljaju poslove na palubi, mašini ili u opštoj službi;

2) nije moguće obezbijediti efikasnu obuku mlađih pomoraca u skladu sa propisanim planovima i programima;

3) je to neophodno zbog sigurnosti plovidbe.

Slučajevi iz stava 7 ovog člana evidentiraju se uz obrazloženje i potpis zapovjednika broda.

Utvrđivanje zdravstvene sposobnosti

Član 182

Zdravstvena sposobnost pomoraca utvrđuje se lječarskim pregledima koji se vrše u zdravstvenoj ustanovi koja ispunjava uslove u pogledu prostora, kadra i opreme za obavljanje zdravstvene zaštite zaposlenih, u skladu sa zakonom.

Zdravstvena ustanova iz stava 1 ovog člana mora da uspostavi, primjenjuje i održava sistem upravljanja kvalitetom, kojim je obuhvaćeno obavljanje lječarskih pregleda članova posade brodova, čamaca i jahti i koji mora biti ocijenjen od nezavisne sertifikacione ustanove.

Zdravstvena sposobnost pomoraca iz stava 1 ovog člana utvrđuje se prethodnim, periodičnim, kontrolnim i vanrednim pregledima.

O utvrđenoj zdravstvenoj sposobnosti ovlašćeni doktor izdaje uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti pomorca na propisanom obrascu.

Lice koje nije zadovoljno ocjenom zdravstvene sposobnosti može podnijeti prigovor u skladu sa zakonom kojim je uređena zdravstvena zaštita.

Prije početka rada na brodu pomorci moraju da imaju važeće uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti kojim se potvrđuje da su zdravstveno sposobni da obavljaju poslove na brodu.

Uvjerenja o zdravstvenoj sposobnosti pomoraca izdaju se na period od dvije godine, nakon čega se vrši ponovna provjera zdravstvene sposobnosti.

Izuzetno od stava 7 ovog člana, uvjerenje u vezi raspoznavanja boja izdaje se na period od šest godina.

Utvrđivanje zdravstvene sposobnosti lica mlađih od 18 godina iz člana 181 ovog zakona, kao i lica mlađih od 21 godine, koja plove na ribarskom brodu, vrši se svake godine.

U hitnim slučajevima može se dozvoliti pomorcu rad na brodu uvjerenjem o zdravstvenoj sposobnosti koje je isteklo, do naredne luke pristajanja u kojoj pomorac može dobiti uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti od ovlašćenog doktora, pod uslovom da period tog rada ne prelazi tri mjeseca.

Ako važeće uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti istekne tokom plovidbe, to uvjerenje će važiti do naredne luke dolaska gdje pomorac može dobiti uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti od ovlašćenog doktora, pod uslovom da taj period ne traje duže od tri mjeseca.

Uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti pomorca koji radi na brodu i obavlja međunarodna putovanja mora biti i na engleskom jeziku.

Za utvrđivanje zdravstvene sposobnosti pomoraca plaća se naknada zdravstvenoj ustanovi.

Spisak odobrenih zdravstvenih ustanova iz stava 1 ovog člana objavljuje se i ažurira na zvaničnom sajtu Ministarstva i organa državne uprave nadležnog za poslove zdravlja.

Način, uslovi, obim i sadržaj utvrđivanja zdravstvene sposobnosti članova posade pomorskih objekata, obrazac uvjerenja o zdravstvenoj sposobnosti i visinu naknade iz stava 14 ovog člana propisuje organ državne uprave nadležan za poslove zdravlja, uz saglasnost Ministarstva.

Posredovanje pri zapošljavanju

Član 183

Posredovanje pri zapošljavanju pomoraca na brodovima crnogorske državne pripadnosti i brodovima strane državne pripadnosti mogu obavljati Zavod za zapošljavanje Crne Gore i pravna lica koja ispunjavaju uslove propisane ovim zakonom, Konvencijom o radu pomoraca (MLC 2006) uz odobrenje Ministarstva.

Ministarstvo vrši nadzor nad radom pravnih lica iz stava 1 ovog člana provjerom njihove usklađenosti sa Konvencijom o radu pomoraca (MLC 2006).

Ako se inspekcijskim nadzorom utvrdi da pravno lice iz stava 1 ovog člana ne ispunjava propisane uslove ili da ima nepravilnosti u radu, Ministarstvo donosi rješenje kojim nalaže otklanjanje nepravilnosti u roku koji ne može biti duži od 90 dana.

Ako pravno lice ne otkloni nepravilnosti u ostavljenom roku, Ministarstvo oduzima odobrenje za rad.

Novi zahtjev za izdavanje odobrenja ne može se podnijeti prije isteka roka od dvije

Pravno lice koje posreduje pri zapošljavanju pomoraca ne smije pomorcima naplaćivati naknade, provizije ili druge troškove povezane sa zapošljavanjem.

Pravno lice iz stava 1 ovog člana dužno je da uspostavi i održava:

- sistem pritužbi i zaštite pomoraca;
- mehanizme za sprečavanje prevare i zloupotreba;
- osiguranje ili drugu finansijsku garanciju za slučaj repatrijacije i neisplate plata;
- evidenciju o posredovanju i dostupnost podataka nadležnom organu.

Uslove koje moraju ispunjavati pravna lica koja posreduju pri zapošljavanju pomoraca, procedure, način izdavanja odobrenja i vršenja nadzora propisuje Ministarstvo uz saglasnost organa nadležnog za rad.

Zaštita prava pomoraca pri zapošljavanju

Član 184

Pravna lica za zapošljavanje pomoraca i brodari, odnosno kompanije dužni su da uspostave sistem zaštite koji obezbjeđuje nadoknadu finansijskih gubitaka pomorcima u slučaju neispunjavanja ugovornih obaveza od strane agencije ili brodovlasnika.

Pomorci moraju biti informisani, prije ili tokom angažovanja, o svojim pravima u vezi sa sistemom finansijske zaštite koji obezbjeđuje nadoknadu u slučaju neispunjavanja obaveza od strane agencija za zapošljavanje ili brodovlasnika.

Obnova odobrenja za posredovanje pri zapošljavanju pomoraca

Član 185

Odobrenje za posredovanje pri zapošljavanju pomoraca iz člana 183 stav 6 ovog zakona koje se izdaje za period ne duži od pet godina, obnavlja se za isti period ako pravno lice ispunjava uslove iz člana 183 stav 3 i člana 184 ovog zakona.

Zapošljavanje pomoraca koji nijesu crnogorski državljani

Član 186

Brodar, odnosno kompanija broda ili jahte crnogorske državne pripadnosti koji koriste usluge pravnog lica za posredovanje pri zapošljavanju pomoraca koji nijesu državljani Crne Gore, dužni su da zahtjevaju primjenu standarda u radu tog pravnog lica u skladu sa ovim zakonom i zahtjevima MLC konvencije.

Ugovor o radu

Član 187

Brodar ili kompanija i pomorac moraju imati originalni primjerak potpisanog ugovora o radu.

Brodar ili kompanija dužna je da obezbijedi članu posade informaciju o uslovima zaposlenja na brodu i da kopiju ugovora o radu preda na zahtjev nadležnih organa, uključujući i nadležne organe u lukama pristajanja broda.

Poslodavac je dužan da izda članu posade ispravu koja sadrži zabilješku o njegovom zaposlenju na brodu.

Podaci iz stava 3 ovog člana mogu se upisati i u pomorsku knjižicu pomorca ili se izdati u vidu svjedočanstva koje ne sadrži detalje o zaradi ili kvalitetu rada pomorca na brodu.

Ako kolektivni ugovor čini cijeli ili dio ugovora o radu pomorca, kopija takvog ugovora se mora nalaziti na brodu.

Ako ugovor o radu pomorca i kolektivni ugovor nijesu na engleskom jeziku, na engleskom jeziku moraju biti:

- 1) kopija ugovora;
- 2) djelovi ugovora o kolektivnom pregovaranju koji su podložni inspekciji države luka.

Odredbe st. 1 do 6 ovog člana, kao i člana 184 stav 1 ovog zakona primjenjuju se i na članove posada plutajućih objekata.

Radni, životni i socijalni uslovi pomoraca uređuju se kolektivnim ugovorom.

Minimalni otkazni rok za prestanak ugovora o radu pomorca je 30 dana, a pomorac može otkazati, odnosno prekinuti ugovor o radu bez prethodnog obavještanja u slučaju:

1) zadržavanja broda više od 30 dana zbog nedostataka u skladu sa SOLAS i Load Line konvencijom;

2) plovidbe broda u ratnu zonu, pod uslovom da pomorac nije saglasan da ide u tu ratnu zonu.

Brodar, odnosno kompanija može otkazati, odnosno raskinuti ugovor o radu pomorca i u roku koji je kraći od 30 dana ako je:

1) brod prodat ili izgubljen;

2) pomorac u nemogućnosti da nastavi sa obavljanjem rada zbog bolesti ili povrede;

3) utvrđeno da je pomorac nesposoban da obavlja svoje radne dužnosti ili je načinio teži disciplinski prekršaj.

Sadržaj ugovora o radu

Član 188

Ugovor o radu pomorca mora da sadrži najmanje sljedeće podatke:

1) ime i prezime pomorca, datum rođenja ili starost i mjesto rođenja;

2) naziv i adresu brodara ili kompanije broda, odnosno jahte;

3) mjesto i datum kada je ugovor o zapošljavanju pomorca zaključen;

4) svojstvo u kojem je pomorac zapošljen;

5) iznos plate pomorca ili pravilo koje se koristi za njen obračun;

6) dužina plaćenog godišnjeg odmora ili pravilo koje se koristi za njegov obračun;

7) trajanje ugovora, ako je ugovor zaključen:

- na neodređeno vrijeme: uslove pod kojima svaka od stranaka ima pravo da raskine ugovor i zahtijeva otkazni rok koji ne smije biti kraći za brodara, odnosno kompaniju od roka za pomorca;

- na određeno vrijeme: datum utvrđen za njegov prestanak; i

- za putovanje: luka odredišta i vreme koje će proteći nakon dolaska broda prije nego što se pomorac iskrca;

8) zaštitu zdravstvene i socijalne sigurnosti koje brodar ili kompanija predviđa za pomorca;

9) pravo pomorca na repatrijaciju;

10) poziv na ugovor o kolektivnom pregovaranju, ako se takav ugovor primenjuje; i

11) druge podatke u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje rad.

Bliži sadržaj ugovora o radu iz stava 1 ovog člana propisuje organ državne uprave nadležan za poslove rada.

Otkaz ugovora o radu

Član 189

Ugovor o radu može da prestane otkazom od strane pomorca.

Otkaz ugovora o radu može da podnese roditelj ili staratelj zaposlenog mlađeg od 18 godina života.

Otkaz ugovora o radu pomorac je dužan da dostavi zapovjedniku u pisanoj formi, najmanje 30 dana prije dana koji je naveo kao dan prestanka radnog odnosa, osim ako se brodar, odnosno kompanija i pomorac drugačije ne dogovore.

Brodar, odnosno kompanija može pisanim putem otkazati ugovor o radu uz ugovoreni otkazni rok ako:

- prestane potreba za obavljanjem određenog posla zbog ekonomskih, tehnoloških ili organizacionih razloga (otkaz u vezi sa poslom);
- pomorac nije u mogućnosti da uredno izvršava svoje obaveze iz radnog odnosa zbog određene trajne promjene ili sposobnosti (otkaz u vezi ličnih razloga);
- pomorac krši obaveze iz radnog odnosa (otkaz uslovljen neprimjernim ponašanjem pomorca);
- pomorac nije zadovoljio na probnom radu (otkaz zbog nezadovoljavajućeg probnog rada).

Vanredni otkaz ugovora o radu

Član 190

Brodar, odnosno kompanija i pomorac imaju opravdani razlog za otkaz ugovora o radu sklopljenog na neodređeno ili određeno vrijeme, bez obaveze poštovanja propisanog ili ugovorenog otkaznog roka, ako zbog naročito teške povrede obaveze iz radnog odnosa ili druge bitne činjenice, uz uvažavanje svih okolnosti i interesa obje ugovorne strane, nastavak radnog odnosa smatraju nemogućim.

Ugovor o radu može se vanredno otkazati zbog potrebe pomorca za prekidom, bez kazne, nakon konsultacija sa brodarom, odnosno kompanijom iz razumljivih ili iz drugih hitnih razloga, u roku koji ne smije biti kraći od 15 dana od dana saznanja razloga na osnovu kojih se daje vanredni otkaz.

Važenje ugovora o radu u slučaju piraterije ili oružane pljačke broda

Član 191

Ugovor o radu važi i dok se pomorac nalazi u zatočeništvu na ili van broda kao rezultat piraterije ili oružane pljačke broda, odnosno jahte bez obzira da li je datum isteka ugovora prošao ili je bilo koja strana ugovora dala obavještenje da je ugovor istekao.

Prenos cijele ili dijela zarade

Član 192

Brodar, odnosno kompanija dužna je da omogući pomorcu prenos cijele ili dijela zarade porodici ili drugim licima koje pomorac odredi.

Prenos zarade pomorac određuje u vrijeme njegovog zapošljavanja ili rada na brodu.

Sati rada i sati odmora

Član 193

Broj sati rada ili sati odmora moraju biti uređeni na sljedeći način:

- 1) najveći broj sati rada ne smije biti veći od:
  - 14 sati tokom 24 sata; i

- 72 sata tokom sedam dana; ili
- 2) najmanji broj sati odmora ne smije biti manji od:
  - 10 sati tokom 24 sata; i
  - 77 sati tokom sedam dana.

Sati odmora mogu se podijeliti u najviše dva dijela od kojih jedan mora da traje najmanje šest sati, a razmak između uzastopnih perioda odmora ne smije da prelazi 14 sati.

Obavezne vježbe okupljanja (smotre), protivpožarne vježbe i vježbe sa čamcima za spašavanje i obuke na brodu ne mogu se obavljati za vrijeme odmora i ne smiju dovesti do zamora pomoraca.

Kada je pomorac na dužnosti (u mašinskom prostoru bez stalne posade), mora da ima odgovarajuće dodatno vrijeme odmora ako je redovno vrijeme odmora poremećeno pozivima na rad.

Brodar, odnosno kompanija ne smije prekoračiti najveći broj sati rada, odnosno mora obezbijediti najmanji broj sati odmora u određenom vremenskom periodu, uzimajući u obzir opasnost od premora pomoraca, a posebno onih čije se dužnosti odnose na sigurnost plovidbe, uredan i bezbjedan rad broda, odnosno jahte.

Tabla sa rasporedom rada na brodu

Član 194

Brodar, odnosno kompanija je dužna da na lako pristupačnom mjestu na brodu obezbijedi postavljanje table sa rasporedom rada na brodu, na crnogorskom i engleskom jeziku, koja za svako radno mjesto mora da sadrži najmanje:

- 1) raspored službe na moru i službe u luci;
  - 2) maksimalno radno vrijeme ili minimalno vrijeme odmora pomorca.
- Brodar je dužan da vodi zapisnik o dnevnim satima rada i odmora pomorca.

Izlazak na kopno

Član 195

Pomorac ima pravo na izlazak na kopno u skladu sa radnim zahtjevima njegovog radnog mjesta, pod uslovom da to ne šteti plovidbi i radu broda.

Prilikom utvrđivanja visine nadoknade godišnjeg odmora, kao dio plaćenog godišnjeg odmora ne može se obračunavati vrijeme provedeno u povremenim kraćim izlascima na kopno dozvoljenim pomorcima dok traje ugovor o radu.

Godišnji odmor

Član 196

Svaki pomorac ima pravo na plaćeni godišnji odmor, koji se izračunava na osnovu 2,5 kalendarska dana po mjesecu zaposlenja i srazmjerno za nepotpune mjesece.

Zabranjeno je brodaru, odnosno kompaniji sklapanje sporazuma sa pomorcem o odricanju od godišnjeg odmora, osim u slučaju njegove lične inicijative.

Trajanje ukrcaja

Član 197

Pomorac se ukrcava na vremenski period od najviše devet mjeseci tokom bilo kojih 12 mjeseci, u zavisnosti od zahtjeva plovidbe, ekonomičnosti zamjene posade i/ili drugih opravdanih okolnosti.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, pomorac može biti ukrcan najduže do 12 mjeseci tokom bilo kojih 12 mjeseci, ako je to trajanje ukrcaja predviđeno kolektivnim ugovorom za pomorce uz neposrednu saglasnost pomorca.

Povratno putovanje

Član 198

Ako član posade broda za vrijeme trajanja, odnosno nakon prestanka radnog odnosa bude iskrcan sa broda, odnosno jahte van njegove luke ukrcaja, brodar, odnosno kompanija je dužna da mu obezbijedi povratak u mjesto njegovog prebivališta (u daljem tekstu: povratno putovanje) u skladu sa ugovorom o radu.

Brodar, odnosno kompanija dužna je da omogući brzu repatrijaciju pomoraca, uključujući i situacije kada se smatra da su napušteni u smislu MLC konencije stav 2 Standarda A2.5.2.

Ako brodar ne obezbijedi povratno putovanje iz stava 1 ovog člana, povratno putovanje obezbijediće diplomatsko ili konzularno predstavništvo Crne Gore na teret brodara, odnosno kompanije broda sa kojeg je član posade iskrcan.

Troškovi povratnog putovanja

Član 199

Troškove povratnog putovanja posade broda iz člana 198 ovog zakona snosi brodar, odnosno kompanija.

Troškove povratnog putovanja iz stava 1 ovog člana brodar ne smije naplatiti od člana posade broda u obliku avansa na početku zaposlenja ili iz zarade koju je dužan da isplati članu posade broda, osim u slučaju težih povreda obaveza iz ugovora o radu člana posade broda.

Ako brodar, odnosno kompanija ne izvrši povraćaj iznosa plaćenog za troškove povratnog putovanja člana posade iz stava 2 ovog člana može da se odredi mjera zadržavanja broda tog brodara u skladu sa potvrđenim i obavezujućim međunarodnim ugovorima.

Brodar, odnosno kompanija ima pravo regresa za naplatu svih troškova povratnog putovanja od člana posade broda koji se bez dozvole iskrcao sa broda i svojom krivicom doveo do prestanka radnog odnosa ili koji se iskrcao sa broda zbog povrede ili oboljenja koje je prouzrokovao namjerno ili usljed grube nepažnje.

Troškovi povratnog putovanja člana posade broda obuhvataju: troškove za smještaj, prevoz, zaradu i naknade na zaradu od trenutka kada je član posade iskrcan sa broda do njegovog povratka u mjesto njegovog ukrcanja, odnosno u mjesto njegovog prebivališta ili boravišta u skladu sa ugovorom o radu i troškove liječenja ako član posade broda nije zdravstveno sposoban za povratno putovanje.

Brodar, odnosno kompanija je dužna da obezbijedi osiguranje ili drugu finansijsku garanciju radi pokrića troškova povratnog putovanja člana posade broda.

Brodar, odnosno kompanija je dužna da članovima posade broda obezbijedi dostupnost propisa koji se odnose na prava člana posade na povratno putovanje.

Propisi iz stava 7 ovog člana moraju biti dostupni na crnogorskom i engleskom jeziku.

Osiguranje ili druge garancije u slučaju napuštanja pomoraca

Član 200

Crnogorski brod, odnosno jahta mora da ima važeće osiguranje ili drugu finansijsku garanciju za pomoć pomorcima u slučaju njihovog napuštanja.

Napuštenim pomorcem smatra se član posade broda, ako:

- brodar, odnosno kompanija ne želi da pokrije troškove povratnog putovanja pomorca; ili
- je brodar, odnosno kompanija napustila pomorca bez obezbjeđivanja osnovnih uslova, što uključuje: odgovarajuću hranu, smještaj, zalihe pitke vode, neophodno gorivo za opstanak na brodu, potrebnu medicinsku pomoć; ili
- je brodar, odnosno kompanija na drugi način jednostrano prekinula veze sa pomorcem, uključujući neisplaćivanje ugovorne zarade u periodu od najmanje dva mjeseca.

Osiguranje ili druga finansijska garancija iz stava 1 ovog člana, treba da obezbijedi pokriće za:

- neisplaćene zarade i druga primanja u skladu sa ugovorom o radu i kolektivnim ugovorom za najmanje četiri mjeseca; i
- opravdane troškove pomorca, uključujući troškove povratnog putovanja avionom, hranu i smještaj od trenutka iskrcavanja sa broda do povratka u njegovo mjesto prebivališta, potrebnu medicinsku pomoć, prevoz ličnih stvari pomorca i drugih troškova nastalih od trenutka napuštanja pomorca.

Osiguranje ili druga finansijska garancija iz stava 1 ovog člana mora da ima finansijsku pokrivenost i mora da bude sačinjena na engleskom jeziku.

Odredbe st. 1 i 2 ovog člana primjenjuju se i na strane brodove koji namjeravaju da uplove u crnogorsku luku ili da pristanu uz postrojenja za istraživanje i proizvodnju ugljovodonika u teritorijalnom moru Crne Gore.

Svjedočanstvo o osiguranju ili drugoj finansijskoj garanciji

Član 201

Brodar, odnosno kompanija broda ili jahte crnogorske državne pripadnosti treba da obezbijedi na brodu svjedočanstvo ili drugi dokaz kojim se potvrđuje finansijsko obezbjeđenje iz člana 200 st. 1 i 2 ovog zakona.

Kopija svjedočanstva ili drugog dokaza iz stava 1 ovog člana se postavlja na vidnom mjestu na brodu gde je dostupna pomorcima.

Dokaz o finansijskoj sigurnosti mora uključivati ime registrovanog vlasnika broda ako se razlikuje od brodara.

Svjedočanstvo ili drugi dokaz omogućavaju momentalnu realizaciju osiguranja ili druge finansijske garancije odmah nakon zahtjeva pomorca, odnosno lica koje imenuje pomorac.

Osiguranje ili druga finansijska garancija treba da pokrije sledeće troškove:

- 1) neizmirene plate i druga prava koja brodar, odnosno kompanija duguje pomorcima na osnovu njihovog ugovora o radu, kolektivnog ugovora ili zakona, ograničeno na četiri mjeseca neizmirene plate i/ili drugih neizmirenih prava;
- 2) sve troškove koje je pomorac razumno napravio, uključujući troškove repatrijacije koji se odnose na putovanja odgovarajućim i ekspeditivnim sredstvima, obično avionom, obezbjeđenje hrane i smještaja pomorca od trenutka napuštanja broda do dolaska pomorca na mjesto prebivališta, neophodnu medicinsku pomoć, transport ličnih stvari i sve druge razumne troškove ili naknade nastale zbog napuštanja; i

3) osnovne potrebe pomorca uključujući stvari kao što su: adekvatna hrana, odjeća gdje je potrebno, smeštaj, zalihe pijaće vode, neophodno gorivo za preživljavanje na brodu, neophodnu medicinsku pomoć i sve druge razumne troškove ili naknade nastale namjernim ili nenamjernim propustom koji predstavljaju napuštanje pomorca do njegovog dolaska na mjesto prebivališta.

Osiguranje ili druga finansijska garancija neće prestati prije isteka perioda važenja finansijskog obezbjeđenja osim ako davalac finansijskog obezbjeđenja nije najmanje 30 dana unaprijed obavijestio Ministarstvo.

Naknade koje se plaćaju u skladu sa ovim poglavljem mogu se kompenzovati sa naknadama primljenim iz drugih izvora koji proističu iz drugog prava, potraživanja ili pravnih lijekova ako su te naknade kompatibilne sa naknadama repatrijacije pomorca.

Naknada pomorcu u slučaju brodoloma

Član 202

Brodar, odnosno kompanija je dužna da članu posade nadoknadi štetu prouzrokovanu na stvarima namijenjenim za njegovu ličnu upotrebu na brodu, koje su uništene ili oštećene u brodolomu ili drugoj havariji broda.

Član posade koji je u radnom odnosu, u slučaju brodoloma, ima pravo na zaradu najmanje za dva mjeseca od dana brodoloma, prema prosjeku zarade za poslednja tri mjeseca, ako ugovorom o radu nije predviđeno duže vrijeme za zaradu.

U slučaju iz stava 2 ovog člana članu posade pripada naknada u iznosu određenom ugovorom o radu, za svaki dan nezaposlenosti koja je nastupila kao posljedica brodoloma, ali najduže za dva mjeseca od dana brodoloma.

Član posade broda nema pravo iz st. 1, 2 i 3 ovog člana, ako brodar dokaže da je član posade prouzrokovao štetu namjerno ili krajnjom nepažnjom.

Na povratno putovanje člana posade broda koji je pretrpio brodolom primjenjuju se odredbe čl. 198 i 199 ovog zakona.

Minimalni broj članova posade

Član 203

Za vršenje poslova kojima se obezbjeđuje plovdba, odnosno prilikom uplovljenja u luku ili isplovljenja u i iz luke brod crnogorske državne pripadnosti mora da ima minimalni broj članova posade sa odgovarajućim ovlašćenjem o osposobljenosti i posebnoj osposobljenosti.

Minimalni broj članova posade broda crnogorske državne pripadnosti prema kategoriji plovdbе, veličini i namjeni broda, snazi mašinskog postrojenja, stepenu automatizacije pogona i vremenu trajanja plovdbе propisuje Ministarstvo.

Politika zapošljavanja

Član 204

Radi donošenja politike zapošljavanja pomoraca Ministarstvo prikuplja i analizira sve podatke o tržištu rada pomoraca, razvrstane po starosnoj dobi, polu, položaju, stručnoj osposobljenosti i zahtjevima pomorske privrede i ti podaci se upotrebljavaju samo u statističke svrhe ili za korišćenje u okviru programa sprečavanja diskriminacije.

Podaci iz stava 1 ovog člana unose se u Registar iz člana 152 ovog zakona.

Prostorije za smještaj i prostorije za odmor

Član 205

Brodovi i jahte crnogorske državne pripadnosti treba da ispunjavaju standarde MLC Konvencije koji se odnose na prostorije za smještaj i odmor pomoraca, odgovarajuće rekreativne prostorije, pogodnosti i usluge za pomorce, uključujući i socijalnu povezanost, prilagođene posebnim potrebama pomoraca koji moraju živjeti i raditi na brodu.

Brodovlasnik je dužan da omogući stalni pristup internetu na brodu, u razumnim mjerama i po razumnim cijenama.

Uslovi iz stava 1 ovog člana moraju biti dostupni svim pomorcima, uzimajući u obzir pravilo 4.3 konvencije MLC 2006 i odgovarajuće odredbe Kodeksa koje se odnose na zaštitu zdravlja i bezbjednost i sprečavanje nesreća.

Kontrola ispunjavanja standarda iz stava 1 ovog člana vrši se inspeksijskim nadzorom prilikom izgradnje broda ili jahte, a prije njihovog prvog upisa, odnosno tokom perioda njihove eksploatacije ili ponovnog upisa.

Zdravstvena pomoć na brodu i kopnu

Član 206

Brodar, odnosno kompanija na brodu ili jahti crnogorske državne pripadnosti dužna je da obezbijedi pomorcu besplatnu zaštitu zdravlja na radu i zdravstvenu pomoć koja odgovara njegovim dužnostima, zubnu zaštitu, uključujući hitan pristup do potrebnih lijekova, medicinske opreme i sredstava za dijagnozu i liječenje, kao i dvadesetčetvoročasovnu raspoloživost pružanja medicinskih savjeta sa kopna preko brodske radio stanice i satelitskih veza.

Svakom pomorcu se mora obezbijediti besplatan odlazak lekaru ili zubaru, bez odlaganja, u lukama pristajanja broda, gdje je to moguće.

Pomorcima kojima je potrebna hitna medicinska pomoć mora biti omogućeno brzo iskrcavanje i pristup medicinskim ustanovama na kopnu.

U slučaju smrti pomorca, država Crna Gora mora olakšati repatrijaciju tijela ili posmrtnih ostataka.

Pored uslova iz stava 1 ovog člana brodar, odnosno kompanija treba da preduzme mjere preventivnog karaktera kao što su promovisanje zdravlja i programi zdravstvenog obrazovanja.

Odgovornost brodara za smrt i tjelesnu povredu pomorca

Član 207

Brodar, odnosno kompanija dužna je da snosi troškove liječenja od bolesti i povrede pomorca koja je nastala na njenom brodu od datuma ukrcaja pomorca do datuma njegovog povratka u mjesto prebivališta.

Brodar, odnosno kompanija treba da obezbijedi važeće osiguranje ili drugu finansijsku garanciju za slučaj smrti, invalidnosti pomorca nastale zbog povreda na radu, profesionalnih bolesti i bolesti u vezi sa radom naplativu na prvi poziv.

U slučaju isplate sredstava osiguranja ili druge finansijske garancije iz stava 2 ovog člana izdaje se potvrda o isplaćenim sredstvima u skladu sa MLC konvencijom.

Brodar, odnosno kompanija je dužna da snosi troškove zdravstvene pomoći, uključujući liječenje i snabdijevanje neophodnim lijekovima i terapijskim aparatima, kao i ishranu i smještaj izvan kuće dok se bolesni ili povrijeđeni pomorac ne oporavi, ili dok se bolest ili nesposobnost ne proglase trajnim.

U slučaju smrti pomorca koja se dogodi na brodu ili na obali tokom perioda njegovog angažovanja, brodar, odnosno kompanija je dužna platiti troškove sahrane.

Sve smrti pomoraca zaposlenih, angažovanih ili koji rade na brodovima pod zastavom Crne Gore moraju biti adekvatno istražene, evidentirane i godišnje prijavljene Generalnom direktoru Međunarodne organizacije rada (ILO) za objavljivanje u globalnom registru.

Zaštita zdravlja i sigurnosti i sprečavanje nezgoda na brodu

Član 208

Zaštita i zdravlje na radu podrazumijeva obezbjeđivanje uslova na radu koji stvaraju pretpostavke za punu fizičku i psihičku zaštitu pomoraca na brodu.

Brodar ili kompanija dužna je da brine o zaštiti zdravlja i sigurnosti i sprečavanju nezgoda na brodu u skladu sa zakonom.

Svi pomorci moraju biti opremljeni ličnom zaštitnom opremom od strane brodara ili kompanije i to odgovarajuće veličine i uzimajući u obzir različite fizičke karakteristike članova posade.

Posebna pažnja se mora posvetiti zaštiti pomoraca od izloženosti štetnim faktorima kao što su hemikalije, buka i vibracije.

Brodar ili kompanija mora osigurati obuku pomoraca o pravilnoj upotrebi i održavanju opreme.

Mjere iz stava 3 ovog člana brodar, odnosno kompanija dužna je propisati brodskom politikom i programom sigurnosti na radu i zdravlja, sa jasno definisanim dužnostima zapovjednika i članova posade.

Na brodu se mora nalaziti priručnik o načinu zaštite zdravlja, sigurnosti i sprečavanja nezgoda na brodu.

Na brodu koji ima pet i više pomoraca mora se obrazovati brodski odbor za sigurnost, koji čini po jedan predstavnik iz svake službe na brodu.

Društvena povezanost

Član 209

Luka Crne Gore dužna je da pomorcima obezbijedi sigurnost i zdravlje u luci i mogućnost bavljenja slobodnim aktivnostima bez obzira na državljanstvo, rasu, boju, pol, vjeru, političko mišljenje ili socijalno porijeklo i državu zastave broda na kojem su oni zaposleni.

Brodar, odnosno kompanija broda dužna je obezbijediti društvenu povezanost pomorcima na svojim brodovima, koja uključuje mogućnost gledanja filmova, čitanja knjiga, novina, internet dostupnost, kao i upotrebu sportske opreme.

Socijalno osiguranje pomoraca

Član 210

Socijalno osiguranje pomoraca koje obuhvata zdravstvenu zaštitu, naknadu u slučaju bolesti, nezaposlenosti, starosti i povrede na radu, porodiljske naknade, naknade za materinstvo, invalidnost i naknade nasljednicima uređuju se zakonom.

Svjedočanstvo o radu pomoraca i deklaracija o ispunjenosti uslova rada pomoraca

Član 211

Brodovi crnogorske državne pripadnosti koji plove u međunarodnom putovanju i imaju 500 BT ili više moraju imati svjedočanstvo o radu i deklaraciju o ispunjenosti uslova rada pomoraca.

Svjedočanstvom o radu pomoraca koji izdaje priznata organizacija, potvrđuje se da su radni i životni uslovi pomoraca na tom brodu u skladu sa MLC konvencijom.

Deklaracija o ispunjavanju uslova rada pomoraca je isprava kojom se potvrđuje da je brod održavan u skladu sa Konvencijom o radu pomoraca.

Deklaraciju o ispunjavanju uslova rada pomoraca Dio I izdaje Ministarstvo, a Deklaraciju o ispunjavanju uslova rada pomoraca Dio II sačinjava brodar, odnosno kompanija u skladu sa Propisom 5.1.3 i standardom A 5.1.3 stav 10 MLC konvencije.

Bliže uslove koji se odnose na radno vrijeme, vrijeme odmora, smještaj i prostorije za odmor, hranu i način posluživanja, zdravstvene mjere i mjere zaštite na radu pomoraca propisuje Ministarstvo.

Dužnosti člana posade

Član 212

Član posade broda dužan je da, bez odlaganja, obavijesti neposrednog rukovodioca ili zapovjednika broda:

1) o svakom vanrednom događaju koji bi mogao da ugrozi sigurnost broda, putnika, drugih lica ili tereta na brodu i zagadi životnu sredinu opasnim i štetnim materijama sa broda;

2) kada u plovidbi primijeti da pojedini svjetionici i svijetla ne rade, odnosno oznake ili plutače nijesu na svom mjestu.

U slučaju opasnosti, brodoloma ili druge havarije, članovi posade broda dužni su da preduzimaju neophodne radnje za spašavanje broda, putnika, drugih lica i tereta na brodu i zaštitu životne sredine, dok zapovjednik broda ne naredi da se brod napusti.

Prehrana i posluživanje hrane na brodu

Član 213

Pomorcima se mora obezbijediti hrana i pitka voda odgovarajuće količine, nutritivne vrijednosti, kvaliteta i raznovrsnosti, uzimajući u obzir broj članova posade, vjerske i kulturne potrebe, kao i trajanje i prirodu putovanja.

Hrana i voda moraju se obezbijediti besplatno i pripremati u higijenskim uslovima.

Na brodu koji plovi sa 10 ili više članova posade mora biti ukrcan osposobljen brodski kuvar.

Lica koja su zaposlena u službi za posluživanje i pripremu hrane moraju biti obučena ili osposobljena za ta radna mjesta.

Zapovjednik broda ili lice koje ovlasti zapovjednik dužno je da jednom nedeljno vrši kontrolu, odnosno pregled zaliha hrane i pitke vode, svih prostora i opreme koji služe za skladištenje i rukovanje hranom i pitkom vodom, brodske kuhinje i druge opreme za pripremanje i posluživanje obroka, o čemu sačinjava zapisnik, kojim se nalaže otklanjanje uočenih nedostataka.

Zarade pomoraca na brodu

Član 214

Pomorcima na brodu mjesečno se isplaćuju zarade u skladu sa ugovorom o radu. Pomorac ima pravo na uvećanu zaradu za prekovremeni rad, u skladu sa kolektivnim ugovorom.

Evidenciju prekovremenog rada dužan je da vodi zapovjednik ili lice koje ovlasti zapovjednik.

Evidenciju iz stava 3 ovog člana ovjerava pomorac jednom mjesečno.

Brodar je dužan da pomorcu, u pisanoj formi, preda mjesečni obračun dospelih isplata i plaćenih iznosa, uključujući zarade i kurs zamjene ako je isplata izvršena u stranoj valuti ili primjenom stopa različitih od onih koje su ugovorene.

Brodski postupak po prigovoru pomorca

Član 215

Član posade broda koji smatra da su mu povrijeđena prava u vezi životnih i radnih uslova na brodu ima pravo da podnese usmeni i pismeni prigovor nadređenom oficiru, zapovjedniku broda, vlasniku broda, brodaru, kompaniji ili Ministarstvu, a ako to smatra potrebnim i odgovarajućim organima u lukama pristajanja broda.

Ako se prigovor iz stava 1 ovog člana podnosi na brodu, unosi se u brodski dnevnik.

Prilikom podnošenja prigovora mora biti prisutan najmanje još jedan član posade broda u svojstvu svjedoka.

Vlasnik broda, brodar ili kompanija dužni su da osiguraju da se svakom članu posade broda pri ukrcavanju na brod uruči uputstvo za postupak po prigovoru koji se primjenjuje na tom brodu, koje sadrži informacije o nadležnom organu države za postupanje po prigovoru, imena članova posade broda koji će im u postupcima po prigovoru pružiti odgovarajuću pomoć i drugo.

Zaštita prava pomoraca iz radnog odnosa

Član 216

U inostranim lukama član posade broda koji je državljanin Crne Gore može se, radi zaštite svojih prava iz radnog odnosa, obratiti diplomatskim ili konzularnim predstavništvima Crne Gore.

Za suđenje u svim sporovima između člana posade broda i brodara, ili poslovođe ili kompanije, odnosno zapovjednika i brodara, ili poslovođe ili kompanije nadležan je privredni sud.

XV. NADZOR

Vršenje nadzora

Član 217

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši Ministarstvo, u skladu sa zakonom.

Inspeksijski nadzor nad sigurnošću pomorske plovidbe vrši inspekcija sigurnosti plovidbe u skladu sa zakonom.

Inspeksijski nadzor nad obavljanjem djelatnosti posredovanja pri zapošljavanju pomoraca vrši inspekcija rada u skladu sa zakonom.

Inspekcijski nadzor nad postupkom utvrđivanja zdravstvene sposobnosti pomoraca, uslovima pružanja medicinske njege na brodovima i vođenju brodske apoteke vrši zdravstvena inspekcija u skladu sa zakonom.

Inspektor sigurnosti plovidbe

Član 218

Ovlašćenje za obavljanje inspekcijskih poslova sigurnosti plovidbe inspektor stiče rješenjem kojim se ovlašćuje za obavljanje određenih inspekcijskih poslova, a nakon savladavanja odgovarajućeg programa stručnog usavršavanja u skladu sa odredbama ovog zakona, pomorskih i plovidbenih propisa.

Inspektoru se izdaje službena legitimacija sa identifikacionim brojem.

U obavljanju inspekcijskih poslova sigurnosti plovidbe inspektori nijesu ograničeni granicama teritorijalne nadležnosti Lučke kapetanije u koju su raspoređeni na rad.

Inspektori samostalno vrše inspekcijski nadzor, donose odluke u upravnom postupku i sprovode druge mjere iz svoje nadležnosti.

Inspektori ne smiju imati imovinski interes u luci inspekcijskog pregleda na plovnim objektima i plovnim objektima koji su predmet pregleda i biti zaposleni ili obavljati poslove u ime priznatih organizacija za statutarnu sertifikaciju brodova i centrima za obuku pomoraca ili pomorskim školskim ustanovama, kao i obavljati preglede potrebne za statutarnu sertifikaciju brodova.

Uslove koje mora da ispunjava inspektor, program stručnog usavršavanja, obrazac i postupak izdavanja legitimacije, uslove i način nošenja službenog odijela i službenih oznaka propisuje Ministarstvo.

Inspekcijski poslovi

Član 219

Inspekcijski poslovi koji se odnose na obavljanje nadzora nad sprovođenjem odredaba ovoga zakona obuhvataju obavljanje inspekcijskog nadzora nad:

- 1) stranim brodovima u lukama Crne Gore;
- 2) pomorskim objektima crnogorske državne pripadnosti u pogledu njihove sposobnosti za plovību ili upotrebu;
- 3) uređivanjem i održavanjem plovnosti plovnih puteva u vodama Crne Gore i postavljanjem i održavanjem objekata sigurnosti plovīdbe;
- 4) radom VTS službe, uključujući pregled uređaja, opreme, održavanja obalnih radio-stanica i njihovu sposobnost da neprekidno obavljaju 24-časovno dežurstvo za potrebe VTS službe;
- 5) plovīdbom i pilotažom;
- 6) gradnjom i drugim aktivnostima i promjenama u teritorijalnom moru i unutrašnjim morskim vodama Crne Gore ili na njihovim obalama u pogledu njihovog uticaja na sigurnost plovīdbe;
- 7) prevozom lica i stvari u pogledu zaštite ljudskih života i imovine;
- 8) obavljanjem meteorološke službe na brodovima koja služi sigurnosti plovīdbe;
- 9) uslovima života i rada pomoraca na brodovima;
- 10) obavljanjem djelatnosti posredovanja pri zapošljavanju pomoraca;
- 11) organom uprave i priznatom organizacijom;
- 12) obavljanjem hidrografske djelatnosti;
- 13) stranim jahtama i čamcima;

14) obavljanjem djelatnosti pomorskih školskih ustanova i centara za obuku pomoraca.

Ministarstvo je odgovorno za nadzor države luke u skladu sa Direktivom 2009/16/EC.

Inspekcijski nadzor stranog broda

Član 220

Inspekcijski nadzor stranog broda obuhvata:

1) nadzor stranih brodova i njihove posade koji pristaju u lukama Crne Gore u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore, ili na sidrištima Crne Gore kako bi uspostavili relaciju brod - luka;

2) koji neovlašćeno sidri na ostalim dijelovima unutrašnjih i teritorijalnih morskih voda Crne Gore, ili u plovidbi krši međunarodne i domaće propise;

3) nadzor stranih ro-ro putničkih brodova ili brzih putničkih plovila koji prometuju na redovnoj liniji između crnogorskih luka i treće države.

Inspekcijski nadzor ro-ro brodova iz stava 1 tačka 3 ovog člana uključuje i nadzor koji se sprovodi izvan luke ili sidrišta tokom plovidbe na redovnoj liniji.

Posebni kriterijumi iz člana 227 ovog zakona za odabir brodova te prošireni inspekcijski nadzor primjenjuju se i na ro-ro putničke brodove i brza putnička plovila.

Odredbe ovog člana ne primjenjuju se na ratne i ratne pomoćne brodove, ribarske brodove manje od 24 m, drvene brodove jednostavne tradicionalne gradnje, javne brodove koji se ne koriste u privredne svrhe, i jahte koje nijesu uključene u obavljanje privredne djelatnosti.

U obavljanju inspekcijskog nadzora nad drvenim brodovima jednostavne gradnje i javnim brodovima koji se ne koriste u privredne svrhe Inspektor će preduzeti one radnje koje budu potrebne radi osiguravanja da ti brodovi ne predstavljaju očitu opasnost po sigurnost, zdravlje ili okolinu.

Ribarski brodovi dužine 24m ili više mogu biti podvrgnuti inspekcijskom nadzoru u skladu sa posebnim smjernicama za pregled ribarskih brodova dužine 24m ili više koje će donijeti Komisija u saradnji sa državama članicama Pariškog memoranduma.

Dužina ribarskog plovila utvrđuje se u skladu sa Sporazumom iz Cape Towna iz 2012. o sprovođenju odredaba Torremolinos protokola iz 1993. na Torremolinos Međunarodnu konvenciju o sigurnosti ribarskih brodova iz 1977.

Za brodove tonaže manje od 500 bruto tona inspektor će uvažavati one zahtjeve odgovarajućih međunarodnih konvencija koji se na njih primjenjuju. U dijelu u kojem se odredbe međunarodne konvencije ne primjenjuju preduzeće se one radnje koje budu potrebne radi osiguravanja da ti brodovi ne predstavljaju očitu opasnost po sigurnost, zdravlje ili sredinu. U primjeni ovog stava inspektor će postupati u skladu sa ažuriranom verzijom uputstava za postupak nadzora prema Pariškom memorandumu.

Prilikom inspekcijskog nadzora broda koji plovi pod zastavom države koja nije potpisnica međunarodnih konvencija, inspektori osiguravaju da postupanje prema tom brodu i njegovoj posadi nije povoljnije od postupanja prema brodu koji plovi pod zastavom države potpisnice te Konvencije. Takav brod podvrgava se detaljnijem inspekcijskom nadzoru po načelu »no more favourable treatment« u skladu s postupcima utvrđenima u Pariškom memorandumu. Međutim, brod koji plovi pod zastavom države koja nije strana Međunarodne konvencije o građanskoj odgovornosti za štetu prouzrokovanu zagađenjem uljem iz 1992. godine, (CLC) Međunarodne konvencije o građanskoj odgovornosti za štetu prouzrokovanu zagađenjem pogonskim uljem, iz 2001. godine (Bunker konvencija), ili ili Međunarodne konvencije iz Najrobija o otklanjanju olupina iz 2007. godine, ne podliježe automatski detaljnijem

inspekcijskom pregledu ako taj brod posjeduje važeće svjedočanstvo koje je izdala država koja je stranka tih konvencija, a inspektor koji obavlja inspekcijski pregled odluči da detaljniji inspekcijski pregled nije potreban. Ta odluka i razlozi za nju bilježe se u bazi podataka inspekcijskih nadzora.

Mjerama donesenim u svrhu sprovođenja ovog člana zakona ne smije se dovesti do smanjenja nivoa zaštite pomoraca u okviru socijalnog prava Unije u područjima na koja se primjenjuje ovaj zakon ili posebni propisi, u poređenju sa stanjem koje već prevladava u svakoj državi članici. Ako prilikom sprovođenja tih mjera inspektor postane svjesan jasnog kršenja prava Unije na brodovima koji plove pod zastavom države članice, obavijestit će sva druga relevantna nadležna tijela kako bi se prema potrebi preduzele dodatne mjere.

Sadržaj nadzora

Član 221

U obavljanju inspekcijskog nadzora nad stranim brodom prema odredbi člana 220 stava 1 ovog zakona provjerava se ima li brod važeće isprave u skladu s odredbama ažuriranih verzija slijedećih konvencija, zajedno s protokolima tih konvencija te najnovijim izmjenama odgovarajućih obavezujućih kodeksa:

- 1) Međunarodne konvencije o teretnim linijama 1996 (LOAD LINES 66);
- 2) Protokola iz 1988. godine uz Međunarodnu konvenciju o teretnim linijama, 1966 (LL PROT 88);
- 3) Međunarodne konvencije o zaštiti ljudskog života na moru 1974 (SOLAS);
- 4) Protokola iz 1988. godine uz Međunarodnu konvenciju o zaštiti ljudskog života na moru, 1974 (SOLAS PROT 88);
- 5) Međunarodne konvencije o sprečavanju zagađivanja mora sa brodova, 1973 sa izmjenama i dopunama Protokolom iz 1978. godine i izmjenama i dopunama Protokolom iz 1997. godine (MARPOL);
- 6) Međunarodne konvencije o standardima za obuku, izdavanje ovlašćenja i vršenje straže pomoraca, 1978 (STCW 78);
- 7) Konvencije o međunarodnim pravilima o izbjegavanju sudara na moru, 1972 (COLREG 72);
- 8) Međunarodne konvencije o baždarenju brodova 1969 (TONNAGE 69);
- 9) Konvencije o radu pomoraca, 2006 (MLC, 2006);
- 10) Protokola iz 1992. godine kojom se mijenja i dopunjava Međunarodna konvencija o građanskoj odgovornosti za štetu prouzrokovanu zagađivanjem uljem, 1969 (CLC PROT 1992);
- 11) Međunarodne konvencije o nadzoru štetnih sistema protiv obrastanja brodova, 2001 (AFS2001);
- 12) Međunarodne konvencije o građanskoj odgovornosti za štetu prouzrokovanu zagađivanjem pogonskim uljem, 2001;
- 13) Međunarodne konvencije iz Nairobija o uklanjanju olupina iz 2007. godine;
- 14) Međunarodne konvencije o nadzoru i upravljanju brodskim balastnim vodama i talozima (BWM);
- 15) Atinske konvencije o prevozu putnika i njihove prtljage morem, 1974., kako je izmijenjena i dopunjena Protokolom iz 2002. godine;
- 16) Hong Kong Međunarodne konvencije o sigurnom i ekološki prihvatljivom recikliranju brodova (Hong Kong Konvencija).

Osim isprava iz stava 1 ovog člana, inspekcijskim nadzorom nad stranim brodovima provjerava se i ima li brod važeće isprave u skladu sa sa Uredbom 392/2009 Evropskog parlamenta i Vijeća od 23. aprila 2009. o odgovornosti prevoznika

u prevozu putnika morem u slučaju nesreća, Direktivi 2009/20/EC Evropskog parlamenta i Vijeća od 23. aprila 2009. o osiguranju brodovlasnika za pomorska potraživanja, kao i dokaz o drugim obaveznim osiguranjima propisanim posebnim propisima ili međunarodnim ugovorima na snazi za Crnu Goru.

Inspekcijskim nadzorom nad stranim brodom utvrđuje se udovoljava li posada i cjelokupno stanje broda, uključujući mašinski pogon, prostorije za smještaj posade te higijenski uslovi na brodu pravilima i standardima utvrđenim međunarodnim konvencijama iz stava 2 ovog člana.

Ako državu čiju zastavu brod vije ne obavezuju konvencije navedene u stavu 2 ovog člana, inspektor ispituje može li brod u pogledu konstrukcije, opreme, posade, vrste, količine i smještaja tereta, broja putnika te sveukupnog opterećenja sigurno obaviti namjeravano putovanje.

Pri ispitivanju sigurnosti plovidbe broda iz stava 5 ovog člana uzima se u obzir najprije, ali ne isključivo, sadržaj konvencija navedenih u stavu 1 ovog člana i koji su su pregledi i nadzori obavezni na osnovu međunarodnih konvencija.

Pored provjere brodskih isprava, zapisa i knjiga, odgovarajućih svjedočanstava i njihovog roka utvrđuje se udovoljava li posada i cjelokupno stanje broda, uključujući mašinski pogon, prostorije za smještaj posade te higijenski uslovi na brodu pravilima i standardima utvrđenim međunarodnim konvencijama iz stava 1 ovog člana.

Sigurnosna i bezbjedonosna uputstva i procedure

Član 222

Ministarstvo osigurava sprovođenje inspekcijskog nadzora, a inspektori postupaju u skladu sa Smjernicama iz posebnog priloga za sprovođenje inspekcijskog nadzora iz Pariškog memoranduma i prilogom VI Direktive 2009/16/EC.

Prilikom provjere bezbjedonosne zaštite, države članice primjenjuju odgovarajuće postupke iz Priloga VI. Direktive 2009/16/EC na sve brodove navedene u članu 3 st. 1, 2 i 3 Uredbe (EZ) br. 725/2004 Evropskog parlamenta i Vijeća, koji pristaju u njihovim lukama i na njihovim sidrištima, pod uslovom da ne plove pod zastavom države luke u kojoj se obavlja inspekcijski pregled.

Ministarstvo razvija, sprovodi i održava sistem upravljanja kvalitetom koji obuhvata operativne djelove aktivnosti u vezi sa poslovima države luke a koji su direktno uključeni u vršenje inspekcijskog nadzora.

Sistem upravljanja kvalitetom mora biti sertifikovan u skladu sa važećim međunarodnim standardima kvaliteta.

Smjernice iz stava 1 ovog člana donosi Ministarstvo.

Režim i godišnja obaveza inspekcijskog nadzora

Član 223

Inspekcijski nadzor obavlja se u skladu sa rizičnim profilom stranog broda i postojanja odlučujućih ili nepredviđenih faktora koji određuju izbor broda za pregled i vrstu pregleda.

Kako bi Crna Gora ispunila godišnju obavezu inspekcijskih nadzora, inspektori sigurnosti plovidbe moraju da:

1) obavljaju inspekcijske preglede na svim brodovima koji prema posebnim kriterijumima spadaju u prioritetnu skupinu I (brodovi za obavezni pregled), a koji pristaju u njenim lukama i na njenim sidrištima; i

2) ukupno obavljaju godišnje onoliko inspekcijskih nadzora na brodovima iz prioritetne skupine I i prioritetne skupine II (brodovi koji ispunjavaju uslove za pregled)

iznosi najmanje njihov udio u ukupnom broju inspekcijskih nadzora koji će se obaviti godišnje u Evropskoj Uniji i na području Pariškog memoranduma. Udio inspekcijskih nadzora zasniva se na broju pojedinačnih brodova koji pristaju u luku Crne Gore u odnosu na ukupni broj pojedinačnih brodova koji pristaju u lukama na području Memoranduma.

Inspekcijski pregledi brodova koje obavlja država članica kojima se premašuju godišnje obaveze u pogledu inspekcijskih pregleda te države članice za 20 % ili više ne uzimaju se u obzir pri obračunu godišnjih obaveza u pogledu inspekcijskih pregleda stranaka Pariškog memoranduma.

Prilikom obračuna udjela u ukupnom broju inspekcijskih nadzora koji će se godišnje obaviti na području Memoranduma, iz stava 2 tačka 2 ovog člana, računaju se i brodovi na sidrištu.

Kriterijume za određivanje rizičnog profila broda i postojanje odlučujućih ili nepredviđenih faktora propisuje Ministarstvo.

Detaljna mjerila i ispunjavanja obaveze inspekcijskih nadzora

Član 224

Smatra se da je ispunjena obaveza obavljanja inspekcijskih nadzora iz člana 223 ako u svojoj ukupnosti broj propuštenih nadzora ne prelazi 10% ukupnog broja brodova iz prioritetne skupine I osim brodova sa visokim rizikom koji pristaju u lukama i na sidrištima Crne Gore nezavisno o profilu rizičnosti.

Nezavisno o postotku popuštenih inspekcijskih pregleda navedenih u stavu 1 ovog člana, pri sprovođenju inspekcijskog nadzora prednost se daje inspekcijskom nadzoru brodova koji, prema informacijama iz baze podataka inspekcijskih pregleda, rijetko pristaju u lukama unutar Unije.

Nezavisno o postotku propuštenih inspekcijskih pregleda navedenih u stavu 1 ovog člana za brodove iz prioritetne skupine I koji pristaju na sidrišta Crne Gore daje se prednost inspekcijskom nadzoru brodova sa profilom visoke rizičnosti koji, prema informacijama iz baze podataka inspekcijskih pregleda, rijetko pristaju u lukama unutar Evropske Unije.

Detaljna mjerila kojima se omogućava pravedan udio nadzornih obaveza

Član 225

Ako je ukupni broj pristajanja brodova iz prioritetne skupine i veći od udjela inspekcijskih nadzora iz člana 223 stav 2 tačka 2 ovog zakona smatraće se da su ispunjene obaveze broja obavljenih inspekcijskih nadzora:

- ako broj obavljenih inspekcijskih nadzora na brodovima iz prioritetne skupine I odgovara najmanje tom udjelu inspekcijskih nadzora, i
- ako se ne propusti više od 40% ukupnog broja brodova iz prioritetne skupine I koji pristanu u lukama i sidrištima.

Ako je ukupni broj pristajanja brodova iz prioritetne skupine I i II manji od 150% udjela inspekcijskih nadzora iz člana 223 stav 2 tačke 2 ovog zakona smatrat će se da su ispunjene obaveze broja obavljenih inspekcijskih nadzora brodova ako se obavlja nadzor na dvije trećine brodova iz prioritetne skupine I i prioritetne skupine II od ukupnog broja brodova iz prioritetne skupine I i prioritetne skupine II koji pristaju u lukama i na sidrištima Crne Gore.

Odlaganje inspekcijskog nadzora i izuzetne okolnosti

Član 226

Inspektor može odlučiti o odlaganju inspekcijskog nadzora broda iz prioritetne skupine I i II u sljedećim okolnostima:

1) ako se inspekcijski nadzor može obaviti prilikom sljedećeg pristajanja broda u luci Crne Gore, pod uslovom da brod u međuvremenu ne pristane ni u jednoj drugoj luci na području Evropske Unije ili Pariškog memoranduma, osim luke države zastave broda i da to odlaganje nije duže od 15 dana; ili

2) ako se inspekcijski nadzor može obaviti u nekoj drugoj luci pristajanja na području Pariškog memoranduma u roku od 15 dana od isplovljavanja, pod uslovom da država u kojoj se nalazi ta luka pristajanja unaprijed da pristanak na obavljanje tog inspekcijskog nadzora.

3) ako bi se inspekcijski nadzor broda, uključujući ro-ro putničke brodove ili brza putnička plovila koji plove na redovnoj liniji, mogao obaviti u istoj luci pristajanja u roku od 15 dana od vremena isplovljavanja.

Ako država članica odluči odložiti inspekcijski pregled na osnovu stava 1 tačka 1 ovog člana, taj se odloženi inspekcijski pregled ne računa za potrebe ispunjavanja godišnje obaveze u pogledu inspekcijskih pregleda ako je odloženi inspekcijski pregled zabilježen kao takav u bazi podataka inspekcijskih nadzora.

Nadzor brodova iz prioritetne skupine I i II koji nije obavljen zbog operativnih razloga, pod uslovom da je razlog za neobavljanje nadzora upisan u bazu podataka inspekcijskih nadzora Komisije, neće se računati kao propušten inspekcijski nadzor, u sljedećim izuzetnim okolnostima:

1) ako Lučka kapetanija procijeni da bi obavljanje inspekcijskog nadzora moglo ugroziti sigurnost inspektora, broda, posade, luke ili morske sredine; ili

2) ako brod pristaje samo noću; ili

3) trajanje pristajanja broda je prekratko da bi se inspekcijski pregled mogao obaviti na zadovoljavajući način.

Lučka kapetanija osigurat će vrijeme za sprovođenje inspekcijskog nadzora brodova koji redovno pristaju noću.

Neobavljanje inspekcijskog nadzora broda na sidrištu, neće se ubrajati u propuštene inspekcijske nadzore:

1) ako je brod u roku od 15 dana od stvarnog ispovljenja pregledan u drugoj luci ili sidrištu Evropske Unije ili na području Pariškog memoranduma;

2) ako brod pristaje samo noću ili pristajanje traje prekratko da bi se inspekcijski nadzor mogao obaviti na zadovoljavajući način, a razlog za neobavljanje nadzora je upisan u bazu podataka inspekcijskih nadzora Komisije; ili

3) ako Lučka kapetanija procijeni da bi obavljanje inspekcijskog nadzora moglo ugroziti njegovu sigurnost, sigurnost broda, posade, luke ili morske sredine, a razlog za propuštanje inspekcijskog nadzora je upisan u bazu podataka inspekcijskih nadzora Komisije.

Ako se inspekcijski nadzor ne obavi zbog vanrednih i nepredviđenih okolnosti, on se ne računa kao propušteni inspekcijski pregled, a razlog za neobavljeni inspekcijski nadzor upisuje se u bazu podataka inspekcijskih pregleda. Te okolnosti propisno se opravdavaju i prijavljuju Evropskoj komisiji.

Izbor, učestalost i vrste inspekcijskog nadzora brodova

Član 227

U svrhu izbora brodova za inspekcijski nadzor, inspektor utvrđuje rizični profil broda i postojanja odlučujućih i nepredviđenih faktora koji će odrediti učestalost i vrstu inspekcijskog nadzora.

Profil rizičnosti broda određuje se kombinacijom opštih, istorijskih i ekoloških kriterijuma rizika.

Za svaki brod koji pristaje u luci ili na sidrištu Crne Gore, u bazi podataka inspekcijskih nadzora, navodi se rizični profil broda na osnovu kojeg se određuje prioritet inspekcijskog nadzora, vremenski razmaci između inspekcijskih pregleda i vrsta nadzora.

U pogledu vrste nadzora na brodu se može obaviti osnovni, detaljni i prošireni inspekcijski nadzor, a u odnosu na vremensku učestalost periodični (obavlja se prema unaprijed određenim vremenskim razmacima) ili dodatni inspekcijski nadzor (obavlja se bez obzira na razdoblje proteklo od posljednjeg inspekcijskog nadzora).

Osnovni inspekcijski pregled je inspekcijski pregled na brodu koji obavlja inspektor, uključujući barem provjere koje se zahtijevaju na osnovu stava 4 ovog stava.

Detaljniji inspekcijski pregled je inspekcijski pregled koji obuhvaća elemente osnovnog inspekcijskog pregleda pri kojem su, brod i brodska oprema te posada u cjelini ili, prema potrebi, djelimično podvrgnuti detaljnom pregledu koji obuhvaća konstrukciju broda, opremu, osoblje, životne i radne uslove i usklađenost sa brodskim operativnim postupcima.

Ministarstvo obezbjeđuje se na brodovima koji su određeni za inspekcijski pregled obavi osnovni, detaljniji i prošireni inspekcijski pregled, to:

1) prilikom svakog osnovnog inspekcijskog pregleda, Ministarstvo osigurava da inspektor najmanje:

- provjeri potvrde i dokumenta navedena u Prilogu IV. Direktive 2009/16/EC, koja moraju da budu na brodu u skladu sa ovim zakonom i konvencijama o sigurnosti i bezbjedonosnoj zaštiti;

- prema potrebi provjeri jesu li ispravljeni glavni nedostaci utvrđeni prethodnim inspekcijskim pregledom koji je obavila država članica ili država potpisnica Pariškog memoranduma;

- utvrdi opšte stanje broda, među ostalim higijenske uslove na brodu, uključujući prostorije mašinskog pogona i nastambi;

2) detaljniji inspekcijski pregled, uključujući i daljnju provjeru ispunjavanja radnih uslov na brodu, obavlja se uvijek kada postoje očiti razlozi za vjerovanje da nakon inspekcijskog pregleda iz stava 5 tačke 1 ovog člana stanje broda ili njegove opreme ili posade uglavnom ne ispunjava odgovarajuće zahtjeve konvencije.

Kategorije brodova koji ispunjavaju uslove za prošireni inspekcijski pregled koji obuhvata elemente osnovnog inspekcijskog pregleda i može obuhvatiti detaljniji inspekcijski pregled kada za to postoje opravdani razlozi, u skladu sa dijelom II. 3.A i 3.B Priloga I. Direktive 2009/16/EC su:

- brodovi sa visoko rizičnim profilom;
- putnički brodovi, brodovi za rasuti teret, tankeri za ulje, tankeri za plin, tankeri za štetne tečne materije (NLS) ili tankeri za hemikalije, stariji od 12 godina;

- brodovi sa visoko rizičnim profilom ili putnički brodovi, brodovi za rasuti teret, tankeri za ulje, tankeri za plin, tankeri za NLS ili tankeri za hemikalije, stariji od 12 godina, u slučaju odlučujućih ili nepredviđenih okolnosti;

- brodovi koji podliježu inspekcijskom pregledu zbog izdate mjere odbijanja uplovljavanja u skladu sa čl. 230 i 231 ovog zakona.

Brodar ili zapovjednik broda osigurava da u rasporedu plovidbe bude dovoljno vremena za obavljanje proširenog inspekcijskog pregleda.

Ne dovodeći u pitanje kontrolne mjere potrebne iz sigurnosnih razloga, brod ostaje u luci do završetka inspekcijskog pregleda.

Prošireni inspekcijski pregled obavljaju, u mjeri u kojoj je to moguće, najmanje dva inspektora.

Izuzetno od stava 9 ovog člana, ako to nije moguće, razlozi se propisno bilježe u bazi podataka inspekcijskih pregleda.

Kriterijume odabira učestalosti i vrste inspekcijskog nadzora propisuje Ministarstvo.

Utvrđivanje nedostataka

Član 228

Inspektor nakon inspekcijskog nadzora stranog broda, zbog neispunjenosti zahtjeva relevantnih instrumenata utvrđenih nadzorom iz člana 221 st. 1 i 2 ovog zakona konstatuje nedostatke ili nedostatke koji prouzrokuju zabranu napuštanja luke ili nedostatke koji prouzrokuju zabranu vršenja trgovačkih operacija stranog broda, u skladu sa PSCO Manual-om.

Ako inspektor na stranom brodu utvrdi nedostatke iz stava 1 ovog člana u pogledu sigurnosti plovidbe stranog broda, njegove sposobnosti za plovidbu, zaštite ljudi i zaštite životne sredine, zapovjednik broda odgovoran je za njihovo otklanjanje u određenom roku.

Ako utvrđeni nedostaci nijesu otklonjeni u određenom roku ili ako su, po svojoj prirodi, takvi da ugrožavaju sigurnost stranog broda, zdravlje ljudi i životnu sredinu, inspektor će zabraniti stranom brodu dalju plovidbu dok se ti nedostaci ne otklone i opozvaće ispravu o sigurnosti plovidbe i/ili dozvolu za plovidbu.

Izuzetno od stava 3 ovog člana kada je osnov za zabranu plovidbe nastao kao rezultat slučajne štete koju je strani brod pretrpio, neće se izdati nalog o zabrani isplavljenja, pod uslovom da:

1) je zapovjednik broda obavijestilo inspektora, pomorsku administraciju države zastave, odnosno priznatu organizaciju odgovornu za izdavanje relevantnog svjedočanstva, o slučajnoj šteti;

2) je zapovjednik broda broda, prije uplovljavanja u luku ili neposredno nakon nastanka štete, dostavio inspektoru podatke o okolnostima pod kojima se desila nesreća i pretrpljenoj šteti, kao i informacije o potrebnom obavještanju pomorske administracije države zastave odnosno priznate organizacije odgovorne za izdavanje relevantnih svjedočanstava;

3) se na brodu preduzimaju odgovarajuće radnje vezano za ispravljanje nedostataka, u skladu sa zahtjevima inspektora; i

4) je inspektor, nakon primljenog obavještenja o otklonjenim nedostacima kojima je bila ugrožena sigurnost, zdravlje ljudi ili životna sredina, potvrdio njihovo otklanjanje.

Ako inspektor utvrdi da strani brod nema važeću ispravu kojom se dokazuje nesmetano obavljanje trgovačkih operacija odnosno rad uređaja za utovar i istovar tereta na brodu, ili ako stanje ovih uređaja nije u skladu sa važećom ispravom, zabraniće utovar, istovar ili prevoz tereta brodskom opremom.

Otklanjanje nedostataka i zabrana isplavljenja

Član 229

Inspektor će se uvjeriti da su svi nedostaci, utvrđeni inspekcijskim nadzorom, otklonjeni ili će biti otklonjeni u skladu s međunarodnim konvencijama.

U slučaju utvrđivanja nedostataka koji očito ugrožavaju sigurnost, zdravlje ili okolinu, inspektor će izreći mjeru zabrane plovidbe broda, uključujući ro-ro putničkog

broda ili brzog putničkog plovila. Rješenje o zabrani plovidbe ne smije se ukinuti sve dok se ne ukloni opasnost ili dok inspektor ne utvrdi da brod može, poštujući sve potrebne uslove, isploviti ili nastaviti s radom bez opasnosti za sigurnost i zdravlje putnika ili posade ili opasnosti za druge brodove ili ako nema opasnosti od zagađenja zagađenja morskog okolinu.

U slučaju uslova života i rada na brodu koji očito ugrožavaju sigurnost, zdravlje ili zaštitu pomoraca, ili nedostataka koji predstavljaju ozbiljno ili opetovano kršenje zahtjeva MLC-a 2006. (uključujući prava pomoraca), Lučka kapetanija u kojoj se sprovodi inspekcijski nadzor broda osigurava zadržavanje broda ili zabranu operacija tokom kojih su uočeni nedostaci.

Prilikom stručne procjene o tome treba li brod zaustaviti ili ne, inspektor primjenjuje posebno propisane kriterije.

Ako se inspekcijskim nadzorom utvrdi da brod nije opremljen ispravnim zapisivačem podataka o putovanju u skladu sa važećim propisima o sistemu nadzora plovidbe inspektor će zabraniti plovidbu brodu.

Ako nedostatak iz stava 4 ovog člana ne može biti otklonjen u luci zabrane plovidbe, inspektor može dopustiti brodu da nastavi plovidbu do odgovarajućeg remontnog brodogradilišta koje je najbliže luci zabrane plovidbe u kojemu se taj nedostatak može otkloniti ili može naložiti da se nedostatak ukloni u roku od najviše 30 dana, u skladu sa skladu sa smjernicama Memoranduma.

U izuzetnim okolnostima, kada je ukupno stanje broda očito pod-standardno, inspektor može obustaviti inspekcijski nadzor broda dok odgovorne strane (država zastave i/ili priznate organizacije) ne preduzmu mjere potrebne za ispunjavanje primjenjivih zahtjeva međunarodnih konvencija.

U slučaju zabrane plovidbe, nadležna Lučka kapetanija će odmah dostaviti informaciju o zabrani Ministarstvu, koja će odmah poslati pisanu obavijest o svim relevantnim okolnostima, zajedno s izvještajem o inspekcijskom nadzoru, državi zastave ili, ako to nije moguće, konzulu ili u njegovoj odsutnosti, najbližem diplomatskom predstavništvu te države. Po potrebi se obavještavaju i priznate organizacije odgovorne za izdavanje klasifikacijskih ili statutarних svjedočanstava u skladu s međunarodnim konvencijama.

Ako je plovidba broda spriječena zbog ozbiljnog ili opetovanog kršenja zahtjeva MLC-a 2006. (uključujući prava pomoraca), ili zbog uslova života i rada na brodu koji očito ugrožavaju sigurnost, zdravlje ili zaštitu pomoraca, nadležno tijelo bez odlaganja obavještava državu zastavu te poziva predstavnika države zastave da, ako je moguće, bude prisutan, zahtijevajući od države zastave odgovor u propisanom roku. Lučka kapetanija također bez odlaganja obavještava odgovarajuće organizacije pomoraca i brodovlasnika u Crnoj Gori.

Uz odredbe ovog zakona primjenjuju se i drugi zahtjevi međunarodnih konvencija koji se odnose na obavještenje i postupke izvještavanja u vezi sa nadzorom države luke.

Pri obavljanju inspekcijskog nadzora stranog broda u skladu sa ovim zakonom preduzet će se sve moguće mjere kako bi se izbjeglo neopravdano kašnjenje broda ili zabrana plovidbe.

Ako je brodu neopravdano izrečena mjera zabrane plovidbe ili mu je uzrokovano neopravdano kašnjenje, vlasnik broda ili brodar imaju pravo na naknadu pretrpljene štete i gubitaka. Teret dokazivanja slučaja iz stava 10 ovog člana je na vlasniku broda ili kompaniji.

Radi smanjenja preopterećenja luke, inspektor može dopustiti zaustavljenom brodu da se premjesti u drugi dio luke ako je takvo premještanje sigurno. Međutim,

moguće preopterećenje luke ne uzima se u obzir pri donošenju odluke o zabrani plovidbe ili ukidanju iste.

Nadležna Lučka kapetanija sarađuje sa nadležnom tijelom koje upravlja lukom i drugim tijelima radi lakšeg premještanja broda pod zabranom plovidbe.

Kriterijume prema kojima se vrši stručna procjena treba li brodu zabraniti plovidbu ili ne propisuje Ministarstvo.

Mjere odbijanja uplovljenja za određene brodove

Član 230

Ministastvo odbija uplovljenje u luke i na sidrišta svakom brodu koji:

- plovi pod zastavom države koja se nalazi na popis loših rezultata, donesenih u skladu sa Pariškim memorandumom na osnovu informacija iz baze podataka inspekcijskih pregleda koje Komisija objavljuje svake godine, i kojem je izdata zabrana plovidbe više od dvaput tokom prethodnih 36 mjeseci u luci ili na sidrištu države članice ili države potpisnice Pariškog memoranduma; ili

- plovi pod zastavom države koja se nalazi na popis dobrih ili srednjih rezultata, donesenih u skladu sa Pariškim memorandumom na osnovu informacija iz baze podataka inspekcijskih pregleda koje Komisija objavljuje svake godine, i kojem je izdata zabrana plovidbe više od dvaput tokom prethodna 24 mjeseca u luci ili na sidrištu države članice ili države potpisnice Pariškog memoranduma.

Stav 1 alineja 1 ovog člana ne primjenjuje se u situacijama iz člana 231 stav 12 ovog zakona.

Odbijanje uplovljavanja primjenjuje se čim brod isplovi iz luke ili napušta sidrište u kojima je treći put zadržan i u kojima je izdata mjera odbijanja uplovljenja.

Mjera odbijanja uplovljavanja ukida se tek nakon isteka tri mjeseca od datuma izdavanja te mjere te kada se ispune uslovi iz tač. 3. do 6. Priloga VIII Direktive 2009/16/EC.

Ako brod podliježe drugoj mjeri odbijanja uplovljavanja, ta mjera odbijanja uplovljavanja ukida se tek nakon razdoblja od 12 mjeseci.

Posljedica je svake sljedeće zabrane plovidbe broda u luci ili na sidrištu države članice ili države potpisnice Pariškog memoranduma odbijanje uplovljavanja u bilo koju luku i na bilo koje sidrište unutar Unije.

Treća mjera odbijanja uplovljavanja iz stava 6 ovog člana može se ukinuti nakon isteka razdoblja od 24 mjeseca od datuma izdavanja te mjere samo:

- ako brod plovi pod zastavom države koja se ne nalazi ni na popisu loših rezultata ni na popisu srednjih rezultata zbog broja zabrana plovidbe;

- ako je statutar na i klasifikacioma svjedočanstva broda izdala organizacija ili organizacije priznate na osnovu Uredbe (EZ) br. 391/2009 Europskog parlamenta i Vijeća;

- ako brodom upravlja kompanija sa dobrim rezultatom u skladu sa dijelom I.1. Priloga I. Direktive 2009/16/EC; i

- ako su ispunjeni uslovi iz tač. od 3. do 6. Priloga VIII Direktive 2009/16/EC.

Svakom brodu koji ne ispunjava kriterijume iz stava 1 alineja 1 ovog člana nakon isteka razdoblja od 24 mjeseca od datuma izdavanja mjere odbijanja uplovljavanja trajno se odbija uplovljavanje u bilo koju luku ili na bilo koje sidrište unutar Unije.

Svaka sljedeća zabrana plovidbe nakon treće mjere odbijanja uplovljavanja, u luci ili na sidrištu unutar Unije, izdata brodu koji plovi pod zastavom države koja se nalazi na popisu srednjih ili loših rezultata, dovodi do trajnog odbijanja uplovljavanja broda u bilo koju luku ili na bilo koje sidrište unutar Unije.

Brodu koji plovi pod zastavom države koja se nalazi na popisu dobrih rezultata, kojem je tri ili više puta odbijeno uplovljavanje i kojemu je zabranjena plovidba u luci ili na sidrištu Unije tokom prvog inspekcijskog pregleda u Uniji nakon tog trećeg ili svakog sljedećeg odbijanja uplovljavanja:

- odbija se uplovljavanje u bilo koju luku ili na bilo koje sidrište Unije na razdoblje od 24 mjeseca ako je statutarna i klasifikaciona svjedčanstva broda izdala organizacija ili organizacije priznate na osnovu Uredbe (EZ) br. 391/2009;

- trajno se odbija uplovljavanje u bilo koju luku ili na bilo koje sidrište Unije ako statutarna i klasifikaciona svjedčanstva broda nije izdala organizacija ili organizacije priznate na osnovu Uredbe (EZ) br. 391/2009;

- period odbijanja uplovljavanja u slučaju više zabrana plovidbe produžava se za 12 mjeseci u slučajevima u kojima se primjenjuje mjera odbijanja uplovljenja u skladu sa članom 231 stav 6 ovog zakona;

Za potrebe ovog člana, države članice postupaju u skladu s postupcima utvrđenim u Prilogu VIII Direktive 2009/16/EC.

Bliže mjere odbijanja uplovljenja broda u luku propisuje Ministarstvo.

Naknadne mjere nakon inspekcijskog nadzora i zabrana plovidbe

Član 231

Ako se nedostaci iz člana 229 stav 2 ovog zakona ne mogu otkloniti u luci pregleda, Ministarstvo može dopustiti brodu da bez neopravdanog zaustavljanja nastavi plovidbu prema odgovarajućem remontnom brodogradilištu koje je najbliže luci zaustavljanja, u skladu sa postupcima Memoranduma.

Remontno brodogradilište u kojem se mogu otkloniti utvrđeni nedostaci bira zapovjednik broda, pod uslovom da su ispunjeni uslovi koje odredi država zastave a sa kojima je saglasan inspektor. Tim se uslovima osigurava da brod može nastaviti plovidbu bez opasnosti za sigurnost i zdravlje putnika ili posade ili opasnosti za druge brodove ili ako nema opasnosti od zagađenja morske sredine.

Ako je odluka o slanju broda u remontno brodogradilište donesena zbog neusklađenosti s rezolucijom IMO-a A.744(18), u vezi s dokumentacijom broda ili u vezi s konstrukcijskim nedostacima i oštećenjima, Ministarstvo može zahtijevati da se u luci zabrane obavi mjerenje debljina prije nego što se brodu dopusti isplovljenje.

U okolnostima iz stava 1 ovog člana Ministarstvo obavještava državu u kojoj se nalazi remontno brodogradilište, odgovorne strane (država zastave i/ili priznate organizacije) i prema potrebi sva druga tijela o uslovima plovidbe.

Kada država iz stava 4 ovog člana primi obavještenje, obavještava Ministarstvo o preduzetim mjerama.

Ministarstvo će izreći mjeru odbijanja uplovljenja u sve luke ili sidrišta unutar područja Unije brodovima iz stava 1 ovog člana koji:

- 1) nijesu ispunili uslove koje je odredio inspektor luke u Crnoj Gori; ili
- 2) odbijaju ispuniti važeće zahtjeve međunarodnih konvencija nepristajanjem u dogovoreno remontno brodogradilište.

Mjera odbijanja uplovljenja počinje se primjenjivati od datuma njenog izdavanja i ukida se tek nakon isteka 12 mjeseci od datuma izdavanja te mjere i kada se ispune uslovi iz tač. 3. do 6. Priloga VIII Direktive 2009/19/EC.

Ministarstvo odmah upozorava države članice o okolnostima iz stava 6 tač. 1 i 2 ovog člana.

U okolnostima iz stava 6 tačka 2 ovog člana, nadležno tijelo koje upravlja remontnim brodogradilištem obavještava Ministarstvo o tome je li brod uplovio. Kada

Ministarstvo sazna da brod nije pristao u to remonto brodogradilište, ono o tome odmah obavještava nadležna tijela svih drugih država članica.

Ako, u okolnostima iz stava 6 tačka 2 ovog člana remonto brodogradilište označeno na osnovu stava 1 ovog člana nije u državi članici i Ministarstvo sazna da brod nije pristao u to remonto brodogradilište, ono o tome odmah obavještuje nadležna tijela svih drugih država članica.

Prije mjere odbijanja uplovljavanja, Ministarstvo može zahtijevati savjetovanje s državom zastave broda.

Odstupajući od odredaba iz stava 6 ovog člana, Ministarstvo može dopustiti uplovljavanje u posebnu luku ili sidrište u slučaju više sile ili zbog odlučujućih sigurnosnih razloga, ili da bi se smanjila ili svela na najmanju mjeru opasnost od zagađenja ili radi ispravljanja nedostataka, pod uslovom da su vlasnik broda, kompanija ili zapovjednik broda proveli odgovarajuće mjere za sigurno uplovljenje.

Zapisnik o obavljenom inspekcijskom nadzoru

Član 232

Po završetku inspekcijskog nadzora, inspektor će sastaviti zapisnik na posebnom propisanom obrascu.

Primjerak zapisnika inspektor je dužan uručiti zapovjedniku broda.

Ako se nakon detaljnijeg inspekcijskog pregleda utvrdi da uslovi rada i života na brodu nisu u skladu sa zahtjevima MLC-a 2006., inspektor bez odlaganja prijavljuje nedostatke zapovjedniku broda, navodeći rokove koji se zahtijevaju za njihovo otklanjanje.

U slučaju da inspektor takve nedostatke smatra značajnima ili ako se nedostaci odnose na moguću pritužbu u odnosu na životne i radne uslove iz MLC-a 2006., inspektor o nedostacima obavještava i odgovarajuće organizacije pomoraca i brodovlasnika te može:

- 1) obavijestiti predstavnika države zastave;
- 2) dostaviti relevantne informacije nadležnim tijelima sljedeće luke pristajanja.

U pogledu pitanja koja se odnose na MLC 2006., Ministarstvo ima pravo uputiti primjerak izvješća inspektora, kojemu se prilažu svi odgovori dobiveni od nadležnih tijela države zastave unutar propisanog roka, glavnom direktoru Međunarodnog ureda rada s ciljem preduzimanja mjera koje se mogu smatrati primjerenima i opravdanima, kako bi se osiguralo da su takvi podaci zabilježeni te da su s njima upoznate stranke kojima može biti u interesu korištenje odgovarajućih pravnih lijekova.

Obrazac zapisnika iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Pravo na žalbu

Član 233

Vlasnik broda, uključujući ro-ro putnički brod ili brzo putničko plovilo, ili brodar ili predstavnik vlasnika u Crnoj Gori imaju pravo na žalbu protiv rješenja o zabrani plovidbe broda, uključujući ro-ro putnički brod ili brzo putničko plovilo, ili mjere odbijanja uplovljavanja, a koje je rješenje donio ili mjere preduzeo inspektor. Žalba ne uzrokuje odgodu rješenja o zabrani plovidbe broda ili mjere odbijanja uplovljavanja.

Inspektor propisno obavještava zapovjednika broda iz stava 1 ovog člana o pravu na žalbu i o odgovarajućim postupcima u vezi s tim.

Postupak povodom žalbe vodi se u skladu sa zakonom koji se uređuje upravni postupak.

Ako se na osnovu žalbe ili zahtjeva koje uloži vlasnik broda ili brodar ili njegov predstavnik, rješenje o zabrani plovidbe broda ili mjera o odbijanju uplovljavanja poništi ili izmijeni:

1) Lučka kapetanija osigurava da se baza podataka inspekcijskih pregleda Komisije u skladu s tim bez odlaganja izmjenjuje i dopunjuje;

2) Lučka kapetanija dužna je izdati rješenje o zabrani plovidbe broda ili o mjeri odbijanja uplovljavanja u roku od 24 sata od takve odluke osigurati da se isprave podaci objavljeni u skladu sa članom 239 ovog zakona.

Pritužbe

Član 234

Pritužbe se upućuju Ministarstvu od bilo kog lica ili organizacije sa opravdanim interesom u pogledu sigurnosti broda, uključujući i sigurnost i opasnost po zdravlje posade, uslove života i rada na brodu te sprečavanje zagađenja, radi brze početne procjene. Pomoću te procjene može se odrediti je li pritužba opravdana.

U slučaju da je pritužba opravdana, inspektor je dužan preduzeti potrebne radnje u vezi sa pritužbom, te posebno osigurati da svatko na koga se ta pritužba izravno odnosi može iznijeti svoje mišljenje.

Ako inspektor smatra da je pritužba neosnovana, o svojoj odluci i o razlozima za tu odluku obavještava podnosioca pritužbe.

Identitet podnosioca pritužbe ne otkriva se zapovjedniku, vlasniku, brodaru ili kompaniji dotičnog broda. Inspekcija sigurnosti plovidbe preduzima odgovarajuće mjere sa ciljem čuvanja povjerljivosti pritužbi pomoraca, uključujući osiguravanje povjerljivosti za vrijeme svih razgovora s pomorcima.

Ministarstvo obavještava državu zastave o pritužbama koje su očito neosnovane i o daljim preduzetim mjerama, a prema potrebi jedan primjerak pritužbe dostavlja Međunarodnoj organizaciji rada (ILO).

Postupci po pritužbi prema MLC-u 2006

Član 235

O pritužbi pomorca o kršenju zahtjeva MLC-a 2006. (uključujući prava pomoraca), može se obavijestiti inspektor u luci pristajanja broda. Inspektor sprovodi početnu istragu.

U zavisnosti o prirodi pritužbe, početna istraga će po potrebi obuhvatiti procjenu jesu li sprovedeni postupci po pritužbi na brodu predviđeni u Pravilu 5.1.5. MLC-a 2006. inspektor plovidbe može provesti detaljniji inspekcijski pregled.

Inspektor će promicati rješavanje pritužbe na razini broda.

Ako pritužba pomorca koja se odnosi na pitanja obuhvaćena MLC-om 2006. nije razriješena na nivou broda, Ministarstvo bez odlaganja izvještava državu zastave tražeći savjet i dostavljanje plana otklanjanja nedostataka, uz navođenje roka dostave. Izvještaj o svim izvršenim inspekcijskim pregledima dostavlja se u elektronskom obliku u Thetis bazu podataka.

Ako pritužba nije riješena nakon mjera preduzetih u skladu sa stavom 4 ovog člana, Ministarstvo dostavlja primjerak izvještaja o inspekcijskom nadzoru glavnom direktoru Međunarodne organizacije rada, zajedno sa svim odgovorima nadležnih tijela države zastave unutar traženog roka. Ministarstvo obavještava i odgovarajuće organizacije pomoraca i brodovlasnika u Crnoj Gori.

Ministarstvo redovno dostavlja statističke podatke i informacije koje se odnose na riješene pritužbe Međunarodnoj organizaciji rada.

Odredbe člana 234 primjenjuju se i na pritužbe iz ovoga člana.

Naknada troškova

Član 236

Ako se inspekcijskim nadzorima iz člana 221 stav 1 ovog zakona utvrde nedostaci u vezi sa zahtjevima konvencija koji nalažu zaustavljanje broda, sve troškove koji se odnose na inspekcijske preglede u svim redovitim obračunskim razdobljima snosi brodovlasnik ili brodar ili njegov predstavnik u državi luke.

Za sve troškove u vezi s inspekcijskim pregledima koje obavlja inspektor u skladu s odredbama u vezi zabrane isplavlivanja ili odbijanja uplovljavanja uključujući i pregled ukidanja mjere izгона tereti se vlasnik broda ili brodar.

U slučaju zabrane plovidbe broda, sve troškove u vezi sa zadržavanjem broda u luci snosi vlasnik broda ili brodar.

Zabrana plovidbe traje sve dok ne budu plaćeni svi troškovi u cijelosti ili dok se ne dobije odgovarajuće jamstvo za naknadu troškova.

Mjerila za utvrđivanje visine troškova iz stava 1 ovog člana utvrđuje Ministarstvo.

Baza podataka inspekcijskih nadzora (Thetis)

Član 237

Baza podataka inspekcijskih nadzora sadrži sve podatke potrebne za sprovođenje sistema inspekcijskih nadzora uspostavljenog u skladu sa ovim zakonom.

Ministarstvo osigurava da se informacije o stvarnom vremenu uplovljavanja i stvarnom vremenu isplavljavanja svih brodova koji pristaju u lukama Crne Gore ili na njihovim sidrištima, zajedno sa identifikacijskom oznakom predmetne luke ili sidrišta, u roku od tri sata od uplovljavanja, odnosno isplavljavanja, prenesu u bazu podataka inspekcijskih pregleda putem sistema Evropske Unije za razmjenu pomorskih informacija SafeSeaNet.

Ministarstvo osigurava da se informacije povezane sa inspekcijskim nadzorima obavljenima u skladu o ovim dijelom zakona prenesu u bazu podataka inspekcijskih pregleda čim se dovrši izvješće o inspekcijskom nadzoru ili ukine zabrana plovidbe broda.

Ministarstvo osigurava da se informacije prenesene u bazu podataka inspekcijskih nadzora u roku od 72 sata potvrde radi objavljivanja. Izvještaj o inspekcijskom nadzoru prije njegova prenosa u bazu podataka potvrđuje, ako je to izvedivo, inspektor ili drugi ovlašćeni zaposlenik Ministarstva koji nije sudjelovao u inspekcijskom pregledu.

Na osnovu podataka o inspekcijskim nadzorima koje dostavljaju države članice, Komisija može pronaći u bazi podataka sve potrebne podatke o inspekcijskom nadzoru stranih brodova u lukama članica, posebno podatke o rizičnom profilu broda, o brodovima koji ispunjavaju uslove za inspekcijski nadzor, podatke o kretanju brodova te o obavezama obavljanja inspekcijskih pregleda za pojedinu državu članicu.

Države članice imaju pristup svim podacima u bazi podataka inspekcijskih nadzora, koji su bitni za sprovođenje inspekcijskih postupaka iz ovog zakona.

Državama članicama i trećim potpisnicama Pariškog memoranduma dopušten je pristup svim podacima koje su unijele u bazu podataka inspekcijskih nadzora te podacima o brodovima koji plove pod njihovom zastavom.

Funkcije koje mora da ima baza podataka inspekcijskih nadzora propisuje Ministarstvo.

Posada broda

Član 238

Ukoliko postoji očiti razlog za vjerovanje da je zapovjednik ili član posade pod uticajem alkohola, droga ili psihoaktivnih lijekova, inspektor će ga podvrgnuti ispitivanju s pomoću odgovarajućih sredstava i uređaja ili ga uputiti na stručni pregled radi provjere ima li alkohola u organizmu ili pokazuje li znake alkoholne poremećenosti odnosno nalazi li se pod uticajem droga ili psihoaktivnih lijekova.

Zapovjednik ili član posade dužan se podvrgnuti ispitivanju odnosno stručnom pregledu na koji je upućen.

Ako se ispitivanjem ili stručnim pregledom utvrdi da je lice iz stava 2 ovog člana pod uticajem alkohola više od 0,5 g/kg alkohola u krvi, droga ili psihoaktivnih lijekova, troškove utvrđivanja snosit će odnosno lice.

Inspektor će o obavljenom ispitivanju pomoću odgovarajućih sredstava i uređaja, a radi utvrđivanja prisustva u organizmu alkohola, sastaviti zapisnik na obrascu propisanom u okviru sistema upravljanja kvalitetom.

Ako inspektor utvrdi da je član posade pod uticajem alkohola, te ima više od 0,5 g/kg alkohola u krvi, ili je pod uticajem droga ili psihoaktivnih lijekova ili je iz drugih razloga nesposoban za obavljanje poslova u vezi sa sigurnosti plovidbe, naredit će zapovjedniku broda da ga smijeni s dužnosti.

Ako inspektor utvrdi da je zapovjednik broda pod uticajem alkohola, droga ili psihoaktivnih lijekova ili da je zbog drugih razloga nesposoban za upravljanje brodom ili ako brod iz razloga navedenih u stavu 1 ova člana nema najmanji broj i sastav članova posade koji su propisani za njegovu sigurnu plovidbu, zabranit će se brodu plovidba dok ne prestanu razlozi radi kojih je zabrana izdana.

Objava podataka

Član 239

Podaci o inspekcijskom nadzoru stranih brodova obavljenim u lukama Crne Gore, koji su rezultirali izricanjem mjera zadržavanja brodova i zabrane uplovljavanja brodovima u objavljuje i održava Evropska Komisija na javnim mrežnim stranicama.

Podaci iz stava 1 ovog člana unose se, te se javno objavljuju putem informacionog sistema Equasis, neposredno nakon sprovođenja inspekcijskog pregleda ili izricanja mjere zabrane isplavljenja.

Postupak objave podataka iz stava 1 propisuje Ministarstvo.

Razmjena informacija i saradnja

Član 240

Ministarstvo osigurava dostavu sljedećih:

1) informacije o brodovima koji nisu dostavili nikakve informacije u skladu sa zahtjevima ove Direktive, Direktive 2002/59/EZ i Direktive (EU) 2019/883 Evropskog parlamenta i Vijeća (5) te, prema potrebi, Uredbe (EZ) br. 725/2004;

2) informacije o brodovima koji su isplovili a nijesu ispunili zahtjeve iz člana 7 Direktive (EU) 2019/883;

3) informacije o brodovima kojima je zabranjeno uplovljavanje ili im je naloženo da isplave iz luke zbog sigurnosnih razloga;

4) podatke o očitim nepravilnostima.

Podaci za praćanje sprovođenja

Član 241

Ministarstvo dužno je da dostavlja Evropskoj Komisiji, u propisanim vremenskim razmacima, podatke o obavljeni inspekcijskim nadzorima nad stranim brodovima u svojim lukama.

Podatke koji se dostavljaju propisuje Ministarstvo.

Inspekcijski nadzor stranih ro-ro putničkih plovila i brzih putničkih plovila na redovnoj liniji

Član 242

Ro-ro putnički brodovi i brza putnička plovila koji plove na redovnoj liniji podložni su inspekcijskom nadzoru kada udovoljavaju vremenskim okviru i drugim posebno propisanim usloviuslovima.

Pri planiranju inspekcijskih nadzora ro-ro putničkog broda ili brzog putničkog plovila inspektori uzimaju u obzir raspored plovidbe i održavanja tog ro-ro putničkog broda ili brzog putničkog plovila.

Ako je ro-ro putnički brod ili brzo putničko plovilo predmet inspekcijskog nadzora u skladu s ovim člankom, taj se inspekcijski nadzor unosi u bazu podataka inspekcijskih nadzora Thetis. Taj inspekcijski nadzor pribraja se u ukupni broj godišnjih inspekcijskih nadzora koje obavlja Crna Gora, u skladu sa članu ovog ovog zakona.

Ro-ro putnički brodovi i brza putnička plovila na koje se primjenjuje režim nadzora na osnovu ovoga člana izuzeti su od obaveze javljanja najave dolaska u smislu raspoloživosti za detaljan inspekcijski nadzor.

Ministarstvo je dužno osigurati obavljanje nadzora ro-ro putničkih brodova ili brzih putničkih plovila koji ispunjavaju kriterije za dodatni inspekcijski nadzor prema Inspekcijski nadzori koji se sprovode na osnovu ovoga stava sprovode se nezavisnonezavisno o vremenskom razmaku između posebno propisanih inspekcijskih nadzora.

Ministarstvo može dopustiti da na inspekcijskom nadzoru ro-ro putničkog broda ili brzog putničkog plovila sudjeluje kao promatrač i inspektor države iz druge države članice.

Ukoliko se inspekcijski nadzor ro-ro putničkog broda ili brzog putničkog plovila crnogorske državne pripadnosti obavlja u jednoj od država članica, Ministarstvo će uputiti toj državi članici zahtjev za sudjelovanjem inspektora u inspekcijskom nadzoru u svojstvu promatrača.

Vremenski okvir inspekcijskog nadzora i uslove obavljanja nadzora iz ovoga člana propisat će Ministarstvo.

Inspekcijski nadzor nad domaćim brodom

Član 243

Inspekcijskom nadzoru u lukama Crne Gore prije svih podvrgavaju se sljedeći brodovi crnogorske državne pripadnosti:

- 1) u međunarodnoj plovidbi kojima je u stranoj luci bilo zabranjeno isplovljenje, a prilikom prvog dolaska u crnogorsku luku;
- 2) koji se nalaze na »crnim« listama posebnog nadzora brodova, koje vodi Ministarstvo;
- 3) kojima su svjedočanstva povučena ili su postala nevažeća;

4) kod kojih je prilikom inspekcijskog nadzora u drugoj luci utvrđen nedostatak, čije je otklanjanje naloženo u određenom roku, nakon isteka tog roka;

5) koji su:

- uključeni u sudar, nasukavanje ili drugu pomorsku nesreću;
- osumnjičeni za navodno kršenje odredbi o ispuštanju štetnih materija ili otpadnih voda;

- brodovi koji manevrišu na neuobičajen i nesiguran način, ili se nije pridržavao šema usmjerene i odijeljene plovidbe usvojene od strane IMO-a, ili se ne poštuju sigurni postupci i pravila navigacije;

- vođeni na način koji predstavlja opasnost za lica, imovinu ili okolinu;

6) koje su prijavile nadležne vlasti druge države;

7) za koje su piloti ili lučke vlasti prijavili nedostatke koji bi mogli ugroziti sigurnost plovidbe prema odredbama posebnih propisa kojima je uređena pilotaža, prijavljivanje opasnih materija i red u luci;

8) koji nijesu udovoljili zahtjevima u vezi prijavljivanja opasnih materija;

9) koji nijesu udovoljili zahtjevima u vezi prijavljivanja broskog otpada ili na osnovu dostavljenih informacija postoji drugi razlog za sumnju u udovoljavanje zahtjeva u vezi s predajom broskog otpada;

10) koje su prijavile druge fizička ili pravna lica koja imaju legitimni interes za sigurno vođenje broda, zaštitu ljudskih života i okolinu;

11) putnički brodovi, ro-ro putnički brodovi i brodovi za prevoz rasutog tereta;

12) koji bi mogli predstavljati posebnu opasnost, na primjer tankeri za ulje, brodovi za prevoz plina i hemikalija, te brodovi koji prevoze upakirane opasne materije;

13) za koje postoji dokaz ili osnovana sumnja o namjernom ispuštanju ulja ili drugih povreda propisa o sprečavanju zagađenja; zagađenja mora u vodama pod jurisdikcijom Crne Gore;

14) sa kojih je odaslan lažni poziv za pomoć ili je ovlašćen neovlašćeno korištena radioveza;

15) koji su plovili izvan dozvoljenog područja plovidbe;

16) za koje se sumnja da ne zadovoljavaju propisane standarde sigurnosti i upravljanja sigurnošću.

Inspekcijski nadzor zbog prijave ili obavještenja

Član 244

Ako se inspekcijski nadzor sprovodi zbog prijave ili obavještenja zapovjednika, člana posade ili drugog lica ili organizacije koja ima interes za sigurno vođenje broda, životne uslove na brodu, sprečavanje zagađenja, ili sigurnosnu zaštitu, inspektor je dužan osigurati da identitet lica koja je podnijela prijavu ili obaviještenje ne bude otkriven.

Vrste inspekcijskog nadzora

Član 245

Inspekcijski nadzor domaćeg broda može biti osnovni, detaljni i prošireni.

Osnovni nadzor domaćeg broda obuhvaća naročito:

- 1) provjeru, u primjerenom obimu, posebno navedenih isprava i knjiga;
- 2) pregled opšteg stanja broda, opreme, uređaja, tereta, putnika i posade, te životnih i radnih uslova na brodu.

Sve isprave, osim Potvrde o usklađenosti (ISM), moraju biti u upisniku.

Tokom nadzora domaćeg broda inspektor je dužan da obavi uvid u Upisni list broda zbog tačnog upisa podataka o brodu u zapisnik.

Inspektor može provjeriti i druge isprave, zapise i knjige broda i posade.

Popis isprava koje inspektor pregledava propisuje Ministarstvo.

Detaljni nadzor

Član 246

Ako se inspektor prilikom obavljanja osnovnog pregleda uvjeri da je opšte stanje broda takvo da postoji očiti razlog za vjerovanje da brod, oprema, uređaji, teret, posada, te životni i radni uslovi na brodu ne odgovaraju uslovima sigurnosti, pristupit će detaljnom pregledu.

Očiti razlozi postoje kad se inspektor, u skladu sa svojom profesionalnom procjenom uvjeri, da postoje činjenice koje upozoravaju na potrebu sprovođenja detaljnog pregleda broda, opreme, uređaja ili posade.

Očiti razlozi su kada inspektor pronađe dokaze koji po njegovom stručnom mišljenju zahtijevaju detaljniji inspekcijski pregled broda, njegove opreme ili posade.

Primjere očitih razloga propisuje Ministarstvo.

Detaljni inspekcijski nadzor domaćeg broda

Član 247

Detaljni inspekcijski nadzor domaćeg broda obuhvata naročito pregled konstrukcije broda, prostora mašinskog pogona, uslova dodijeljenih teretnih linija, sredstava za spašavanje, sigurnosti radiouređaja, opreme za navigaciju, opreme za zaštitu od požara, uvježbanost posade za vanredne situacije, te pregled životnih i radnih uslova na brodu.

Prilikom obavljanja detaljnog inspekcijskog nadzora inspektor će naročito voditi računa o onom području koje je predstavljalo očit razlog za sprovođenje detaljne inspekcije.

Detaljni nadzor broda, brodskih sistema, te sistema upravljanja sigurnošću, obaviti će se nad brodom u slučaju sumnje da ne zadovoljava propisane standarde sigurnosti i upravljanja sigurnošću. U slučaju da se sumnja da brod dijelom ne zadovoljava propise, može se pregled ograničiti na sumnjiva područja.

U slučaju novogradnji, ili novo nabavljenih korišćenih brodova, koji žele ploviti pod zastavom Crne Gore može se, prema ocjeni Ministarstva, obaviti detaljni pregled broda i/ili nacрта broda u crnogorskim ili stranim lukama i brodogradilištima.

Troškove ovih pregleda snosi vlasnik broda.

Prošireni inspekcijski pregled

Član 248

Kada postoje očiti razlozi za obavljanje detaljnog nadzora određenih kategorija domaćih brodova, inspektor će obaviti i prošireni inspekcijski pregled.

Razloge i način obavljanja proširenog inspekcijskog nadzora propisuje Ministarstvo.

Brodovi crnogorske državne pripadnosti

Član 249

Brodovi crnogorske državne pripadnosti podliježu proširenom inspekcijskom pregledu najmanje jednom godišnje.

Privremena obustava inspekcijskog nadzora

Član 250

U izuzetnim situacijama, kada inspektor prilikom inspekcijskog nadzora utvrdi da brod očito ne udovoljava uslovima sigurnosti, jer je utvrđen veći broj bitnih nedostataka, može se privremeno obustaviti inspekcijski nadzor dok odgovorna strana ne preduzme odgovarajuće korake koji će se osigurati da brod zadovolji osnovne uslove u pogledu sigurnosti.

U slučaju iz stava 1 ovog člana, inspektor donosi rješenje o zabrani isplavljenja broda.

Istovremeno, u slučaju privremene obustave inspekcijskog nadzora domaćeg broda inspektor će izvijestiti priznatu organizaciju, koja će na poziv kompanije sprovesti nadzor broda iz svoje nadležnosti, te o rezultatima nadzora i preduzetim mjerama pisano izvijestiti inspektora.

Ukoliko poduzete mjere iz stava 3 ovog člana u dovoljnoj mjeri osiguravaju zadovoljavanje osnovnih uslova sigurnosti broda, inspektor će nastaviti s privremeno obustavljenim inspekcijskim nadzorom.

Troškovi ponovnog inspekcijskog nadzora

Član 251

Troškove ponovnog inspekcijskog nadzora broda kojem je izrečena mjera zabrane isplavljanja zbog ne udovoljavanja uslovima sigurnosti plovidbe propisanih ovim zakonom, te odredbama međunarodnih konvencija, snosi kompanija.

Mjera zabrane isplavljenja broda neće se ukinuti dok odgovorno lice ne podnese dokaz o podmirenju troškova iz stava 1 ovog člana.

Mjerila za određivanje troškova iz stava 1 ovog člana utvrđuje Ministarstvo.

Uplaćena sredstva koristit će se za podmirenje troškova ponovnog inspekcijskog pregleda.

Član posade pod uticajem alkohola

Član 252

Ukoliko postoji očiti razlog za vjerovanje da je zapovjednik ili član posade pod uticajem alkohola, droga ili psiho-aktivnih lijekova, inspektor će ga podvrgnuti ispitivanju pomoću odgovarajućih sredstava i uređaja ili ga uputiti na stručni pregled radi provjere ima li alkohola u organizmu ili pokazuje li znakove alkoholne poremećenosti odnosno nalazi li se pod uticajem droga ili psiho-aktivnih lijekova.

Zapisnik o obavljenom inspekcijskom nadzoru broda

Član 253

Nakon obavljenog inspekcijskog pregleda, inspektor je dužan sastaviti zapisnik o obavljenom inspekcijskom nadzoru.

Zapisnik sadrži rezultate inspekcijskog pregleda, utvrđene nedostatke, te pojedinosti o svakoj preduzetoj mjeri.

Inspektor je dužan sa sadržajem zapisnika upoznati zapovjednika broda ili lice koje ga zamjenjuje, te kompaniju, broдача ili drugo ovlašćeno lice.

Zapisnik potpisuje zapovjednik broda ili lice koje ga zamjenjuje.
Primjerak zapisnika inspektor je dužan uručiti zapovjedniku broda.

Pravo na žalbu

Član 254

Kad inspektor zapisnički utvrdi nedostatke, donosi i rješenje za otklanjanje nedostataka u određenom roku.

Rješenje o otklanjanju nedostataka inspektor uručuje zapovjedniku broda, te dostavlja kompaniji, brodaru, priznatoj organizaciji, Ministarstvu (upisom u odgovarajuću bazu podataka) i lučkoj kapetaniji luke upisa.

Na rješenje iz stava 1 ovog člana zapovjednik broda, kompanija, brodar ili njihov ovlaštenovlašćeni predstavnik imaju pravo žalbe u roku od 15 dana od dana dostave rješenja.

Žalba se putem Lučke kapetanije ulaže Ministarstvu.

Ukoliko prilikom inspekcijskog nadzora inspektor utvrdi nedostatke koji su po svojoj prirodi takvi da ne ugrožavaju bitno sigurnost plovidbe i zaštitu ljudskih života na moru, te morsku okolinu ili se ne mogu u razumnom roku otkloniti u luci pregleda, inspektor može dopustiti brodu da isplovi s utvrđenim nedostacima, vodeći računa o uslovima i trajanju narednog putovanja, uz obavještenje lučkoj kapetaniji sljedeće luke uplovljenja, ako je primjenjivo.

Zabrana isplovljenja

Član 255

Ukoliko su utvrđeni nedostaci po svojoj prirodi takvi da očitio ugrožavaju sigurnost plovidbe, zdravlje ljudi i morsku sredinu, inspektor će donijeti rješenje o zabrani isplovljenja broda ili zaustavljanju radnje u tokutoku koje je pronađen nedostatak.

Isplovljenje broda

Član 256

Ukoliko se nedostaci koji su doveli do zabrane isplovljenja broda ne mogu otkloniti u luci gdje je mjera zabrane izrečena, inspektor će dopustiti brodu da isplovi do najbližeg raspoloživog brodogradilišta ili druge odgovarajuće luke po izboru kompanije ili brodara, a uz saglasnost inspektora, gdje će utvrđeni nedostaci biti otklonjeni.

Prilikom donošenja odluke iz stava 1 ovog člana, inspektor će voditi računa da putovanje do brodogradilišta ili druge odgovarajuće luke ne predstavlja nerazuman rizik za zdravlje i život posade, rizik za druge brodove ili nerazuman rizik za morsku okolinu.

Javljanje broda

Član 257

Brod je dužan javiti se u brodogradilište ili luku u koju je upućen.

Ukoliko se brod ne javi u brodogradilište ili luku u koju je upućen, brodu će biti zabranjeno isplovljenje u prvoj sljedećoj luci Crne Gore.

Rješenje o zabrani isplovljenja broda

Član 258

U slučaju izricanja mjere zabrane isplovljenja inspektor će u zapisniku navesti pozivanje na odgovarajući propis uz svaki nedostatak koji je razlog za izricanje takve mjere.

Kad inspektor donese odluku o zabrani isplovljenja broda, pored zapisnika, donosi i rješenje.

Rješenje o zabrani isplovljenja broda inspektor uručuje zapovjedniku broda.

Na rješenje iz stava 1 ovog člana vlasnik broda, kompanija, brodar ili njen ovlašćeni predstavnik imaju pravo žalbe u roku od 15 dana.

Žalba se putem Lučke kapetanije ulaže Ministarstvu.

Nadzor domaćeg broda u stranoj luci

Član 259

Za obavljanje nadzora u stranoj luci raspoloživi su prije svih sljedeći domaći brodovi u međunarodnoj plovidbi:

- 1) brod koji nije pregledan u luci Crne Gore u posljednje 3 godine;
- 2) brod kojem je u zadnje tri godine u stranim lukama dva i više puta izrečena mjera zabrane isplovljenja.

Ministarstvo će, u dogovoru s kompanijom usuglasiti vrijeme i mjesto nadzora.

Nadzor broda u stranoj luci se obavlja u opsegu detaljnog ili proširenog inspeksijskog nadzora.

O inspeksijskom nadzoru u stranoj luci inspektor sastavlja zapisnik u skladu sa skladu sa postupkom određenim sistemom kvaliteta.

Ukoliko se utvrde nedostaci na brodu, inspektor će donijeti rješenje o otklanjanju nedostataka, te o tome obavijestiti priznatu organizaciju, a zapovjedniku naložiti otklanjanje nedostataka u određenom roku.

Ukoliko su nedostaci takve prirode da je bitno ugrožena sigurnost plovidbe, inspektor će preduzeti mjere radi sprečavanja isplovljenja broda iz strane luke.

Zapovjednik/kompanija će prije isplovljenja broda iz strane luke obavijestiti inspektora o svim radnjama preduzetim s ciljem otklanjanja utvrđenih nedostataka iz st. 5 i 6 ovog člana.

Troškove putovanja inspektora snosi Ministarstvo, osim u slučaju utvrđivanja nedostataka kojim se bitno ugrožava sigurnost plovidbe, kada troškove putovanja inspektora snosi kompanija.

Postupak nadziranja utvrđenih nedostataka sprovodi se u skladu sa skladu sa postupkom određenim sistemom kvaliteta.

IMO broj kompanije

Član 260

Ako se na brod primjenjuju zahtjevi ISM Kodeksa inspektor će tokom tokom inspeksijskog nadzora provjeriti je li kompanija identifikovana pomoću IMO broja.

Inspeksijski nadzor domaćih RO-RO putničkih brodova i brzih putničkih brodova

Član 261

Odredbe ovog dijela zakona primjenjuju se na ro-ro putničke brodove i brza putnička plovila crnogorske državne pripadnosti koji plove:

- 1) na redovnim linijama između luke Crne Gore i luke treće zemlje; ili
- 2) na redovnim linijama u nacionalnoj plovidbi u morskim područjima u kojima mogu ploviti brodovi klase A.

Odredbe ovog dijela zakona ne primjenjuju se na ro-ro putničke brodove i brza putnička plovila obuhvaćena članom 242 ovoga zakona.

Inspekcijski nadzori prije početka plovidbe

Član 262

Prije početka plovidbe ro-ro putničkog broda ili brzog putničkog plovila na redovnoj liniji inspekcijski nadzor prije početka plovidbe sastoji se od sljedećeg:

- 1) provjere usklađenosti sa posebnim uslovima za plovila na redovnim linijama;

- 2) inspekcijskog nadzora, u skladu s posebnim uslovima za nadzor u svrhu provjere udovoljava li ro-ro putnički brod ili brzo putničko plovilo uslovima potrebnima za sigurnu plovību na redovnoj liniji.

Inspekcijski nadzor prije početka plovidbe sprovodi inspektor sigurnosti plovidbe u skladu sa ovim zakonom. Međunarodnim konvencijama i Direktivom 2017/2110/EC.

Kompanija je dužna na zahtjev inspektora unaprijed dostaviti dokaze o usklađenosti sa zahtjevima iz stava 1 tačka 2 ovog člana najranije mjesec dana prije inspekcijskog nadzora koji se obavlja prije početka plovidbe.

Uslove iz tač. 1 i 2 ovog člana donosi Ministarstvo.

Izuzetak od obaveze sprovođenja inspekcijskog nadzora prije početka plovidbe

Član 263

U slučaju inspekcijskih nadzora prije početka plovidbe Lučka kapetanija može odlučiti da neće primjenjivati određene zahtjeve ili postupke iz člana 262 ovog zakona koji se odnose na inspekcijski nadzor sigurnosti plovidbe koji su bitni za bilo koji godišnji nadzor države zastave ili inspekcijski nadzor sproveden unutar prethodnih šest mjeseci, pod uslovom da su se slijedili bitne postupke i smjernice za nadzor određene u Smjernicama IMO-a za preglede prema usklađenom sistemu pregleda i izdavanja svjedočanstava, u ažuriranoj verziji - HSSC ili postupke osmišljene za postizanje istog cilja.

Inspektor nakon nadzora unosi rezultate nadzora u bazu podataka iz člana 237 ovog zakona.

Kad ro-ro putnički brod ili brzo putničko plovilo treba ploviti na redovnoj liniji, Lučka kapetanija može uzeti u obzir inspekcijske i druge preglede koji su u odnosu na taj ro-ro putnički brod ili brzo putničko plovilo prethodno sprovedeni u svrhu plovidbe na drugoj redovnoj liniji obuhvaćenoj ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu njega.

Pod uslovom da je Lučka kapetanija zadovoljna tim prethodnim inspekcijskim i drugim nadzorima te da su oni bitni za nove uslove rada, inspekcijski pregled predviđen u stavu 5 ovog člana neće se primjenjivati prije nego što ro-ro putnički brod ili brzo putničko plovilo započne sa plovīdbom na novoj redovnoj liniji.

Na zahtjev kompanije Lučka kapetanija može unaprijed potvrditi da je saglasna da su prethodni inspekcijski i drugi pregledi bitni za nove uslove rada.

Ako zbog nepredviđenih okolnosti postoji hitna potreba brzog uvođenja zamjenskog ro-ro putničkog broda ili brzog putničkog plovila kako bi se osigurala neprekidna usluga, i ne primjenjuje se stav 2 ovog člana, Lučka kapetanija može

dopustiti početak plovidbe ro-ro putničkog broda ili plovila pod uslovom da je inspektor provjerio udovoljavanje sljedećim uslovima:

1) da vizualni inspekcijski nadzor i provjera isprava ne ukazuju na to da ro-ro putnički brod ili brzo putničko plovilo ne ispunjava potrebne zahtjeve za sigurnu plovidbu;

2) da inspektor završi obavljanje inspekcijskog nadzora prije početka plovidbe predviđenog u članu 262 stav 1 ovog zakona u roku od jednog mjeseca.

Redovni inspekcijski nadzori

Član 264

Inspektori svakih 12 mjeseci sprovode:

1) inspekcijski nadzor, u skladu sa zahtjevima za sprovođenje postupka inspekcijskog nadzora u svrhu provjere udovoljavali li ro-ro putnički brod ili brzo putničko plovilo zahtjevima za sigurnu plovidbu u redovnoj liniji:

2) inspekcijski nadzor tokomtokom plovidbe na redovnoj liniji, najranije četiri mjeseca i najkasnije osam mjeseci nakon inspekcijskog nadzora iz stava 1 tačka 1 ovog člana, koji obuhvaća posebne uslove za sprovođenje inspekcijskog nadzora tokom plovidbe koje propisuje Ministarstvo.

Inspekcijski nadzor iz stava 1 tačka 1 ovoga člana može se, prema odluci Lučke kapetanije, obaviti istovremeno ili zajedno sa godišnjim nadzorom priznate organizacije koja u ime države zastave obavlja nadzor, pod uslovom da se slijede bitni postupci i smjernice za nadzore kako je određeno u Smjernicama IMO-a za preglede prema usklađenom sistemu pregleda i izdavanja svjedočanstava, u ažuriranoj verziji - HSSC ili postupci osmišljeni za postizanje istog cilja.

Inspektori sprovode inspekcijski nadzor u skladu s posebnim uslovima iz člana 259 ovog zakona svaki put kad je ro-ro putnički brod ili brzo putničko plovilo podvrgnut značajnim popravkama, izmjenama i preinakama ili kad se promijeni upravljanje ili dođe do prenosa klase.

U slučaju promjene upravljanja ili prenosa klase inspektor može, nakon uzimanja u obzir prethodnih inspekcijskih nadzora ro-ro putničkog broda ili brzog putničkog plovila i pod uslovom da ta promjena ili prenos ne utiče na sigurnu plovidbu ro-ro putničkog broda ili plovila, izuzeti ro-ro putnički brod ili brzo putničko plovilo od inspekcijskog nadzora iz stava 2 ovoga člana.

Zapisnik o inspekcijskom nadzoru domaćih RO-RO putničkih brodova i brzih putničkih brodova

Član 265

Nakon dovršenog inspekcijskog nadzora inspektor sastavlja zapisnik u skladu sa članom 232 ovog zakona.

Informacije sadržane u zapisniku o inspekcijskom nadzoru iz stava 1 ovog člana dostavljaju se u bazu podataka inspekcijskih pregleda.

Otklanjanje nedostataka, zabrana polaska i suspenzija inspekcijskog pregleda

Član 266

Kada je očito da su nedostaci opasni za zdravlje ili sigurnost ili da predstavljaju neposrednu opasnost za zdravlje ili ljudske živote, ro-ro putnički brod ili brzo putničko plovilo, njegovu posadu i putnike, inspektor donosi rješenje kojim se zabranjuje

njegovo isplovljavanje („rješenje o zabrani isplovljavanja“). Zapovjedniku se dostavlja primjerak tog rješenja.

Rješenje o zabrani isplovljavanja ukida se tek kad se otkloni nedostatak i ukloni opasnost iz stava 1 ovog člana ili inspektor utvrdi da brod ili plovilo može, podložno svim nužnim uslovima, isploviti ili nastaviti s plovidbom bez rizika za sigurnost i zdravlje putnika ili posade ili rizika za taj ro-ro putnički brod ili brzo putničko plovilo ili druge brodove.

Ako se nedostatak iz stava 1 ovog člana ne može odmah ispraviti u luci u kojoj je nedostatak potvrđen ili otkriven, inspektor će dopustiti brodu ili plovilu da nastavi do odgovarajućeg remontnog brodogradilišta u kojem se taj nedostatak može odmah otkloniti.

U izuzetnim okolnostima, kad je ukupno stanje ro-ro putničkog broda ili brzog putničkog plovila očito nedovoljno kvalitetno, inspektor može prekinuti inspekcijski nadzor tog broda ili plovila dok kompanija ne poduzme mjere potrebne kako bi se osiguralo da taj ro-ro putnički brod ili brzo putničko plovilo više nije očito opasno za sigurnost ili zdravlje niti više predstavlja neposrednu opasnost za život njegove posade i putnika ili kako bi se osiguralo da ispunjava odgovarajuće zahtjeve iz mjerodavnih međunarodnih konvencija.

Kada inspektor prekine inspekcijski nadzor u skladu sa stavom 4 ovog člana na ro-ro putnički brod ili brzo putničko plovilo automatski se primjenjuje rješenje o zabrani isplovljavanja. Rješenje o zabrani isplovljavanja ukida se ako je redovan inspekcijski nadzor nastavljen i uspješno dovršen i ako je nedostatak otklonjen i plaćeni troškovi.

Radi smanjenja preopterećenja luke inspektor može dopustiti ro-ro putničkom brodu ili brzom putničkom plovilu na koje se primjenjuje rješenje o zabrani isplovljavanja da se premjesti u drugi dio luke ako je takvo premještanje sigurno. Međutim, opasnost od preopterećenja luke ne uzima se u obzir pri odlučivanju o donošenju ili ukidanju rješenja o zabrani isplovljavanja.

Tijelo koje upravlja lukom olakšava smještaj tih brodova.

Pravo na žalbu

Član 267

U slučaju zabrane operacija inspektor mora pisanim putem izvijestiti kompaniju o zabrani, uz navođenje svih razloga za zabranu operacija.

Kompanija ima pravo na žalbu na rješenje o zabrani isplovljavanja koje je izdala Lučka kapetanija.

Žalba ne odlaže rješenje o zabrani isplovljavanja, osim u slučaju propisanih privremenih mjera.

Lučka kapetanija obavještava zapovjednika ro-ro putničkog broda ili brzog putničkog plovila na koje se primjenjuje rješenje o zabrani isplovljavanja o pravu na žalbu i propisanim privremenim mjerama.

Ako se na osnovu žalbe rješenje o zabrani isplovljavanja ukine ili izmijeni Lučka kapetanija osigurava da se baza podataka inspekcijskih nadzora iz člana 237 ovog zakona bez odlaganja na odgovarajući način ažurira.

Troškovi

Član 268

Ako se inspekcijskim nadzorima iz potvrde ili otkriju nedostaci zbog kojih je potrebno donijeti rješenje o zabrani isplovljavanja, sve troškove povezane s inspekcijskim nadzorima snosi kompanija.

Rješenje o zabrani isplovljavanja ne ukida se dok se ne uplati ukupan iznos ili dok se ne da dovoljna garancija za naknadu troškova.

Podaci za praćenje sprovođenja

Član 269

Ministarstvo dužno je dostavljati Evropskoj Komisiji, u propisanim vremenskim razmacima, podatke koji se dostavljaju radi praćenja sprovođenja.

Podatke iz stava 1 ovog člana koji se dostavljaju propisuje Ministarstvo.

Inspekcijski nadzor domaćih i stranih čamaca i jahti

Član 270

Inspekcijskom pregledu u lukama, teritorijalnom moru i unutrašnjim morskim vodama Crne Gore prije svih podvrgavaju se čamci i jahte za koje postoji dojava, sumnja ili je neposrednim opažanjem utvrđeno da:

- čamac ili jahta nema valjane isprave, zapise i/ili knjige;
- čamac ili jahta ima nedostatke u vezi konstrukcije i opreme;
- je čamac ili jahta prekrcana u odnosu na utvrđenu nosivost ili najveći dopušteni broj osoba/putnika;
- je sa čamca ili jahte odaslan lažni poziv za pomoć ili je ovlašćenneovlašćeno korišćena radioveza ili su davani lažni vizualni ili zvučni signali;
- granična kontrola nije obavljena prema propisima;
- čamac ili jahta za lične potrebe ovlašćenneovlašćeno obavlja kabotažu u skladu sa zakonom;
- čamac ili jahta obavlja privrednu djelatnost bez odobrenja u skladu sa zakonom;
- lica na čamcu ili jahti ovlašćenneovlašćeno vade potonule stvari;
- zapovjednik jahte/voditelj čamcačamca i/ili članovi posade su u plovidbi pod uticajem alkohola, droga ili psihoaktivnih lijekova;
- lica na čamcu ili jahti zagađuju more uljem ili otpadom;
- čamac ili jahta glisiraju na udaljenosti od obale manjoj od propisane ili na mjestu gdje je glisiranje zabranjeno;
- čamac ili jahta prilikom dolaska u luku, odlaska iz luke, te za vrijeme plovidbe u luci nije smanjila brzinu, a valovi koji su nastali njihovom plovidbom su nanijeli štetu ili su mogli nanijeti štetu drugim plovnim objektima, obali ili uređajima u luci;
- čamac ili jahta plovi izvan dozvoljenog područja plovidbe;
- se plovidba obavlja na nepropisnoj udaljenosti od obale, objekata marikulture ili plutajuće ograde uređene plaže;
- se čamac ili jahta sidri na mjestu na kojem je sidrenje zabranjeno ili ometa sigurnost plovidbe;
- se čamac ili jahta nije privezala odgovarajućim i ispravnim vezovima prilagođenim meteorološkim uslovima ili se privezala na način da ometa plovidbu drugih plovnih objekata, kretanje lica i vozila po obali, kao i rad lučkih naprava;
- se s čamca ili jahte obavlja ronjenje bez plutajuće oznake ronioca;
- čamac ili jahta nema propisani broj članova posade s odgovarajućim ovlašćenovlašćenjima;
- čamac ili jahta je pretrpjela nesreću ili nanijela drugome štetu;
- čamac ili jahta ne pridržava se pravila o izbjegavanju sudara na moru;
- čamac ili jahta ne vije propisane zastave;

– čamac ili jahta ne obavlja radnje utvrđene posebnim propisom (propisi kojima se uređuje ronjenje, red u lukama, vijanje zastave, zagađenje mora i drugo).

Sprovođenje nadzora

Član 271

U sprovođenju inspekcijskog nadzora nad čamcem ili jahtom inspektor će:

- 1) obaviti nadzor nad ispravama čamca ili jahte u skladu sa st. 3 i 4 ovog člana;
- 2) uvjeriti se da opšte stanje čamca ili jahte, uključujući opremu, udovoljava osnovnim uslovima u pogledu sigurnosti plovidbe i zaštite morske sredine.

Isprave iz stava 1 tačka 1 ovog člana moraju biti u upisniku.

Prilikom obavljanja inspekcijskog pregleda domaćeg čamca ili jahte, inspektor će pregledati sljedeće isprave:

- dozvolu za plovidbu čamca;
- upisni list jahte;
- svjedočanstvo o sposobnosti jahte za plovidbu;
- ovlašćenja za upravljanje čamcem, odnosno jahtom,
- polis o osiguranju obavezne odgovornosti za nematerijalne štete vlasnika čamca;
- koncesijsko odobrenje za obavljanje određene djelatnosti;
- dokaz o vlasništvu ili punomoćje za korištenje čamca ili jahte.

Prilikom obavljanja inspekcijskog pregleda stranog čamca ili jahte, inspektor će pregledati sljedeće isprave:

- vinjetu;
- ovjereni popis posade i putnika;
- ovjereni popis lica koje borave na čamcu ili jahti;
- dokaz da je čamac ili jahta sposobna za plovidbu;
- dokaz da je lice koje zapovijeda čamcem ili jahtom sposobno da upravlja u skladu sa čamcem ili jahtom u skladu sa nacionalnim propisima države čiju zastavu vije, odnosno u skladu sa propisima Crne Gore;
- dokaz o osiguranju od odgovornosti za štetu pričinjenu trećim licima;
- dokaz o vlasništvu ili punomoćju za korištenje čamca ili jahte.

Inspektor će, prilikom obavljanja pregleda domaćeg čamca ili jahte u skladu sa stavom 1 tačka 2 ovog člana, provjeriti jesu li zadovoljeni zahtjevi Tehničkih pravila.

Inspektor će, prilikom obavljanja pregleda stranog čamca ili jahte u skladu sa stavom 1 tačka 2 ovog člana, preduzeti one radnje koje budu potrebne radi osiguravanja da tčamcai čamci i jahte ne predstavljaju očitu opasnost po sigurnost, zdravlje ili okolinu.

Član posade čamca ili jahte

Član 272

Ukoliko postoji očiti razlog za vjerovanje da su zapovjednik jahte, voditelj čamca ili član posade pod uticajem alkohola, droga ili psihoaktivnih lijekova, inspektor će odgovarajuće primijeniti odredbe člana ovoga zakona

Utvrđivanje nedostataka

Član 273

Ako inspektor u obavljanju nadzora utvrdi da čamac ili jahta ima nedostataka koji ugrožavaju sigurnost plovidbe, zabranit će daljnju plovidbu čamca ili jahte.

Ako inspektor u obavljanju nadzora utvrdi da strani čamac ili jahta obavlja prevoz stvari i putnika između crnogorskih luka uz naplatu (kabotažu), zabranit će daljnju plovidbu čamca ili jahte, te preduzeti i druge mjere za koje je ovlašten prema posebnim propisima.

Ako inspektor u obavljanju nadzora utvrdi da čamac ili jahta ima nedostataka koji bitno ne ugrožavaju sigurnost plovidbe, naredit će vlasniku čamca ili jahte da ih otkloni u određenom roku, ali ne dužem od 30 dana.

Ukoliko se nedostaci čamca ili jahte iz stava 3 ovog člana ne otklone u datom roku, zabranit će se dalja plovidba čamca ili jahte.

Ukoliko se domaći čamac ili jahta kojoj je izrečena mjera zabrane plovidbe zatekne u plovidbi, oduzet će se dozvola za plovidbu čamca ili svjedočanstvo o sposobnosti jahte za plovidbu.

O izrečenoj mjeri iz stava 5 ovog člana inspektor će u slučaju čamca obavijestiti Ministarstvo koja je izdala svjedočanstvo o sposobnosti jahte za plovidbu i Lučku kapiteniju koja je izdala dozvolu za plovidbu čamca.

Zapisnik inspekcijskog pregleda čamca ili jahte

Član 274

Po završetku inspekcijskog pregleda čamca ili jahte inspektor će sastaviti zapisnik na obrascu propisanom u okviru sistema upravljanja kvalitetom.

Zapisnik sadrži rezultate inspekcijskog pregleda, utvrđene nedostatke, te pojedinosti o svakoj preduzetoj mjeri.

Inspektor je dužan upoznati zapovjednika jahte, odnosno voditelja čamca, sa sadržajem zapisnika, kao i svim obavezama koje iz zapisnika proizlaze za voditelja čamca, odnosno zapovjednika jahte, vlasnika ili drugo ovlašteno lice.

Zapisnik potpisuje zapovjednik jahte, odnosno voditelj čamca ili lice koje ga zamjenjuje.

Primjerak zapisnika inspektor je dužan uručiti zapovjedniku jahte odnosno voditelju čamca.

Otklanjanje nedostataka

Član 275

Kad inspektor zapisnički utvrdi nedostatke, donosi i rješenje za otklanjanje nedostataka u određenom roku.

Ukoliko su utvrđeni nedostaci po svojoj prirodi takvi da očito ugrožavaju sigurnost plovidbe, zdravlje ljudi i morsku okolinu, inspektor će donijeti rješenje o zabrani plovidbe.

Rješenje iz st. 1 i 2 ovog člana za domaći čamac inspektor uručuje voditelju čamca, te dostavlja lučkoj kapetaniji ili ispostavi u kojoj je čamac upisana.

Rješenje iz st. 1 i 2 ovog člana za domaću jahtu inspektor uručuje zapovjedniku jahte, Organu uprave.

Rješenje iz st. 1 i 2 ovog člana za strani čamac ili jahtu inspektor uručuje voditelju čamca ili zapovjedniku jahte.

Ukoliko je rješenjem iz stava 2 ovog člana stranom čamcu ili jahti izrečena mjera zabrane plovidbe Lučka kapetanija će o tome obavijestiti državu zastave direktno ili putem najbližeg konzularnog odnosno diplomatskog predstavništva, s priloženim zapisnikom i rješenjem.

Na rješenje iz st. 1 i 2 ovog člana voditelj čamca ili zapovjednik jahte, vlasnik ili njihov ovlašćeni predstavnik imaju pravo žalbe u roku od 15 dana od dana dostave rješenja.

Žalba se putem Lučke kapetanije ulaže Ministarstvu.

Inspekcijski nadzor nad plutajućim objektima i instalacijama za proizvodnju ugljovodonika

Član 276

U sprovođenju inspekcijskog nadzora nad plutajućim objektom i instalacijama za proizvodnju ugljovodonika (instalacije) inspektor će:

1) obaviti nadzor nad ispravama, zapisima i knjigama plutajućeg objekta i nepomičnog odobalnog objekta, te nadzor nad brojem i stručnom osposobljenosti stručnih radnika na plutajućim objektima i instalacijama;

2) uvjeriti se da opšte stanje plutajućeg objekta i nepomičnog odobalnog objekta, uključujući opremu i uređaje, udovoljava osnovnim uslovima u pogledu sigurnosti plovidbe, zaštite morske sredine, te životnim i radnim uslovima.

Prilikom obavljanja inspekcijskog pregleda iz stava 1 ovog člana inspektor će prvenstveno pregledati sljedeće isprave, zapise i knjige:

- saglasnost Lučke kapetanije u pogledu sigurnosti plovidbe, dobijenu u postupku izdavanja lokacijske dozvole;
- saglasnost nadležnog tijela koje upravlja lukom, gdje je primjenjivo;
- isprave, zapise i knjige plutajućeg objekta i instalacije kojima se dokazuje sposobnost za upotrebu;
- broj i ovlašćenja članova posade.

Inspektor će, prilikom obavljanja pregleda plutajućeg objekta i instalacije u skladu sa stavom 1 tačka 2 ovog člana, prvenstveno pregledati:

- konstrukciju objekta;
- stambene i sanitarne prostorije;
- sredstva za privez i sidrenje;
- sredstva za spašavanje;
- protivpožarnu opremu i sredstva;
- sredstva za signalizaciju;
- opremu za sprečavanje zagađenja;
- teretne uređaje;
- električne uređaje i rasvjetu;
- tankove goriva i balasta;
- pregled mašinskog pogona, ako je primjenjivo.

Zapisnik inspekcijskog pregleda plutajućeg objekta i instalacije za proizvodnju ugljovodonika

Član 277

Po završetku inspekcijskog pregleda plutajućeg objekta i instalacije za proizvodnju ugljovodonika inspektor će sastaviti zapisnik na obrascu propisanom u okviru sistema upravljanja kvalitetom.

Zapisnik sadrži rezultate inspekcijskog pregleda, utvrđene nedostatke, te pojedinosti o svakoj preduzetoj mjeri.

Inspektor je dužan upoznati odgovorno lice za plutajući objekt i instalaciju, sa sadržajem zapisnika, kao i svim obavezama koje iz zapisnika proizlaze za vlasnika ili drugo ovlašćeno lice.

Zapisnik potpisuje odgovorno lice, odnosno drugo ovlašćeno lice kojoj inspektor mora omogućiti da se izjasni o navodima iz zapisnika.

Primjerak zapisnika inspektor je dužan uručiti odgovornom licu za plutajući objekt i instalaciju za proizvodnju ugljovodonika.

Otklanjanje nedostataka

Član 278

Kad inspektor zapisnički utvrdi nedostatke, donosi i rješenje za otklanjanje nedostataka u određenom roku.

Ukoliko su utvrđeni nedostaci po svojoj prirodi takvi da očitio ugrožavaju sigurnost plovidbe, zdravlje ljudi i morsku okolinu, inspektor će donijeti rješenje o zabrani rada ili zaustavljanju radnje u tokutoku koje je pronađen nedostatak.

Rješenje iz st. 1 i 2 ovog člana inspektor uručuje odgovornom licu za plutajući objekt i instalaciju za proizvodnju ugljovodonika, te ga dostavlja vlasniku, Organu uprave i lučkoj kapetaniji luke upisa.

Na rješenje iz st. 1 i 2 ovog člana odgovorno lice za plutajući objekt i nepomični odobalni objekt, vlasnik ili njihov ovlašćeni predstavnik imaju pravo žalbe.

Žalba se putem Lučke kapetanije ulaže Ministarstvu.

Troškovi

Član 279

Troškove ponovnog inspekcijskog pregleda plutajućeg objekta ili instalacije za proizvodnju ugljovnika kojem je izrečena mjera zabrane rada zbog neudovoljavanja uslovima sigurnosti plovidbe snosi vlasnik plutajućeg objekta ili instalacije za proizvodnju ugljovodonika.

Mjera zabrane rada neće se ukinuti dok odgovorno lice ne podnese dokaz o podmirenju troškova iz stava 1 ovog člana.

Mjerila za visinu troškova donosi Ministarstvo.

Inspekcijski nadzor nad ribarskim brodovima

Član 280

Odredbe ove glave zakna odnose se na inspekcijski nadzor nad domaćim i stranim ribarskim brodovima.

Odabir brodova za pregled

Član 281

Prilikom određivanja prioriteta za inspekcijski pregled ribarskog broda u lukama, unutrašnjim i vanjskim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore na odgovarajući se način primjenjuju odredbe člana.

Strani ribarski brodovi

Član 282

Strani ribarski brodovi koji obavljaju ribolov u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore ili iskrcavaju ulov u lukama Crne Gore, podložni su inspekcijskom nadzoru u skladu sa odredbama ovog zakona bez diskriminacije u

odnosu na zastavu koju viju ili nacionalnost broдача, a radi provjere udovoljavanja odredbama posebnih propisa kojim se regulišu obaveze ribarskih brodova.

Strani ribarski brodovi koji ne obavljaju ribolov u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore i ne iskrcavaju ulov u lukama Crne Gore, a viju zastavu države članice Evropske Unije, podložni su inspekcijskom nadzoru u lukama Crne Gore u skladu sa odredbama ovoga zakona, bez diskriminacije u odnosu na zastavu koju viju ili nacionalnost broдача, a radi provjere udovoljavanja odredbama posebnih propisa kojim se regulišu obaveze ribarskih brodova.

Strani ribarski brodovi koji viju zastavu države koja nije članica Evropske unije, koji ne obavljaju ribolov u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore i ne iskrcavaju svoj ulov u lukama Crne Gore, podložni su inspekcijskom nadzoru u lukama Crne Gore, u skladu sa odredbama ovoga zakona, a radi provjere udovoljavanja Torremolinos protokolu.

U obavljanju inspekcijskog nadzora nad stranim ribarskim brodovima dužine manje od 24 metra, inspektor će preduzeti one radnje koje budu potrebne radi osiguranja da ti brodovi ne predstavljaju očitu opasnost po sigurnost, zdravlje ili okolinu.

Prilikom pregleda stranog ribarskog broда koji vije zastavu države koja nije stranka Torremolinos protokola, inspektor će osigurati da postupak prema tim brodovima i njihovoj posadi ne bude povoljniji u odnosu na brod koji vije zastavu države koja je stranka Torremolinos protokola.

Inspekcijski pregled

Član 283

Inspekcijski pregled ribarskog broда može biti osnovni, detaljni i prošireni.

U obavljanju inspekcijskog pregleda ribarskog broда na odgovarajući se način primjenjuju odredbe o inspekcijskom pregledu broда.

Inspekcijski nadzor nad plovnim putevima i objektima sigurnosti plovidbe

Član 284

Ako se u obavljanju inspekcijskog nadzora prema odredbi zakona utvrdi da je stanje plovnog puta ili objekta za sigurnost plovidbe na plovnom putu takvo da ugrožava sigurnost plovidbe, inspektor će da:

- 1) privremeno obilježi smetnje na plovnom putu, odnosno da smetnju ukloni i da postavi ili aktivira signalne oznake i svijetla ako su ista uklonjena ili neispravna;
- 2) privremeno zabrani plovidbu na tom plovnom putu ako nijesu preduzete mjere za sigurnu plovidbu.

Ako se u obavljanju inspekcijskog nadzora iz stava 1 ovog člana utvrde i drugi nedostaci na plovnom putu koji mogu ugroziti sigurnost plovidbe, nalazi o tome s primjedbama i predlogom mjera dostaviće se Ministarstvu, Organu uprave i organu uprave nadležnom za poslove hidrografije radi preduzimanja odgovarajućih mjera.

Inspekcijski nadzor nad obavljanjem radio službe

Član 285

Ako se u obavljanju inspekcijskog nadzora utvrdi da održavanje radiostanica i obavljanje radio-službe nije u skladu sa propisima kojima se uređuje područje

telekomunikacija, Inspektor sigurnosti plovidbe će naložiti Organu uprave otklanjanje utvrđenih nedostataka u određenom roku.

Ako se u obavljanju inspekcijskog nadzora iz stava 1 ovog člana utvrde takvi nedostaci koji mogu ugroziti sigurnost plovidbe, izvještaj o utvrđenim nedostacima, s predlozima za njihovo otklanjanje dostaviće se Ministarstvu i Organu uprave.

Inspekcijski nadzor nad osposobljenošću člana posade

Član 286

Ako inspektor sigurnosti plovidbe utvrdi da član posade nema ovlašćenja za obavljanje određenih poslova, nema važeće isprave o ukrcaju ili koristi lažne, narediće da se u određenom roku otkloni utvrđeni nedostatak.

Ako član posade iz stava 1 ovog člana ne otkloni utvrđeni nedostatak, Inspektor sigurnosti plovidbe će narediti zapovjedniku broda da iskrca tog člana posade.

Inspekcijski nadzor nad djelatnosti posredovanja pri zapošljavanju pomoraca

Član 287

U obavljanju inspekcijskog nadzora nad obavljanjem djelatnosti posredovanja pri zapošljavanju pomoraca provjerava se:

1) da li pravno lice koje obavlja djelatnost posredovanja pri zapošljavanju pomoraca ima izdato odobrenje;

2) da li pravno lice kojem je izdato odobrenje za posredovanje pri zapošljavanju pomoraca na brodovima crnogorske i strane državne pripadnosti obavlja djelatnost shodno odredbama člana 163 stav 4 ovog zakona.

Inspekcijski nadzor shodno odredbi stava 1 tačka 1 ovog člana sprovodi inspektor nadležan za poslove rada, a inspekcijski nadzor shodno odredbi stava 1 tačka 2 ovog člana sprovodi inspektor sigurnosti plovidbe i inspektor nadležan za poslove rada.

Ako u sprovođenju inspekcijskog nadzora iz člana ovog zakona inspektor nadležan za poslove rada utvrdi da fizičko ili pravno lice obavlja djelatnost posredovanja pri zapošljavanju pomoraca bez ovlašćenja Ministarstva, usmenim rešenjem će u zapisniku, privremeno do otklanjanja utvrđenih nedostataka, zabraniti obavljanje djelatnosti pravnom ili fizičkom licu za koje utvrdi da obavlja poslove u vezi sa posredovanjem pri zapošljavanju pomoraca.

Rješenje iz stava 1 ovog člana izvršava se odmah pečaćenjem poslovnih prostorija, opreme za rad ili na drugi pogodan način.

Otpravak usmenog rješenja iz stava 1 ovog člana inspektor nadležan za poslove rada je dužan otpremiti stranci u pisanom obliku u roku od osam dana od dana izricanja zabrane usmenim rešenjem.

Protiv rješenja iz stava 1 ovog člana može se izjaviti žalba Ministarstvu, a koja ne odlaže izvršenje rješenja.

Ako inspektor sigurnosti plovidbe ili inspektor nadležan za poslove rada utvrdi da pravno lice obavlja poslove u vezi sa posredovanjem pri zapošljavanju pomoraca suprotno ovlašćenju Ministarstva, narediće otklanjanje nedostataka ili nepravilnosti, u roku od 15 dana, a ako nedostaci ili nepravilnosti ne budu otklonjeni u ostavljenom roku predložiti će Ministarstvu oduzimanje odobrenja.

Inspekcijski nadzor nad plovidbom i pilotažom

Član 288

Inspekcijski nadzor nad plovidbom, pilotažom i na ostalim dijelovima unutrašnjih morskih voda i teritorijalnog mora Crne Gore, a radi provjere udovoljavanja odredbama posebnih međunarodnih i domaćih propisa.

Inspekcijski nadzor posebno obuhvaća nadzor nad poštovanjem:

- posebnih propisa kojim se uređuju sistemi odijeljenog prometa i sistemi javljanja brodova;

- posebnih propisa kojima se uređuju zabrane plovidbe pojedinim dijelovima unutrašnjih morskih voda ili teritorijalnog mora Crne Gore za određene vrste i veličine brodova, odnosno za brodove koji prevoze određenu vrstu tereta kao i područja zabranjene plovidbe.

U sprovođenju inspekcijskog nadzora nad sportskim aktivnostima na plovnom putu, koje uključuju organizirano jedrenje, obavljanje podvodnog i sportskog ribolova, skijanje na vodi, plivanje, ronjenje i slično, inspektor će:

- obaviti nadzor nad posjedovanjem propisanog odobrenja Lučke kapetanije za održavanje natjecanja;

- uvjeriti se da se organizator pridržava mjera i uslova u pogledu sigurnosti takmičara i drugih sudionika u pomorskom saobraćaju (sigurnosti plovidbe), zaštite morske sredine, kao i ostalih uslova propisanih odobrenjem Lučke kapetanije.

U sprovođenju inspekcijskog nadzora nad drugim aktivnostima na moru, koje uključuju polijetanje i slijetanje padobranom, jedrenje na dasci, podvodni ribolov ili druge aktivnosti pod morem, kupanje i plivanje van dozvoljenog područja i druge aktivnosti definisane posebnim propisom kojim se uređuje red u lukama i na ostalim dijelovima unutrašnjih morskih voda i teritorijalnog mora Crne Gore, inspektor će:

- obaviti nadzor nad odnosnim ispravama, zapisima i knjigama;
- pregledati isprave na osnovu kojih se može utvrditi identitet lica (lična karta, pasoš i slično).

Obrazac zapisnika

Član 289

Po završetku inspekcijskog pregleda inspektor će sastaviti zapisnik na obrascu propisanom u okviru sistema upravljanja kvalitetom.

Zapisnik sadrži rezultate inspekcijskog pregleda, utvrđene nedostatke, te pojedinosti o svakoj poduzetoj mjeri.

Inspektor je dužan upoznati odgovorno ili ovlašćeno lice sa sadržajem zapisnika, kao i svim obavezama koje iz zapisnika proizlaze za odgovorno ili ovlašćeno lice.

Zapisnik potpisuje odgovorno ili ovlašćeno lice.

Primjerak zapisnika inspektor je dužan uručiti odgovornom ili ovlašćenom licu.

Pravo na žalbu

Član 290

Ukoliko su utvrđeni nedostaci po svojoj prirodi takvi da očito ugrožavaju sigurnost plovidbe, zdravlje ljudi i morsku okolinu, inspektor će donijeti rješenje o zabrani rada ili zaustavljanju radnje u toku kojeg je pronađen nedostatak. Rješenje iz stava 1 ovog člana inspektor uručuje odgovornom ili ovlašćenom licu stranke u postupku, te ga dostavlja Ministarstvu i nadležnoj Lučkoj kapetaniji.

Na rješenje iz stava 1 ovog člana stranka u postupku ili njezin ovlašćeni predstavnik imaju pravo žalbe u roku od 15 dana od dana dostave rješenja.

Žalba se putem Lučke kapetanije podnosi Ministarstvu.

Inspekcijski nadzor nad gradnjom i drugim aktivnostima u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore

Član 291

Za sve objekte koji se grade na unutrašnjim morskim vodama i u teritorijalnom moru, odnosno na njihovim obalama nadležno tijelo, investitor ili druga zainteresovana stranka je dužna u postupku izdavanja dozvola propisanih posebnim propisima kojima se reguliše prostorno uređenje i gradnja dobiti saglasnost Lučke kapetanije u pogledu sigurnosti plovidbe.

Inspektor sigurnosti plovidbe će zabraniti upotrebu, pristajanje, plovidbu i sidrenje na dijelu unutrašnjih morskih voda ili teritorijalnog mora i njegovim obalama ako utvrdi da je ugrožena sigurnost plovidbe.

Pod pojmom ugrožavanja sigurnosti plovidbe smatra se naročito promjena dubina mora, odnosno konfiguracija obale, otežavanje pristajanja i sidrenja plovila i slično, protivno ili bez saglasnosti Lučke kapetanije iz stava 1 ovog člana.

O preduzetoj mjeri iz stava 2 ovog člana inspektor će izvjestiti građevinsku inspekciju i inspekciju za zaštitu životne sredine.

Inspekcijski nadzor nad obavljanjem djelatnosti pomorskih školskih ustanova i centara za obuku pomoraca

Član 292

Ako u sprovođenju inspekcijskog nadzora nad obavljanjem djelatnosti pomorskih školskih ustanova, centara za obrazovanje odraslih i centara za obuku inspektor utvrdi da ne zadovoljavaju uslove na osnovu kojih im je izdatno rješenje u skladu sa čl. 146 i 147 ovog zakona ili se utvrdi bilo koja druga nepravilnost u radu, može im se ukinuti rješenje i prije isteka njihove valjanosti.

U slučaju ukidanja rješenja iz stava 1 ovoga člana, pomorska školska ustanova, centar za obrazovanje odraslih i centar za obuku može podnijeti novi zahtjev za isti program obuke, odnosno program obrazovanja tek nakon isteka roka od najmanje dvije godine od dana ukidanja odobrenja.

U razdoblju iz stava 2 ovoga člana neće se izdati novo odobrenje koje je na bilo koji način (npr. vlasnička struktura, odgovorna osoba, sjedište i slično) povezano s pomorskom školskom ustanovom, centrom za obrazovanje odraslih i centrom za obuku inspektor iz stava 1 ovog člana.

Inspekcijski nadzor nad prevozom lica

Član 293

Ako inspektor sigurnosti plovidbe utvrdi da je plovni objekt ukrcao veći broj lica ili veću količinu tereta nego što je dozvoljeno, ili da je teret smješten tako da ugrožava sigurnost broda ili lica na njemu, zabranit će mu isplovljavanje iz luke, odnosno dalju plovidbu, dok ne ispravi utvrđeni nedostatak.

Inspekcijski nadzor životnih i radnih uslova prema MLC 2006.

Član 294

Ako se u obavljanju inspekcijskog nadzora opravdano posumnja da su prekršeni uslovi Konvencije o radu pomoraca iz 2006. godine, odnosno da je brodar napustio pomorca i ostavio ga bez potrebnog uzdržavanja i podrške, uključujući dovoljne zalihe

hrane i pitke vode, goriva te potrebne medicinske njege, ili je na drugi način jednostrano prekinuo svoje veze s pomorcem, Lučka kapetanija će na zahtjev pomorca donijeti rješenje o njegovu iskrcaju zbog napuštanja od strane brodara.

U slučaju iz stava 1 ovog člana, ako je iskrcan zapovjednik ili je iskrcajem drugih pomoraca broj članova posade manji od propisanog najmanjeg broja članova posade, Lučka kapetanija će zabraniti isplavljenje takvom plovnom objektu.

Inspekcijski nadzor crnogorskog ratnog broda

Član 295

Poslove inspekcijskog nadzora crnogorskog ratnog broda, vojne luke, sidrišta i ostalih objekata obalne infrastrukture Vojske Crne Gore vrši organ državne uprave nadležan za poslove odbrane.

XVI. KAZNE NE ODREDBE

Član 296

Novčanom kaznom od 3.000 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

1) zapovjednik broda, član posade broda ili lice koje upravlja plovnim objektom prilikom plovidbe u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore ne postupa u skladu sa ovim zakonom, kao i međunarodnim pravilima za izbjegavanje sudara na moru i drugim potvrđenim međunarodnim ugovorima koji se odnose na sigurnost pomorske plovidbe (član 8 stav 1);

2) zapovjednik broda, član posade broda ili lice koje upravlja plovnim objektom sa nepažnjom, na način da svojom plovidbom ugrožava druge učesnike u plovidbi (član 8 stav 2);

3) zapovjednik broda, član posade broda ili drugo lice koje upravlja plovnim objektom ne obavlja plovidbu u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore, u skladu sa pravilima za izbjegavanje sudara (član 8 stav 3);

4) zapovjednik broda, član posade broda ili drugo lice koje upravlja plovnim objektom ne obavlja plovidbu u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore, u skladu sa ograničenjem brzine (član 8 stav 3);

5) zapovjednik broda, član posade broda ili drugo lice koje upravlja plovnim objektom ne obavlja plovidbu u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore, u skladu sa sistemom usmjeravanja plovidbe (član 8 stav 3);

6) zapovjednik broda, član posade broda ili drugo lice koje upravlja plovnim objektom ne obavlja plovidbu u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore, u skladu sa pravilima sidrenja (član 8 stav 3);

7) zapovjednik broda, član posade broda ili drugo lice koje upravlja plovnim objektom ne obavlja plovidbu u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore, u skladu sa pravilima vezanim za približavanje obali (član 8 stav 3);

8) zapovjednik broda, član posade broda ili drugo lice koje upravlja plovnim objektom ne obavlja plovidbu u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore, u skladu sa opštim pravilima plovidbe (član 8 stav 3);

9) plovi, pristaje, pristaje nasukivanjem i sidri plovnim objektima namijenjenim za prevoz putnika i tereta, gliserima, plovnim objektima na vodeni mlazni pogon (skuter, jet-ski i sl.), odnosno na vazdušni jastuk na uređenim, izgrađenim i prirodnim kupalištima (član 8 stav 4);

10) zapovjednik broda, član posade broda ili lice koje upravlja plovnom objektom sidri izvan zona prirodnog sidrišta ili zona nautičkog sidrišta (član 10 stav 1);

11) se sidrenjem ometa plovidba drugih plovnih objekata (član 10 stav 2);

12) izuzetno od člana 11 stav 4 ovog zakona ne postavlja i ne održava objekte sigurnosti plovidbe koji se nalaze u lučkom području koje mu je dato u skladu sa zakonom (član 11 stav 5);

13) izuzetno od člana 11 st. 4 i 5 ovog zakona ne postavlja objekte sigurnosti plovidbe kojima se obilježavaju objekti, sredstva ili drugi zahvati na moru ili na obali koji predstavljaju stalne ili privremene prepreke na plovnom putu (član 11 stav 6);

14) investitor ne izradi i ne dostavi Ministarstvu pomorsku studiju iz člana 12 st. 3 ovog zakona na odobrenje prije dobijanja dokumenata ili akata prostornog uređenja ili prije promjene namjene luke, lučkog basena ili terminala (član 12 stav 4);

15) izvodi bilo kakve hidro-tehničke/hidro-građevinske radove na plovnom putu (potapanjem ili iskrcavanjem ili nasipanjem bilo kakvog materijala, postavljanjem plutača, kablova, cjevovoda, mostova, pobijanjem stubova, i sl.) bez nadzora ovlašćenog lica za vršenje nadzora nad izvođenjem takvih radova i saglasnosti Ministarstva (član 13 stav 1);

16) postavlja kaveze-plutače za uzgoj školjki, riba i slično od uticaja na sigurnost plovidbe bez saglasnosti Lučke kapetanije (član 13 stav 3);

17) ne postavi i ne održava svijetla i znakove za obilježavanje objekata ili sredstava koji predstavljaju stalne ili privremene prepreke na plovnom putu i u luci (mostovi, kablovi, potonuli objekti i slično) radi obezbjeđenja sigurnosti plovidbe (član 14 stav 1);

18) oavlja parasailing i druge rekreativne aktivnosti koje uključuju vuču lica i iznajmljivanje plovnih objekata na vodeni mlazni pogon bez odobrenja Lučke kapetanije (član 15 stav 6);

19) strani plovni objekat koji je zbog više sile ili nezgode na moru prinuđen da se skloni u unutrašnje morske vode Crne Gore, a o tome, bez odlaganja, ne obavijesti Organ uprave koji će o tome obavijestiti organ uprave nadležan za policijske poslove (član 19 stav 1);

20) plovni objekat iz člana 19 stav 1 ovog zakona ne posjeduje potvrdu o osiguranju iz člana 21 ovog zakona (član 19 stav 2);

21) crnogorski brod od 300 BT ili više, osim ratnih brodova, pomoćnih ratnih brodova ili javnih plovnih objekata, koji su u državnoj svojini nema potvrdu o osiguranju odgovornosti vlasnika broda za pomorska potraživanja u skladu sa Protokolom iz 1996. godine, kojim se mijenja i dopunjuje Međunarodna konvencija o ograničenju odgovornosti za pomorska potraživanja iz 1976. godine (član 21 stav 1);

22) ako su piloti ili lučke službe tokom obavljanja redovnih dužnosti saznali da na brodovima u njihovoj luci postoje nepravilnosti koje mogu ugroziti sigurnost, uključujući sigurnu plovidbu broda ili sigurnost pomoraca na brodu ili koje mogu predstavljati opasnost od zagađenja morske sredine, a o tome ne obavijeste inspekciju i Lučku kapetaniju (član 24 stav 3);

23) plovni objekat koji plovi ili se nalazi u području iz člana 22 ovog zakona ne postupa u smislu člana 25 tač. 1, 2 i 3 ovog zakona (član 25 stav 1);

24) putnički brodovi bez obzira na veličinu i svi brodovi, osim putničkih brodova, od 300 BT i više, koji obavljaju međunarodna putovanja i koji pristaju u luke Crne Gore ili koriste pravo neškodljivog prolaska teritorijalnim morem Crne Gore, nijesu opremljeni uređajem za automatsku identifikaciju brodova (AIS) u skladu sa zahtjevima poglavlja V. SOLAS konvencije (član 26 stav 1);

25) plovni objekti registrovani za privrednu djelatnost (prevoz putnika) i pilotski čamci crnogorske državne pripadnosti koji plove u unutrašnjim morskim

vodama i teritorijalnom moru Crne Gore nijesu opremljeni AIS uređajem i ne održavaju ga stalno u radu (član 26 stav 2);

26) svaki ribarski brod crnogorske državne pripadnosti čija je ukupna dužina veća od 15 metara ili strani ribarski brod koji plovi u unutrašnjim morskim vodama ili teritorijalnom moru Crne Gore ili iskrcava svoj ulov u luci Crne Gore, nijesu opremljeni AIS uređajem i ne održavaju ga stalno u radu, osim kada smatra da ga je potrebno isključiti radi sigurnosti i bezbjednosti broda (član 27 st. 1 i 2);

27) brod koji uplovljava u luke Crne Gore nije opremljen zapisivačem podataka (VDR) (član 28);

28) brod na koji se primjenjuje pravilo 19 – 1 iz poglavlja V SOLAS konvencije, kao i standard i zahtjevi IMO – a nemaju opremu LRIT kada pristaje u lukama Crne Gore (član 29);

29) plovni objekat koji plovi u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore ne komunicira sa VTS službom i Lučkom kapetanijom i ne održava službu dežurstva na VHF kanalu 16 (član 30);

30) brodar, agent ili zapovjednik broda koji namjerava da uplovi u luku ili na sidrište Crne Gore ne najavi dolazak putem NMSW na način propisan članom 33 stav 1 ovog zakona (član 33 stav 1);

31) brodovi koji dolaze iz luke van Evropske Unije i na putu su za luku Crne Gore, a prevoze opasne ili štetene materije ne obavijeste o opasnim i štetnim materijalima koji se prevoze (član 33 stav 2);

32) brod isplovi iz luke ili sa sidrišta bez odobrenja za isplavljenje Lučke kapetanije (član 34 stav 4);

33) prilikom odlaska iz luke, odnosno sa sidrišta Crne Gore brod ne prijavi odlazak NMSW-u, najkasnije dva sata prije odlaska i ne preda spisak posade i putnika koji su se ukrcali, odnosno iskrcali dok se brod nalazio u luci, odnosno na sidrištu, kao i podatke iz člana 35 stava 1 ovog zakona (član 35 stav 4);

34) ako se zapovjedniku ili brodaru prije ukrcavanja tereta na brod ne dostavi izjava sadrži podatke iz člana 36 stav 1 tač. 1 do 4 ovog zakona (član 36 stav 1);

35) brodar, agent ili zapovjednik broda, nezavisno od njegove veličine, koji prevozi opasne ili zagađujuće terete ne prijavi VTS službi podatke iz člana 37 stava 3 ovog zakona u slučaju kada brod napušta luku Crne Gore najkasnije u trenutku isplavljanja (član 37 stav 1 alineja 1);

36) brodar, agent ili zapovjednik broda, nezavisno od njegove veličine, koji prevozi opasne ili zagađujuće terete ne prijavi VTS službi podatke iz člana 37 stava 3 ovog zakona u slučaju kada brod dolazi u luku Crne Gore ili sidrište smješteno u teritorijalnim vodama Crne Gore, najkasnije nakon isplavljanja iz luke ukrcaja ili čim je poznata luka odredišta ili mjesto sidrišta, ako ovaj podatak nije bio na raspolaganju u trenutku isplavljanja (član 37 stav 1 alineja 2);

37) strani nuklearni brod koji namjerava da uplovi u crnogorsku luku otvorenu za međunarodni saobraćaj ne podnese Ministarstvu zahtjev za izdavanje dozvole za uplovljenje u luku i uz zahtjev ne priloži ovjereni prepis dokumentacije o sigurnosti nuklearnog pogona broda (član 40 st.1 i 2);

38) usluge pilotaže se obavljaju bez ovlašćenja Ministarstva (član 42 stav 1).

39) pilot napusti zapovjednički most pilotiranog broda prije završetka pilotaže (član 47 stav 2);

40) pilot ne odbije pilotiranje plovnog objekta koji nije dobio odobrenje za slobodan saobraćaj sa obalom ili odobrenje za isplavljenje ili ako je brod prekrzan ili ako gaz broda ne odgovara dubini mora na mjestu određenom za privez ili sidrenje broda, odnosno ako na mjestu priveza broda nijesu ispunjeni uslovi za siguran privez

u plutajućem stanju ili u drugim slučajevima kojima se ugrožava sigurnost plovidbe (član 47 stav 3);

41) u slučaju odbijanja pilotaže iz člana 47 stav 3 ovog zakona, pilot o tome bez odlaganja ne obavijesti nadležnu Lučku kapetaniju, odnosno VTS službu i to ne upiše u pilotski dnevnik (član 47 stav 4);

42) pilot za vrijeme vršenja pilotaže plovnog objekta ne daje savjete licu koje zapovijeda plovnim objektom u pogledu vođenja i manevrisanja plovnim objektom i ne obavijesti ga o propisima i pravilima u pilotiranom području (član 47 stav 5);

43) pilot ne obavijesti odmah Lučku kapetaniju o svim uočenim očiglednim nepravilnostima na brodu tokom obavljanja dužnosti, koje mogu ugroziti bezbjednost plovidbe ili predstavljati rizik od zagađenja (član 47 stav 7);

44) zapovjednik teretnog broda većeg od 500 BT ne koristi odgovarajući broj tegljača prilikom uplovljavanja i isplovljavanja iz luke, premještanja sa jedne na drugu operativnu obalu u luci (član 51 stav 1);

45) zapovjednik broda dužine 100 metara ili više, ne koristi sigurnosnu pratnju tegljača odgovarajuće snage i vučne sile prilikom plovidbe kroz tjesnac Verige u Bokokotorskom zalivu (član 51 stav 2);

46) brodar, odnosno kompanija koja upravlja brodom koji plovi u međunarodnoj plovidbi, ne primjenjuju i ne održavaju sistem upravljanja sigurnošću, u skladu sa SOLAS Konvencijom (Glava IX) i ISM Kodeksom, sa izmjenama i dopunama na način propisan članom 53 stav 1 ovog zakona (član 53 stav 1);

47) brodar, odnosno kompanija radi obezbjeđivanja sigurne plovidbe brodova i uspostavljanja veza sa kompanijom i licima na brodu ne odrede lici na obali odgovorno za kontrolu sigurne plovidbe brodova i zaštite životne sredine (član 53 stav 2);

48) brodar, odnosno kompanija ne održava brod i opremu u stanju kojim se obezbjeđuje sposobnost broda za plovidbu (član 69 stav 1);

49) se poslije izvršenog tehničkog nadzora nad gradnjom, odnosno prepravkom broda i poslije izvršenih pregleda broda bez prethodnog obavještenja Ministarstva, obavljaju promjene ili prepravke konstrukcije broda, mašina, uređaja, opreme ili drugih djelova na koje se odnose zahtjevi utvrđeni tehničkim pravilima (član 71);

50) putnički brod prevozi veći broj putnika od broja putnika određenog na osnovu plovnih svojstava broda, raspoložive površine za smještaj putnika, uređaja i opreme namijenjene putnicima i higijenskih uslova (član 73 stav 1);

51) zapovjednik nije utvrdio broj lica na brodu prije nego što je taj putnički brod isplovio iz luke (član 74 stav 1);

52) broj lica na brodu prelazi broj lica koji brod može da prevozi shodno važećim brodskim ispravama (član 74 stav 2);

53) ne obezbijedi da su podaci koji se odnose na broj putnika dostupni Lučkoj kapetaniji kao i službama traganja i spašavanja obalne države u slučaju nezgode (član 74 stav 3);

54) kompanija ili brodar ne obezbijede da podaci o licima koja su iskazala potrebu za posebnom njegom ili pomoć u vanrednim situacijama ne budu evidentirani na odgovarajući način i dostavljeni zapovjedniku prije nego što putnički brod isplovi iz luke (član 74 stav 4);

55) zapovjednik crnogorskog putničkog broda ne dostavi podatke Lučkoj kapetaniji iz člana 74 stav 2 ovog zakona (član 74 stav 5);

56) putnički, Ro-Ro i brzi putnički brodovi nemaju adekvatan pristup za ulazak lica sa invaliditetom (član 75 stav 1);

57) brodovi iz člana 75 stav 1 ovog zakona nijesu konstruisani i opremljeni na način koji licima sa invaliditetom obezbjeđuje lako i sigurno ukrcavanje i iskrcavanje i pristup između paluba, uz asistenciju posade ili uz pomoć rampi ili liftova (član 75 stav 2);

58) ograde, koridori, prolazi, ulazi i vrata ne omogućavaju korišćenje i kretanje lica u invalidskim kolicima, a liftovi, palube za vozila, putničke prostorije za odmor, smještaj, kao i toaletne prostorije nijesu konstruisane tako da budu lako pristupačne za ta lica (član 75 stav 4);

59) teret na brodu nije tako raspoređen da odgovara zahtjevima stabiliteta i da obezbjeđuje plovna svojstva broda i prouzrokuje prekomjena naprezanja konstrukcijskih djelova broda u različitim uslovima korišćenja (član 78 stav 1);

60) teret na brodu nije ukrcan u granicama dozvoljenog opterećenja broda i u skladu sa tehničkim propisima o prevozu terete i nije složen, rasoređen i učvršćen tako da u svim uslovima plovidbe ne može doći do pomjeranja terete koji bi mogao ugroziti sigurnost broda, ljudskih života i životne sredine (član 78 stav 2);

61) se brodske isprave, zapisi i knjige propisane ovim zakonom ne nalaze na brodu, ne vode se uredno i nijesu uvijek dostupne radi provjere (član 81 stav 1);

62) plutajući objekat i instalacija za proizvodnju ugljovodonika nemaju isprave i knjige u skladu sa čl. 81 do 85 ovog zakona, prema namjeni i lokaciji (član 89 stav 1);

63) se plutajući pomorski objekti i fiksne instalacije za proizvodnju ugljovodonika ne postavljaju u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore u skladu sa prostornim urbanističkim planom, odnosno detaljnim planom uređenja, uz saglasnost Lučke kapetanije (član 90 stav 1);

64) se plutajući pomorski objekat pored saglasnosti iz člana 90 stav 1 ovog zakona vezuje, sidri, polaže ili ukopava na području luke, bez saglasnost Lučke kapetanije (član 90 stav 2);

65) započne gradnju čamca bez saglasnosti Ministarstva na tehničku dokumentaciju za gradnju čamca (član 96 stav 1);

66) čamcem upravlja lice koje nije navršilo 18 godina života i koje nema uvjerenje za vođenja čamca (član 99 stav 1);

67) čamcem za privredne i javne svrhe, osim čamca na vodeni mlazni pogon do tri sjedišta ne upravlja lice koje ima ovlašćenje za mornara-motoristu i nema ovlašćenje o osposobljenosti za VHF DSC radio-operatora (CEPT 31-04E) ili za GMDSS radio-operatora sa ograničenim ovlašćenjem (član 99 stav 2);

68) se čamac za lične potrebe u vlasništvu fizičkog lica koristi za prevoz putnika, odnosno lica koja nijesu navedena u članu 100 stav 1 ovog zakona (član 100 stav 2);

69) se čamac za lične potrebe u vlasništvu pravnog lica koristi za prevoz putnika, odnosno lica koja nijesu navedena u članu 100 stav 3 ovog zakona (član 100 stav 4);

70) je član posade na čamcu pod uticajem alkohola i/ili opojnih droga i/ili drugih materija koje utiču na njegovo psihofizičko stanje prilikom obavljanja svojih dužnosti (član 101 stav 1);

71) član posade na čamcu ima sadržaj alkohola u krvi veći od 0,05 % dok je na dužnosti (član 101 stav 2).

72) brod koji je upisan u upisnik brodova Crne Gore odnosno brod kojem je izdat privremeni upisni list nema ime (član 108 stav 1);

73) ribarski brod nema ime i/ili oznaku (član 108 stav 1);

74) tehnički plovni objekt, plutajući objekat, instalacija za proizvodnju ugljovodonika i čamac koji su upisani u upisnike Crne Gore ili im je izdato privremeno odobrenje za plovidbu nemaju oznaku (član 108 stav 2);

- 75) brod ne nosi ime luke upisa (član 108 stav 4);
- 76) zapovjednik, odnosno lice koje upravlja pomorskim objektom ili drugo lice ne postupa prema mjerama i dozvoli iz člana 119 st. 1 i 2 ovog zakona (član 119 stav 4);
- 77) brodar, zapovjednik broda i vlasnik opasnih ili zagađujućih tereta koji se prevoze na brodu, mora, ne sarađuje sa nadležnim organima radi umanjivanja posljedica nesreće ili nezgode na moru (član 120 stav 2);
- 78) kompanija nije kontaktirala nadležnu obalnu službu i stavlja im se na raspolaganje ako je to potrebno u slučaju iz člana 120 stav 3 ovog zakona (član 120 stav 5);
- 79) pomorski objekat koji je opremljen radio uređajem prema propisima o međunarodnom radio saobraćaju nema pozivni znak i MMSI broj (član 111 stav 1);
- 80) prilikom sprovođenja sigurnosne istrage pomorske nesreće zapovjednik broda, lice koje upravlja čamcem ili bilo koje drugo lice vrši ometanje sigurnosne istrage u skladu sa članom 123 stav 3 (član 123 stav 3);
- 81) član posade broda koji vrši poslove kojima se obezbjeđuje sigurna plovidba broda nema odgovarajuće zvanje i koje za obavljanje poslova tog zvanja nema odgovarajuće ovlašćenje o osposobljenosti i ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti (član 140 st. 1 i 3);
- 82) pomorac stekao ovlašćenje o osposobljenosti i posebnoj osposobljenosti na osnovu falsifikovanih ili neistinitih dokumenata potrebnih za sticanje ovlašćenja o osposobljenosti i posebnoj osposobljenosti (član 144 st. 1 tačka 2);
- 83) član posade broda ne vrši poslove na brodu u skladu sa pravilima plovidbe, na način kojim se obezbjeđuje sigurnost saobraćaja, oštećuje brod ili teret na njemu, ugrožava sigurnost putnika i članova posade i životnu sredinu (član 153);
- 84) sastav brodske straže nije u svako vrijeme dovoljan i ne odgovara posebnim okolnostima i uslovima u kojima se vrši straža (vrijeme, vidljivost, vodostaj, gustina saobraćaja i slično) (član 154);
- 85) oficir straže za vrijeme trajanja straže napušta svoje mjesto na straži (član 155 stav 2);
- 86) se za vrijeme boravka broda na sidrištu, ne vrši stalna straža u smjenama na mostu i u mašinskom prostoru (član 155 stav 3);
- 87) se za vrijeme boravka broda na sidrištu ne vrši stalna straža u smjenama u mašinskom prostoru, osim ako je brod opremljen i ima UMS sertifikat (član 155 st. 3 i 4);
- 88) su zapovjednik ili član posade broda pod uticajem alkohola, opojnih droga ili drugih materija koje mijenjaju stanje svijesti ili ako tokom obavljanja dužnosti na brodu imaju više od 0,05 g/kg alkohola u krvi ili 0,25 mg/l alkohola u dahu (član 159 st. 1 i 2);
- 89) zapovjednik broda crnogorske državne pripadnosti nije državljanin Crne Gore (član 160 stav 2);
- 90) zapovjednik broda ne brine o snabdijevanju broda (gorivom, mazivom, vodom, hranom i slično), o brodskoj administraciji, o održavanju broda, o održavanju u ispravnom stanju trupa broda, mašina, uređaja i opreme, pomorskim navigacionim kartama i publikacijama, o sigurnosti brodskih uređaja za ukrcavanje i iskrcavanje putnika, utovaru i istovaru opasnog i ostalog tereta, o pravilnom utovaru, slaganju, prevozu i istovaru opasnog i ostalog tereta, o pravilnom ukrcavanju, smještaju i iskrcavanju putnika i o izvršavanju svih zadataka vezanih za proces rada (član 162 stav 1);
- 91) zapovjednik broda ne vrši u propisanim rokovima vježbe sa čamcima i ostalim sredstvima za spašavanje, uređajima za otkrivanje, sprečavanje i gašenje

požara i druge vježbe propisane potvrđenim i obavezujućim međunarodnim ugovorima (član 162 stav 2);

92) zapovjednik broda za vrijeme plovidbe nije na brodu (član 162 stav 3);

93) zapovjednik broda prije isplovljavanja ne provjeri ispravnost broda i količinu zaliha (goriva, maziva, hrane, rezervnih djelova i slično) koje su dovoljne za putovanje i ne obezbijedi da se sve propisane isprave i knjige, ažurirane pomorske navigacione karte i publikacije, kao i članovi posade nalaze na brodu, a pri prevozu putnika naročito ne utvrdi da li su preduzete sve mjere za sigurnost putnika (član 162 stav 4);

94) zapovjednik broda nije na komandnom mostu broda spremnog za manevar za vrijeme boravka broda u luci ili na sidrištu, u uslovima vjetera snage pet ili više bofora po Beaufortovoj skali, a za koje uslove je primio upozorenje (član 162 stav 5);

95) brod koji boravi u luci ili na sidrištu nije spreman za manevar, u uslovima vjetera snage pet ili više bofora po Beaufortovoj skali, a za koje uslove je zapovjednik primio upozorenje (član 162 stav 6);

96) zapovjednik broda, odnosno oficir palube u smjeni koji upravlja vođenjem broda ne preduzima sve mjere potrebne za sigurnost broda i plovidbe (član 163 stav 1);

97) zapovjednik broda ne rukovodi lično brodom kad god to zahtijeva sigurnost broda, a naročito kad brod ulazi u luku, kanal ili rijeku ili kad izlazi iz njih, kao i za vrijeme slabe vidljivosti ili magle (član 163 stav 2);

98) u slučaju opasnosti za brod sve mjere preduzete za spašavanje broda su ostale bez uspjeha i ako je propast broda neizbježna, zapovjednik broda ne preduzme prvenstveno mjere potrebne za spašavanje putnika i drugih lica na brodu i ne naredi da se brod napusti (član 165 stav 1);

99) U slučaju iz člana 165 stav 1, zapovjednik broda ne preduzme i sve mjere potrebne za spašavanje brodskog dnevnika, a ako okolnosti dopuštaju i mjere za spašavanje drugih brodskih knjiga i isprava, pomorskih karata i gotovog novca brodske blagajne (član 165 stav 2);

100) zapovjednik broda napusti brod a da nije, u granicama stvarne mogućnosti, preduzeo sve potrebne mjere iz člana 165 st. 1 i 2 (član 165 stav 3);

101) na brodu nastupi događaj koji ugrožava sigurnost broda ili plovidbe ili ako nastupi vanredni događaj, zapovjednik broda ne unese odmah opis tog događaja u brodski dnevnik, a najkasnije u roku od 24 sata od nastanka događaja (član 166 stav 1);

102) zapovjednik broda, o događaju iz člana 166 stav 1, odmah po dolasku, a najkasnije za 24 sata od dolaska, ne podnese izvještaj, zajedno sa izvodom iz brodskog dnevnika, Lučkoj kapetaniji, odnosno diplomatskom ili konzularnom predstavništvu Crne Gore i pomorskoj upravi najbliže obalne države ako se brod nalazi u inostranstvu (član 166 stav 2);

103) je događaj iz člana 166 stav 1 nastupio za vrijeme plovidbe, zapovjednik broda ne podnese izvještaj o događaju, zajedno s izvodom iz brodskog dnevnika, u roku od 24h od dolaska, Lučkoj kapetaniji u luci u koju brod najprije uplovi, odnosno diplomatskom ili konzularnom predstavništvu Crne Gore ako se brod nalazi u inostranstvu (član 166 stav 3);

104) zapovjednik broda ne unese u brodski dnevnik rođenje i smrt lica na brodu, upisivanjem mjesta ili geografske pozicije broda i vremena rođenja, odnosno smrti i ne primi izjavu posljednje volje i ne unese je u brodski dnevnik sa navođenjem vremena kada je poslednju izjavu volje primio (član 166 stav 4);

105) zapovjednik broda ne sačini zapisnik o činjenici rođenja i smrti i o izjavi posljednje volje i ne dostavi ga Lučkoj kapetaniji, a u inostranstvu najbližem diplomatskom ili konzularnom predstavništvu Crne Gore (član 166 stav 5);

106) zapovjednik broda preko radiotelekomunikacione opreme ne pošalje obavještenje VTS službi o neposrednoj opasnosti za sigurnost plovidbe na koju naiđe, a naročito ako primijeti promjene na plovnom putu iz člana 212 stav 1 tačka 2 ovog zakona, naiđe na zagađivanje uljem, opasnim hemikalijama i štetnim materijama, led, oluju ili na drugu neposrednu opasnost za plovidbu ili na tropsku oluju, na temperaturu vazduha ispod tačke smrzavanja praćenu vjetrovima olujne snage koji prouzrokuju veliko nagomilavanje leda na nadgrađima ili na vjetar snage 10 ili više bofora po Beaufortovoj skali, a za koji nije bilo primljeno upozorenje (član 167 stav 1);

107) zapovjednik broda ne unese u brodski dnevnik obavještenje iz člana 167 stav 1 ovog zakona (član 167 stav 2);

108) zapovjednik ili kompanija nijesu, bez odlaganja, obavijestili Ministarstvo i priznatu organizaciju koji će pokrenuti postupak utvrđivanja da li je potreban odgovarajući pregled broda ako se brodu dogodila nesreća ili se otkrije nedostatak u smislu člana 168 stav 1 tač. 1 i 2 ovog zakona (član 168 stav 1);

109) u slučaju neposredne opasnosti od rata zapovjednik broda ne preduzme sve mjere opreza da bi sačuvao brod, posadu, putnike, teret i ostalu imovinu, kao i brodske isprave i knjige (član 169 stav 1);

110) nastupi ratno stanje između Crne Gore i druge države, zapovjednik broda ne preduzme potrebne mjere da bi od neprijatelja sačuvao brod, posadu, putnike, teret i ostalu imovinu, kao i brodske isprave i knjige (član 169 stav 2);

111) se brod u slučaju nastupanja ratnog stanja između drugih država u kojem je Crna Gora neutralna nađe u luci jedne od zaraćenih država ili je na putu za luku zaraćene države ili mora proći kroz unutrašnje morske vode ili teritorijalno more zaraćene države, zapovjednik broda ne zatraži uputstvo od brodarka, a ako to nije moguće, od organa državne uprave nadležnog za vanjske poslove (član 169 stav 3);

112) zapovjednik broda svim licima na brodu ne izdaje naređenja kojima se obezbjeđuje brod, plovidba i održavanje reda na brodu i da nadzire izvršenje izdatih naređenja (član 171 stav 1);

113) za vrijeme putovanja član posade broda, putnik ili drugo lice na brodu izvrše krivično djelo, zapovjednik broda ne preduzme, prema okolnostima, mjere potrebne da se spriječi ili ublaži nastupanje štetnih posljedica tog djela i da se izvršilac pozove na odgovornost (član 175 stav 1);

114) postoji opasnost da izvršitelj iz člana 175 stav 1 ponovi krivično djelo ili pobjegne, zapovjednik broda ne naredi da se izvršiocu krivičnog djela ograniči sloboda kretanja na brodu ili da se liši slobode; ispitivanjem izvršioca, svjedoka, očevidaca i oštećenog ne utvrdi sve okolnosti pod kojima je djelo izvršeno i posljedice koje su nastupile; o svakom saslušanju ne sastavi zapisnik; kao dokaze ne uzme na čuvanje predmete na kojima ili kojima je krivično djelo izvršeno, odnosno na kojima su tragovi izvršenog djela vidljivi ili ne preduzme druge mjere radi utvrđivanja okolnosti pod kojima je krivično djelo izvršeno (član 175 stav 3);

115) se brod nalazi u inostranstvu, zapovjednik broda o izvršenom krivičnom djelu ne podnese izvještaj diplomatskom ili konzularnom predstavništvu Crne Gore u državi u čiju luku brod uplovi (član 175 stav 4);

116) zapovjednik broda sa izvršiocom krivičnog djela ne postupa prema uputstvima diplomatskog ili konzularnog predstavništva Crne Gore (član 175 stav 5);

117) član posade broda koji je državljanin Crne Gore samovoljno napusti brod u luci, zapovjednik broda ne prijavi napuštanje broda Lučkoj kapetaniji, odnosno diplomatskom ili konzularnom predstavništvu Crne Gore u toj državi, a ako nema

diplomatskog ili konzularnog predstavništva Crne Gore u toj državi, diplomatskom ili konzularnom predstavništvu države ovlaštene da zastupa interese Crne Gore, odnosno lučkim vlastima te države (član 176 stav 1);

118) zapovjednik broda ne utvrdi koje su stvari i isprave člana posade koji je samovoljno napustio brod ostale na brodu i o tome ne sačini zapisnik (član 176 stav 2);

119) zapovjednik broda ne unese u brodski dnevnik zapisnik o samovoljnom napuštanju broda i o stvarima člana posade koje su ostale na brodu i njihovoj predaji nadležnom organu (član 176 stav 4);

120) zapovjednik broda ne inese u brodski dnevnik razloge zbog kojih nije krenuo u pomoć licima u opasnosti i preduzeo njihovo spašavanje, kao i razloge zbog kojih nije preduzeo spašavanje broda i stvari na njemu (član 178 stav 1);

121) brod namjerava da svrati u luku radi iskrcaja bolesnog ili povrijeđenog člana posade, putnika ili drugog lica radi pružanja hitne medicinske pomoći, zapovjednik broda ne obavijesti bez odlaganja Lučku kapetaniju, odnosno drugi nadležni organ o bolesti, povredi, stanju i identitetu bolesnog, odnosno povrijeđenog lica (član 179 stav 1);

122) brodar, odnosno kompanija broda ne obezbijedi pomorcu normalne radne i životne uslove, pravo na zdravstvenu zaštitu, medicinsku pomoć, mjere socijalne pomoći i druge oblike socijalne zaštite u skladu sa zahtjevima MLC konvencije (član 180 stav 1);

123) zaposli, uzme na rad ili rad na brodu lice mlađe od 16 godina (član 181 stav 1);

124) zaposli, uzme na rad pomorca mlađeg od 18 godina ako postoji vjerovatnoća da će rad ugroziti njihovo zdravlje ili bezbjednost (član 181 stav 2);

125) pomorac mlađi od 18 godina radi noću (član 181 stav 3);

126) radno vrijeme mlađeg pomorca duže od osam sati dnevno ili 40 sati nedeljno (član 181 stav 4);

127) mlađem pomorcu nije obezbijeđeno za sve obroke dovoljno vremena, a za dnevni glavni obrok najmanje sat vremena (član 181 stav 5);

128) mlađem pomorcu nije obezbijeđen odmor od 15 minuta poslije svaka dva sata neprekidnog rada (član 181 stav 6);

129) zdravstvena ustanova iz člana 182 stava 1 ovog zakona nije uspostavila, ne primjenjuje i ne održava sistem upravljanja kvalitetom, kojim je obuhvaćeno obavljanje ljekarskih pregleda članova posade brodova, čamaca i jahti i koji mora biti ocijenjen od nezavisne sertifikacione ustanove (član 182 stav 2);

130) Ministarstvo u sprovođenju inspekcijskog nadzora utvrdi da pravno lice za posredovanje pri zapošljavanju pomoraca ne ispunjava uslove na osnovu kojih je izdato odobrenje ili se utvrdi nepravilnost u radu pravnog lica (član 183 stav 3);

131) pravna lica za zapošljavanje pomoraca i brodari, odnosno kompanije ne uspostave sistem zaštite koji obezbjeđuje nadoknadu finansijskih gubitaka pomorcima u slučaju neispunjavanja ugovornih obaveza od strane agencije ili brodovlasnika (član 184 stav 1);

132) brodar ili kompanija nemaju originalni primjerak potpisanog ugovora o radu (član 187 stav 1);

133) brodar ili kompanija ne obezbijedi članu posade informaciju o uslovima zaposlenja na brodu i ne preda kopiju ugovora o na zahtjev nadležnih organa, uključujući i nadležne organe u lukama pristajanja broda (član 187 stav 2);

134) kopija standardnog oblika ugovora i djelovi ugovora o kolektivnom pregovaranju koji su podložni inspekciji države luka nijesu na engleskom jeziku (član 187 stav 6);

135) ugovor o radu ne sadrži najmanje podatke u smislu člana 188 stav 1 tač. 1 do 11 ovog zakona (član 188 stav 1);

136) ne omogući pomorcu prenos cijele ili dijela zarade porodici i drugim licima koje pomorac odredi (član 192 stav 1);

137) maksimalno radno vrijeme pomorca traje duže od 14 sati u bilo kojem periodu od 24 sata i 72 sata u bilo kojem periodu od 7 dana (član 193 stav 1);

138) brodar, odnosno kompanija, na lako pristupačnom mjestu na brodu ne obezbijedi postavljanje table sa rasporedom rada na brodu, na crnogorskom i engleskom jeziku, koja za svako radno mjesto mora da sadrži najmanje: raspored službe na moru i službe u luci; maksimalno radno vrijeme ili minimalno vrijeme odmora pomorca (član 194 stav 1);

139) ne vodi zapisnik o dnevnim satima rada i odmora pomorca (član 194 stav 2);

140) brodar, odnosno kompanija članu posade ne nadoknadi štetu prouzrokovanu na stvarima namijenjenim za njegovu ličnu upotrebu na brodu, koje su uništene ili oštećene u brodolomu ili drugoj havariji broda (član 202 stav 1);

141) brod crnogorske državne pripadnosti nema minimalni broj članova posade sa odgovarajućim ovlašćenjem o osposobljenosti i posebnoj osposobljenosti za vršenje poslova kojima se obezbjeđuje plovidba prilikom uplovljenja u luku ili isplavljenja iz luke (član 203 stav 1);

142) brodovi i jahte crnogorske državne pripadnosti ne ispunjavaju standarde MLC Konvencije koji se odnose na prostorije za smještaj i odmor pomoraca, odgovaraje rekreativne prostorije, pogodnosti i usluge za pomorce, uključujući i socijalnu povezanost, prilagođene posebnim potrebama pomoraca koji moraju živjeti i raditi na brodu (član 205 stav 1);

143) se pomorcu ne obezbijedi besplatan odlazak ljekaru ili zubaru bez odlaganja, u lukama pristajanja broda, gdje je to moguće (član 206 stav 2);

144) se na brodu koji ima pet i više pomoraca ne obrazuje brodski odbor za sigurnost koji čini po jedan predstavnik iz svake službe na brodu (član 208 stav 8);

145) brodovi crnogorske državne pripadnosti koji plove na međunarodnom putovanju i imaju 500 BT ili više nemaju svjedočanstvo o radu i deklaraciju o ispunjenosti uslova rada pomoraca (član 211 stav 1);

146) se pomorcima ne obezbijedi hrana i pitka voda odgovarajuće količine, nutritivne vrijednosti, kvaliteta i raznovrsnosti, uzimajući u obzir broj članova posade, vjerske i kulturne potrebe, kao i trajanje i prirodu putovanja (član 213 stav 1);

147) na brodu koji plovi sa 10 ili više članova posade ne bude ukrcan osposobljeni brodski kuvar (član 213 stav 3);

148) se pomorcima na brodu mjesečno ne isplaćuju zarade u skladu sa ugovorom o radu (član 214 stav 1).

149) Inspektor ima imovinski interes u luci inspekcijskog pregleda na plovnim objektima i plovnim objektima koji su predmet pregleda i/ili je zaposlen ili obavlja poslove u ime priznatih organizacija za statutarnu sertifikaciju brodova i centrima za obuku pomoraca ili pomorskim školskim ustanovama, ili obavlja preglede potrebne za statutarnu sertifikaciju brodova (član 218 stav 5).

150) u obavljanju inspekcijskog nadzora nad stranim brodom prema odredbi člana 220 stava 1 ovog zakona utvrdi se da brod nema važeće isprave u skladu s odredbama ažuriranih verzija konvencija, zajedno s protokolima tih konvencija te najnovijim izmjenama odgovarajućih obavezujućih kodeksa iz člana 221 stav 1 tačka 1-16 (član 221 stav 1);

151) inspekcijskim nadzorom nad stranim brodovima iz stava člana 221 stava 1 utvrdi se da brod nema važeće isprave u skladu sa sa Uredbom 392/2009 Evropskog parlamenta i Vijeća od 23. aprila 2009. o odgovornosti prevoznika u prevozu putnika morem u slučaju nesreća, Direktivi 2009/20/EC Evropskog parlamenta i Vijeća od 23. aprila 2009. o osiguranju brodovlasnika za pomorska potraživanja, kao i dokaz o drugim obaveznim osiguranjima propisanim posebnim propisima ili međunarodnim ugovorima na snazi za Crnu Goru (član 221 stav 2);

152) inspekcijskim nadzorom nad stranim brodom utvrdi se da posada i cjelokupno stanje broda, uključujući mašinski pogon, prostorije za smještaj posade te higijenski uslovi na brodu ne udovoljavaju pravilima i standardima utvrđenim međunarodnim konvencijama iz člana 221 stav 1 ovog zakona (član 221 stav 6);

153) inspektor utvrdi da strani brod nema važeću ispravu kojom se dokazuje nesmetano obavljanje trgovačkih operacija odnosno rad uređaja za utovar i istovar tereta na brodu, ili ako stanje ovih uređaja nije u skladu sa važećom ispravom (član 228 stav 5);

154) u slučaju utvrđivanja nedostataka koji očitо ugrožavaju sigurnost, zdravlje ili okolinu, inspektor izrekne mjeru zabrane plovidbe broda, uključujući ro-ro putničkog broda ili brzog putničkog plovila (član 229 stav 2);

155) u slučaju uslova života i rada na brodu koji očitо ugrožavaju sigurnost, zdravlje ili zaštitu pomoraca, ili nedostataka koji predstavljaju ozbiljno ili ponovno kršenje zahtjeva MLC-a 2006 (član 229 stav 3);

156) inspekcijskim nadzorom se utvrdi da brod nije opremljen ispravnim zapisivačem podataka o putovanju u skladu sa važećim propisima o sistemu nadzora plovidbe (član 229 stav 4);

157) ispitivanjem ili stručnim pregledom se utvrdi da je Zapovjednik ili član posade pod uticajem alkohola više od 0,5 g/kg alkohola u krvi, droga ili psihoaktivnih lijekova (član 238 stav 3);

158) brod se ne javi u brodogradilište ili luku u koju je upućen (član 257 stav 2);

159) utvrđeni nedostaci domaćeg broda u stranoj luci takve prirode da je bitno ugrožena sigurnost plovidbe (član 259 stav 5);

160) očitо da su nedostaci opasni za zdravlje ili sigurnost ili da predstavljaju neposrednu opasnost za zdravlje ili ljudske živote, ro-ro putnički brod ili brzo putničko plovilo, njegovu posadu i putnike (član 266 stav 1);

161) inspekcijskim pregledom u lukama, teritorijalnom moru i unutrašnjim morskim vodama Crne Gore neposrednim opažanjem utvđen je nedostatak ili nedostaci iz člana 270 stav 1 ovog zakona (član 270 stav 1);

162) postoji očitо razlog za vjerovanje da su zapovjednik jahte, voditelj čamca ili član posade pod uticajem alkohola, droga ili psihoaktivnih lijekova (član 272 stav 1);

163) inspektor u obavljanju nadzora utvrdi da čamac ili jahta ima nedostataka koji ugrožavaju sigurnost plovidbe (član 273 stav 1);

164) inspektor u obavljanju nadzora utvrdi da strani čamac ili jahta obavlja prevoz stvari i putnika između crnogorskih luka uz naplatu (kabotažu) (član 273 stav 2);

165) opšte stanje plutajućeg objekta i nepomičnog odobalnog objekta, uključujući opremu i uređaje, ne udovoljava osnovnim uslovima u pogledu sigurnosti plovidbe, zaštite morske sredine, te životnim i radnim uslovima (član 276 stav 1 tačka 2);

166) inspektor sigurnosti plovidbe utvrdi da član posade nema ovlašćenja za obavljanje određenih poslova, nema važeće isprave o ukrcaju ili koristi lažne (član 286 stav 1);

167) u obavljanju inspekcijskog nadzora nad obavljanjem djelatnosti posredovanja pri zapošljavanju pomoraca utvrdi se da pravno lice koje obavlja djelatnost posredovanja pri zapošljavanju pomoraca nema izdato odobrenje (član 286 stav 1);

168) pravno lice kojem je izdato odobrenje za posredovanje pri zapošljavanju pomoraca na brodovima crnogorske i strane državne pripadnosti ne obavlja djelatnost shodno odredbama člana 163 stav 4 ovog zakona (član 287 stav 1 tačka 1);

169) pravno lice kojem je izdato odobrenje za posredovanje pri zapošljavanju pomoraca na brodovima crnogorske i strane državne pripadnosti ne obavlja djelatnost shodno odredbama člana 163 stav 4 ovog zakona (član 287 stav 1 tačka 2);

170) grade objekte na unutrašnjim morskim vodama i u teritorijalnom moru, odnosno na njihovim obalama nadležno tijelo, a investitor ili druga zainteresovana stranka postupku izdavanja dozvola propisanih posebnim propisima kojima se reguliše prostorno uređenje i gradnja ne dobije saglasnost Lučke kapetanije u pogledu sigurnosti plovidbe (član 291 stav 1);

171) upotreba, pristajanje, plovidbu i sidrenje na dijelu unutrašnjih morskih voda ili teritorijalnog mora i njegovim obalama ako se utvrdi da je ugrožena sigurnost plovidbe (član 291 stav 2);

172) u sprovođenju inspekcijskog nadzora nad obavljanjem djelatnosti pomorskih školskih ustanova, centara za obrazovanje odraslih i centara za obuku inspektor utvrdi da ne zadovoljavaju uslove na osnovu kojih im je izdatno rješenje u skladu sa čl. 146 i 147 ovog zakona ili se utvrdi bilo koja druga nepravilnost u radu (član 292 stav 1);

173) u obavljanju inspekcijskog nadzora opravdano se posumnja da su prekršeni uslovi Konvencije o radu pomoraca iz 2006. godine, odnosno da je brodar napustio pomorca i ostavio ga bez potrebnog uzdržavanja i podrške, uključujući dovoljne zalihe hrane i pitke vode, goriva te potrebne medicinske njege, ili je na drugi način jednostrano prekinuo svoje veze s pomorcem (član 294 stav 1);

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu i fizičko lice novčanom kaznom od 500 eura do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 500 eura do 6.000 eura.

Za ponovljeni prekršaj iz st. 1, 2 i 3 ovog člana, učinjen od strane istog učinioca kazniće se novčanom kaznom do petostrukog minimuma propisanog za taj prekršaj.

Član 297

Novčanom kaznom u iznosu od 1.500 eura do 15.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

1) na objekte sigurnosti plovidbe vezuje plovni objekat, uništava i neovlašćeno postavlja, uklanja, zamjenjuje ili mijena njihovo značenje (član 11 stav 7);

2) za korišćenje objekata sigurnosti plovidbe iz člana 11 stav 1 ovog zakona ne plati naknadu koju utvrđuje Vlada (član 11 stav 8);

3) kod izrade dokumenta prostornog uređenja ne obavijesti pravovremeno Ministarstvo o donošenju akta ili dokumenta radi dobijanja saglasnosti i posebnih uslova u vezi sigurnosti plovidbe i zaštite mora od zagađenja sa brodova (član 12 stav 2);

4) na određenom dijelu plovnog puta održava sportska takmičenja i druge aktivnosti bez odobrenja organizacione jedinice Ministarstva i uz uslove i mjere sigurne plovidbe utvrđene tim odobrenjem (član 15 stav 1);

5) sa plovnog puta ne ukloni oznake, uređaje i predmete koji su postavljeni radi održavanja sportskog takmičenja, i drugih aktivnosti, najkasnije 24 sata nakon njihovog završetka (član 15 stav 4);

6) plovni objekat koji u skladu sa zakonom i međunarodnim propisima ima instaliranu radio stanicu, ne prati komunikaciju na VHF kanalu 16 i ne odgovara na pozive u odnosu na sigurnost pomorske plovidbe za vrijeme plovidbe (član 18 stav 2);

7) brod koji dolazi iz strane luke bude u kontaktu sa drugim plovnim objektima, organima i licima na obali prije dobijanja odobrenja za slobodan saobraćaj sa obalom koje izdaje Lučka kapetanija na osnovu podataka koji se unose preko NMSW (član 34 stav 1);

8) brod koji obavlja međunarodnu plovidbu i koji namjerava da uplovi u luku ili isplovi iz luke ili sidrišta Crne Gore NMSW-u ne preda dokumentaciju propisanu članom 35 stav 1 ovog zakona (član 35 stav 1);

9) prilikom odlaska iz luke, odnosno sa sidrišta Crne Gore brod ne prijavi odlazak NMSW-u, najkasnije dva sata prije odlaska i ne preda spisak posade i putnika koji su se ukrcali, odnosno iskrcali dok se brod nalazio u luci, odnosno na sidrištu, kao i podatke iz člana 35 ovog zakona (član 36 stav 1);

10) ne obezbijedi obavljanje pilotaže 24 sata dnevno, ne vodi pilotski dnevnik i ne obezbijedi obuku pilota i ako nema sertifikat o ispunjavanju Međunarodnog standarda za pomorske pilotske organizacije-ISPO (član 42 stav 3);

11) pilotski plovni objekat nije obilježen i ne koristi pozivne znakove za pilotažu (član 42 stav 4);

12) zapovjednik putničkog broda ne utvrdi broj lica na tom brodu prije nego isplovi iz luke (član 74 stav 1);

13) na brodovima iz člana 75 stav 1 ovog zakona na vidnim mjestima nijesu postavljene informacione oznake, odnosno naljepnice koje su lako uočljive i čitljive licima sa smanjenim mogućnostima kretanja i komunikaciona sredstva za vizuelno i verbalno objavljivanje važnijih informacija, kao i sistem za alarmiranje sa tipkama koji je lako pristupačan za ta lica (član 75 stav 3);

14) u brodske zapise i knjige koje brod vodi nijesu unijeti podaci o važnim događajima na brodu i obavljenim radnjama na brodu (član 81 stav 3);

15) čamcem upravlja lice koje nije navršilo 18 godina života i koje nema uvjerenje za voditelja (član 99 stav 1);

16) na čamcu namijenjenom za privredne i javne svrhe, pored lica iz člana 99 stav 2 ovog, nije ukrcan i jedan član posade sa uvjerenjem za voditelja čamca (član 99 stav 3);

17) čamcem na vodeni mlazni pogon do tri sjedišta ne upravlja lice koje ima uvjerenje za voditelja čamca ili ovlašćenje za mornara-motoristu (član 99 stav 4);

18) posadu broda čine lica ukrcana na brodu koja nijesu upisana u popis posade broda (član 139 stav 1);

19) je član, predsjednik i sekretar ispitne komisije lica koje radi u centru za obuku pomoraca (član 150 stav 3)

20) sastav brodske straže nije u svako vrijeme dovoljan i ne odgovara posebnim okolnostima i uslovima u kojima se vrši straža (vrijeme, vidljivost, vodostaj, gustina saobraćaja i slično) (član 154);

21) se na brodu koji se nalazi u luci ne nalazi najmanje 1/3 od minimalnog broja članova posade (član 155 stav 5);

22) se na brodu iz člana 155 stav 5 ovog zakona među članovima posade ne nalazi po jedan oficir službe palube i mašine, a noću i brodska straža (član 155 stav 6);

23) se na ribarskom brodu koji se nalazi u luci ne nalazi najmanje po jedan član posade službe palube i mašine (član 155 stav 7);

24) se na svaka tri broda ne nalaze najmanje po dva člana posade službe palube i mašine, ukoliko se brodovi iz člana 155 stav 6 ovog zakona nalaze u grupama i privezani su uz bok jedan drugome (član 155 stav 8);

25) je na brodu nastupio događaj koji ugrožava sigurnost broda ili plovidbe ili ako je nastupio vanredni događaj, a zapovjednik broda opis tog događaja odmah ne unese u brodski dnevnik, a najkasnije u roku od 24 sata od nastanka događaja (član 166 stav 1);

26) zapovjednik broda nije o događaju iz člana 166 stav 1 ovog zakona, odmah po dolasku, a najkasnije za 24 sata od dolaska, podnio izvještaj, zajedno sa izvodom iz broskog dnevnika, Lučkoj kapetaniji, odnosno diplomatskom ili konzularnom predstavništvu Crne Gore i pomorskoj upravi najbliže obalne države ako se brod nalazi u inostranstvu (član 166 stav 2);

27) zapovjednik broda iz člana 166 stav 1 ovog člana nije unio u brodski dnevnik rođenje i smrt lica na brodu, upisivanjem mjesta ili geografske pozicije broda i vremena rođenja, odnosno smrti i nije primio izjavu posljednje volje i nije je unio u brodski dnevnik sa navođenjem vremena kada je poslednju izjavu volje primio (član 166 stav 4);

28) zapovjednik broda nije o činjenici rođenja i smrti i o izjavi posljednje volje sačinio zapisnik i dostavio ga Lučkoj kapetaniji, a u inostranstvu, najbližem diplomatskom ili konzularnom predstavništvu Crne Gore (član 166 stav 5);

29) zapovjednik broda nije preko radiotelekomunikacione opreme poslao obavještenje VTS službi o neposrednoj opasnosti za sigurnost plovidbe na koju naiđe, a naročito ako primijeti promjene na plovnom putu iz člana 212 stav 1 tačka 2 ovog zakona, i ako naiđe na zagađivanje uljem, opasnim hemikalijama i štetnim materijama, led, oluju ili na drugu neposrednu opasnost za plovidbu ili na tropsku oluju, na temperaturu vazduha ispod tačke smrzavanja praćenu vjetrovima olujne snage koji prouzrokuju veliko nagomilavanje leda na nadgrađima ili na vjetar snage 10 ili više bofora po Beaufort-ovoj skali, a za koji nije bilo primljeno upozorenje (član 167 stav 1);

30) zapovjednik broda nije obavještenje iz člana 167 stav 1 ovog člana unio u brodski dnevnik (član 167 stav 2);

31) zapovjednik broda nije u brodski dnevnik unio razloge zbog kojih nije krenuo u pomoć licima u opasnosti i preduzeo njihovo spašavanje, kao i razloge zbog kojih nije preduzeo spašavanje broda i stvari na njemu (član 178);

32) se zdravstvena sposobnost pomoraca vrši u zdravstvenoj ustanovi koja ne ispunjava uslove u pogledu prostora, kadra i opreme za obavljanje zdravstvene zaštite zaposlenih (član 182 stav 1);

33) se na brodu ne nalazi priručnik o načinu zaštite zdravlja, sigurnosti i sprečavanja nezgoda na brodu (član 208 stav 7);

34) lica koja su zaposlena u službi za posluživanje hrane ne budu obučena ili osposobljena za ta radna mjesta (član 213 stav 4);

35) zapovjednik broda ili lice koje ovlasti zapovjednik jednom nedeljno ne vrši kontrolu, odnosno pregled zaliha hrane i pitke vode, svih prostora i opreme koji služe za skladištenje i rukovanje hranom i pitkom vodom, brodske kuhinje i druge opreme za pripremanje i posluživanje obroka, i ne sačinjava zapisnik, kojim se nalaže otklanjanje uočenih nedostataka (član 213 stav 5);

36) pomorcu u pisanoj formi ne preda mjesečni obračun dospjelih isplata i plaćenih iznosa, uključujući zarade i kurs zamjene ako je isplata izvršena u stranoj valuti ili primjenom stopa različitih od onih koje su ugovorene (član 214 stav 5);

37) ne obezbijedi da se svakom članu posade broda pri ukrcavanju na brod uruči uputstvo za postupak koji se primjenjuje na tom brodu po prigovoru, koji sadrži informacije o nadležnom organu države za postupanje po prigovoru, imena članova posade broda koji će im u postupcima po prigovoru pružiti odgovarajuću pomoć i dr. (član 215 stav 4).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu i fizičko lice novčanom kaznom od 200 eura do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 500 eura do 6.000 eura.

Za ponovljeni prekršaj iz st. 1, 2 i 3 ovog člana, učinjen od strane istog učinioca kazniće se novčanom kaznom do petostrukog minimuma propisanog za taj prekršaj.

Član 298

Novčanom kaznom u iznosu od 500 eura do 10.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

1) lice koje obavlja podvodni ribolov ili druge aktivnosti pod vodom za vrijeme ronjenja po vodenoj površini za sobom ne povlači žuti ili narandžasti balon (bovu), prečnika najmanje 60 cm (član 16 stav 1);

2) se na plovnom objektu sa kojeg je lice iz člana 16 stav 1 ovog zakona započelo podvodni ribolov, podvodna istraživanja ili druge aktivnosti ne nalazi drugi član ili članovi posade, koji će održavati početnu poziciju tih aktivnosti i isticati dnevnu, odnosno noćnu signalizaciju u skladu sa međunarodnim ugovorima (član 16 stav 2)

3) prije početka gradnje čamca ne pribavi saglasnost Ministarstva na tehničku dokumentaciju za gradnju čamca (član 96 stav 1);

4) se na čamcu za lične potrebe u vlasništvu fizičkog lica za vrijeme plovidbe ne nalazi vlasnik čamca, odnosno članovi njegove uže porodice ili lica ovlašćena pisanim i ovjerenim punomoćjem (član 100 stav 1);

5) se na čamcu za lične potrebe tokom plovidbe ne nalazi punomoćje iz člana 100 st. 1 i 2 ovog zakona (član 100 stav 3);

6) čamcem strane državne pripadnosti upravlja lice koje ne posjeduje ovlašćenje za upravljanje čamcem države sa kojom je Crna Gora potpisala sporazum o uzajamnosti ili ovlašćenje države koja se nalazi na listi država čija ovlašćenja je Crna Gora jednostrano prihvatila (član 102 stav 1);

7) brod i brod u gradnju koji je stekao crnogorsku državnu pripadnost ne vije zastavu Crne Gore (član 108 stav 1);

8) član posade za vrijeme vršenja straže napušti mjesto i prostoriju u kojoj se vrši straža bez odobrenja dežurnog oficira (član 155 stav 1);

9) poslodavac ne izda članu posade ispravu koja sadrži zabilješku o njegovom zaposlenju na brodu (član 187 stav 3);

10) na engleskom jeziku nijesu: kopija standardnog oblika ugovora i djelovi ugovora o kolektivnom pregovaranju koji su podložni inspekciji države luke (član 187 stav 6);

11) se obavezne vježbe okupljanja (smotre), protivpožarne vježbe i vježbe sa čamcima za spašavanje i obuke na brodu obavljaju za vrijeme odmora i dovode do zamora pomoraca (član 193 stav 3);

12) na lako pristupačnom mjestu na brodu ne obezbijedi postavljanje table sa rasporedom rada na brodu, na crnogorskom i engleskom jeziku, koja za svako radno mjesto mora da sadrži najmanje obavještenja propisana članom 194 stav 1 ovog zakona (član 194 stav 1).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu i fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 200 eur do 1.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 300 eura do 3.000 eura.

Za ponovljeni prekršaj iz st. 1, 2 i 3 ovog člana, učinjen od strane istog učinioca kazniće se novčanom kaznom do petostrukog minimuma propisanog za taj prekršaj.

XVII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rok za donošenje podzakonskih akata

Član 299

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od 18 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se propisi donijeti na osnovu Zakona o sigurnosti pomorske plovidbe („Službeni list CG”, br. 62/13, 47/15, 71/17 i 77/20), ukoliko nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Izrada tehničkih pravila

Član 300

Tehnička pravila izradiće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Upis čamaca

Član 301

Vlasnici čamaca upisanih u upisnik čamaca prije stupanja na snagu ovog zakona, a koji se u skladu sa članom 6 stav 1 tač. 3 i 10 ovog zakona, svrstavaju u putničke brodove dužni su da sprovedu upis u upisnik brodova u roku od 24 mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Rok za obrazovanje Komisija za usklađivanje

Član 302

Komisiju za usklađivanje obrazovaće se u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Važenje isprava

Član 303

Ovlašćenja o osposobljenosti i posebnoj osposobljenosti pomoraca i brodske isprave izdate do dana stupanja na snagu ovog zakona važe do isteka roka na koji su izdate.

Primjena

Član 304

Odredba člana 51 stav 2 ovog zakona primjenjivaće se nakon isteka 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Odredba člana 103 stav 10 ovog zakona primjenjivaće se 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Prestanak važenja propisa

Član 305

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o sigurnosti pomorske plovidba („Službeni list CG”, br. 62/13, 47/15, 71/17 i 77/20), osim odredaba čl. 11 do 15 i čl. 182a do 182l.

Stupanje na snagu

Član 306

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 14-4/25-4/4

EPA 749 XXVIII

Podgorica, 27. decembar 2025. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE 28. SAZIVA

PREDSJEDNIK

Andrija Mandić
